

Załącznik nr 1
do uchwały nr 747/2025
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 18 września 2025 r.

Ocena programowa Profil ogólnoakademicki **Raport samooceny**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej oceniany kierunek studiów:

**Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie.
Ul. Dewajtis 5, 01-815 Warszawa**

Nazwa ocenianego kierunku studiów: biologia

1. Poziomy studiów: **studia pierwszego i drugiego stopnia**
2. Forma studiów: **stacjonarna**
3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek **nauki biologiczne.**

Na studiach prowadzone jest kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela

☐ TAK ☒ NIE

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów

Efekty uczenia się dla kierunku **biologia studia pierwszego stopnia** zostały określone Uchwałą Nr 31/2022 Senatu z dnia 28 kwietnia 2022 r. (poziom 6 PRK)

W zakresie WIEDZY w zaawansowanym stopniu absolwent kierunku zna i rozumie:

BI1_W01 - wybrane fakty, obiekty i złożone uwarunkowania w biologii, rozumie podstawowe zjawiska i procesy biologiczne

BI1_W02 - zjawiska i procesy biologiczne, a w ich interpretacji opiera się na podstawach empirycznych, rozumiejąc w pełni znaczenie metod matematycznych i statystycznych

BI1_W03 - problematykę z różnych działów biologii oraz z zakresu matematyki, fizyki i chemii niezbędną dla zrozumienia podstawowych zjawisk i procesów przyrodniczych

BI1_W04 - terminologię biologiczną oraz ma znajomość rozwoju biologii i stosowanych w niej metod badawczych

BI1_W05 - techniki i narzędzia badawcze stosowane w biologii oraz w zakresie informatyki i biostatystyki na poziomie umożliwiającym wykorzystanie ich do analizy zjawisk przyrodniczych

Absolwent rozumie także złożone uwarunkowania i skutki prowadzonej działalności, w szczególności:

BI1_W06 - związki między osiągnięciami biologii a możliwościami ich wykorzystania w życiu społeczno-gospodarczym z uwzględnieniem zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej

BI1_W07 - fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji, podstawowe ekonomiczne, prawne, etyczne i inne uwarunkowania różnych rodzajów działalności zawodowej związanej z nadaną kwalifikacją, podstawowe pojęcia i zasady prawa autorskiego oraz zasady tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości wykorzystującej wiedzę z zakresu biologii i powiązanych dyscyplin naukowych.

W zakresie UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę do formułowania i rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów oraz innowacyjnego wykonywania zadań, w szczególności:

BI1_U01 - zastosować podstawowe techniki i narzędzia badawcze biologii, przeprowadzać obserwacje oraz wykonać w terenie lub laboratorium pomiary fizyczne, biologiczne i chemiczne

BI1_U02 - właściwie dobrać źródła i informacje z nich pochodzące, rozumie literaturę z zakresu biologii w języku polskim; czyta ze zrozumieniem teksty naukowe w języku angielskim

BI1_U03 - stosować podstawowe techniki informatyczne i statystyczne do opisu zjawisk i analizy danych

BI1_U04 - poprawnie wnioskować na podstawie danych pochodzących z różnych źródeł m.in. źródeł elektronicznych

BI1_U05 - przygotować dobrze udokumentowane opracowanie problemów z zakresu biologii

Absolwent potrafi komunikować się na tematy specjalistyczne, przedstawiać, oceniać oraz dyskutować różne opinie i zajmować stanowisko, w tym:

BI1_U06 - komunikować się z otoczeniem z użyciem specjalistycznej terminologii, wykorzystać język naukowy w dyskusjach na tematy biologiczne

BI1_U07 - przygotować i zaprezentować wystąpienie ustne dotyczące zagadnień szczegółowych z zakresu biologii

BI1_U08 - posługiwać się językiem obcym nowożytnym w zakresie biologii zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego

Absolwent potrafi planować i organizować zadania, w tym:

BI1_U09 - planować i organizować pracę indywidualną oraz współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role, a także wykonać zadania badawcze na zlecenie

Absolwent potrafi efektywnie uczyć się, w tym:

BI1_U10 - samodzielnie zaplanować i zrealizować własne uczenie się przez całe życie

W zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH absolwent jest gotowy odpowiedzialnie pełnić role zawodowe, kultywować i upowszechniać w prowadzonej działalności wzory właściwego postępowania, uczestniczyć w promowaniu kultury projakościowej, kultury współpracy i zasad etyki zawodowej, a także inicjować działania na rzecz interesu publicznego, w tym do:

BI1_K01 - krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści, uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych z zakresu biologii

BI1_K02 - zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu

BI1_K03 - dbałości o dorobek i tradycje zawodu, jest odpowiedzialny za bezpieczeństwo pracy własnej i innych

BI1_K04 - wypełniania zobowiązań społecznych, współorganizowania działalności na rzecz środowiska społecznego, odpowiedniego określenia priorytetów służących realizacji określonego przez siebie lub innych zadania

BI1_K05 - inicjowania działań na rzecz interesu publicznego, myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy

BI1_K06 - prawidłowego identyfikowania i rozstrzygania dylematów związanych z wykonywaniem zawodu

Efekty uczenia się dla kierunku **biologia studia drugiego stopnia** zostały określone Uchwałą Nr 108/2025 Senatu z dnia 26 czerwca 2025 r. (poziom 7 PRK)

Absolwent w zakresie WIEDZY zna i rozumie w pogłębionym stopniu wybrane fakty, teorie, metody z zakresu swojej dziedziny naukowej oraz złożone zależności pomiędzy nimi i ich związki z innymi dziedzinami nauki; rozumie różnorodne, złożone uwarunkowania i aksjologiczny kontekst prowadzonej działalności naukowej i zawodowej, a w szczególności:

BI2_W01 - zaawansowane zjawiska i procesy z zakresu szczegółowej wiedzy biologii i nauk pokrewnych

BI2_W02 - kluczowe zagadnienia z zakresu szczegółowej wiedzy biologii i nauk pokrewnych

BI2_W03 - zaawansowane metody badań z zakresu biologii i nauk pokrewnych

BI2_W04 - w pogłębionym stopniu podstawy empiryczne w interpretacji zjawisk i procesów biologicznych, rozumie w pełni znaczenie metod matematycznych, statystycznych i narzędzi informatycznych

BI2_W05 - najważniejsze problemy z zakresu różnych działów biologii oraz zna wzajemne powiązania nauk biologicznych z innymi dyscyplinami przyrodniczymi oraz z naukami ścisłymi i społecznymi

BI2_W06 - zakres aktualnych problemów podstawowych działów biologii z wyszczególnieniem ich wzajemnych powiązań

BI2_W07 - zakres aktualnych problemów biologii wraz z głównymi kierunkami rozwoju tej dyscypliny

BI2_W08 - metody tworzenia dokumentacji środowiskowej i ekspertyz

BI2_W09 - fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji: skutki ekonomiczne, społeczne, prawne i etyczne związane z działalnością zawodową biologa, zna formy pozyskiwania funduszy na badania i zasady tworzenia projektów badawczych

BI2_W10 - zasady planowania badań z wykorzystaniem technik i narzędzi badawczych stosowanych w biologii oraz podstawowe zasady bezpieczeństwa i higieny pracy

BI2_W11 - pojęcia i zasady z zakresu prawa autorskiego i ochrony własności przemysłowej

BI2_W12 - zasady tworzenia i rozwoju różnych form indywidualnej przedsiębiorczości

Absolwent w zakresie UMIEJĘTNOŚCI potrafi wykonywać zadania oraz formułować i rozwiązywać problemy z wykorzystaniem nowej i pogłębionej wiedzy ze swojej dziedziny, także z innych dziedzin; samodzielnie planować własny rozwój osobisty i zawodowy i inspirować innych w tym zakresie, a także komunikować się i uzasadniać własne stanowisko, stosując różnorodne argumenty odpowiednio dobrane do odbiorców, a w szczególności:

BI2_U01 - stosować zaawansowane techniki i narzędzia badawcze biologii

BI2_U02 - stosować zaawansowane techniki informatyczne i statystyczne do opisu zjawisk i analizy danych biologicznych

BI2_U03 - wykazać krytyczną analizę i selekcję informacji z obszaru różnych działów biologii do planowania zarządzania projektem

BI2_U04 - wykorzystywać nowoczesne technologie informatyczne do planowania zarządzania projektem z zakresu nauk biologicznych

BI2_U05 - formułować i testować hipotezy związane z problemami badawczymi biologii, wykazywać umiejętność napisania pracy badawczej w języku polskim

BI2_U06 - wykorzystywać posiadaną wiedzę z zakresu biologii, zbierać i interpretować dane empiryczne oraz na tej podstawie formułować odpowiednie wnioski

- BI2_U07 - na podstawie posiadanej wiedzy dokonać analizy procesu lub zjawiska
- BI2_U08 - przygotować raport po zakończonej analizie badawczej
- BI2_U09 - przygotować doświadczenia badawcze, przeanalizować i przedstawić wyniki
- BI2_U10 - kierować pracą zespołu, współdziałać z innymi osobami w ramach prac zespołowych i podejmować wiodącą rolę w zespołach
- BI2_U11 - wykorzystywać w swojej działalności badawczej literaturę z zakresu biologii w języku angielskim
- BI2_U12 - posługiwać się językiem obcym, w tym specjalistyczną terminologią w zakresie biologii zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego
- BI2_U13 - komunikować się ze zróżnicowanymi kręgami odbiorców z użyciem specjalistycznej terminologii biologicznej i prowadzić dyskusję w celu tworzenia i utrzymywania profesjonalnych relacji
- BI2_U14 - samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie i ukierunkowywać innych w tym zakresie
- Absolwent w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH jest gotów do tworzenia i rozwijania wzorów właściwego postępowania w środowisku pracy i życia; podejmowania inicjatyw, krytycznej oceny siebie oraz zespołów i organizacji, w których uczestniczy; przewodzenia grupie i ponoszenia odpowiedzialności za nią, w szczególności:**
- BI2_K01 - krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści, uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych
- BI2_K02 - zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu
- BI2_K03 - wypełniania zobowiązań społecznych, inspirowania i organizowania działalności na rzecz środowiska społecznego, inicjowania działań na rzecz interesu publicznego, myślenia i działania w sposób kreatywny i przedsiębiorczy
- BI2_K04 - przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej oraz działania na rzecz przestrzegania tych zasad
- BI2_K05 - odpowiedniego określenia priorytetów służących realizacji określonego przez siebie lub innych zadania
- BI2_K06 - aktywnej postawy w zdobywaniu i aktualizowaniu wiedzy biologicznej w aspekcie jej praktycznych zastosowań i przyszłej pracy
- BI2_K07 - wykazania odpowiedzialności za ocenę zagrożeń wynikających ze stosowanych technik badawczych i tworzenia warunków bezpiecznej pracy

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
Jerzy Romanowski	dr hab. prof. ucz. Dziekan Wydziału Biologii i Nauk o Środowisku
Małgorzata Wszelaka-Rylik	dr hab. prof. ucz. Prodziekan ds. Studenckich i kształcenia Wydziału Biologii i Nauk o Środowisku
Joanna Nieczuja- Dwojacka	dr Członek zespołu wsparcia dydaktyki – biologia Kierowniczka kierunku biologia w latach 2019-2023
Anita Kaliszewicz	dr hab. prof. ucz. Przewodnicząca Wydziałowej Komisji Dydaktycznej
Justyna Nowakowska	prof. dr hab., Przewodnicząca Wydziałowej Komisji Jakości Kształcenia

Beata Karpiuk

mgr inż., kierownik Centrum Wsparcia Dydaktyki

Spis treści

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów _____ 2

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim _____ 10

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się ____ 10

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się _____ 29

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie _____ 45

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry _____ 57

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie _____ 65

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku _____ 74

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku _____ 87

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia _____ 99

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach _____ 122

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów _____ 130

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów _____ 142

Część III. Załączniki _____ 143

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów _____ 143

Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających _____ 147

Prezentacja uczelni

Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie (UKSW) powstał w 1999 roku w wyniku dynamicznego rozwoju Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie (ATK) i jej przekształcenia w uniwersytet publiczny na mocy ustawy z dnia 3 września 1999 r. o utworzeniu Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie (Dz.U. 2019 poz. 1012).

Obecnie w strukturze Uniwersytetu funkcjonuje 15 wydziałów reprezentujących różnorodne dziedziny i dyscypliny naukowe oraz kierunki studiów, w tym Wydział Biologii i Nauk o Środowisku, na którym prowadzony jest kierunek biologia. UKSW kształci około 12000 studentów na 88 kierunkach studiów stacjonarnych i niestacjonarnych oraz 200 doktorantów w Szkole Doktorskiej. Działalność naukowa prowadzona jest w 23 instytutach badawczych. Dyscyplina nauki biologiczne, do której przyporządkowany jest kierunek biologia w ostatniej ewaluacji uzyskała kategorię naukową B, co stanowi punkt wyjścia do intensywnych działań rozwojowych, intensyfikacji udziału w projektach NCN i innych, oraz wsparcie awansów naukowych w celu osiągnięcia kategorii B+ lub wyższej w kolejnej ewaluacji.

Uniwersytet zatrudnia 1260 pracowników, w tym 84 nauczycieli akademickich na stanowiskach dydaktycznych, 712 na stanowiskach badawczo-dydaktycznych oraz 14 na stanowiskach badawczych. Wśród nauczycieli akademickich znajduje się 19 cudzoziemców. Pracownicy administracyjni i obsługi liczą 450 osób, co stanowi około 36% wszystkich zatrudnionych.

W swojej działalności UKSW kieruje się zasadami Wielkiej Karty Uniwersytetów Europejskich, promując wartości europejskie oraz rozwijając międzynarodową współpracę badawczą i edukacyjną. Działalność naukowa i dydaktyczna uczelni opiera się na zasadzie ścisłego powiązania kształcenia studentów z prowadzonymi badaniami naukowymi oraz tworzeniem nowej wiedzy. Zgodnie ze Statutem UKSW „w Uniwersytecie obowiązują zasady wolności badań naukowych i działalności artystycznej oraz wolności nauczania, które są ze sobą zintegrowane”.

Od momentu powstania Uniwersytet konsekwentnie realizuje strategię rozwoju ukierunkowaną na wzmacnianie interdyscyplinarności badań naukowych. Proces ten jest integralnym elementem misji uczelni, a nauki ścisłe i przyrodnicze, w tym biologia, stanowią jeden z jego kluczowych filarów. Misja UKSW zakłada prowadzenie badań naukowych i kształcenie przyszłych elit intelektualnych we wszystkich współczesnych dziedzinach wiedzy, obejmujących zarówno nauki teologiczne, humanistyczne i społeczne, jak również nauki ścisłe, przyrodnicze, techniczne i medyczne. W obliczu dynamicznych zmian technologicznych i rosnącego znaczenia badań interdyscyplinarnych rozwój nauk ścisłych i przyrodniczych odgrywa istotną rolę we wzmacnianiu potencjału badawczego uczelni. Obszary te przyczyniają się do powstawania innowacyjnych rozwiązań odpowiadających na wyzwania współczesności, między innymi w zakresie biotechnologii, ochrony bioróżnorodności w środowiskach zurbanizowanych czy zaawansowanych badań nad biologią człowieka.

UKSW systematycznie rozwija również swoją infrastrukturę badawczo-dydaktyczną. W ciągu ostatnich kilkunastu lat powstały m.in. Centralne Laboratorium Nauk Przyrodniczych (2013), hala sportowa (2020), budynek Collegium Medicum (2022) oraz Multidyscyplinarne Centrum Badawcze (2022). Szczególne znaczenie dla rozwoju kierunku biologia mają Centralne Laboratorium Nauk Przyrodniczych oraz Multidyscyplinarne Centrum Badawcze. CLNP stanowi obecnie główne miejsce prowadzenia badań naukowych oraz zajęć dydaktycznych przez pracowników Instytutu Nauk Biologicznych.

Kierunek biologia od wielu lat pozostaje ważnym elementem strategii rozwoju uczelni. Wydział Biologii i Nauk o Środowisku, utworzony w 2009 roku, prowadzi obecnie studia stacjonarne na trzech kierunkach: biologii, biotechnologii oraz inżynierii środowiska. W jego strukturze funkcjonują międzywydziałowy Instytut Nauk Biologicznych oraz Centrum Badawczo-Dydaktyczne Biotechnologii Środowiska i Biogospodarki. Jednostki te stanowią podstawę rozwoju naukowego, dydaktycznego i organizacyjnego wydziału, sprzyjając współpracy interdyscyplinarnej oraz integracji perspektyw biologicznej, środowiskowej, technologicznej i społecznej.

Pracownicy Instytutu Nauk Biologicznych oraz studenci kierunku biologia korzystają z nowoczesnej infrastruktury uczelni i aktywnie współpracują z przedstawicielami wielu dyscyplin naukowych. Współpraca ta obejmuje nauki ścisłe i przyrodnicze (fizyka, chemia, informatyka,

biotechnologia, ochrona środowiska), nauki medyczne (kierunek lekarski i pielęgniarstwo realizowane w ramach Wydziału Medycznego Collegium Medicum UKSW), nauki inżynieryjno-techniczne (inżynieria środowiska), a także nauki humanistyczne. Przykładem takiej współpracy jest prowadzenie zajęć na kilku kierunkach studiów prowadzonych przez wydziały UKSW, w tym przedmiotu Nauki przyrodnicze w muzeum na kierunku muzeologia na Wydziale Nauk Humanistycznych. Współpraca interdyscyplinarna obejmuje zarówno działalność dydaktyczną, zapewniając udział wysoko wykwalifikowanej kadry w procesie kształcenia studentów różnych kierunków, jak i realizację wspólnych projektów badawczych.

Na Wydziale Biologii i Nauk o Środowisku zatrudnionych na umowy o pracę i umowy cywilno-prawne jest łącznie 31 pracowników reprezentujących zróżnicowane kompetencje naukowe i dydaktyczne, w tym trzech profesorów, sześciu profesorów uczelni i doktorów habilitowanych, osiemnastu doktorów oraz czterech magistrów. Proces dydaktyczny wspierają także dwaj pracownicy techniczni oraz dwaj pracownicy administracyjni zatrudnieni w dziekanacie. Dodatkowo w Instytucie Nauk Biologicznych zatrudnionych jest sześciu pracowników naukowych, w tym dwóch profesorów, trzech profesorów uczelni i doktorów habilitowanych oraz jeden doktor. Łącznie wydział i instytut dysponują zespołem 37 pracowników zapewniających odpowiedni potencjał naukowy, dydaktyczny i organizacyjny do realizacji procesu kształcenia oraz prowadzenia badań naukowych.

W roku akademickim 2025/2026 na kierunkach prowadzonych przez Wydział Biologii i Nauk o Środowisku studiowało 208 studentów, z czego, wg stanu na dzień 1 czerwca br., 101 studentów na kierunku biologia. W tej grupie znajdowało się 83 studentów studiów pierwszego stopnia oraz 18 studentów studiów drugiego stopnia. W Tabeli 1. w załączniku nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów porównania liczby studentów rok do roku dokonano wg stanu na dzień 31 grudnia odpowiednio 2022 r. i 2025 r.

Kierunek biologia pozostaje jednym z kluczowych obszarów działalności dydaktycznej wydziału, a jego rozwój jest ściśle powiązany z działalnością naukową Instytutu Nauk Biologicznych oraz strategicznymi kierunkami rozwoju Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie.

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

1.1. Koncepcja i cele kształcenia

Kierunek biologia jest przyporządkowany w 100% do dyscypliny nauki biologiczne w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych, przy czym koncepcja i cele kształcenia w pełni mieszczą się w zakresie tej dyscypliny. Cele kształcenia są nakierowane na osiągnięcie przez studentów kompetencji badawczych określonych dla studiów o profilu ogólnoakademickim. Na UKSW oferowane są na pierwszym stopniu 6-semesteralne studia stacjonarne – bez podziału na specjalności (180 ECTS). Na drugim stopniu studiów oferowane są 4-semesteralne studia stacjonarne (105 ECTS) – z podziałem na dwie ścieżki kształcenia: biologia człowieka w kryminalistyce i biologia miasta. Jednostką realizującą kształcenie na kierunku biologia jest Wydział Biologii i Nauk o Środowisku (dalej: WBNS).

Program studiów został skonstruowany zgodnie z zasadą stopniowego przechodzenia od wiedzy ogólnej do wiedzy specjalistycznej, co znajduje odzwierciedlenie zarówno w sekwencji zajęć dydaktycznych, jak i w sposobie osiągania efektów uczenia się. Studenci rozpoczynają kształcenie od poznania podstawowych procesów biologicznych, a następnie rozwijają kompetencje związane z wykorzystaniem specjalistycznych metod badawczych, analizą danych biologicznych oraz rozwiązywaniem złożonych problemów naukowych i praktycznych.

Koncepcja i cele kształcenia dotyczą podstaw teoretycznych z kształceniem kompetencji analitycznych i cyfrowych, niezbędnych zarówno do kontynuacji kształcenia, prowadzenia działalności naukowej, jak i wejścia na zawodowy rynek pracy. W szczególności celami kształcenia na studiach pierwszego stopnia są: (1) opanowanie podstawowych zjawisk i procesów biologicznych, (2) rozumienie problematyki z różnych działów biologii, (3) nabycie umiejętności: (a) przeprowadzanie obserwacji oraz (b) wykonanie w terenie lub (c) laboratorium pomiarów fizycznych, biologicznych i chemicznych, (4) rozwinięcie kompetencji społecznych i komunikacyjnych właściwych dla pracy zespołowej i prezentacji wyników oraz (5) umiejętność posługiwania się językiem obcym na poziomie B2 ESOKJ. Absolwent studiów pierwszego stopnia jest przygotowany do kontynuowania nauki na drugim stopniu, tj. studiach magisterskich lub do podjęcia pracy zawodowej m.in. w ośrodkach naukowo-badawczych, laboratoriach badawczych, jednostkach administracji państwowej i samorządowej.

W szczególności celami kształcenia na studiach drugiego stopnia są: (1) poznanie zaawansowanych zjawisk i procesów biologicznych oraz (2) rozumienie najważniejszych problemów z zakresu różnych działów biologii i ich wpływu na otoczenie człowieka, (3) nabycie umiejętności: (a) stosowania zaawansowanych technik i narzędzi badawczych, (b) przygotowania doświadczenia badawczego, (c) przeanalizowania i przedstawienia wyników oraz (4) rozwinięcie kompetencji społecznych i komunikacyjnych właściwych dla pracy zespołowej i prezentacji wyników oraz (5) umiejętność posługiwania się językiem obcym na poziomie B2+ ESOKJ. Absolwent studiów drugiego stopnia jest przygotowany do kontynuowania nauki w szkole doktorskiej lub do podjęcia pracy zawodowej przy tworzeniu nowych rozwiązań praktycznych, metod analizy i wspomagania decyzji, technologii i produktów na podstawie naukowej wiedzy biologicznej i doświadczeń praktycznych, wsparcia w podnoszeniu jakości życia w otoczeniu społecznym dzięki edukacji i zaangażowaniu w działania na rzecz świadomego przeżywania kontaktu z miejską różnorodnością biologiczną, lub może podjąć zatrudnienie w laboratoriach policyjnych i pracowniach oraz firmach kryminalistycznych, w muzeach archeologicznych badając szczątki kostne, w placówkach wzornictwa przemysłowego, jako specjalista w antropometrii przemysłowej, w placówkach zdrowia publicznego, żywności i żywienia oraz służby zdrowia, w instytucjach zajmujących się wychowaniem fizycznym i sportem, jako specjalista w zakresie antropometrii sportowej.

1.2. Realizacja misji UKSW przez program kształcenia

Koncepcja kształcenia jest ściśle powiązana z Misją i Strategią Rozwoju Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie oraz Strategią Wydziału Biologii i Nauk o Środowisku. W szczególności realizuje cele związane z wysoką jakością kształcenia, rozwojem badań naukowych, umiędzynarodowieniem działalności dydaktycznej i badawczej, odpowiedzialnością społeczną uczelni oraz współpracą z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

Strategia wskazuje zarówno cele o charakterze długofalowym istotnym dla regionu i kraju, jak i zadania operacyjne, które umożliwiają ich konsekwentną realizację. Dokument zakłada, że rozwój Uczelni powinien opierać się na:

- 1) integracji jakości kształcenia, wysokiego poziomu badań, współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym
- 2) odpowiedzialności za środowisko oraz sprawnego, transparentnego zarządzania.

Szczególne znaczenie mają troska o wartości etyczne, poszanowanie godności osoby ludzkiej, dążenie do prawdy oraz tolerancja, rozumiana jako otwartość na współpracę ze studentami i badaczami niezależnie od ich światopoglądu. Ważnym elementem strategii jest podtrzymywanie dobrej atmosfery we wspólnocie akademickiej – zarówno podczas spotkań formalnych, jak i w codziennej pracy oraz w toku zajęć dydaktycznych. Jednym z celów pozostaje tworzenie środowiska opartego na wzajemnym szacunku, otwartym dialogu oraz poszanowaniu jednostki i jej praw.

Misją Uczelni jest kształcenie na wysokim, akademickim poziomie, stałe podnoszenie atrakcyjności oferty dydaktycznej, umiędzynarodowienie działalności badawczej oraz umożliwianie indywidualnego rozwoju całej społeczności akademickiej, w tym wykładowców, studentów i doktorantów. Istotne znaczenie ma budowanie więzi z pracownikami, studentami i absolwentami, a także wzmacnianie identyfikacji ze wspólnotą akademicką. Pracownicy Uczelni dążą do dbałości o doskonalenie celów poznawczych oraz stosowanych metod badawczych i dydaktycznych.

Kluczowymi celami strategicznymi Uczelni powiązanymi z koncepcją kształcenia na kierunku biologia są:

- 1) osiągnięcie wysokiego poziomu kształcenia

Wysoka jakość dydaktyki jest podstawowym warunkiem rozwoju Wydziału jako jednostki organizacyjnej. Obejmuje ona nie tylko aktualność programów studiów względem oczekiwań rynku pracy i osiągnięć badawczych, lecz również sposób organizacji procesu dydaktycznego, wsparcie studentów, wykorzystanie nowoczesnych technik wspierających uczenie się, współpracę z praktykami z otoczenia społeczno-gospodarczego oraz systematyczne monitorowanie efektów uczenia się.

- 2) podnoszenie poziomu naukowego i rozwijanie interdyscyplinarności badań

Rozwój naukowy Uczelni wymaga wzmacniania interdyscyplinarnych zespołów badawczych, zwiększania liczby projektów finansowanych ze źródeł zewnętrznych, podnoszenia jakości publikacji naukowych, wspierania młodej kadry akademickiej oraz systematycznej modernizacji infrastruktury badawczej. Działania te są prowadzone przez nauczycieli akademickich uczących na kierunku biologia w Instytucie Nauk Biologicznych i w Centrum Badawczo-Dydaktycznym Biotechnologii Środowiska i Biogospodarki.

- 3) wzrost umiędzynarodowienia

Umiędzynarodowienie stanowi jeden z kluczowych filarów rozwoju Uczelni. Obejmuje ono rozwój mobilności międzynarodowej kadry i studentów biologii, współpracę w międzynarodowych sieciach badawczych i programach rozwojowych (NAWA, Erasmus, FERS), zwiększanie oferty zajęć w języku angielskim dla studentów Erasmus+ oraz dostosowanie sposobu komunikacji do potrzeb studentów i partnerów zagranicznych.

- 4) odpowiedzialność społeczna Uczelni

Uczelnia realizuje swoją misję publiczną przez zaangażowanie w rozwiązywanie problemów środowiskowych, klimatycznych, biologicznych i społecznych. Odpowiedzialność społeczna oznacza przekładanie wiedzy przyrodniczej zdobytej z prowadzonych badań naukowych na korzyści dla społeczeństwa, gospodarki i środowiska, a także kształtowanie postaw społecznych (przestrzeganie zasad, działanie na rzecz interesu społecznego, niezależność) wśród studentów, pracowników i absolwentów kierunku biologia.

5) utrzymywanie wysokiego poziomu profesjonalizmu kadry akademickiej

Osiągnięcie celów kształcenia zależy od jakości pracy kadry akademickiej i administracyjnej oraz od atmosfery sprzyjającej współpracy, odpowiedzialności i rozwojowi w środowisku pracy i nauki. Wysoki poziom nauczycieli akademickich i kadry wspierającej dydaktykę jest wzmacniany przez szkolenia, mobilność krajową i zagraniczną, wsparcie projektowe, uznanie osiągnięć naukowych oraz rozwój kultury organizacyjnej.

6) osiągnięcie wysokiego poziomu zarządzania jednostką organizacyjną realizującą kształcenie na kierunku

Sprawne zarządzanie procesem dydaktycznym wymaga przejrzystych procedur, odpowiedzialnego gospodarowania zasobami, sprawnej komunikacji, cyfryzacji procesów i koordynacji działań pomiędzy jednostkami. Zarządzanie powinno wspierać działalność naukową i dydaktyczną, a nie stanowić dla niej bariery organizacyjnej. Na Wydziale Biologii i Nauk o środowisku struktura organizacyjna pozwala na sprawne zarządzanie zasobami ludzkimi i procesem dydaktycznym. Za sprawy kształcenia odpowiada dziekan i prodziekan ds. kształcenia, pełnomocnik ds. współpracy międzynarodowej, pełnomocnicy ds. praktyk zawodowych, opiekunowie grup studenckich przy dużym wsparciu pracowników dziekanatu.

1.3. Związek kształcenia z prowadzoną w Instytucie Nauk Biologicznych działalnością naukową

Istotnym elementem koncepcji kształcenia jest łączenie edukacji akademickiej z działalnością badawczą prowadzoną przez pracowników Instytutu Nauk Biologicznych oraz kształtowanie postaw odpowiedzialności za środowisko przyrodnicze, etyki badań naukowych, otwartości i współpracy społecznej.

Cele kształcenia są bezpośrednio związane z działalnością naukową prowadzoną przez pracowników Instytutu Nauk Biologicznych, prowadzących badania w następujących obszarach biologii: (1) biologii człowieka i antropologii, w tym biodemografii i mikroewolucji człowieka, osteologii oraz szeroko pojętej ontogenezy, (2) genetyki, w tym badań molekularnych roślin, zwierząt i człowieka, (3) zoologii i ekologii zwierząt, w tym badań różnorodności biologicznej, biologii ewolucyjnej oraz problemu mikroplastiku w środowisku, (4) biologii roślin i mikrobiologii, w tym ekologii roślin, zbiorowisk roślinnych, inwazji roślinnych oraz różnorodności grzybów owadobójczych.

Zakres prowadzonych badań odpowiada efektom uczenia się realizowanym na kierunku i umożliwia studentom bezpośredni kontakt z aktualnymi problemami badawczymi współczesnej biologii. Jak wynika z programu studiów wszyscy studenci są przygotowani do prac eksperymentalnych w laboratoriach Centrum Laboratoryjnego Nauk Przyrodniczych UKSW, oraz do prac realizowanych w środowisku przyrodniczym.

Podsumowując, działalność naukowa prowadzona przez pracowników UKSW w dyscyplinie nauki biologiczne stanowi solidne podłoże do realizacji celów zaplanowanego kształcenia na kierunku biologia. W kształcenie zaangażowani są naukowcy o znaczących, w skali międzynarodowej, osiągnięciach, publikowanych w renomowanych czasopismach [przykład 1 poniżej] oraz prowadzący badania w obszarach odpowiadającym prowadzonym zajęciom. Badania naukowe prowadzone w Instytucie Nauk Biologicznych dotyczą przede wszystkim: ekologii bezkręgowców (dr hab. P. Ceryngier, prof. ucz., dr hab. J. Romanowski, prof. ucz.), w tym ekologii pasożytów (dr M. Fajfer), ekologii ptaków (dr hab. P. Matyjasiak, prof. ucz.), zastosowania metod biotechnologicznych w gospodarce (dr A.

Linkiewicz), osteologii (dr J. Marchewka-Długońska), biodemografii i ontogenezie człowieka (dr J. Nieczuja-Dwojacka), zanieczyszczeń biologicznych i chemicznych w środowisku naturalnym (dr hab. Anita Kaliszewicz, prof. ucz.) oraz w produktach zielarskich (dr A. Myczka), czy identyfikacji molekularnej i biochemicznej (prof. J. Nowakowska) [przykład 2 poniżej]. Przykładem umiędzynarodowienia działalności naukowej kadry był aktywny udział dr A.Linkiewicz i prof. J.Nowakowskiej w EU COST Action CA18111 PlantEd (2019–2023). Akcja integrowała badania nad edycją genomu roślin z regulacją, percepcją społeczną i nowoczesną hodowlą roślin, co opublikowano w Trends in Plant Science (Cardi et al., 2023) [przykład 1].

Nauczyciele akademicki stale podnoszą swoje kwalifikacje. Przykładem jest przyznanie tytułu naukowego profesora dla dr hab. Justyny Nowakowskiej w 2021 r. i uzyskanie habilitacji przed Radą Naukową Muzeum i Instytut Zoologii PAN przez dr Piotra Ceryngiera w 2020 r. Wyniki prowadzonych badań wykorzystywane są w procesie dydaktycznym, a ich efekty włączane są szczególnie w treści merytoryczne wykładów i seminariów.

Dodatkowym sposobem wykorzystania wyników działalności naukowej w doskonaleniu programu jest cykliczna aktualizacja treści zajęć oraz wprowadzanie nowych przedmiotów fakultatywnych (np. Analiza danych z użyciem Pythona i AI), co pozwala na natychmiastowy transfer najnowszych, światowych odkryć badawczych kadry Instytutu bezpośrednio do procesu dydaktycznego.

Studenci włączani są w badania naukowe, a wyniki ich analiz prezentowane są podczas konferencji naukowych oraz publikowane w prestiżowych czasopismach [przykład 3 poniżej]. Studenci kierunku biologia mają możliwość włączania się w działalność naukową Wydziału również poprzez uczestnictwo w przedsięwzięciach naukowych podejmowanych przez koła naukowe przy współudziale i z pomocą opiekunów kół. Efektem tej działalności są m.in. organizowane konferencje studenckie i spotkania naukowe oraz różnego rodzaju aktywności celem popularyzacji kierunku, np. konferencje Biopotencjał, Etyczne i prawne wyzwania współczesnej ochrony środowiska i zwierząt, konferencja Biologii Człowieka, czy Noc Biologów. Na Wydziale działa 5 kół: Koło Naukowe Biologii Człowieka, Koło Naukowe Biologii Molekularnej, Koło Biologów Terenowych UK SW, Koło Naukowe Zielone Wilki, Koło Naukowe BiotechMasters. Korzyści wynikające z udziału w Kołach Naukowych to przede wszystkim poszerzanie wiedzy, umiejętności i kompetencji studentów, budzenie zainteresowań naukowych, pomoc w kształceniu i rozwój form samokształcenia, przygotowywanie przyszłej kadry pracowników naukowych, możliwość realizacji prac badawczych oraz publikacji, uczestnictwo w szkoleniach i warsztatach organizowanych przez instytucje oraz firmy zewnętrzne.

Przykład 1.

- Zoologia ogólna, wpisuje się w zainteresowania badawcze dr hab. P.Matyjasiaka, prof. UKSW, który opublikował pracę: Møller, A. P., Merino, S., Soler, J. J., Adriaensen, F., Cantarero, A., Eeva, T., Figuerola, J., García-Del Río, M., Garrido-Bautista, J., Heylen, D., Marzal, A., Matthysen, E., Matyjasiak, P., Norte, A. C., Ruiz-Rodríguez, M., Svobodová, M., Szöllősi, E., Török, J., Valera, F., Veiga, J., ... Ziane, N. (2026). Temporal changes in intensity of bird parasite infections are dependent on latitude in the Western Palearctic. PLoS One, 21(4), e0346587. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0346587>;
- Antropologia fizyczna, wpisuje się w zainteresowania badawcze Dr J.Nieczuja-Dwojackiej, która opublikowała pracę: Marchewka-Długońska, J., Nieczuja-Dwojacka, J., Krygowska, K., Bogdanovich, V., Sys, D., Baranowska, B., & Kobus, M. (2025). Effects of pre-pregnancy BMI and gestational weight gain on pregnancy and neonatal outcomes in Poland. Scientific Reports, 15(1), 7603. <https://doi.org/10.1038/s41598-025-91879-z>
- Nowatorska edycja genomu roślin i ochrona środowiska to główne zainteresowania dr A.Linkiewicz, która była współautorką pracy: Cardi, T., Murovec, J., Bakhsh, A., Boniecka, J., Brueggemann, T., Bull, S., Eeckhaut, T., Fladung, M., Galovic, V., Linkiewicz, A., Lukan, T., Mafra, I., Michalski, K., Kavas, K., Nicolai, A., Nowakowska, J. et al. 2023. CRISPR/Cas-mediated plant

genome editing: outstanding challenges a decade after implementation. Trends in Plant Science, 28(10), 1144-1165. <https://doi.org/10.1016/j.tplants.2023.05.012>

Przykład 2.

- Osteologia i odontologia w kryminalistyce, wpisuje się w zainteresowania badawcze dr J. Marchewki-Długońskiej, kierowniczki projektu - BPN/GIN/2023/1/00045/U/00001, „Impact of extreme climatic events on the conservation status of archaeological sites in Peru” Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej
- Ekologia i ewolucja pasożytnictwa, wpisuje się w zainteresowania badawcze Dr M. Fajfer – kierowniczki projektu - 2022, SYNTHESYS+IL-TAF (2021), grant number TA3-2., w ramach programu H2020-EU.1.4.1.2 (IL-TAF) pt. „Host-parasite coevolution around the Red Sea: taxonomic and biogeographic studies of the permanent highly host-specific mites of the inermis and mutabilis groups of Pterygosoma (Acariformes: Pterygosomatidae) living on agamas (Agamidae: Agaminae)”
- Badania molekularne nad adaptacją drzew leśnych do zmiennych warunków środowiska są prowadzone przez prof. J. Nowakowską, jak np. Ocena selekcyjna, chemotaksonomiczna i genetyczna jodły pospolitej (*Abies alba* Mill.) w drzewostanach nieznanego pochodzenia oraz na rodowej plantacji zachowawczej z rezerwatu „Tisovik” w celu stworzenia bazy nasiennej dla Puszczy Białowieskiej” (grant nr MZ.271.3.6.2023 Generalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Warszawie).

Przykład 3.

- Przykład pracy realizowanej wspólnie ze studentem: Nieczuja-Dwojacka, J., Marchewka-Długońska, J., Budnik, A., Wojtowicz, P., Giemza, B., Skrzypczyk, B., & Zvarik, A. (2024). Factors influencing sex ratio at birth in Krosno, Poland. Scientific reports, 14(1), 98. <https://doi.org/10.1038/s41598-023-50555-w>
- Nowakowska, J., Dang, M., Kiełtyk, P., Niemczyk, M., Malewski, T., Szulc, W., Rutkowska, B., Borowik, P., Oszako, T. (2024). Silicon modifies photosynthesis efficiency and *hsp* gene expression in European beech (*Fagus sylvatica*) seedlings exposed to drought stress. Genes, 15, 1233. <https://doi.org/10.3390/genes15091233>

Warto zaznaczyć, że studenci w czasie zajęć i projektów dyplomowych korzystają z infrastruktury badawczej obejmującej m.in. Laboratorium Mikrobiologii, Laboratorium Chemii Ogólnej i Analizy Chemicznej, Laboratorium Mikroskopii, Laboratorium Biochemii, Laboratorium Fizjologii Człowieka, laboratoria biologii molekularnej, pracownię hodowli komórkowych oraz inne laboratoria Centrum Laboratoryjnego Nauk Przyrodniczych UKSW. Dzięki temu osiągają efekty uczenia się w warunkach odpowiadających rzeczywistym warunkom prowadzenia badań naukowych i prac analitycznych.

1.4. Oddziaływanie na społeczeństwo i gospodarkę

Szczególnie istotnym elementem koncepcji kształcenia jest wykorzystanie wyników badań naukowych pracowników Instytutu Nauk Biologicznych w działalności dydaktycznej oraz ich oddziaływanie na społeczeństwo i gospodarkę.

Przykładem są wieloletnie badania antropologiczne prowadzone przez Dr Justynę Marchewkę-Długońską, obejmujące osteologię oraz paleopatologię. Wyniki badań realizowanych w Polsce oraz za granicą (m.in. w Peru) są publikowane w czasopismach międzynarodowych i wykorzystywane w kształceniu studentów biologii. Ponadto w Instytucie Nauk Biologicznych została opracowana ogólnodostępna Platforma Cyfrowa Nauki: „Anatomia Prawidłowa Układu Kostnego oraz Paleopatologie”, prezentująca modele 3D kości ludzkich wraz z opisami w języku polskim, angielskim i

łacińskim. Platforma stanowi narzędzie dydaktyczne wykorzystywane przez studentów biologii, kierunków medycznych i archeologicznych, a także przez specjalistów zajmujących się diagnostyką i badaniami materiału kostnego. Projekt uzyskał pozytywne rekomendacje licznych ośrodków akademickich, w tym Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu oraz Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu.

Wpływ społeczny działalności naukowej pracowników Instytutu przejawia się również w projektach dotyczących ochrony bioróżnorodności oraz edukacji przyrodniczej. Pracownicy Instytutu są koordynatorami i ekspertami przedsięwzięć typu BioBlitz, polegających na społecznej inwentaryzacji przyrodniczej prowadzonej z udziałem mieszkańców, uczniów i wolontariuszy. Rezultatem wieloletnich doświadczeń badawczych było opracowanie i wdrożenie innowacyjnego w skali Polski projektu „BioBlitz w Szkole”, wykorzystującego platformę iNaturalist jako narzędzie dokumentowania różnorodności biologicznej i edukacji przyrodniczej. Projekt został zrealizowany m.in. w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych Warszawy, a jego szczególną wartością jest połączenie nauki obywatelskiej (citizen science) z uczeniem się przez działanie (learning by doing).

Doświadczenia zdobyte podczas realizacji tych przedsięwzięć zostały wykorzystane przy projektowaniu ścieżki kształcenia „Biologia miasta”, w której szczególny nacisk położono na monitoring bioróżnorodności, analizę danych środowiskowych, edukację przyrodniczą oraz współpracę z jednostkami samorządowymi i organizacjami społecznymi.

Analogicznie działalność badawcza z zakresu antropologii biologicznej, osteologii, biologii molekularnej w sądownictwie i kryminalistyki stała się podstawą opracowania i realizacji ścieżki kształcenia „Biologia człowieka w kryminalistyce”.

1.5. Zgodność koncepcji kształcenia z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego

Koncepcja i cele kształcenia na kierunku biologia zostały określone we współpracy z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi zgodnie z formalnie przyjętymi procedurami UKSW (m.in. ZARZĄDZENIE Nr 54/2022 Rektora Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie z dnia 29 czerwca 2022 r. w sprawie Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia i jego doskonalenia na Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, UCHWAŁA Nr 30/2026 Senatu Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie z dnia 26 marca 2026 r. w sprawie oceny jakości kształcenia oraz wytycznych dotyczących jej poprawy dla jednostek zajmujących się kształceniem w Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie na rok akademicki 2026/2027).

Interesariusze wewnątrzni mają zapewniony udział poprzez Wydziałową Komisję Dydaktyczną, w której skład wchodzi przedstawiciele wykładowców i co najmniej 2 studentów z kierunku oraz poprzez Wydziałową Radę Studentów posiadającą prawo opiniowania projektów programów studiów. Dodatkowo wszyscy nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia na kierunku mogą zgłaszać uwagi i sugestie dotyczące doskonalenia oferty dydaktycznej podczas posiedzeń Rady Wydziału i spotkań z pracownikami wydziału. Szczególnie znacząca była rola studentów w procesie rewizji programu studiów w latach 2024-2025, kiedy przeprowadzono kompleksową ankietę wśród studentów aktywnie studiujących na studiach pierwszego i drugiego stopnia, co pozwoliło na identyfikację kluczowych problemów programowych i wprowadzenie odpowiednich zmian (por. Kryterium 10).

Działania podejmowane na Wydziale, przede wszystkim bliska współpraca z Wydziałową Radą Biznesu (WRB) owocuje utworzeniem programów dostosowanych do potrzeb środowiska potencjalnych pracodawców. Przykładem takiej współpracy jest stworzenie programu studiów drugiego stopnia kierunku biologia. Do roku akademickiego 2024/2025 realizowano program przyjęty w 2022 roku (Uchwała Nr 32/2022 Senatu UKSW), jednak ze względu na zbyt małą liczbę kandydatów nie uruchomiono studiów drugiego stopnia. Podjęto decyzję o wprowadzeniu istotnych zmian do programu. W kształtowanie nowego programu byli zaangażowani między innymi członkinie i członkowie WRB, a także interesariusze wewnątrzni – studenci i nauczyciele akademicki. Po wysłuchaniu pomysłów i opinii interesariuszy, zdecydowano, że nowy program, będzie kładł nacisk na zdobywanie umiejętności eksperckich. Program został ustalony w 2025 roku, a kształcenie rozpoczęło

się w roku akademickim 2025/26 (Uchwała Nr 108/2025 Senatu UKSW). Przykładem przedmiotów obligatoryjnych o charakterze eksperckim są między innymi: Inwazje biologiczne, GIS w badaniach przyrodniczych, Mikrobiologia doświadczalna, Zoologia konserwatorska, Biologia molekularna w sądownictwie. Wśród przedmiotów fakultatywnych można wymienić: Antroposkopia i somatoskopia w kryminalistyce, Osteologia i odontologia w kryminalistyce, Praktyczne zastosowanie biologii człowieka w kryminalistyce, Entomologia i diatomologia w sądownictwie, Botanika kryminalistyczna, Projektowanie eksperymentu procesowego, Kształtowanie terenów zieleni miejskiej, Ocena i waloryzacja środowiska miejskiego, Genetyka konserwatorska, czy Hydrobiologia i ochrona zasobów wody. Szerokie spektrum branżowe reprezentowane w Wydziałowej Radzie Biznesu gwarantuje wieloaspektowe i obiektywne opiniowanie programów studiów oraz sylwetek absolwentów kierunku biologia, zapobiegając zbyt wąskiej i jednostronnej specjalizacji programu. Obecność ekspertów z różnych sektorów gospodarki pozwala na przełamanie tradycyjnego postrzegania biologii wyłącznie przez pryzmat pracy akademickiej lub edukacji, kładąc silny nacisk na aplikacyjność wiedzy oraz rozwój kompetencji poszukiwanych w sektorze komercyjnym, doradztwie czy ochronie środowiska. Ponadto zróżnicowanie to stymuluje interdyscyplinarność i pozwala na synergii z pozostałymi kierunkami Wydziału – Biotechnologią i Inżynierią Środowiska – co owocuje nowoczesnym programem nauczania, elastycznie dopasowanym do dynamicznych i zróżnicowanych wyzwań współczesnego rynku pracy.

1.6. Efekty uczenia się

Efekty uczenia się specyficzne dla kierunku zostały opracowane zgodnie z charakterystykami Polskiej Ramy Kwalifikacji właściwymi dla studiów pierwszego (poziom 6) i drugiego stopnia (poziom 7) o profilu ogólnoakademickim. Zapewniają one osiągnięcie przez absolwentów kompetencji umożliwiających:

- rozumienie procesów biologicznych na różnych poziomach organizacji życia;
- planowanie i prowadzenie badań laboratoryjnych i terenowych;
- stosowanie nowoczesnych metod analitycznych oraz technik informacyjno-komunikacyjnych;
- krytyczną analizę danych naukowych;
- komunikowanie wyników badań;
- pracę w zespołach interdyscyplinarnych;
- odpowiedzialne pełnienie ról zawodowych i społecznych;
- wykorzystanie wiedzy biologicznej na potrzeby społeczeństwa, gospodarki oraz ochrony środowiska.

Tak skonstruowane efekty uczenia się pozostają w bezpośrednim związku z prowadzoną działalnością naukową, potrzebami interesariuszy zewnętrznych oraz specyfiką współczesnego rynku pracy, a jednocześnie zapewniają przygotowanie absolwentów do dalszego rozwoju naukowego i zawodowego. Szczegółowe efekty uczenia się zostały opracowane w sylabusach na potrzeby prowadzenia poszczególnych zajęć, którym przyporządkowano właściwe kryteria oceniania oraz treści programowe i metody dydaktyczne do realizacji tych efektów. Konstrukcja efektów uczenia się dla poszczególnych zajęć i grup zajęć została sformułowana w sposób mierzalny i jednoznaczny, co umożliwia przypisanie im konkretnych metod weryfikacji (takich jak egzaminy, raporty, kolokwia praktyczne), tworząc spójny i transparentny system weryfikacji osiągnięć studenta.

1.6.1. Studia I stopnia

Określone w ramach programu studiów pierwszego stopnia zbiory efektów uczenia się dla ocenianego kierunku obejmują: 7 efektów uczenia w zakresie wiedzy (o symbolach BI1_W01 – BI1_W07), 10 efektów uczenia się w zakresie umiejętności (o symbolach BI1_U01 – BI1_U10) i 6 efektów uczenia w zakresie kompetencji społecznych (o symbolach BI1_K01 – BI1_K06).

Kierunkowe efekty uczenia się odzwierciedlają przyjętą koncepcję i cele kształcenia na studiach pierwszego stopnia z uwzględnieniem ogólnoakademickiego profilu studiów. Kluczowymi efektami uczenia się są:

- w kategorii wiedzy - BI1_W01 – w zaawansowanym stopniu zna wybrane fakty, obiekty i złożone uwarunkowania w biologii, rozumie podstawowe zjawiska i procesy biologiczne, BI1_W03 – rozumie problematykę z różnych działów biologii oraz z zakresu matematyki, fizyki i chemii niezbędną dla zrozumienia podstawowych zjawisk i procesów przyrodniczych, BI1_W04 – zna terminologię biologiczną oraz ma znajomość rozwoju biologii i stosowanych w niej metod badawczych, BI1_W06 – rozumie związki między osiągnięciami biologii a możliwościami ich wykorzystania w życiu społeczno-gospodarczym z uwzględnieniem zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej
- w kategorii umiejętności – BI1_U01 - stosuje podstawowe techniki i narzędzia badawcze biologii, przeprowadza obserwacje oraz wykonuje w terenie lub laboratorium pomiary fizyczne, biologiczne i chemiczne, BI1_U02 – właściwie dobiera źródła i informacje z nich pochodzące, rozumie literaturę z zakresu biologii w języku polskim; czyta ze zrozumieniem teksty naukowe w języku angielskim, BI1_U04 – poprawnie wnioskuje na podstawie danych pochodzących z różnych źródeł m.in. źródeł elektronicznych, BI1_U06 - komunikuje się z otoczeniem z użyciem specjalistycznej terminologii, wykorzystuje język naukowy w dyskusjach na tematy biologiczne, BI1_U09 - planuje i organizuje pracę indywidualną oraz współdziała i pracuje w grupie, przyjmując w niej różne role, a także potrafi wykonać zlecone zadania badawcze
- w kategorii kompetencji społecznych – BI1_K01 – jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści, uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych z zakresu biologii, BI1_K04 - wypełniania zobowiązań społecznych, współorganizowania działalności na rzecz środowiska społecznego, odpowiedniego określenia priorytetów służących realizacji określonego przez siebie lub innych zadania, BI1_K06 - prawidłowego identyfikowania i rozstrzygania dylematów związanych z wykonywaniem zawodu.

1.6.2. Studia II stopnia

Określone w ramach programu studiów drugiego stopnia zbiory efektów uczenia się dla ocenianego kierunku obejmują: 12 efektów uczenia w zakresie wiedzy (o symbolach BI2_W01 – BI2_W12), 14 efektów uczenia się w zakresie umiejętności (o symbolach BI2_U01 – BI2_U14) i 7 efektów uczenia w zakresie kompetencji społecznych (o symbolach BI2_K01 – BI2_K07).

Kierunkowe efekty uczenia się odzwierciedlają przyjętą koncepcję i cele kształcenia na studiach drugiego stopnia z uwzględnieniem ogólnoakademickiego profilu studiów i włączenia studentów w prowadzenie badań naukowych. Kluczowymi efektami uczenia się są:

- w kategorii wiedzy – BI2_W01 – w pogłębionym stopniu zna zjawiska i procesy z zakresu szczegółowej wiedzy biologii i nauk pokrewnych, BI2_W02 – zna kluczowe zagadnienia z zakresu zaawansowanej wiedzy biologii i nauk pokrewnych, BI2_W03 – zna zaawansowane metody badań z zakresu biologii i nauk pokrewnych, BI2_W07 – zna zakres aktualnych problemów biologii wraz z głównymi kierunkami rozwoju, BI2_W09 – rozumie fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji: ekonomiczne, społeczne, prawne i etyczne związane z naukami biologicznymi, zna formy pozyskiwania funduszy na badania i zasady tworzenia projektów badawczych
- w kategorii umiejętności – BI2_U01 - stosuje zaawansowane techniki i narzędzia badawcze biologii, BI2_U02 - stosuje zaawansowane techniki informatyczne i statystyczne do opisu zjawisk i analizy danych biologicznych, BI2_U05 - formułuje i testuje hipotezy związane z

problemami badawczymi biologii, wykazuje umiejętność napisania pracy badawczej w języku polskim, BI2_U07 - potrafi dokonać analizy procesu lub zjawiska przyrodniczego, BI2_U14 - potrafi komunikować się ze zróżnicowanymi kręgami odbiorców z użyciem specjalistycznej terminologii biologicznej i prowadzić dyskusję w celu tworzenia i utrzymywania profesjonalnych relacji

- w kategorii kompetencji społecznych – BI2_K05 – jest gotów do odpowiedniego ustalenia priorytetów służących realizacji zadania określonego przez siebie lub innych, BI2_K03 – jest gotów do wypełniania zobowiązań społecznych, inspirowania i organizowania działalności na rzecz środowiska społecznego, inicjowania działań na rzecz interesu publicznego, myślenia i działania w sposób kreatywny i przedsiębiorczy, BI2_K07 - wykazania odpowiedzialności za ocenę zagrożeń wynikających ze stosowanych technik badawczych i tworzenia warunków bezpiecznej pracy.

Zakłada się, że studenci osiągają kierunkowe efekty uczenia się poprzez zaliczanie poszczególnych zajęć, co wiąże się z osiąganiem określonych dla nich bardziej szczegółowych efektów uczenia się przedmiotowych wpisujących się w odpowiednie efekty kierunkowe. Co do zasady, taka hierarchiczna struktura efektów uczenia się, bazująca na uszczegółowieniu efektów kierunkowych na poziomie poszczególnych zajęć, umożliwia stworzenie systemu ich rzetelnej weryfikacji.

Dla przykładu na studiach pierwszego stopnia efekt kierunkowy BI1_W01 z podkategorii P6S_WG jest realizowany na 9 zajęciach obowiązkowych oraz możliwy do realizacji na 19 zajęciach fakultatywnych, efekty uczenia się z podkategorii P6S_WK są możliwe do osiągnięcia na 12 zajęcia obowiązkowych oraz na 5 do wyboru; kluczowy efekt BI1_U01 z podkategorii P6S_UW jest realizowany na 10 zajęciach obowiązkowych i możliwy do realizacji na 10 zajęciach fakultatywnych.

Natomiast na studiach drugiego stopnia efekt kierunkowy BI2_W01 z podkategorii P7S_WG jest realizowany na 3 zajęciach obowiązkowych, efekty uczenia się z podkategorii P7S_WK są możliwe do osiągnięcia na 6 zajęciach obowiązkowych i 6 zajęciach specjalnościowych; kluczowy efekt BI2_U05 z podkategorii P7S_UW jest realizowany na 5 zajęciach obowiązkowych, a BI2_U07 na 2 obowiązkowych i możliwy do realizacji na 4 zajęciach fakultatywnych.

1.7. Cele kształcenia

Program studiów pierwszego stopnia kierunku biologia realizuje następujące cele kształcenia w powiązaniu z kategoriami efektów uczenia się, które znajdują swoje bezpośrednie odzwierciedlenie w strukturze programu i efektach uczenia się:

1.7.1. Studia I stopnia

1. Cel poznawczy: poszerzenie wiedzy i rozumienia zagadnień.
 - a. Realizacja w programie - przedmioty obowiązkowe: Botanika ogólna, Zoologia ogólna, Technologia informacyjna, Botanika systematyczna, Biologia komórki, Anatomia funkcjonalna człowieka, Mikrobiologia, Fizjologia roślin, Fizjologia człowieka i zwierząt, Genetyka, Biologia molekularna, Podstawy życia i jego ewolucja, Matematyka, Biofizyka, Chemia ogólna i nieorganiczna, Chemia organiczna, Biochemia
 - b. Odniesienie do szczegółowych efektów uczenia się w zakresie wiedzy:
 - i. BI1_W01 – zna wybrane fakty, obiekty i złożone uwarunkowania w biologii, rozumie podstawowe zjawiska i procesy biologiczne; efekty szczegółowe do zajęć: Student opisuje budowę tkanek roślinnych, budowę organów roślinnych, cykle życiowe roślin z głównych grup systematycznych; objaśnia podstawowe zjawiska i procesy biologiczne zachodzące u zwierząt, w tym związane z poruszaniem się, odżywianiem,

oddychaniem, rozmnażaniem i regulacją; Student wyjaśnia podstawowe procesy dotyczące funkcjonowania komórki, takie jak cykl komórkowy, mitozę, mejozę i apoptozę, odnosząc je do treści wykładów; wymienia definicje, fakty i procesy z zakresu fizjologii zwierząt i człowieka; charakteryzuje organizację genomu, budowę genu prokariotycznego i eukariotycznego, typy sekwencji DNA oraz podstawowe mechanizmy ekspresji i regulacji genów; opisuje molekularne podstawy dziedziczenia oraz znaczenie mechanizmów regulacji genetycznej i epigenetycznej dla funkcjonowania komórki; Student omawia ewolucję organizmów w poszczególnych erach i okresach, wymienia skamieniałości przewodnie, wielkie wymierania oraz dane dotyczące megafauny; wymienia i opisuje zjawiska i procesy z zakresu bioróżnorodności

- ii. BI1_W03 - zna i rozumie problematykę z różnych działów biologii oraz z zakresu matematyki, fizyki i chemii niezbędną dla zrozumienia podstawowych zjawisk i procesów przyrodniczych; efekty szczegółowe do zajęć: Student wymienia powiązania przedmiotów ścisłych i biologii. Opisuje w jaki sposób biofizyka oddziałuje na procesy biologiczne; wymienia powiązania między naukami ścisłymi, opisuje zastosowanie pochodnych do badania przebiegu zmienności funkcji, zastosowania całek do obliczania pola powierzchni, rozwiązywania układów równań liniowych, sprowadzania liczby zespolonej do postaci trygonometrycznej i zastosowania wzoru Moivre'a; Student integruje wiedzę z chemii ogólnej i nieorganicznej w celu wyjaśniania podstawowych zjawisk i procesów biologicznych, takich jak struktura i funkcje biomolekuł, przemiany energetyczne czy mechanizmy reakcji zachodzących w komórkach; Student identyfikuje i definiuje kluczowe zagadnienia i problemy występujące w Biochemii, wyjaśniając ich interdyscyplinarny charakter w odniesieniu do różnych działów biologii oraz fizyki i chemii, co jest podstawą dla zrozumienia zjawisk i procesów przyrodniczych; Student wskazuje czynniki natury fizycznej i chemicznej, wpływające na rozmieszczenie i liczebność zwierząt kręgowych
- iii. BI1_W04 – zna terminologię biologiczną oraz ma znajomość rozwoju biologii i stosowanych w niej metod badawczych; efekty szczegółowe do zajęć: Student wymienia i omawia metody badawcze stosowane w botanice – w przeszłości i obecnie; Student opisuje podstawowe etapy rozwoju zoologii jako dyscypliny biologii, w tym najważniejsze koncepcje dotyczące klasyfikacji i ewolucji zwierząt; Student wymienia i objaśnia podstawowe pojęcia zoologiczne oraz terminologię stosowaną w opisie budowy i funkcjonowania zwierząt; omawia znaczenie podstawowych technik badawczych używanych w biologii komórki, w tym barwień, mikroskopii świetlnej i metod pomiarowych; Student stosuje prawidłową terminologię genetyczną do opisu procesów molekularnych, sposobów dziedziczenia i zmian w materiale genetycznym
- iv. BI1_W06 – rozumie związki między osiągnięciami biologii a możliwościami ich wykorzystania w życiu społeczno-gospodarczym z uwzględnieniem zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej; efekty szczegółowe do zajęć: Student przedstawia zróżnicowanie flory i fauny obiektów przyrodniczych oraz charakteryzuje wpływ czynników środowiskowych na różnorodność biologiczną; Student/ka opisuje podstawowe zagadnienia i obszary biotechnologii; omawia zastosowania organizmów i procesów biologicznych; wyjaśnia podstawy matematyczne, fizyczne i chemiczne zjawisk kluczowych dla biotechnologii; Student wyjaśnia znaczenie nauk biologicznych w działalności zawodowej, społeczno-gospodarczej, środowiskowej, edukacyjnej lub badawczej prowadzonej przez jednostkę; Student wskazuje przykłady praktycznego wykorzystania wiedzy biologicznej, metod biologicznych lub danych biologicznych w zadaniach realizowanych przez jednostkę; Student omawia osiągnięcia i zagrożenia związane z utrzymaniem bioróżnorodności i wpływu na życie społeczno-gospodarcze z uwzględnieniem zasad zrównoważonego rozwoju.

2. Cel metodologiczny: rozwinięcie umiejętności stosowania metod i narzędzi.

a. Realizacja w programie – przedmioty obowiązkowe: Botanika ogólna, Zoologia ogólna, Botanika systematyczna, Biologia komórki, Bioróżnorodność - zajęcia terenowe, Mikrobiologia, Fizjologia roślin, Genetyka, Flora i fauna Mazowska - zajęcia terenowe, Biologia molekularna, Laboratorium chemii ogólnej i nieorganicznej, Laboratorium chemii organicznej

b. Odniesienie do szczegółowych efektów uczenia się:

i. BI1_U01 - potrafi zastosować podstawowe techniki i narzędzia badawcze biologii, przeprowadzać obserwacje oraz wykonać w terenie lub laboratorium pomiary fizyczne, biologiczne i chemiczne; efekty szczegółowe do zajęć: Student stosuje proste metody obserwacji (selekcja, obserwacje mikroskopowe) i pomiary (pomiar czasu trwania zjawiska, proste pomiary biometryczne) materiału zoologicznego w warunkach laboratoryjnych; Student stosuje podstawowe techniki mikroskopowe, wykonując poprawne preparaty komórek i tkanek oraz przeprowadzając obserwacje struktur komórkowych zgodnie z procedurą laboratoryjną; Student przeprowadza i dokumentuje (rysunki, zapisy) obserwacje materiału roślinnego nieuzbrojonym okiem oraz z wykorzystaniem mikroskopu optycznego, mikroskopu stereoskopowego lub szkła powiększającego; Student prowadzi obserwacje terenowe, zbiera dane i dokumentuje wyniki; Student stosuje w laboratorium podstawowe techniki i narzędzia badawcze biologii i chemii (np. pipetowanie, ważenie, przygotowanie roztworów), demonstrując precyzję niezbędną do uzyskania wiarygodnych wyników.

3. Cel praktyczny: kształtowanie uniwersalnych kompetencji analitycznych i komunikacyjnych, krytycznego myślenia, logicznego argumentowania, twórczego rozwiązywania problemów, wykorzystania technik informacyjnych, a także pracy w grupie, czyniących absolwentów konkurencyjnymi na rynku pracy.

a. Realizacja w programie – przedmioty obowiązkowe: Ochrona przyrody i środowiska, Technologia informacyjna, Wprowadzenie do nauk biologicznych i metodologia biologii, Anatomia funkcjonalna człowieka, Język obcy nowożytny, Język angielski dla biologów – podstawowy, Podstawy życia i jego ewolucja, Seminarium, Pracownia dyplomowa

b. Odniesienie do szczegółowych efektów uczenia się:

i. BI1_U02 – potrafi właściwie dobrać źródła i informacje z nich pochodzące, rozumie literaturę z zakresu biologii w języku polskim; czyta ze zrozumieniem teksty naukowe w języku angielskim; efekty szczegółowe do zajęć: Student rozróżnia publikacje naukowe (materiałowe i przeglądowe) od tekstów popularnych i PR; wyszukuje oryginalną publikację naukową na podstawie wiadomości medialnych i weryfikuje poprawność streszczeń prasowych; dobiera właściwe źródła informacji i trafnie ocenia ich wiarygodność; rozumie literaturę z zakresu biologii w języku polskim oraz czyta ze zrozumieniem teksty naukowe w języku angielskim; Student dobiera źródła (podręczniki, publikacje naukowe, zasoby internetowe, itp.) oraz selekcjonuje z nich informacje w celu uzupełniania i pogłębiania wiedzy zdobytej na zajęciach; Student korzysta z fachowej literatury naukowej; wyszukuje i selekcjonuje informacje niezbędne do identyfikacji roślin i zwierząt; weryfikuje oznaczenia z wykorzystaniem literatury i źródeł internetowych; Student analizuje i wyciąga wnioski na podstawie zróżnicowanych materiałów źródłowych, w tym opracowań naukowych w języku angielskim

- ii. BI1_U04 - potrafi poprawnie wnioskować na podstawie danych pochodzących z różnych źródeł m.in. źródeł elektronicznych; efekty szczegółowe do zajęć: Student syntetyzuje i porządkuje sprzeczne informacje z wielu źródeł; formułuje spójny wniosek wraz z ograniczeniami; identyfikuje przypadki nieuprawnionego wnioskowania (np. związek pozorny, ekstrapolacja z niepełnych danych etc.) i koryguje błędny wniosek, wskazując brakujące przesłanki lub niewłaściwe założenia; Student wnioskuje na podstawie danych z różnych źródeł (w tym elektronicznych); interpretuje informacje i przygotowuje prezentację tematyczną; Student wykorzystuje dane pochodzące z różnych źródeł (artykuły, tutoriale) do wyciągania wniosków na temat zadanego zadania; Student wnioskuje na podstawie artykułów naukowych i konstruuje wnioski
 - iii. BI1_U06 - potrafi komunikować się z otoczeniem z użyciem specjalistycznej terminologii, wykorzystać język naukowy w dyskusjach na tematy biologiczne; efekty szczegółowe do zajęć: Student podczas dyskusji oraz na kolokwium używa specjalistycznej, naukowej terminologii biologicznej; Student komunikuje się z użyciem specjalistycznej terminologii biotechnologicznej; argumentuje w dyskusji; na kolokwium porównuje przebieg wariantów doświadczenia
 - iv. BI1_U09 - potrafi planować i organizować pracę indywidualną oraz współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role, a także wykonać zlecone zadania badawcze; efekty uczenia się szczegółowe do zajęć: Student angażuje się w pracę indywidualną i współpracuje w zespole przy opracowywaniu i analizowaniu danych; koordynuje podział zadań i dotrzymuje terminów; wykorzystuje narzędzia cyfrowe do wspólnej edycji; Student ustala zakres pracy własnej oraz w grupie. Student wykonuje zlecone zadania indywidualne i grupowe z zakresu biochemii; organizuje własną pracę analityczną podczas ćwiczeń audytoryjnych, współdziała z innymi osobami w rozwiązywaniu problemów związanych ze składaniem sekwencji i analizą danych oraz wykonuje powierzone zadania bioinformatyczne zgodnie z ustalonym podziałem ról; realizuje zlecone zadania badawcze, wykazując się odpowiedzialnością za powierzone obowiązki
 - v. BI1_K01 jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści, uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych z zakresu biologii; efekty uczenia się szczegółowe do zajęć: Student uznaje znaczenie wiedzy zoologicznej w wyjaśnianiu podstawowych problemów biologii; Student rozumie potrzebę systematycznego poszerzania wiedzy zoologicznej oraz aktualizowania jej w oparciu o rzetelne źródła; analizuje możliwe źródła błędów podczas wykonywania preparatów i obserwacji, formułując propozycje ich rozwiązania; uzasadnia znaczenie wiedzy o budowie i funkcjonowaniu komórki w interpretacji procesów biologicznych i problemów praktycznych, odwołując się do przykładów omawianych podczas zajęć
4. Cel społeczny: rozwijanie świadomości znaczenia nauk biologicznych w zachowaniu bioróżnorodności, kształtowanie postaw etycznych opartych na odpowiedzialności badacza rozumiejącego potrzebę kształcenia przez całe życie.
- a. Realizacja w programie – przedmioty obowiązkowe: Ekologia ogólna, Bioróżnorodność - zajęcia terenowe, Flora i fauna Mazowska - zajęcia w terenie, Praktyka zawodowa, Seminarium, Pracownia dyplomowa, Technika i kultura studiowania, Ochrona własności intelektualnej, Praktyka zawodowa, Pracownia dyplomowa
 - b. Odniesienie do efektów uczenia się:
 - a. BI1_K04 - jest gotów do wypełniania zobowiązań społecznych, współorganizowania działalności na rzecz środowiska społecznego, odpowiedniego określenia priorytetów

służących realizacji określonego przez siebie lub innych zadania; efekty uczenia się do zajęć: Student jest gotów do odpowiedzialnego wykonywania powierzonych zadań wynikających z programu praktyki zawodowej; Student jest gotów do systematycznego, konsekwentnego i wytrwałego realizowania powierzonych obowiązków; Student jest gotów do współpracy z opiekunem praktyki, pracownikami jednostki oraz innymi osobami zaangażowanymi w realizację zadań; Student jest gotów do właściwego określania priorytetów służących terminowemu i rzetelnemu wykonaniu powierzonych zadań; Student jest gotów do ponoszenia odpowiedzialności za jakość i skutki własnych działań podejmowanych podczas praktyki

- b. BI1_K06 – do prawidłowego identyfikowania i rozstrzygania dylematów związanych z wykonywaniem zawodu; efekty uczenia się do zajęć: Student identyfikuje i rozstrzyga dylematy etyczne i prawne związane z ochroną przyrody; stosuje zasady odpowiedzialnego postępowania w terenie; Student identyfikuje podstawowe dylematy związane z interpretacją wyników analiz genetycznych, rodowodów, kariotypów i sposobów dziedziczenia; Student ocenia znaczenie rzetelnej interpretacji danych genetycznych w kontekście poradnictwa genetycznego, zmienności osobniczej i chorób uwarunkowanych genetycznie; Student formułuje wnioski z zachowaniem ostrożności interpretacyjnej oraz świadomości biologicznych i etycznych konsekwencji informacji genetycznej; Student identyfikuje i rozstrzyga dylematy etyczne związane z praktyką biotechnologiczną; przestrzega zasady odpowiedzialnego prowadzenia badań.

1.7.2. Studia II stopnia

Program studiów drugiego stopnia kierunku biologia realizuje następujące cele kształcenia, które znajdują swoje bezpośrednie odzwierciedlenie w strukturze programu i efektach uczenia się:

1. Cel poznawczy zaawansowany: osiągnięcie pogłębionej i wyspecjalizowanej wiedzy z zakresu nauk biologicznych na poziomie umożliwiającym przeprowadzenie ekspertyz z zakresu biologii, a także współpracę ze specjalistami z innych dziedzin.
 - a. Realizacja w programie - przedmioty obowiązkowe: Genetyka człowieka i choroby cywilizacyjne, Inwazje biologiczne, GIS w badaniach przyrodniczych, Pracownia magisterska I
 - b. Odniesienie do efektów uczenia się:
 - i. BI2_W01 - . zna i rozumie w pogłębiony sposób zaawansowane zjawiska i procesy z zakresu szczegółowej wiedzy biologii i nauk pokrewnych; szczegółowe efekty uczenia się do zajęć: zna i rozumie zaawansowane procesy genetyczne i molekularne związane ze zmiennością człowieka, predyspozycjami genetycznymi oraz rozwojem chorób cywilizacyjnych; Student definiuje terminy związane z inwazjami biologicznymi i gatunkami inwazyjnymi, wymienia przykładowe gatunki inwazyjne; Student objaśnia procesy inwazji gatunków i ich uwarunkowania (biologiczne, klimatyczne, geologiczne); Student opisuje oddziaływanie gatunków inwazyjnych na poziomie interakcji międzygatunkowych, ekosystemów, regionów geograficznych, biomów i biosfery; Student omawia specyfikę różnych grup gatunków inwazyjnych; Student nazywa oraz klasyfikuje zaawansowane zjawiska i procesy zachodzące w glebie przy udziale mikroorganizmów; Student opisuje różne procesy zachodzące w środowisku wodnym przy udziale mikroorganizmów; Student objaśnia zagrożenia wynikające z obecności mikroorganizmów w środowisku wodnym i w powietrzu

- ii. BI2_W02 – . zna i rozumie kluczowe zagadnienia z zakresu zaawansowanej wiedzy biologii i nauk pokrewnych; szczegółowe efekty uczenia się do zajęć: zna i rozumie kluczowe zagadnienia genetyki człowieka, w tym mechanizmy dziedziczenia, rodzaje zmienności genetycznej, podłoże chorób monogenowych i wieloczynnikowych oraz wpływ czynników środowiskowych na ryzyko chorób cywilizacyjnych; Student interpretuje złożone zależności między parametrami środowiskowymi a strukturą przestrzenną danych; wyjaśnia wpływ automatyzacji procesów na rzetelność i powtarzalność analizy badawczej; uzasadnia wybór metodologii badawczej w kontekście dynamiki ekosystemów miejskich lub analiz śledczych; Student definiuje organizację genomów i podstawowe mechanizmy detekcji polimorfizmu genetycznego informacji genetycznej; Student definiuje i objaśnia zaawansowane techniki biologii molekularnej stosowane w diagnostyce (PCR, qPCR, NGS, mikromacierze); Student charakteryzuje kluczowe zagadnienia z zakresu toksykologii jako zaawansowanej wiedzy biologicznej i nauk pokrewnych
 - iii. BI2_W03 - . zna i rozumie w pogłębiony sposób zaawansowane metody badań z zakresu biologii i nauk pokrewnych; szczegółowe efekty uczenia się do zajęć: Student wymienia i opisuje zaawansowane metody badań z zakresu mikrobiologii gleby, wody i powietrza; Student stosuje zaawansowane metody badawcze w zakresie swojej pracy dyplomowej; Student opisuje zaawansowane metody badawcze z zakresu prymatologii i antropogenezy; Student opisuje zaawansowane metody badań toksykologicznych stosowane w naukach biologicznych
 - iv. BI2_W07 –zna i rozumie zakres aktualnych problemów biologii wraz z głównymi kierunkami rozwoju; szczegółowe efekty uczenia się do zajęć: Student objaśnia współczesne problemy związane z inwazjami biologicznymi; Student ocenia możliwość zastosowania narzędzi AI w nauce; Student wymienia zakres problematyki w prymatologii i antropogenezie, a także opisuje główne gałęzie rozwoju tych nauk
 - v. BI2_W08 - zna i rozumie w pogłębiony sposób metody tworzenia dokumentacji środowiskowej i ekspertyz; szczegółowe efekty uczenia się do zajęć: Student opisuje metody identyfikacji osobniczej i elementy ekspertyzy sądowej; Student wyjaśnia biologiczne podstawy diagnozowania zagrożeń dla populacji zwierząt oraz planowania działań z zakresu ochrony gatunków i siedlisk; Student omawia metody monitoringu populacji zwierząt oraz oceny skuteczności działań ochronnych; Student wyjaśnia zasady opracowywania dokumentacji środowiskowej i ekspertyz dotyczących ochrony fauny, wykorzystując aktualną wiedzę naukową.
2. Cel badawczy: nabycie zaawansowanych umiejętności prowadzenia samodzielnej pracy badawczej – formułowania hipotez, przygotowania materiałów do badań, dostosowania metody badawczej, przeprowadzenia analizy, konstruowania krytycznej argumentacji, prawidłowego wnioskowania.
- a. Realizacja w programie - przedmioty obowiązkowe: Diagnostyka molekularna, Genetyka populacyjna, Mikrobiologia doświadczalna
 - b. Odniesienie do efektów uczenia się:
 - i. BI2_W10 - . zna i rozumie w pogłębiony sposób zasady planowania badań z wykorzystaniem technik i narzędzi badawczych stosowanych w biologii oraz podstawowe zasady bezpieczeństwa i higieny pracy; szczegółowe efekty uczenia się do zajęć: Student definiuje i omawia współczesne aspekty detekcji

mikroorganizmów w diagnostyce chorób; Student stosuje procedury prawne i analityczne dotyczące wykrywania GMO oraz monitorowania patogenów kwarantannowych; Student przedstawia dylematy współczesnej diagnostyki molekularnej oraz perspektywy rozwoju tej nauki; objaśnia zasady planowania badań toksykologicznych oraz podstawowe zasady bezpieczeństwa i higieny pracy. Wyjaśnia w jaki sposób pozyskiwać fundusze na badania; Student wymienia i definiuje zagadnienia ochrony praw autorskich pracy dyplomowej

- ii. BI2_U01 - . potrafi stosować zaawansowane techniki i narzędzia badawcze biologii; szczegółowe efekty uczenia się do zajęć: Student rozpoznaje gatunki inwazyjne, analizuje metody ich zwalczania z zastosowaniem różnych technik; Student przelicza i szacuje częstości występowania alleli, genotypów i fenotypów w populacji; Student interpretuje otrzymane wyniki w kontekście populacyjnym odnosząc się do m.in. prawa Hardy'ego-Weinberga; Student przewiduje skutki populacyjne zmian genetycznych, odróżnia pojęcia doboru naturalnego i dryfu genetycznego; Student dobiera techniki analizy DNA do określonego problemu badawczego z zakresu genetyki człowieka, uwzględniając PCR, qPCR, PCR-RFLP, HRM, MLPA, sekwencjonowanie oraz metody genomowe; Student interpretuje wyniki podstawowych analiz genetycznych dotyczących zmienności człowieka, w tym obecność polimorfizmów, mutacji, zmian liczby kopii oraz wariantów potencjalnie związanych z ryzykiem chorób; Student klasyfikuje warianty genetyczne pod względem ich możliwego znaczenia biologicznego lub chorobowego z uwzględnieniem wariantów neutralnych, patogennych, prawdopodobnie patogennych oraz wariantów o niepewnym znaczeniu; Student korzysta z wybranych baz danych i zasobów bioinformatycznych w celu pozyskiwania informacji o genach, wariantach genetycznych, ich częstości populacyjnej oraz potencjalnym znaczeniu w chorobach człowieka
- iii. BI2_U06 - . potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę z zakresu biologii, zbierać i interpretować dane empiryczne oraz na tej podstawie formułować odpowiednie wnioski; szczegółowe efekty uczenia się do zajęć: Student weryfikuje posiadaną wiedzę z zakresu mikrobiologii gleby i wody, zbiera oraz analizuje dane empiryczne i na tej podstawie konstruuje odpowiednie wnioski; Student podczas pisanie dyskusji w pracy dyplomowej formułuje odpowiednie wnioski.

3. Cel zawodowy: przygotowanie do pracy w roli eksperta w instytucjach akademickich, sektorze publicznym i prywatnym.

- a. Realizacja w programie - przedmioty obowiązkowe: Metody statystyczne w biologii II, Biologia molekularna w sądownictwie, Histologia, Toksykologia, Seminarium magisterskie, Pracownia magisterska .
- b. Odniesienie do efektów uczenia się:
 - i. BI2_W04 - zna i rozumie w pogłębiony sposób podstawy empiryczne w interpretacji zjawisk i procesów biologicznych, rozumie w pełni znaczenie metod matematycznych, statystycznych i narzędzi informatycznych; szczegółowe efekty uczenia się do zajęć: Student definiuje materiał sądowy i podstawowe etapy postępowania procesowego; Student opisuje metody zabezpieczania śladów biologicznych; Student charakteryzuje molekularne metody stosowane w sądownictwie; Student przedstawia zaawansowane metody statystyczne wykorzystywane w analizie złożonych danych biologicznych; Student dobiera metody do rodzaju analizowanych danych i celu analiz; Student wyciąga wnioski na podstawie uzyskanych wyników analiz;

Student opisuje etapy dobrej wizualizacji i prezentacji własnych wyników badań

- ii. BI2_U03 - potrafi wykazać krytyczną analizę i selekcję informacji z obszaru różnych działów biologii do planowania zarządzania projektem; szczegółowe efekty uczenia się do zajęć: Student potrafi zaplanować i uporządkować etapy pracy nad prostym zadaniem projektowym z wykorzystaniem danych histologicznych, uwzględniając dostępne zasoby i ograniczenia metodologiczne; Student potrafi wyszukiwać, krytycznie analizować i selekcjonować informacje dotyczące z zakresu histologii, pochodzące z literatury naukowej i źródeł dydaktycznych w celu rozwiązania określonych problemów badawczych; Student ocenia krytycznie pozyskane informacje z różnych źródeł bibliograficznych i baz danych; Student potrafi łączyć uzyskane informacje, dokonywać analizy i interpretacji, wyciągać wnioski, formułować i uzasadniać opinie z przeglądowych i empirycznych artykułów naukowych
 - iii. BI2_U08 - potrafi przygotować raport po zakończonej analizie badawczej; szczegółowe efekty uczenia się do zajęć: Student analizuje i porównuje wyniki badań materiału organicznego do celów sądowych; Student przelicza parametry genetyczne w analizie pokrewieństwa i przygotowuje raport sądowy; Student zbiera dane z zakresu praktycznej entomologii i medycyny sądowej i przygotowuje raport; Student przygotowuje rozdziały pracy po zakończonej analizie artykułów naukowych
 - iv. BI2_K07 - jest gotów do wykazania odpowiedzialności za ocenę zagrożeń wynikających ze stosowanych technik badawczych i tworzenia warunków bezpiecznej pracy; szczegółowe efekty uczenia się do zajęć: Student wykazuje odpowiedzialność za ocenę zagrożeń wynikających ze stosowanych technik badawczych i tworzy bezpieczne warunki pracy; Student wykazuje odpowiedzialność za ocenę zagrożeń wynikających ze stosowanych technik badawczych i tworzenia warunków bezpiecznej pracy; Student rozumie zagrożenia wynikające ze stosowanych w pracy dyplomowej technik badawczych
4. Cel społeczny - zaawansowany: kształtowanie elit intelektualnych zdolnych do uczestnictwa w życiu społecznym, kształtowanie postaw etycznych związanych z pracą badawczą i umiejętnością współpracy z innymi ekspertami, również w zespołach międzynarodowych.
- a. Realizacja w programie - przedmioty obowiązkowe: Bioetyka, Toksykologia, Seminarium magisterskie, Histologia, Genetyka człowieka i choroby cywilizacyjne, Pracownia magisterska III; praca magisterska i egzamin.
 - b. Odniesienie do efektów uczenia się:
 - i. BI2_W09 - zna i rozumie w pogłębiony sposób fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji: ekonomiczne, społeczne, prawne i etyczne związane z naukami biologicznymi, zna formy pozyskiwania funduszy na badania i zasady tworzenia projektów badawczych; szczegółowe efekty uczenia się do zajęć: Student wymienia definicje związane z bioetyką, opisuje powiązania z innymi dziedzinami nauki, określa w jaki sposób pozyskiwać fundusze na badania, które muszą posiadać opinię właściwej komisji bioetycznej; opisuje prawne, etyczne i społeczne ograniczenia wykorzystania narzędzi AI oraz modeli językowych w analizie danych biologicznych; wyjaśnia znaczenie rzetelności, prywatności danych i weryfikacji treści generowanych przez AI w pracy badawczej; omawia zasady przygotowania projektu analitycznego obejmującego dane biologiczne, narzędzia Python oraz wybrane narzędzia AI;

Student wymienia i definiuje procesy prowadzące do zanieczyszczania środowiska naturalnego drganiami oraz różnymi formami promieniowania. Rozumie złożoność oddziaływań tych form zanieczyszczenia na organizmy żywe; Student wyjaśnia w jaki sposób wykorzystywać w pracy eksperckiej wiedzę z zakresu antropologii klinicznej oraz zna zasady tworzenia projektów badawczych z tej dziedziny; Student wymienia i opisuje zjawiska oraz procesy z zakresu biologicznych metod ochrony roślin; Student ocenia zagrożenia związane z uprawą roślin transgenicznych i powstawaniem odporności u szkodliwych owadów na niektóre środki ochrony roślin; Student omawia wymogi i ograniczenia związane z komercyjną produkcją biopreparatów

- ii. BI2_U10 - potrafi kierować pracą zespołu, współdziałać z innymi osobami w ramach prac zespołowych i podejmować wiodącą rolę w zespołach; szczegółowe efekty uczenia się do zajęć: Student organizuje pracę zespołu podczas realizacji zadań laboratoryjnych; Student współdziała z innymi osobami podczas realizacji prac zespołowych; Student kieruje realizacją wybranych zadań zespołowych; Student podejmuje wiodącą rolę podczas wykonywania zadań grupowych; Student współdziała z innymi osobami w ramach prac zespołowych podczas wykonywania analiz i doświadczeń toksykologicznych
- iii. BI2_U13 - potrafi komunikować się ze zróżnicowanymi kręgami odbiorców z użyciem specjalistycznej terminologii biologicznej i prowadzić dyskusję w celu tworzenia i utrzymywania profesjonalnych relacji; szczegółowe efekty uczenia się do zajęć: Student przedstawia główne założenia pracy badawczej, podstawowe zasady pisania prac naukowych, stosuje wymogi stawiane pracy dyplomowej na Wydziale; Student konstruuje dobrze udokumentowane opracowanie zagadnień biologicznych, tj. konspekt pracy i prezentacje multimedialne
- iv. BI2_K02 - jest gotów do zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; szczegółowe efekty uczenia się do zajęć: Student konsultuje się z prowadzącym lub ze specjalistami w przypadku trudności z interpretacją preparatów histologicznych, rozpoznawaniem tkanek lub analizą wyników obserwacji mikroskopowych; Student aktywnie uczestniczy w dyskusjach podczas zajęć, formułując pytania i korzystając z informacji zwrotnych udzielanych przez prowadzącego w celu doskonalenia własnych umiejętności; konsultuje trudności analityczne i interpretacyjne z prowadzącym oraz korzysta z informacji zwrotnej podczas realizacji projektu; współpracuje w zespole projektowym, dzieląc się zadaniami związanymi z analizą danych, wizualizacją i prezentacją wyników; krytycznie ocenia własne wyniki, treści generowane przez AI oraz jakość wykorzystanych źródeł naukowych; Student jest zorientowany na potrzebę ciągłego aktualizowania wiedzy i rozwijania umiejętności w zakresie biologicznych metod ochrony roślin, chętnie podejmuje się zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z opracowywaniem wyników badań; Student zasięga opinii ekspertów podczas dokonywania analiz eksperckich z zakresu antroposkopii i somatoskopii stosowanej w kryminalistyce
- v. BI2_K03 - jest gotów do wypełniania zobowiązań społecznych, inspirowania i organizowania działalności na rzecz środowiska społecznego, inicjowania działań na rzecz interesu publicznego, myślenia i działania w sposób kreatywny i przedsiębiorczy; szczegółowe efekty uczenia się do zajęć: Student angażuje się w prawidłowe identyfikowanie i rozstrzyganie dylematów rzetelności w pracy biologa na rzecz środowiska; Student chętnie podejmuje

- się prezentacji własnych badań naukowych; Student rozumie wagę zobowiązań społecznych w związku z realizacją swojej pracy dyplomowej
- vi. BI2_K04 - jest gotów do przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej oraz działania na rzecz przestrzegania tych zasad; szczegółowe efekty uczenia się do zajęć: Student przestrzega zasad etycznych związanych z prowadzeniem badań genetycznych człowieka, w tym zasad świadomej zgody, poufności oraz ochrony danych genetycznych; Student identyfikuje problemy etyczne związane z analizą genomu człowieka, testami predyspozycji genetycznych, badaniami populacyjnymi oraz wykorzystaniem danych genetycznych; Student ocenia znaczenie odpowiedzialnej interpretacji wyników analiz genetycznych, unikając formułowania nieuprawnionych wniosków deterministycznych dotyczących ryzyka chorób cywilizacyjnych; Student komunikuje informacje dotyczące zmienności genetycznej, predyspozycji chorobowych i ryzyka chorób cywilizacyjnych w sposób rzetelny, zrozumiały i zgodny z aktualną wiedzą biologiczną.

UKSW w środowisku akademickim wyróżnia się koncepcją kształcenia w zakresie elastyczności programu, który łączy zarówno zagadnienia ogólne, dające solidne podstawy merytoryczne, jak i zagadnienia szczegółowe, realizowane jako przedmioty do wyboru, szczególnie jeśli chodzi o studia drugiego stopnia na kierunku biologia (biologia człowieka w kryminalistyce i biologia miasta). Są to obszary znacznie rzadziej eksponowane jako główna oś kształcenia na kierunkach biologicznych w Polsce. Na poziomie międzynarodowym koncepcja kształcenia realizowana na kierunku biologia na UKSW jest zbieżna z trendami obserwowanymi na renomowanych uczelniach zagranicznych. Ścieżka „Biologia miasta” odpowiada programom rozwijanym w obszarze Urban Ecology i Urban Ecosystem Sciences (m.in. Technische Universität Berlin, Yale University, University College London), natomiast ścieżka „Biologia człowieka w kryminalistyce” wpisuje się w nurt Biological and Forensic Anthropology obecny m.in. w University College London, Boston University oraz University of Montana. Szczególnie University College London stanowi wartościowy punkt odniesienia, gdyż łączy oba obszary specjalizacyjne rozwijane na UKSW: antropologię sądową oraz biologię i ekologię środowiska miejskiego.

Dodatkowymi atutami kształcenia na kierunku biologia są: (1) duży procent zajęć realizowany na kierunku, to zajęcia o charakterze praktycznym (laboratoria, wyjazdy terenowe, np. zajęcia terenowe w ramach zajęć z Podstaw życia i jego ewolucji realizowane w kamieniołomach Owadów-Brzezinki i Nasiłów <https://wbns.uksw.edu.pl/wyjazd-terenowy-podstawy-zycia-i-jego-ewolucji/>), (2) małe grupy laboratoryjne, pozwalające na zdobycie umiejętności praktycznych, (3) wizyty studyjne w instytutach badawczych, policji i zakładach pracy, uświadamiające studentom możliwość praktycznego zastosowania wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych na rynku pracy, (4) możliwość uczestniczenia w wykładach prowadzonych przez nauczycieli akademickich z zagranicy (5) możliwość rozwijania swoich zainteresowań poprzez działalność kół naukowych, udział w pracach badawczych oraz przygotowaniu publikacji naukowych.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę: *nie dotyczy, nie było zaleceń*

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 1:

Istotnym obszarem aktywności naukowej pracowników Instytutu Nauk Biologicznych jest ocena różnorodności biologicznej oraz badanie wpływu antropopresji na funkcjonowanie ekosystemów. Przykładem wpływu działalności naukowej na otoczenie społeczne jest opracowanie i wdrożenie programu „BioBlitz w Szkole”. Projekt wykorzystuje globalną platformę iNaturalist oraz aplikację iSeek do dokumentowania lokalnej różnorodności biologicznej przez uczniów. Po pilotażu przeprowadzonym

w 2024 roku w Szkole Podstawowej nr 369 w Warszawie, obejmującym około 200 uczniów i dokumentację 161 gatunków organizmów, program został rozszerzony na szkoły ponadpodstawowe, w tym CV Liceum Ogólnokształcące, XIII Liceum Ogólnokształcące oraz CXXXVII Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Dwujęzycznymi. W ramach współpracy międzynarodowej część zajęć realizowano również w języku angielskim dla młodzieży zagranicznej.

Przykładem skutecznego transferu doświadczeń badawczych do procesu dydaktycznego jest również opracowanie skryptu „*Podstawy życia i jego ewolucja. Skrypt z elementami zeszytu ćwiczeń*” we współpracy z dr. Danielem Tyborowskim z Wydziału Geologii Uniwersytetu Warszawskiego. Publikacja jest wykorzystywana przez studentów biologii pierwszego stopnia podczas zajęć z przedmiotu „Podstawy życia i jego ewolucji” od roku akademickiego 2023/2024. W związku z rozbudową kolekcji okazów paleontologicznych planowana jest aktualizacja treści skryptu.

Znaczący wymiar społeczny mają również badania realizowane przez dr Joannę Nieczującą-Dwojacką oraz dr Justynę Marchewkę-Długońską we współpracy z Wojewódzkim Szpitalem Podkarpackim im. Jana Pawła II w Krośnie. Wspólne badania prowadzone z dr Krystyną Krygowską z Oddziału Ginekologiczno-Położniczego zaowocowały publikacją w prestiżowym czasopiśmie *Scientific Reports* pt. *Effects of pre-pregnancy BMI and gestational weight gain on pregnancy and neonatal outcomes in Poland*. Wyniki badań zostały wykorzystane do opracowania materiałów edukacyjnych dla kobiet planujących ciążę oraz kobiet ciężarnych. Przygotowana ulotka popularyzuje wiedzę dotyczącą utrzymania prawidłowej masy ciała przed ciążą i w jej trakcie, a jej wdrożenie przez szpital stanowi przykład praktycznego wykorzystania wyników badań naukowych w działaniach z zakresu profilaktyki i promocji zdrowia.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

2.1. Treści programowe

Treści programowe realizowane na kierunku biologia są zgodne z koncepcją kształcenia i efektami uczenia się oraz przyporządkowaniem kierunku w całości do dyscypliny nauki biologiczne. Obejmują szerokie spektrum zagadnień z zakresu biologii środowiskowej oraz biologii człowieka, a także zapewniają podstawy z zakresu matematyki, fizyki i chemii, co umożliwia kompleksowe rozumienie procesów przyrodniczych. Program studiów ma charakter spójny i progresywny: od przedmiotów podstawowych i wprowadzających, przez przedmioty kierunkowe rozwijające wiedzę biologiczną, po przedmioty specjalistyczne. Struktura treści obejmuje zarówno komponent poznawczy, związany ze zrozumieniem procesów biologicznych, jak i komponent aplikacyjny, związany z zastosowaniem wiedzy w analizach laboratoryjnych i terenowych, co odpowiada profilowi ogólnoakademickiemu.

Program studiów pierwszego stopnia na kierunku biologia został zaktualizowany w odpowiedzi na sugestie interesariuszy wewnętrznych oraz Polskiej Komisji Akredytacyjnej w 2021 roku, konieczność przyporządkowania kierunku do dyscypliny naukowej oraz dostosowania programu do wymagań Ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, a także ze względu na wyzwania dydaktyczne, które pozwoliły jeszcze lepiej dostosować program do wymogów stawianych absolwentom kierunków przyrodniczych (Uchwała Nr 31/2022 Senatu Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie z dnia 28 kwietnia 2022 r. zmieniająca Uchwałę Nr 93/2019 Senatu Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie w sprawie przyporządkowania kierunku biologia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim do dyscypliny naukowej oraz dostosowania programu studiów na tym kierunku do wymagań Ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce).

Program studiów drugiego stopnia na kierunku biologia został zmieniony w 2025 roku (Uchwała Nr 108/2025 Senatu Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie z dnia 26 czerwca 2025 r. w sprawie ustalenia programu studiów drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim na kierunku biologia) w odpowiedzi na nowe wyzwania rekrutacyjne oraz potrzebę zwiększenia atrakcyjności oferty programowej.

Zmiany zostały poprzedzone szerokimi konsultacjami z pracodawcami, przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz ze studentami. Przeprowadzono także anonimową ankietę wśród studentów, dotyczącą jakości kształcenia i atrakcyjności programu. Uzyskane wyniki i rekomendacje posłużyły jako podstawa do modyfikacji efektów uczenia się i struktury programu. Warto dodać, że w programie studiów pierwszego stopnia znalazł się przedmiot Język angielski dla biologów – podstawowy, który pozwala na opanowanie terminologii biologicznej i pozwala na zdobycie przez studentów umiejętności wypowiadania się na tematy naukowe w języku angielskim. Przy konstruowaniu obu programów zadbano, by znalazły się tam zajęcia poświęcone kształceniu w zakresie znajomości co najmniej jednego języka obcego.

Aktualna struktura programów studiów na obu poziomach obejmuje zajęcia obowiązkowe, ściśle przypisane do kierunku oraz zajęcia do wyboru. Wśród przedmiotów do wyboru znajdują się wykłady, ćwiczenia audytoryjne, laboratoryjne oraz zajęcia terenowe. W 2025 roku na Wydziale podjęto Uchwałę Nr 7/2025 Rady Wydziału Biologii i Nauk o Środowisku UKSW z dnia 14 marca 2025 r. w sprawie wyrażenia opinii na temat regulaminu zajęć terenowych. Regulamin zajęć terenowych dokładnie charakteryzuje organizację i przebieg zajęć, zakres odpowiedzialności prowadzących zajęcia nauczycieli akademickich i studentów, zasady bezpieczeństwa uczestników zajęć. Warto także dodać, że podczas innych ćwiczeń, prowadzący ma możliwość wyjścia ze studentami poza teren uczelni (np. realizacja wizyty studyjnej, czy obserwacja zwierząt w ogrodzie zoologicznym), co reguluje Zarządzenie nr 7/2022 Dziekana Wydziału Biologii i Nauk o Środowisku UKSW z dnia 30 września 2022 r. w sprawie zasad organizacji i finansowania wyjazdów i wyjazdów ze studentami w ramach zajęć innych niż zajęcia terenowe ustalone w programie studiów. Nauczyciel akademicki przed rozpoczęciem danego roku

akademickiego powinien wypełnić i złożyć załącznik do zarządzenia, gdzie wpisuje między innymi dane dotyczące poziomu i roku studiów, nazwę i formę przedmiotu, liczbę studentów, miejsce organizacji zajęć, termin organizacji zajęć, dane dodatkowego opiekuna (gdy liczba studentów przekracza 16 osób), ewentualne koszty.

Programy studiów pierwszego i drugiego stopnia obejmują zajęcia związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie nauki biologiczne, do których został przyporządkowany kierunek, w wymaganym wymiarze punktów ECTS (na I stopniu 130 ECTS, na II stopniu 98 ECTS).

Zarówno w przypadku pierwszego jak i drugiego stopnia przyjęto procedurę wyboru przedmiotów fakultatywnych (Decyzja nr 4/2026 Dziekana Wydziału Biologii i Nauk o Środowisku z dnia 24.04.2026 r. w sprawie wprowadzenia procedury wyboru przedmiotów fakultatywnych dla studentów kierunku Biologia (I oraz II stopień) oraz podziału liczby godzin i punktów ECTS w programach I oraz II stopnia Biologii). W przypadku studiów drugiego stopnia kierunku biologia, określono, że warunkiem wpisania do dyplomu i suplementu do dyplomu zakresu ścieżki kształcenia (Biologia miasta, Biologia człowieka w kryminalistyce) jest zaliczenie co najmniej 7 zajęć z puli przedmiotów do wyboru z danego zakresu (min. 210 godzin i 21 punktów ECTS). Student ma możliwość wyboru przedmiotów, zgodnych z jego zainteresowaniami, które jednocześnie zapewniają mu zrealizowanie kierunkowych efektów uczenia się i uzyskanie odpowiedniej liczby punktów ECTS. Programy studiów dla kierunku biologia pierwszego i drugiego stopnia oraz organizacja i realizacja procesu kształcenia umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów uczenia się.

Dobór kluczowych treści kształcenia na obu stopniach studiów stanowi bezpośrednie odzwierciedlenie profilu badawczego jednostki. Przykładowo, włączenie do programu studiów pierwszego stopnia przedmiotów takich jak Fizjologia stresu u roślin czy Ekologia i ewolucja pasożytnictwa, a na studiach drugiego stopnia zajęć takich jak Inwazje biologiczne czy Genetyka konserwatorska, stanowi bezpośredni transfer wyników badań naukowych i projektów grantowych prowadzonych przez kadrę Instytutu Nauk Biologicznych do procesu dydaktycznego. Dzięki temu studenci mają styczność z najbardziej aktualnymi problemami współczesnej biologii. Więcej przykładów takich powiązań przedstawiono w Kryterium 1. W poprzednim kryterium wskazano także przykładowe powiązania treści kształcenia z kierunkowymi efektami uczenia się.

Istotnym elementem programu są zajęcia praktyczne, w tym zajęcia laboratoryjne oraz zajęcia terenowe, umożliwiające prowadzenie obserwacji, wykonywanie pomiarów oraz stosowanie technik badawczych. Program obejmuje także komponent metodologiczny i analityczny, obejmujący technologię informacyjną i statystykę, który wspiera przygotowanie studentów do analizy danych i interpretacji wyników badań. Kształcenie językowe realizowane jest poprzez lektoraty oraz specjalistyczne zajęcia językowe dla biologów, co umożliwia korzystanie z literatury naukowej oraz funkcjonowanie w środowisku naukowym.

2.2. Główne zmiany programowe na studiach I stopnia oraz charakterystyka programu.

2.2.1 Zmiany w programie:

Dokonane zmiany w ofercie zajęć, między innymi:

- zmniejszono liczbę godzin przedmiotu Matematyka i Fizyka (obecnie Biofizyka; treści bardziej dopasowane dla studentów kierunku biologia);
- usunięto przedmiot Propedeutyka biologii;
- włączono do programu przedmiot Wprowadzenie do nauk biologicznych i metodologia biologii;
- włączono do programu przedmiot Ochrona przyrody i środowiska (zgodnie z sugestią Polskiej Komisji Akredytacyjnej);
- przedmiot Fizjologia zwierząt rozszerzył się o zagadnienia związane z organizmem ludzkim (Fizjologia człowieka i zwierząt);
- zwiększono liczbę godzin ćwiczeń Anatomii funkcjonalnej człowieka;

- g. przedmioty antropologia fizyczna oraz Ekologia człowieka zostały przesunięte do puli przedmiotów do wyboru;
- h. do przedmiotu Postawy życia i jego ewolucja dodano zajęcia terenowe 15 godzin, zmniejszając jednocześnie liczbę ćwiczeń z 30 do 15 godzin;
- i. zmieniono nazwę i dostosowano treści przedmiotu Biotechnologia (obecnie Podstawy biotechnologii);
- j. zmniejszono liczbę seminariów dyplomowych do jednego, realizowanego na III roku.

2.2.2. Zmiany w efektach uczenia się; mimo tej samej liczby efektów i tych samych symboli, w części z nich wprowadzono korekty redakcyjne, uściślenia lub drobne zmiany merytoryczne:

- a. BI1_W02: Przeformułowano początek treści efektu. W wersji z poprzedniego programu wpisano: „w interpretacji zjawisk (...) opiera się na podstawach empirycznych...”. W wersji 2022 r. zmieniono brzmienie na: „zna i rozumie zjawiska i procesy biologiczne, a w ich interpretacji opiera się na podstawach empirycznych...”.
- b. BI1_W03: Uproszczono i uporządkowano tekst. W wersji starszej zdanie było niezrozumiałe („w zaawansowanym stopniu w zakresie najważniejszych problemów z dyscyplinami przyrodniczymi procesów przyrodniczych oraz zna ich powiązania...”). W nowym programie wprowadzoną zrozumiałą treść: „zna i rozumie problematykę z różnych działów biologii oraz z zakresu matematyki, fizyki i chemii niezbędną dla zrozumienia podstawowych zjawisk...”.
- c. W starszym programie efekt W04 dotyczył technik badawczych, informatyki i statystyki, a W05 opisywał związki biologii z życiem społeczno-gospodarczym. W nowym programie z 2022 r. zamieniono te treści miejscami i zmodyfikowano. Teraz BI1_W04 odnosi się do terminologii biologicznej i rozwoju metod badawczych, a BI1_W05 przejął kwestie technik badawczych, informatyki i statystyki. Z kolei treści z dawnego W05 (związki z gospodarką) zostały przesunięte do BI1_W06.
- d. W przypadku efektów odnoszących się do umiejętności absolwenta zmiany polegały głównie na zastąpieniu bezokoliczników formami osobowymi pasującymi do formuły „Absolwent potrafi...”.
- e. W treściach efektów uczenia się dotyczących kompetencji społecznych skorygowano interpunkcję i stylistykę, pozostawiając deklarowane postawy absolwenta (krytycyzm, odpowiedzialność, przedsiębiorczość, etyka zawodowa).

2.2.3. Zmiana liczby zajęć do wyboru

Modyfikacja programu studiów polegająca na zmniejszeniu liczby wymaganych przedmiotów do wyboru z 10 (starszy program) do 8 (w programie z 2022 r.) stanowiła wyraz świadomej, jakościowej optymalizacji struktury kształcenia. Zmiana ta została wprowadzona w oparciu o rzetelną analizę procesu dydaktycznego, wnioski z ankiet studenckich, a także w porozumieniu z interesariuszami zewnętrznymi oraz Wydziałową Radą Biznesu, i przyniosła szereg wymiernych korzyści:

- i. Zapobieganie przeciążeniu studentów (*Work-life-study balance*): Kierunek biologia (studia I stopnia) charakteryzuje się wyjątkowo bogatym, interdyscyplinarnym programem zajęć obligatoryjnych, obejmującym szeroki wachlarz zaawansowanych laboratoriów i zajęć terenowych z praktycznie każdej dziedziny biologii. Każdy dodatkowy przedmiot fakultatywny wiąże się z istotnym zwiększeniem pensum godzinowego oraz obciążenia pracą własną studenta. Redukcja liczby przedmiotów do wyboru pozwoliła na zracjonalizowanie tygodniowego wymiaru zajęć, dając studentom niezbędny czas na rzetelne przygotowanie się do wymagających modułów

- obowiązkowych oraz na pracę nad własnymi projektami badawczymi i pracą dyplomową.
- ii. Konsolidacja i podniesienie jakości oferty dydaktycznej: Zamiast rozproszonej struktury mniejszych modułów, Wydział postawił na zasadę „*less is more*”. Lista przedmiotów fakultatywnych została gruntownie zaktualizowana i unowocześniona. Nowa oferta bezpośrednio odpowiada na zdiagnozowane potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego oraz współczesnego rynku pracy, a same przedmioty zyskały na merytorycznej głębi.
 - iii. Silniejsze powiązanie z nauką (transfer wiedzy): Konstrukcja nowej listy przedmiotów do wyboru została ściśle skorelowana z aktualnie prowadzoną w Instytucie działalnością naukową i grantową. Dzięki temu studenci wybierają spośród modułów o najwyższym stopniu aktualności naukowej, prowadzonych przez ekspertów aktywnie publikujących w danych dyscyplinach, co stymuluje ich zaangażowanie w ramach kół naukowych i przyszłych prac licencjackich.
 - iv. Podmiotowość studenta i elastyczność wyboru: student realizuje sumarycznie mniej przedmiotów fakultatywnych, a sama pula propozycji stała się bardziej atrakcyjna i zróżnicowana. Wybór 8 przedmiotów z nowoczesnej, skonsolidowanej listy pozwala studentom na bardziej precyzyjne, sprofilowane i świadome kształtowanie własnej ścieżki rozwoju, bez poczucia powierzchowności zaliczania kolejnych godzin.
 - v. Do puli przedmiotów do wyboru dodano między innymi: Biologiczne metody oczyszczania ścieków, Ekologia i ewolucja pasożytnictwa, Fizjologia stresu u roślin, Geologia, Podstawy systematyki i filogenezy, Roślinne kultury in vitro, a także przedmioty z zakresu biologii człowieka.

2.2.4. Charakterystyka programu

Zgodnie z planem studiów pierwszego stopnia na kierunku biologia obowiązuje podział na grupy przedmiotów obligatoryjnych (124 ECTS) i do wyboru (56 ECTS). Program studiów obejmuje 6 semestrów.

Praktyki w wymiarze 120 godzin (4 ECTS), realizowana w trakcie II roku studiów. Czas odbywania praktyk nie może kolidować z zajęciami dydaktycznymi, dlatego zaleca się, by odbywały się one w miesiącach wakacyjnych. Miejscem odbywania praktyk mogą być m.in. w laboratoria badawcze/diagnostyczne/medyczne/analizacyjne, instytuty badawcze, jednostki administracji państwowej i samorządowej, podmioty gospodarcze, które prowadzą działalność związaną z biologią, np. oceną oddziaływań na środowisko, parki narodowe, ogrody botaniczne, zoologiczne itp. Informacje dotyczące zasad i form odbywania praktyk regulują przede wszystkim: Regulamin Praktyk Studenckich UKSW oraz program praktyk.

W I roku studiów skupiono się szczególnie na przekazaniu zaawansowanej wiedzy na poziomie wyższym z nauk podstawowych, która pozwala na kolejnych semestrach łatwiej przyswoić specjalistyczną wiedzę z zakresu biologii. Kształcenie w zakresie języka obcego odbywa się od pierwszego do czwartego semestru w wymiarze 30 godzin w semestrze (razem 120 godzin) i kończy się egzaminem na poziomie B2. Ponadto studenci uczestniczą w zajęciach Język angielski dla biologów - podstawowy (3ECTS, 30 godziny, 2 semestr).

Przykładowe powiązania treści kształcenia z kierunkowymi efektami uczenia się na studiach pierwszego stopnia doskonale obrazuje struktura modułów nauk podstawowych, analitycznych oraz zajęć praktycznych. Przedmioty o charakterze ścisłym i metodologicznym, takie jak Matematyka oraz Podstawy statystyki dla biologów, bezpośrednio realizują kluczowe efekty z kategorii wiedzy i umiejętności matematyczno-empirycznych (np. BI1_W02 - rozumienie znaczenia metod matematycznych i statystycznych w interpretacji zjawisk, czy BI1_U03 - stosowanie podstawowych technik informatycznych i statystycznych do opisu zjawisk i analizy danych). Z kolei interdyscyplinarne bloki praktyczne, realizowane m.in. w ramach przedmiotów Botanika systematyczna oraz

Mikrobiologia, kształtują umiejętności aplikacyjne (BI1_U01 - przeprowadzanie obserwacji oraz wykonywanie w terenie lub laboratorium pomiarów fizycznych, biologicznych i chemicznych). Kluczowe kompetencje społeczne ukierunkowane na rynek pracy realizuje między innymi Praktyka zawodowa czy Pracownia dyplomowa (BI1_K04, BI1_K05 - gotowość do działania w sposób przedsiębiorczy, współorganizowania działalności na rzecz środowiska społecznego oraz prawidłowego określania priorytetów zadaniowych).

Program studiów pierwszego stopnia kierunku biologia umożliwia wybór zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów na danym poziomie, według zasad, które pozwalają studentom na elastyczne kształtowanie ścieżki kształcenia.

Studia pierwszego stopnia – przedmioty obligatoryjne (kolejność alfabetyczna):

- Anatomia funkcjonalna człowieka
- Biochemia
- Biofizyka
- Biologia komórki
- Biologia molekularna
- Bioróżnorodność - zajęcia terenowe
- Botanika ogólna
- Botanika systematyczna
- Chemia ogólna i nieorganiczna
- Chemia organiczna
- Ekologia ogólna
- Fizjologia człowieka i zwierząt
- Fizjologia roślin
- Flora i fauna Mazowska - zajęcia w terenie
- Genetyka
- Język angielski dla biologów - podstawowy
- Język obcy nowożytny
- Język polski akademicki dla cudzoziemców (obowiązkowy tylko dla cudzoziemców)
- Laboratorium z chemii ogólnej i nieorganicznej
- Laboratorium z chemii organicznej
- Matematyka
- Mikrobiologia
- Ochrona przyrody i środowiska
- Ochrona własności intelektualnej
- Podstawy biotechnologii
- Podstawy statystyki dla biologów
- Podstawy życia i jego ewolucja
- Pracownia dyplomowa
- Praktyka zawodowa
- Seminarium
- Technika i kultura studiowania
- Technologia informacyjna
- Wprowadzenie do nauk biologicznych i metodologia biologii
- Wychowanie fizyczne

Studia pierwszego stopnia – przedmioty do wyboru (kolejność alfabetyczna):

- Antropologia fizyczna
- Atrakcyjność w ujęciu antropologii

- Biogeografia ekologiczna
- Biologia molekularna roślin
- Biologia populacji historycznych
- Biologiczne integrowane metody ochrony roślin
- Biologiczne metody oczyszczania ścieków
- Biologiczne podłoże i ewolucja kultury
- Bioróżnorodność
- Ekologia człowieka
- Ekologia i ewolucja pasożytnictwa
- Ekologia zbiorowisk roślinnych miast
- Entomologia
- Fauna kręgowców Polski
- Fizjologia stresu u roślin
- Geologia
- Mykologia
- Podstawy systematyki i filogenezy
- Przedmiot do wyboru z zakresu biologii
- Przedmiot ogólnouczelniany z zakresu nauk humanistycznych lub społecznych
- Prymatologia
- Roślinne kultury in vitro
- Rozwój ontogenetyczny człowieka
- Techniki mikroskopowe
- Zbiorowiska roślinne
- Zoologia bezkręgowców
- Zoologia kręgowców

2.3. Główne zmiany programowe na studiach II stopnia oraz charakterystyka programu:

2.3.1. Zmiany w programie

Zmiany programowe na studiach drugiego stopnia wiązały się z potrzebą stworzenia oferty interesującej zarówno dla absolwentów studiów pierwszego stopnia kierunku Biologia, jak i absolwentów innych kierunków pokrewnych. W odpowiedzi na to wyzwanie, projektując program postawiono na jego elastyczność oraz bogactwo. Program został dopracowany również ze względu na wyzwania rekrutacyjne (w roku akademickim 2024/2025 kierunek biologia drugiego stopnia nie został uruchomiony, ze względu na zbyt małą liczbę kandydatów na studia). W prace nad programem włączono studentów (wyniki anonimowych ankiet studenckich, Wydziałowa Rada Studentów), a także Wydziałową Radę Biznesu. Program został stworzony z myślą o absolwentach, którzy zostaliby przygotowani do pełnienia roli ekspertów. Pozostawiono część przedmiotów obligatoryjnych, a przedmioty do wyboru umożliwiają zdobycie wiedzy, umiejętności i kompetencji przydatnych przy opracowywaniu ekspertyz biologicznych.

Student ma możliwość wyboru przedmiotów z zakresu Biologii człowieka w kryminalistyce oraz Biologii miasta. Przykładem przedmiotów z pierwszej puli są między innymi: Antroposkopia i somatoskopia w kryminalistyce, Osteologia i odontologia w kryminalistyce, Praktyczne zastosowanie biologii człowieka w kryminalistyce, Zaawansowane metody osteologiczne w kryminalistyce. Do drugiej grupy należą między innymi przedmioty: Ocena i waloryzacja środowiska miejskiego, Ekosystemy świata i zmiany klimatu, Projektowanie miast w obliczu zmian klimatycznych, Botanika konserwatorska, Genetyka konserwatorska. Dodatkowo studenci mogą wybrać przedmioty, które umożliwiają im zdobycie dodatkowych umiejętności, jak na przykład pisanie projektów (Planowanie i finansowanie badań), a także pracę w laboratoriach badawczych stosujących zaawansowane techniki (Analiza instrumentalna, Analiza chromatograficzna, Spektroskopia oscylacyjna). Ważnym aspektem

programu jest włączenie nowoczesnych technologii cyfrowych (Analiza danych biologicznych z użyciem Pythona i AI). W przedmiotach do wyboru znalazły się warsztaty terenowe - Paleobiologia, dendrologia oraz Metody obrazowania w ekspertyzach środowiskowych i kryminalistycznych.

Warto także dodać, że studenci pogłębiają swoje umiejętności językowe uczestnicząc w obowiązkowych zajęciach Translatorium z biologii - zaawansowany (poziom B2+). Studenci ćwiczą wszystkie umiejętności językowe, tzn. *speaking, listening, reading* i *writing*, korzystając także z najnowszej literatury anglojęzycznej z zakresu nauk biologicznych.

2.3.2. Charakterystyka programu

Zgodnie z planem studiów na kierunku biologia drugiego stopnia obowiązuje podział na grupy przedmiotów obowiązkowych (49 ECTS) i do wyboru (56 ECTS). Program drugiego stopnia obejmuje 4 semestry i wymaga uzyskania łącznie 105 punktów ECTS.

Zaawansowany program przedmiotów obowiązkowych oraz wysoce specjalistyczna oferta zajęć do wyboru pozwalają na zdobycie pogłębionej wiedzy i ugruntowanie kompetencji badawczych, będąc bezpośrednim odzwierciedleniem wiodących kierunków działalności naukowej uczelni w dyscyplinie nauki biologiczne. Konkretnie przykłady tych powiązań zostały zaprezentowane w Kryterium 1, w którym szczegółowo omówiono także spójność zaawansowanych treści programowych z kierunkowymi efektami uczenia się.

Przykładowe powiązania zaawansowanych treści kształcenia z kierunkowymi efektami uczenia się obrazuje struktura modułów statystycznych i technologicznych. Przedmioty takie jak Metody statystyczne w biologii I i II oraz GIS w badaniach przyrodniczych realizują pogłębione efekty z kategorii umiejętności (np. BI2_U02 - stosowanie zaawansowanych technik informatycznych i statystycznych do opisu zjawisk i analizy danych), z kolei przedmioty Bioetyka i Genetyka człowieka i choroby cywilizacyjne wprost kształtują kluczowe kompetencje społeczne i wiedzę o etycznym kontekście nauki (BI2_W09, BI2_K04).

Konstrukcja programu studiów drugiego stopnia na kierunku biologia zapewnia studentom możliwość elastycznego kształtowania ścieżki edukacyjnej. Cel ten realizowany jest poprzez system przedmiotów do wyboru, którym przypisano punkty ECTS stanowiące co najmniej 30% łącznej liczby punktów wymaganych do ukończenia studiów na tym poziomie.

Studia drugiego stopnia – przedmioty obowiązkowe (kolejność alfabetyczna):

- Biologia molekularna w sądownictwie
- Bioetyka
- Diagnostyka molekularna
- Genetyka człowieka i choroby cywilizacyjne
- Genetyka populacyjna
- GIS w badaniach przyrodniczych
- Histologia
- Inwazje biologiczne
- Język polski akademicki (obowiązkowy tylko dla cudzoziemców)
- Metody statystyczne w biologii I
- Metody statystyczne w biologii II
- Mikrobiologia doświadczalna
- Prymatologia i antropogeneza
- Seminarium magisterskie
- Toksykologia
- Translatorium z biologii - zaawansowany (poziom B2+)
- Zajęcia ogólnouczelniane z dziedziny nauk humanistycznych - Astrobiologia
- Zajęcia ogólnouczelniane z dziedziny nauk humanistycznych lub społecznych
- Zoologia konserwatorska

Studia drugiego stopnia – przedmioty do wyboru (kolejność alfabetyczna):

Przedmioty z zakresu Biologia człowieka w kryminalistyce

- Antropologia kliniczna
- Antroposkopia i somatoskopia w kryminalistyce
- Biodemografia
- Biomedyczne podstawy rozwoju i wychowania
- Botanika kryminalistyczna
- Entomologia i diatomologia w sądownictwie
- Genealogia genetyczna i historyczna
- Osteologia i odontologia w kryminalistyce
- Practicum antropologicum
- Praktyczne zastosowanie biologii człowieka w kryminalistyce
- Projektowanie eksperymentu procesowego
- Warsztaty terenowe: Archeotanatologia
- Zaawansowane metody osteologiczne w kryminalistyce

Przedmioty z zakresu Biologia miasta (kolejność alfabetyczna):

- Antropogeniczne zanieczyszczenie środowiska czynnikami fizycznymi
- Biologia i ekologia nietoperzy strefy umiarkowanej
- Biologiczne metody ochrony roślin
- Biotechnologia w ochronie środowiska
- Botanika konserwatorska
- Ekologia krajobrazu
- Ekosystemy świata i zmiany klimatu
- Genetyka konserwatorska
- Hydrobiologia i ochrona zasobów wody
- Kształtowanie terenów zieleni miejskiej
- Molekularne mechanizmy neurodegeneracji
- Ocena i waloryzacja środowiska miejskiego
- Ornitologia miejska
- Projektowanie miast w obliczu zmian klimatycznych
- Strategie życiowe organizmów

Przedmioty interdyscyplinarne (kolejność alfabetyczna):

- Analiza chromatograficzna
- Analiza danych biologicznych z użyciem Pythona i AI
- Analiza instrumentalna
- Biomakrocząsteczki
- Genomika stosowana
- Planowanie i finansowanie badań
- Spektroskopia oscylacyjna
- Warsztaty terenowe: Metody obrazowania w ekspertyzach środowiskowych i kryminalistycznych
- Warsztaty terenowe: Paleobiologia, dendrologia
- Oraz Przedmiot do wyboru z zakresu biologii

Należy dodać, że wprowadzone zmiany w programach studiów były w pewnym zakresie zainspirowane rozwiązaniami stosowanymi na uczelniach zachodnich, gdzie kładzie się nacisk na elastyczność procesu kształcenia i rozwijanie interdyscyplinarnych kompetencji. Co roku plan zajęć

zostaje ułożony w ten sposób, by studenci mieli możliwość powiązania nauki z obowiązkami zawodowymi i osobistymi. Zwiększa to atrakcyjność i dostępność kierunku. Rozplanowanie zajęć umożliwia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się oraz prawidłową weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Podsumowując, treści programowe są zgodne z koncepcją kształcenia i efektami uczenia się oraz z aktualnym stanem wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie nauki biologiczne, a także są kompleksowe i specyficzne dla zajęć tworzących program studiów i zapewniają uzyskanie wszystkich efektów uczenia się.

2.4. Metody kształcenia

Metody kształcenia na kierunku biologia są różnorodne, specyficzne i zapewniają osiągnięcie przez studentów wszystkich efektów uczenia się, stymulują studentów do samodzielności i odgrywania aktywnej roli w procesie uczenia się, umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej w zakresie dyscypliny nauki biologiczne, lub udział w tej działalności, a także umożliwiają uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania języka obcego co najmniej na poziomie B2 w przypadku studiów pierwszego stopnia lub B2+ w przypadku studiów drugiego stopnia.

Metody kształcenia wykorzystywane w procesie dydaktycznym na kierunku biologia to m.in. wykład informacyjny, wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, prezentacja multimedialna, metody ćwiczeniowo-praktyczne (opierające się na zbieraniu, analizie danych i wnioskowaniu), metoda projektu, studium przypadku czy dyskusja tematyczna. Powyższe metody pozwalają na skuteczne przekazywanie wiedzy, a także kształtowanie umiejętności praktycznych i nabycie kompetencji społecznych przypisanych do kierunkowych efektów uczenia się. W programie I stopnia i szczególnie II stopnia można znaleźć wiele ćwiczeń o charakterze praktycznym, są to ćwiczenia laboratoryjne, warsztatowe, projektowe, komputerowe czy terenowe.

W trakcie seminarium dyplomowego na pierwszym stopniu studiów studenci w sposób szczególny potwierdzają swą zdolność stosowania wiedzy, umiejętności zdobytych w trakcie studiów oraz wykazują osiągnięte kompetencje osobiste i społeczne, stąd seminarium jest traktowane jako forma weryfikacji zakładanych kierunkowych efektów uczenia się. Student także poznaje i utrwala zasady przygotowania pracy licencjackiej oraz przygotowania i zaprezentowania wystąpienia ustnego.

Natomiast na zajęciach Pracownia dyplomowa, student pod kierunkiem opiekuna pracy, przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej. Na drugim stopniu studiów student wykazuje pogłębione umiejętności, dotyczące przygotowania i przeprowadzenia badań, a także analizy i wyciągnięcia wniosków. Warto także wspomnieć, że od roku 2026, zgodnie z Zarządzeniem nr 1/2026 Dziekana Wydziału Biologii i Nauk o Środowisku UKSW w Warszawie z dnia 24 kwietnia 2026 r. w sprawie zmian dokonanych w procedurze dyplomowania na WBNS, zarówno praca licencjacka jak i magisterska muszą mieć charakter doświadczalny, co jest cechą wyróżniającą i stanowiącą wskaźnik wysokiego poziomu studiów.

Dobór metod kształcenia na kierunku biologia został ściśle powiązany z efektami uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych. Metody kształcenia, które umożliwiają przygotowanie studenta do prowadzenia działalności naukowej (lub do udziału w tej działalności) w zakresie nauki biologiczne to przede wszystkim zajęcia laboratoryjne.

W programie studiów pierwszego stopnia kierunku biologia, liczba zajęć laboratoryjnych wynosi 465 godzin. W Tabeli 1 wskazano przedmioty i przypisaną im liczbę godzin laboratoryjnych. Efekt uczenia się BI1_W04 odnosi się między innymi do znajomości stosowanych w biologii metod badawczych (Botanika ogólna, Biologia komórki, Mikrobiologia, Genetyka). W zakresie umiejętności, efekty uczenia się BI1_U01 (stosowanie podstawowych technik i narzędzi badawczych, przeprowadzenie obserwacji, wykonanie pomiarów fizycznych, biologicznych i chemicznych, zarówno w laboratorium jak i terenie), BI1_U05 (przygotowanie dobrze udokumentowanego opracowania problemów z zakresu biologii) doskonale wpisują się w przygotowanie absolwenta do prowadzenia działalności naukowej. Umiejętności te są realizowane np. na przedmiotach Botanika systematyczna, Biologia molekularna, czy Biochemia. Istotnym uzupełnieniem zdobywania tych kwalifikacji są także

ćwiczenia praktyczne, np. Anatomia funkcjonalna człowieka oraz zajęcia terenowe, np. Flora i fauna Mazowsza. Zajęcia, do których dopisane są kompetencje umożliwiające przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej to np. zajęcia z Podstaw życia i jego ewolucji, gdzie dopasowany jest efekt kształcenia BI1_K02 (absolwent został przygotowany do zasięgania opinii ekspertów, gdy ma trudności z rozwiązywaniem problemu).

Studenci kierunku biologia pierwszego stopnia mają możliwość poznania i stosowania zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych, przede wszystkim podczas zajęć Technologia informacyjna, czy Podstawy statystyki dla biologów. Przedmioty te ściśle łączą się z odpowiednimi efektami uczenia się BI1_W02 (opieranie się na podstawach empirycznych w badaniach i zrozumienie znaczenia metod matematycznych i empirycznych), BI1_U03 (stosowanie podstawowych technik informatycznych i statystycznych do opisu zjawisk i analizy danych), BI1_K01 (krytyczna ocena posiadanej wiedzy i odbieranych treści, uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych z zakresu biologii). Należy podkreślić, że duża część zajęć do wyboru na pierwszym stopniu kierunku biologia to ćwiczenia praktyczne (moduł składa się z wykładu 30h i ćwiczeń 30h), realizowane w laboratoriach oraz jako zajęcia komputerowe. Przykładem takich zajęć są: Antropologia fizyczna, Biologia populacji historycznych, Biologia molekularna roślin, Ekologia i ewolucja pasożytnictwa czy Podstawy systematyki i filogenezy. W realizacji niektórych ćwiczeń z modułów zajęć do wyboru przewidziano wyjścia terenowe, np. Fauna kręgowców Polski, czy Prymatologia (zajęcia w ZOO w Warszawie).

Tabela 1. Liczba godzin przewidziana na poszczególne laboratoria

Wymiar godzinowy laboratorium	Przedmioty
30 godz.	Laboratorium z chemii ogólnej i nieorganicznej, Laboratorium z chemii organicznej, Pracownia dyplomowa, Botanika ogólna, Zoologia ogólna, Botanika systematyczna, Biologia komórki, Fizjologia roślin, Fizjologia człowieka i zwierząt, Podstawy biotechnologii
45 godz.	Mikrobiologia, Genetyka, Biologia molekularna
60 godz.	Biochemia

W przypadku studiów drugiego stopnia kierunku biologia liczba zajęć laboratoryjnych wynosi 315 godz. (Pracownie magisterskie I, II, III oraz laboratorium z mikrobiologii doświadczalnej), natomiast większość ćwiczeń to zajęcia o charakterze praktycznym (255 godz.). Program został pomyślany tak, by absolwent, który ukończy drugi stopień kierunku biologia był przygotowany do pełnienia roli eksperta i potrafił przygotować ekspertyzy z zakresu nauk biologicznych. Nabycie wiedzy, umiejętności i kompetencji predysponuje absolwenta do prowadzenia działalności naukowej. Przykładem efektów uczenia się w zakresie wiedzy jest efekt BI2_W03, gdzie absolwent zna i rozumie zaawansowane metody badań z zakresu biologii i nauk pokrewnych, czy BI2_W08 (absolwent zna i rozumie metody tworzenia dokumentacji środowiskowej i ekspertyz), a także W10 (absolwent zna i rozumie zasady planowania badań z wykorzystaniem technik i narzędzi badawczych stosowanych w biologii oraz podstawowe zasady bezpieczeństwa i higieny pracy). Przykładem przedmiotów realizujących te efekty są między innymi: Mikrobiologia doświadczalna, Biologia molekularna w sądownictwie, czy Toksykologia. Umiejętności pozwalające absolwentowi na prowadzenie działalności naukowej to przede wszystkim BI2_U01 (absolwent potrafi stosować zaawansowane techniki i narzędzia badawcze biologii), BI2_U05 (absolwent potrafi formułować i testować hipotezy związane z problemami badawczymi biologii, wykazuje umiejętność napisania pracy badawczej w języku polskim), BI2_U07 (absolwent potrafi na podstawie posiadanej wiedzy, dokonać analizy procesu lub zjawiska), BI2_U08 (absolwent potrafi przygotować raport po zakończonej analizie badawczej), BI2_U09 (absolwent potrafi przygotować doświadczenia badawcze, przeanalizować i przedstawić wyniki). Efekty te realizowane są podczas zajęć: Genetyka populacyjna, czy Inwazje biologiczne, Biologia molekularna w sądownictwie, Pracownia magisterska I, II, III oraz Zoologia konserwatorska. Ponadto praca

dypłomowa o charakterze doświadczalnym realnie włącza studenta w działalność naukową jednostki (np. poprzez wykonywanie eksperymentów w zespołach badawczych promotorów).

Studenci kierunku biologia drugiego stopnia mają możliwość pogłębionego stosowania technik informacyjno-komunikacyjnych. Przykładem przedmiotu, który jednocześnie wprowadza zaawansowane narzędzia i metody informatyczno-statystyczne jest moduł Metody statystyczne w biologii I i II, który jednocześnie realizuje efekty kształcenia BI2_W04 (absolwent zna i rozumie w pogłębiony sposób podstawy empiryczne w interpretacji zjawisk i procesów biologicznych, rozumie w pełni znaczenie metod matematycznych, statystycznych i narzędzi informatycznych) i BI2_U02 (absolwent potrafi stosować zaawansowane techniki informatyczne i statystyczne do opisu zjawisk i analizy danych biologicznych).

Narzędzia informatyczne oraz specjalistyczne oprogramowanie są wykorzystywane także podczas zajęć m.in. z Genetyki populacyjnej, GIS w badaniach przyrodniczych, Biologii molekularnej w sądownictwie, a z przedmiotów do wyboru między innymi Analizy danych biologicznych z użyciem Pythona i AI, czy Genetyki konserwatorskiej. Przygotowując prace dyplomowe o charakterze empirycznym, studenci stosują zaawansowane analizy statystyczne, posługując się między innymi oprogramowaniem Statistica, SPSS czy R, często także oprogramowaniem specjalistycznym, w zależności od wybranego tematu pracy. Nauka obsługi tych programów oraz zaawansowanej aparatury laboratoryjnej odbywa się w formule „hands-on” (student samodzielnie wykonuje analizy, a nie tylko obserwuje demonstrację prowadzącego).

Efekty w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, które są realizowane podczas tych zajęć i umożliwiają zdobycie zaawansowanych umiejętności posługiwania się technikami informacyjno-komunikacyjnymi, to między innymi BI2_W04 (absolwent zna i rozumie w pogłębiony sposób podstawy empiryczne w interpretacji zjawisk i procesów biologicznych, rozumie w pełni znaczenie metod matematycznych, statystycznych i narzędzi informatycznych), BI2_W08 (student zna i rozumie metody tworzenia dokumentacji środowiskowej i ekspertyz), BI2_U01 (absolwent potrafi stosować zaawansowane techniki i narzędzia badawcze biologii), BI2_U02 (absolwent potrafi stosować zaawansowane techniki informatyczne i statystyczne do opisu zjawisk i analizy danych biologicznych), BI2_U04 (absolwent potrafi wykorzystywać nowoczesne technologie informatyczne do planowania zarządzania projektem z zakresu nauk biologicznych), BI2_U07 (absolwent potrafi podstawie posiadanej wiedzy, dokonać analizy procesu lub zjawiska). W przypadku pracy ze specjalistycznym oprogramowaniem niezbędne jest zasięgnięcie opinii ekspertów, co realizuje efekt BI2_K02.

Warto także wspomnieć, że studenci kierunku biologia uczestniczą aktywnie w działalności kół naukowych. Koła realizują także zadania badawcze, a studenci przygotowują artykuły i wystąpienia na konferencje naukowe. Działalność taka wspomaga i pogłębia proces nauczania i zdobywanie umiejętności cyfrowych i komunikacyjnych w zakresie efektów uczenia się.

2.5. Realizacja programu studiów

Liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć związanych z prowadzoną w uczelni działalnością naukową:

- 130 ECTS, co stanowi 72 % ogólnej liczby ECTS koniecznej do ukończenia studiów licencjackich
- 98 ECTS, co stanowi 93 % ogólnej liczby ECTS koniecznej do ukończenia studiów magisterskich

Na kierunku biologia o profilu ogólnoakademickim realizowane są studia w formie stacjonarnej. Studia pierwszego stopnia realizowane są przez 6 semestrów (180 ECTS, 2385 godzin). Studia drugiego stopnia realizowane są przez 4 semestry, gdzie Student uzyskuje łącznie 105 punktów ECTS (1290 godzin). Nakład pracy studenta mierzony liczbą ECTS zakłada, że co najmniej połowa punktów przypada na godziny bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim. W przypadku studiów pierwszego stopnia struktura programu obejmuje 102 ECTS przypisane zajęciom wymagającym bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz 130 ECTS związanych z działalnością naukową. A w przypadku studiów drugiego stopnia – 53 ECTS przypisane jest zajęciom wymagającym bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i innych osób

prowadzących zajęcia oraz 98 ECTS zajęciom związanym z działalnością naukową, co potwierdza ukierunkowanie programu na rozwój kompetencji badawczych i przygotowanie do pracy naukowej. Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z zakresu nauki języków obcych wynosi odpowiednio: dla pierwszego stopnia 13 ECTS (Język obcy nowożytny poziom B2 – semestry 1, 2, 3, 4 i Język angielski dla biologów - podstawowy – semestr 2) oraz dla drugiego stopnia 2 ECTS (Translatorium z biologii – zaawansowany (poziom B2+) na 1 semestrze). Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć do wyboru dla pierwszego i drugiego stopnia wynosi tyle samo 56 ECTS. Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub społecznych dla pierwszego i drugiego stopnia wynosi po 5 ECTS. Studia kończą się obroną pracy dyplomowej i zdaniem egzaminu dyplomowego.

2.6. Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć

Plan studiów na kierunku biologia, w tym czas trwania studiów, nakład pracy konieczny do ukończenia studiów, mierzony łączną liczbą punktów ECTS, jak również nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć lub grup zajęć, zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów, określona w programie studiów łącznie oraz dla poszczególnych zajęć lub grup zajęć, zapewnia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Harmonogram realizacji programu zakłada przejście od informacji bardziej ogólnych do szczegółowych, pogłębiających wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne studentów.

W bieżącym roku akademickim wszystkie zajęcia są prowadzone w sposób stacjonarny. Jedyne zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość to ogólnouczelniane przedmioty subsydialne: Kultura i techniki studiowania oraz Ochrona własności intelektualnej, a także wybrane zajęcia ogólnouczelniane z zakresu nauk humanistycznych/społecznych.

Zasady prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość określa Zarządzenie Nr 116/2021 Rektora Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie z dnia 8 października 2021 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu kształcenia zdalnego w Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. Platformami dedykowanymi do przeprowadzenia zajęć zdalnych są MsTeams (dla zajęć prowadzonych w czasie rzeczywistym) oraz Moodle (dla zadań w formie asynchronicznej jako wsparcie procesu weryfikacji efektów uczenia się). Ze względu na dużą liczbę laboratoriów oraz ćwiczeń o charakterze praktycznym zdecydowano się na wyłącznie stacjonarną formę zajęć, co umożliwi lepsze osiąganie efektów uczenia się, szczególnie w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych.

Proces uczenia się jest dostosowany do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb studentów z niepełnosprawnością. Zasady organizacji studiów uwzględniającej szczególne potrzeby studentów będących osobami z niepełnosprawnościami zostały sprecyzowane w „Regulaminie studiów” (Załącznik do Uchwały Nr 51/2025 Senatu Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie z dnia 24 kwietnia 2025 r. w sprawie Regulaminu Studiów w Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, §17: Wsparcie udzielane studentom będącymi osobami z niepełnosprawnością). Uniwersytet, uwzględniając specjalne potrzeby studentów z niepełnosprawnościami, umożliwia im indywidualną organizację studiów polegającą na dostosowaniu wymagań dotyczących udziału w zajęciach dydaktycznych oraz organizacji zaliczeń i egzaminów do potrzeb i możliwości wynikających z niepełnosprawności.

W celu poprawy studiowania osobom z niepełnosprawnościami zostało powołane Centrum Dostępności Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie (<https://cd.uksw.edu.pl/pl/>) z Biurem ds. Osób z Niepełnosprawnością na czele. Celem działania jednostki jest stwarzanie studentom z niepełnosprawnościami warunków do pełnego udziału w procesie kształcenia i w badaniach naukowych.

Wydział również organizuje pomoc dla studentów z niepełnosprawnościami, określając w mailingu wytyczne dotyczące specjalnych potrzeb studenta oraz np. przygotowania specjalnych formularzy zaliczeń, zmiany formy egzaminu z pisemnej na ustną, czy wydłużenia czasu przeznaczonego na egzamin.

Studenci szczególnie uzdolnieni naukowo lub sportowo mają możliwość kształcić się według indywidualnej organizacji studiów polegającej na indywidualnym doborze metod i form kształcenia oraz na elastycznym planie zajęć. Więcej informacji na temat wsparcia studentów znajduje się w Kryterium 8.

Organizacja procesu dydaktycznego zapewnia realizację programu studiów w sposób umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się. Struktura zajęć jest uporządkowana, a ich sekwencja zapewnia stopniowe pogłębianie wiedzy i umiejętności. Różnorodność form zajęć sprzyja integracji wiedzy teoretycznej i praktycznej oraz przygotowaniu studentów do samodzielnej pracy i dalszego kształcenia. Proces weryfikacji efektów uczenia się obejmuje egzaminy oraz zaliczenia z oceną realizowane w ramach poszczególnych zajęć.

Zaliczenia odbywają się podczas zajęć, natomiast egzaminy w trakcie sesji, przy czym liczba egzaminów nie przekracza sześciu w semestrze. Rok akademicki jest podstawowym okresem rozliczeniowym, a punkty ECTS są przyznawane semestralnie. Warunkiem zaliczenia roku jest uzyskanie wszystkich wymaganych zaliczeń, zdanie egzaminów przewidzianych w programie, a na drugim roku studiów I stopnia także odbycie praktyk. Jeśli z wykładem powiązane są zajęcia praktyczne, egzamin można zdawać dopiero po ich zaliczeniu. Student może przystąpić do egzaminu także przed sesją, o ile egzaminator wyznaczył taki termin i student spełnił wymagania wstępne. Prowadzący ma 14 dni na sprawdzenie prac pisemnych oraz ogłoszenie wyników egzaminów i zaliczeń. Wyniki muszą być wpisane do protokołu w systemie USOSweb; ocena pozytywna w protokole jest ostateczna. Student ma prawo wglądu do swojej pracy w ciągu 14 dni od ogłoszenia wyników.

Przed rozpoczęciem semestru student otrzymuje dostęp do zasad zaliczenia przedmiotu, programu, efektów uczenia się, zakresu materiału oraz literatury – informacje te są publikowane w USOSweb.

Studenci mają dostęp do planu zajęć (strona wydziałowa) minimum na dwa tygodnie przed rozpoczęciem zajęć w danym semestrze. Organizacja procesu nauczania, w tym układanie planu zajęć, ma na celu jak najlepsze wykorzystanie potencjału wykładowców, infrastruktury dydaktycznej, w tym laboratoriów i pomocy naukowych. Zajęcia na studiach stacjonarnych w UKSW odbywają się od poniedziałku do piątku między godzinami 8:00 a 20:00, z uwzględnieniem zasad higieny pracy i nauki w nieprzekraczalnym wymiarze 8 godzin dziennie. W praktyce udaje się ułożyć plan dopasowany do potrzeb studentów. W miarę możliwości w planie dla każdego roku przewidziany jest jeden dzień wolny od zajęć, w którym studenci mogą realizować lektoraty językowe, zajęcia WF, przedmioty ogólnouczeniowe, wyjazdy terenowe czy przygotowywać pracę dyplomową.

Formy zajęć w programie studiów zostały dopasowane do charakterystyki przedmiotu. Warto także przypomnieć, że duża część ćwiczeń, zarówno z grupy przedmiotów obligatoryjnych jak i fakultatywnych jest prowadzona jako zajęcia praktyczne (komputerowe lub w laboratoriach w salach odpowiednio dostosowanych infrastrukturą do realizacji tych zajęć). Przykładem dla pierwszego stopnia są między innymi zajęcia: Technologia informacyjna i Podstawy statystyki dla biologów (sala komputerowa), Anatomia funkcjonalna człowieka (laboratorium 409), Podstawy życia i jego ewolucja (laboratorium 423), a dla drugiego stopnia: Metody statystyczne w biologii I i II (sala komputerowa), Histologia (laboratorium mikroskopowe 308). W przypadku zajęć do wyboru można wymienić: Antropologię fizyczną (laboratorium 423), Biologię populacji historycznych (laboratorium 409) czy Zoologię bezkręgowców (laboratorium mikroskopowe 308) – dla I stopnia oraz Antroposkopia i somatoskopia w kryminalistyce (laboratorium 423 oraz 409), Osteologia i odontologia w kryminalistyce (laboratorium 409), Entomologia i diatomologia w sądownictwie (laboratorium mikroskopowe 308), Analiza danych biologicznych z użyciem Pythona i AI (sala komputerowa). Zajęcia Bioróżnorodność dla pierwszego stopnia mają formę zajęć terenowych. Proporcje pomiędzy poszczególnymi formami zajęć obrazuje Tabela 2.

Tabela 2. Proporcje pomiędzy poszczególnymi formami zajęć

Forma zajęć	Zajęcia obligatoryjne			
	I stopnia		II stopnia	
	Liczba godzin	% w planie studiów	Liczba godzin	% w planie studiów
Wykłady	645	34%	210	22,60%
Ćwiczenia	345	18%	345	37,10%
Laboratoria	495	26%	315	33,90%
Zajęcia terenowe	135	7%	Nie dotyczy	Nie dotyczy
Seminaria	30	2%	30	3,20%
Lektoraty	120	6%	Nie dotyczy	Nie dotyczy
Translatoria	Nie dotyczy	Nie dotyczy	30	3,20%
Konwersatoria	15	1%	Nie dotyczy	Nie dotyczy
Praktyki	120	6%	Nie dotyczy	Nie dotyczy
Razem	1905	100%	930	100%
Forma zajęć	Zajęcia do wyboru			
	I stopnia		II stopnia	
	Liczba godzin	% w planie studiów	Liczba godzin	% w planie studiów
Wykład	240	50%	W zależności od przedmiotu, forma zajęć to wykład + ćwiczenia lub tylko ćwiczenia, łącznie 360h	
Ćwiczenia	240	50%		
Razem	480	100%		

Liczebność grup studenckich na UKSW zostało uregulowane Zarządzeniem Nr 32/2024 Rektora Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie z dnia 21 czerwca 2024 r. w sprawie zasad planowania zajęć i dyżurów dydaktycznych oraz ustalania liczebności grup na zajęciach dydaktycznych w Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie:

„W zależności od formy zajęć dydaktycznych, o których mowa w pkt 1–12, ustala się następujące liczebności grup studenckich:

1. Zajęcia do wyboru (wykład lub konwersatorium) – od 25 osób;
2. konwersatorium – od 25 osób;
3. seminarium na kierunku pielęgniarstwo i lekarskim – od 15 osób;
4. seminarium dyplomowe – od 6 osób;
5. lektorat języka obcego nowożytnego, starożytnego, translatoria – od 15 do 25 osób;
6. ćwiczenia laboratoryjne – od 8 do 15 osób, zgodnie z przepisami BHP danego laboratorium;
7. ćwiczenia audytoryjne, komputerowe, terenowe, warsztatowe – od 15 do 30 osób;
8. ćwiczenia praktyczne pielęgniarские przy pacjencie – do liczby osób ustalonej w porozumieniu z podmiotem przyjmującym;
10. ćwiczenia w pracowni pielęgniarской – od 8 osób;
11. ćwiczenia ogólnorozwojowe i rehabilitacyjne wychowania fizycznego – od 20 osób, chyba że regulamin obiektu sportowego określa mniejszą liczebność grup;
12. zajęcia w języku obcym nowożytnym (poza lektoratem, zajęciami praktycznej nauki języka i translatorium) – od 5 osób.”

Warto także wspomnieć, że każde laboratorium biologiczne (np. 308, 421, 423, 409) posiada regulamin pracowni doprecyzowujący liczebność grupy, w zależności od możliwości sprzętowych. Pozwala to na efektywne prowadzenie zajęć dydaktycznych i na osiągnięcie założonych efektów uczenia się. Nawet praca własna studenta w laboratoriach odbywa się pod nadzorem nauczyciela akademickiego, zgodnie z regulaminami pomieszczeń i zasadami bezpieczeństwa obowiązującymi w

pracowniach. Sekwencja zajęć lub grup zajęć, a także dobór form zajęć i proporcje liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Przykładem są zajęcia z Chemii ogólnej i nieorganicznej oraz Chemii organicznej, gdzie student realizuje wykłady i ćwiczenia rachunkowe z tych przedmiotów w semestrze zimowym, a laboratorium w semestrze letnim.

2.7. Praktyki zawodowe

Efekty uczenia się zakładane dla praktyk są zgodne z koncepcją i celami kształcenia, jak również z efektami kierunkowymi, oraz są specyficzne. Praktyki zawodowe na pierwszym stopniu studiów odbywają się na drugim roku, w czwartym semestrze. Ze względu na organizację roku akademickiego, studenci realizują je w okresie wakacyjnym. Program praktyk przewiduje 120h i 4 ECTS, a przypisane są mu efekty uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych (BI1_W06, BI1_U01, BI1_U10, BI1_K04, BI1_K05, BI1_K06). Na studiach drugiego stopnia nie przewidziano praktyk zawodowych, umiejętności praktyczne na poziomie 7 PRK są nabywane w trakcie licznych zajęć laboratoryjnych, praktycznych i pracowni dyplomowej. Organizacja praktyk i nadzór nad ich realizacją odbywają się w oparciu o formalnie przyjęte i opublikowane zasady, obejmujące co najmniej wskazanie osoby lub osób, które mając odpowiednie kwalifikacje, odpowiadają za organizację praktyk na kierunku i nadzór nad nimi, oraz określenie ich zadań i zakresu odpowiedzialności. Ponadto określone są kryteria, które muszą spełniać placówki, w których studenci odbywają praktyki zawodowe, reguły zatwierdzania miejsca odbywania praktyk samodzielnie wybranego przez studenta, warunki kwalifikowania na praktyki, procedurę potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w miejscu pracy i określania ich adekwatności do efektów uczenia się założonych dla praktyk, reguły przeprowadzania hospitacji praktyk, zadania opiekunów praktyk w miejscu ich odbywania oraz zakres współpracy osób nadzorujących praktyki na kierunku z opiekunami praktyk i sposoby ich komunikowania się. Miejscem odbywania praktyk mogą być m.in.: instytucje naukowo-badawcze, laboratoria badawcze, przedsiębiorstwa zajmujące się ochroną przyrody, opiniowaniem projektów przyrodniczych, oczyszczaniem ścieków, rekultywacją terenów zdegradowanych, urzędy administracji samorządowej i państwowej (ministerstwa, starostwa powiatowe, urzędy miejskie, urzędy marszałkowskie, urzędy wojewódzkie) oraz firmy konsultingowe i prowadzące audyty środowiskowe. Dodatkowo mogą to być muzea archeologiczne, GUS, muzea przyrodnicze czy ogrody zoologiczne. Możliwe jest również wskazanie pracodawców przez Biuro Karier UKSW lub interesariuszy współpracujących z wydziałem (członkowie Wydziałowej Rady Biznesu). Organizatorem praktyk jest UKSW. Uczelnia zapewnia miejsca praktyk dla studentów zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, umożliwiające osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, a w przypadku samodzielnego wskazania przez studenta miejsca odbywania praktyk osoba sprawująca nadzór nad praktykami zatwierdza to miejsce w oparciu o z góry określone i formalnie przyjęte kryteria jakościowe.

Ogólne zasady realizacji praktyk są określone w Regulaminie studiów, przyjętym Uchwałą Nr 51/2025 Senatu Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie z dnia 24 kwietnia 2025 r., natomiast szczegółowe informacje dotyczące zasad i form odbywania praktyk regulują: „Regulamin Praktyk Studenckich UKSW” przyjęty w Zarządzeniu Nr 48/2023 Rektora UKSW z dnia 20 września 2023 r. oraz „Program Praktyk”, stanowiący załącznik do programu studiów, a także przepisy wewnętrzne wydziału: Uchwała Nr 10/2026 Rady Wydziału Biologii i Nauk o Środowisku UKSW z dnia 24 kwietnia 2026 r. w sprawie wyrażenie opinii na temat regulaminu praktyk studenckich na Wydziale Biologii i Nauk o Środowisku.

Praktyki mają na celu zrealizowanie przypisanych efektów uczenia się, zapoznanie studenta ze strukturą organizacyjną zakładu pracy, przepisami, a także zdobycie doświadczenia i umiejętności na podstawie wykonywanych zadań. Program praktyk, osoby sprawujące nadzór nad praktykami z ramienia uczelni oraz opiekunowie praktyk, realizacja praktyk, efekty uczenia się osiągane na praktykach podlegają systematycznej ocenie z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w ustawicznym doskonaleniu programu praktyk i ich realizacji. Weryfikacja efektów uczenia się praktyk studenckich odbywa się na podstawie dokumentacji, sprawozdania studenta i oceny opiekuna. Dziekan

wybiera spośród grona nauczycieli akademickich opiekuna praktyk na podstawie doboru kompetencji pracowników tak, aby ich doświadczenie i wiedza zapewniały prawidłową weryfikację osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się dla praktyk. W Tabeli 3 zaprezentowano wykaz instytucji, w których studenci odbywali praktyki zawodowe w roku akademickim 2024/2025.

Tabela 3. Wykaz instytucji, w których studenci kierunku biologia I stopnia odbywali praktyki zawodowe w roku akademickim 2024/2025

Instytucja goszcząca:	Liczba osób odbywających praktyki w instytucji:
Nadleśnictwo Drewnica, Żąbki	3
Ogród Botaniczny Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa	1
Narodowy Instytut Kardiologii Stefana Kardynała Wyszyńskiego, Warszawa	1
Miejski Ogród Zoologiczny, Warszawa	3
Instytut Ekologii Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa	1
Diagnostyka, Kalisz	1
Gabinet Lekarsko-Weterynaryjny, Pacyna	1
Instytut Paleobiologii PAN, Warszawa	1
Międzynarodowy instytut Mechanizmów i Maszyn Molekularnych PAN, Warszawa	1
Bioton SA, Warszawa	1
Polbionica SA, Zielona Góra	2
Pracownia Metabolizmu Nowotworów, Narodowy Instytut Onkologii im Marii Skłodowskiej-Curie, Warszawa	1
Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej, Garwolin	1
Amgen biotechnologia sp zoo, Warszawa	1
Alab plus sp zoo, Warszawa	1
„Korale” akwaria morskie, Warszawa	1
Instytut Kultur Śródziemnomorskich i Orientalnych, PAN, Warszawa	1
Inter-Wet S.C., Warszawa	1
Wojskowy Instytut Higieny i Epidemiologii im gen Karola Kaczkowskiego, Warszawa	1
Stajnia „Tarpan”, Mława	1
Instytut Biologii Doświadczalnej im M Nenckiego PAN, Warszawa	1
Nadleśnictwo Starogard, Starogard Gdański	1
Ministerstwo Zdrowia, Departament Polityki Leków i Farmacji, Warszawa	1
Zakład Patofizjologii i Immunologii, Narodowy Instytut Geriatrii, Reumatologii i Rehabilitacji, Warszawa	1
Instytut Matki i Dziecka, Centralne Laboratorium, Warszawa	1

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę: **nie dotyczy, nie było**

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

3.1. Przyjęcie na studia

Rekrutacja na kierunek biologia prowadzona jest odrębnie dla studiów pierwszego i drugiego stopnia, zgodnie z uchwałą rekrutacyjną Senatu Uniwersytetu. Szczegółowe zasady rekrutacji kandydatów z maturą uzyskaną w Polsce, maturą międzynarodową lub maturą europejską określone są w corocznej uchwale Senatu UKSW. Szczegóły publikowane są w Monitorze UKSW i na stronie UKSW (<https://oferta.uksw.edu.pl> oraz <http://rekrutacja.uksw.edu.pl>). Zasady kwalifikacji na rok akademicki 2026/2027 określa Uchwała Nr 91/2025 Senatu UKSW z dnia 26 czerwca 2025 r., zmieniona Uchwałą Nr 17/2026 Senatu UKSW z dnia 29 stycznia 2026 r. Limity miejsc na poszczególne kierunki studiów określone są odrębnymi zarządzeniami Rektora UKSW.

Warunki rekrutacji na kierunek biologia są przejrzyste, jednoznaczne i publicznie dostępne. Kryteria kwalifikacji zostały określone w sposób precyzyjny poprzez wskazanie przedmiotów podlegających ocenie, zasad ich przeliczania na punkty oraz wag przypisanych poszczególnym elementom postępowania kwalifikacyjnego.

3.2. Studia I stopnia

Podstawą kwalifikacji kandydatów posiadających świadectwo dojrzałości uzyskane w Polsce jest wynik egzaminu maturalnego. W procesie kwalifikacyjnym uwzględniane są wyniki z języka obcego nowożytnego oraz jednego przedmiotu wybranego spośród grupy przedmiotów istotnych dla kształcenia biologicznego: biologii, matematyki, chemii, fizyki, geografii, informatyki lub wiedzy o społeczeństwie. Kandydaci oceniani są według jednolitego algorytmu punktowego, w którym większą wagę przypisano przedmiotowi kierunkowemu, co pozwala na wyłonienie osób posiadających predyspozycje do studiowania biologii. Dla kandydatów legitymujących się tzw. „starą maturą” stosowane są przejrzyste zasady przeliczania ocen maturalnych na punkty kwalifikacyjne. Analogicznie uwzględniane są wyniki z przedmiotów istotnych dla kierunku oraz języka obcego. Kandydaci posiadający dyplom Matury Międzynarodowej (IB) lub Matury Europejskiej (EB) podlegają procedurze przeliczenia wyników na skalę odpowiadającą polskiemu egzaminowi maturalnemu. Kandydaci osiągający najwyższe wyniki otrzymują maksymalną liczbę punktów kwalifikacyjnych. W przypadku kandydatów posiadających świadectwa uzyskane za granicą stosowane są zasady zgodne z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Kandydaci, których świadectwa są uznawane za równoważne polskiemu świadectwu dojrzałości, kwalifikowani są na zasadach analogicznych do kandydatów z „nową maturą”. Zastosowany system wag premiuje kandydatów osiągających wysokie wyniki z przedmiotów kluczowych dla kierunku.

Warunkiem ubiegania się o przyjęcie na studia pierwszego stopnia jest internetowe zarejestrowanie się przez kandydata w systemie rekrutacyjnym IRK (<https://irk.uksw.edu.pl>), terminowe wniesienie opłaty rekrutacyjnej w wysokości 85 zł (zgodnie z Zarządzeniem Rektora UKSW z dnia 5 lutego 2026 r.) oraz przekazanie ocen ze świadectwa maturalnego.

Liczba kandydatów i osób przyjętych na studia monitorowana jest przez Wydziałową Komisję Rekrutacyjną w systemie IRK, a informacje przekazywane są do Dziekana Wydziału. Po zakończeniu procesu rekrutacji analizowane są statystyki kolejnych etapów rekrutacji. Efektami tych analiz są m.in.: (1) podjęte działania promujące kierunek studiów, (2) zmiana limitów miejsc na studia, (3) modyfikacje dokonywane w programie studiów.

Szczegółowe kryteria:

a) Nowa matura – wzór kwalifikacyjny (Tabela 4)

Wyniki procentowe uzyskane podczas egzaminu maturalnego przeliczane są na punkty w stosunku 1% = 1 pkt. Punktowy wynik postępowania kwalifikacyjnego (W) obliczany jest zgodnie ze wzorem:

$$W = p_1W_1 + p_2W_2$$

gdzie W_1 – liczba punktów z języka obcego nowożytnego (część pisemna), W_2 – liczba punktów z przedmiotu do wyboru (część pisemna).

Przedmiot do wyboru wskazany przez kandydata spośród: matematyka, chemia, fizyka/fizyka i astronomia, biologia, geografia, informatyka, WOS. Jeśli kandydat zdawał przedmiot na obu poziomach, uwzględniany jest wynik korzystniejszy po przemnożeniu przez przelicznik.

Tabela 4. Przeliczniki wyników egzaminu maturalnego – biologia I stopień (nowa matura)

Przedmiot	Poziom	Przelicznik (p)	Uwagi
Język obcy nowożytny (W_1)	Podstawowy	$p_1 = 0,15$	1% = 1 pkt
Język obcy nowożytny (W_1)	Rozszerzony	$p_1 = 0,20$	Uwzględniany korzystniejszy poziom
Przedmiot do wyboru (W_2)*	Podstawowy	$p_2 = 0,40$	
Przedmiot do wyboru (W_2)*	Rozszerzony	$p_2 = 0,80$	Uwzględniany korzystniejszy poziom

* Przedmiot do wyboru: matematyka, chemia, fizyka/fizyka i astronomia, biologia, geografia, informatyka, WOS

b) Stara matura – wzór kwalifikacyjny (Tabela 5)

Wynik końcowy postępowania kwalifikacyjnego obliczany jest zgodnie ze wzorem:

$$W = p_1W_1 + p_2W_2 + p_3W_3 + p_4W_4$$

gdzie: W_1 – język polski (pisemna), W_2 – język polski (ustna), W_3 – język obcy nowożytny (ustna lub ocena końcoworoczna gdy nie zdawał), W_4 – przedmiot do wyboru (pisemna lub ocena końcoworoczna gdy nie zdawał).

Tabela 5. Przeliczniki wyników egzaminu dojrzałości – biologia I stopień (stara matura)

Składnik wyniku	Część	Przelicznik	Opcja alternatywna
Język polski (W_1)	Pisemna	$p_1 = 0,20$	—
Język polski (W_2)	Ustna	$p_2 = 0,10$	—
Język obcy nowożytny (W_3)	Ustna	$p_3 = 0,20$	Ocena końcoworoczna: $p_3 = 0,10$ (gdy nie zdawał)
Przedmiot do wyboru (W_4)**	Pisemna	$p_4 = 0,50$	Ocena końcoworoczna: $p_4 = 0,30$ (gdy nie zdawał)

** Przedmiot do wyboru wskazany przez kandydata spośród: biologia, matematyka, informatyka, fizyka, chemia, geografia, WOS. Ocena końcoworoczna uwzględniana tylko gdy kandydat nie zdawał przedmiotu.

c) Matura Międzynarodowa (IB) i Matura Europejska (EB) (Tabela 6)

Kandydaci, którzy zdawali Maturę Międzynarodową i uzyskali na dyplomie IB przynajmniej 37 punktów, lub Maturę Europejską i uzyskali na dyplomie EB przynajmniej 88 punktów na 100, otrzymują maksymalną punktację w postępowaniu kwalifikacyjnym.

Kandydaci, którzy nie osiągnęli wskazanych progów, kwalifikowani są według zasad nowej matury z zastosowaniem poniższej tabeli przeliczeniowej. Dla Matury Międzynarodowej: SL odpowiada poziomowi podstawowemu, HL – poziomowi rozszerzonemu. Dla Matury Europejskiej: L2/L3 – poziom podstawowy, L4/L5 – poziom rozszerzony.

Tabela 6. Tabela przeliczeniowa wyników IB/EB

Ocena IB	SL (poziom podstawowy) %	HL (poziom rozszerzony) %	Poziom EB	% (ekwiwalent)
7	100%	100%	L4/L5	100%
6	86%	85%		

5	72%	70%		
4	58%	58%		
3	—	—	L2/L3	poz. podst.
2	30%	25%		
1	0%	10%		

d) Matura zagraniczna

Kandydaci posiadający świadectwo maturalne uzyskane za granicą, uznawane z mocy prawa za równoważne polskiemu świadectwu dojrzałości (na podstawie art. 326a ust. 1 pkt 1, 4 ustawy PSWiN), podlegają postępowaniu kwalifikacyjnemu na zasadach nowej matury. Podział kandydatów na grupy wynika ze zmian w ustawie PSWiN wprowadzonych przepisami Ustawy z dnia 4 kwietnia 2025 r. o eliminacji nieprawidłowości w systemie wizowym (Dz.U.2025.622). Kandydaci z maturą zagraniczną nieuznaną z mocy prawa w Polsce przystępują do egzaminu wstępnego, którego formę i zakres określa Wydział Biologii i Nauk o Środowisku. W ostatniej rekrutacji egzamin wstępny na wszystkie kierunki prowadzone przez wydział, to egzamin z biologii i chemii. Egzamin ma formę pisemną. Zakres materiału obowiązujący na egzaminie odpowiada zakresowi egzaminu maturalnego w roku 2026 na poziomie rozszerzonym odpowiednio z biologii i chemii.

e) Laureaci i finaliści olimpiad

Prawo przyjęcia na studia pierwszego stopnia na kierunek biologia bez postępowania kwalifikacyjnego, z maksymalną liczbą punktów oraz zwolnieniem z opłaty rekrutacyjnej, posiadają laureaci i finaliści olimpiad stopnia centralnego (na podstawie Uchwały Nr 51/2022 Senatu UKSW z dnia 19 maja 2022 r. oraz Uchwały Nr 52/2022 Senatu UKSW z dnia 19 maja 2022 r.). Uprawnienia laureatów/finalistów potwierdzone są w systemie Internetowej Rejestracji Kandydatów.

3.3. Studia II stopnia

Na studia drugiego stopnia przyjmowani są absolwenci kierunku biologia oraz kierunków pokrewnych i kierunków przyporządkowanych do dyscyplin związanych z naukami biologicznymi, o zdrowiu, o Ziemi i środowisku oraz rolniczymi. Na studia drugiego stopnia na kierunek biologia mogą ubiegać się kandydaci z dyplomem potwierdzającym uzyskanie tytułu zawodowego licencjata, magistra lub równorzędnego Podstawę kwalifikacji stanowi średnia ocen uzyskana w toku studiów, przeliczana na punkty kwalifikacyjne według jednolitego wzoru. Kandydaci, których ukończony tok studiów nie gwarantuje osiągnięcia efektów uczenia się wymaganych na poziomie studiów drugiego stopnia, przystępują do egzaminu wstępnego sprawdzającego wiedzę biologiczną na poziomie studiów pierwszego stopnia. Zakres egzaminu obejmuje kluczowe zagadnienia biologiczne, m.in. budowę i funkcjonowanie organizmów, genetykę, ewolucję, ekologię oraz anatomię człowieka. Dodatkowo oceniana jest motywacja kandydata do podjęcia studiów na kierunku biologia. Rozwiązanie to pozwala na przyjęcie osób posiadających kompetencje niezbędne do osiągnięcia efektów uczenia się przewidzianych dla studiów drugiego stopnia.

Szczegółowe warunki i zasady kwalifikacji opierają się na jednym z dwóch trybów: kwalifikacji na podstawie średniej ocen lub egzaminu wstępnego, zgodnie z Uchwałą Nr 91/2025 Senatu UKSW z dnia 26 czerwca 2025 r., zmienioną Uchwałą Nr 17/2026 Senatu UKSW z dnia 29 stycznia 2026 r.

a) Kwalifikacja na podstawie średniej ocen ($W = s \times 20$)

Kandydaci kwalifikowani na podstawie średniej ocen (wzór $W = s \times 20$, gdzie s – średnia ocen z toku studiów, wynik w skali 0–100):

kandydaci posiadający dyplom ukończenia studiów I stopnia na kierunku biologia;

kandydaci posiadający dyplom ukończenia studiów na kierunku przyporządkowanym do dyscypliny biologia;

kandydaci posiadający dyplom na jednym z kierunków pokrewnych (dyplomy wydane do 2019 r.):

biotechnologia, behawiorystyka zwierząt, biochemia, biofizyka, bioinżynieria zwierząt, bioinżynieria żywności i środowiska wodnego, biologia człowieka, mikrobiologia, mikrobiologia stosowana, nauki ścisłe, neurobiologia, ochrona roślin i kontrola fitosanitarna, ochrona środowiska, przyrodoznawstwo i filozofia przyrody, stosowana psychologia zwierząt, zootechnika;

kandydaci posiadający dyplom na kierunku przyporządkowanym do jednej z poniższych dyscyplin (dyplomy wydane od 2020 r.):

biotechnologia, nauki biologiczne, biologia medyczna, nauki o zdrowiu, weterynaria, nauki leśne, rolnictwo i ogrodnictwo, technologia żywności i żywienia, zootechnika i rybactwo, nauki o Ziemi i środowisku.

b) Egzamin wstępny – pisemny (Tabela 7)

Pozostali kandydaci (nieposiadający dyplomu kierunku biologia ani kierunku pokrewnego) kwalifikowani są na podstawie egzaminu wstępnego w formie pisemnej. Wynik przeliczany jest ze skali 2–5 na skalę 0–100:

Tabela 7. Przeliczenie wyników egzaminu wstępnego II stopnia (skala 2–5 → 0–100 pkt)

Ocena ze skali 2–5	Wynik w skali 0–100 pkt
5,0	100
4,5	87,5
4,0	75
3,5	62,5
3,0	50
2,0	0

Tezy szczegółowe egzaminu wstępnego:

- Tkanki roślinne i zwierzęce – krótka charakterystyka.
- Porównanie komórki roślinnej i zwierzęcej.
- Przemiana pokoleń u roślin (mszaki, paprotniki, nago- i okrytozalążkowe).
- Struktura i funkcje DNA.
- Królestwa organizmów żywych.
- Podstawy systematyki organizmów.
- Podstawy ewolucji organizmów.
- Anatomia funkcjonalna człowieka.
- Czynniki rozwoju człowieka.
- Antropogeneza.
- Czynniki ekologiczne ograniczające rozwój organizmów.

c) Kandydaci z dyplomem zagranicznym

Kandydaci z dyplomem ukończenia studiów w zagranicznej uczelni przystępują do egzaminu wstępnego.

d) Rejestracja i procedura rekrutacyjna

Rejestracja kandydatów na studia odbywa się w systemie elektronicznym IRK (<https://irk.uksw.edu.pl>), przystosowanym również do obsługi kandydatów z zagranicy. Na stronie internetowej wydziału (<https://wbns.uksw.edu.pl/rekrutacja>) zamieszczane są wszelkie informacje na temat trybu, harmonogramu i wyników rekrutacji.

Podsumowując, procedury rekrutacyjne mają charakter obiektywny i bezstronny. Ocena kandydatów odbywa się na podstawie jasno określonych i jednakowych dla wszystkich zasad punktowych. O przyjęciu na studia decyduje liczba uzyskanych punktów, a nie kryteria uznaniowe.

W odniesieniu do kandydatów posiadających różne typy świadectw (matura polska, matura międzynarodowa, matura europejska, świadectwa zagraniczne) zastosowano mechanizmy przeliczeniowe umożliwiające porównywalność osiągnięć edukacyjnych. Zapewnia to równe traktowanie wszystkich kandydatów niezależnie od rodzaju ukończonej szkoły czy kraju uzyskania świadectwa.

W przypadku studiów drugiego stopnia jednakowe zasady kwalifikacji stosowane są wobec wszystkich kandydatów posiadających porównywalne wykształcenie, natomiast egzamin wstępny pozwala na sprawiedliwą ocenę osób po innych kierunkach studiów. Tym samym procedury rekrutacyjne gwarantują równość szans przy jednoczesnym zachowaniu wymagań jakościowych związanych z realizacją programu studiów.

3.4. Potwierdzenie efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów

Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów określa Uchwała Nr 207/2019 Senatu Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie z dnia 23 października 2019 r. w sprawie organizacji potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów oraz zasad przyjęć na studia na podstawie najlepszych wyników uzyskanych w postępowaniu potwierdzania efektów uczenia się w Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie (<https://monitor.uksw.edu.pl/docs/4530>).

Procedura ta umożliwia osobom posiadającym wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne zdobyte poza formalnym systemem studiów potwierdzenie ich zgodności z efektami uczenia się określonymi w programie studiów.

Potwierdzanie efektów uczenia się obejmuje efekty zdobyte w ramach doświadczenia zawodowego, szkoleń, kursów, działalności społecznej, samokształcenia oraz innych form uczenia się poza systemem studiów. Weryfikacja prowadzona jest w odniesieniu do efektów uczenia się przypisanych do konkretnego kierunku, poziomu i profilu studiów. Osoba ubiegająca się o potwierdzenie efektów uczenia się składa stosowny wniosek wraz z dokumentacją potwierdzającą posiadane kwalifikacje, doświadczenie zawodowe oraz osiągnięte efekty uczenia się. Przedłożone dokumenty podlegają ocenie formalnej i merytorycznej. W procesie tym mogą być uwzględniane m.in. świadectwa pracy, zaświadczenia od pracodawców, certyfikaty ukończenia kursów i szkoleń, rekomendacje, opisy wykonywanych obowiązków zawodowych oraz inne dokumenty potwierdzające nabycie określonych kompetencji. Weryfikacji dokonuje komisja powoływana przez dziekana właściwego wydziału. Komisja analizuje przedstawioną dokumentację oraz może przeprowadzić dodatkową ocenę w formie egzaminu ustnego, pisemnego lub praktycznego. Celem postępowania jest ustalenie, czy osiągnięte przez kandydata efekty uczenia się odpowiadają efektom przewidzianym w programie studiów dla określonych zajęć lub modułów kształcenia. W wyniku pozytywnego zakończenia procedury możliwe jest uznanie części efektów uczenia się i zaliczenie określonych zajęć wraz z przypisanymi im punktami ECTS. Zgodnie z obowiązującymi przepisami liczba punktów ECTS uzyskanych w wyniku potwierdzenia efektów uczenia się nie może przekroczyć 50% punktów ECTS przewidzianych dla danego programu studiów. Procedura prowadzona jest w sposób przejrzysty, obiektywny i jednolity dla wszystkich kandydatów. Ocenie podlegają wyłącznie udokumentowane osiągnięcia oraz stopień zgodności uzyskanych efektów uczenia się z efektami określonymi w programie studiów. Dzięki temu zapewniona jest rzetelna weryfikacja kompetencji kandydatów przy jednoczesnym zachowaniu wysokich standardów jakości kształcenia.

Na kierunku biologia nie prowadzono dotychczas procedur potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów. Jednocześnie kierunek pozostaje objęty regulacjami ogólnouczelnianymi, które umożliwiają wdrożenie takiej procedury w przypadku pojawienia się zainteresowanych kandydatów spełniających wymagania określone w przepisach Uniwersytetu oraz ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

3.5. Potwierdzenie efektów uczenia się uzyskanych na innej uczelni

Osoba posiadająca status studenta innej uczelni może zostać przyjęta na UKSW w trybie przeniesienia za zgodą Dziekana Wydziału, zgodnie z Regulaminem studiów (§ 21–24). Na Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie obowiązują przejrzyste zasady uznawania efektów uczenia się i osiągnięć uzyskanych w innych uczelniach krajowych i zagranicznych. Procedury te umożliwiają identyfikację osiągniętych przez studenta efektów uczenia się oraz ocenę ich adekwatności względem efektów określonych w programie studiów realizowanym na kierunku biologia. Podstawę uznawania osiągnięć studentów stanowią przepisy Regulaminu studiów UKSW. Zgodnie z § 22 Regulaminu, studentowi, który przeniósł się z innej uczelni, w tym zagranicznej, lub z innego kierunku prowadzonego w Uniwersytecie, zalicza się osiągnięte wyniki pod warunkiem, że uzyskał zakładane efekty uczenia się oraz otrzymał średnio nie mniej niż 30 punktów ECTS za zaliczenie każdego semestru, otrzymuje w Uniwersytecie taką liczbę punktów ECTS, jaka jest przypisana efektom uczenia się uzyskiwanym w wyniku realizacji odpowiednich zajęć i praktyk w UKSW.

Decyzje dotyczące uznawania osiągnięć oraz efektów uczenia się podejmuje dziekan wydziału. Na studia stacjonarne może być przeniesiona osoba, której średnia ocen na uczelni macierzystej wynosi co najmniej 4,0 (warunek ten nie stosuje się w uzasadnionych przypadkach losowych). W procesie tym analizowana jest zgodność efektów uczenia się osiągniętych przez studenta z efektami określonymi dla programu studiów realizowanego na kierunku biologia. Ocenie podlegają w szczególności treści programowe, zakładane efekty uczenia się, liczba punktów ECTS oraz poziom kształcenia. Istotnym elementem zapewniającym rzetelną ocenę porównywalności osiągnięć jest fakt, że efekty uczenia się na kierunku Biologia zostały sformułowane zgodnie z Polską Ramą Kwalifikacji. Polska Rama Kwalifikacji pozostaje kompatybilna z Europejską Ramą Kwalifikacji, co ułatwia porównywanie i uznawanie efektów uczenia się uzyskanych zarówno w uczelniach krajowych, jak i zagranicznych. Dzięki temu możliwe jest wiarygodne określenie stopnia zgodności kompetencji zdobytych przez studenta z wymaganiami programu studiów realizowanego na UKSW.

Przyjęte rozwiązania zapewniają, że uznawane są wyłącznie te osiągnięcia, które odpowiadają efektom uczenia się określonym dla danego kierunku, poziomu i profilu studiów. Procedura gwarantuje tym samym zachowanie wysokich standardów jakości kształcenia, przy jednoczesnym wspieraniu mobilności studentów oraz realizacji krajowych i międzynarodowych ścieżek edukacyjnych.

3.6. Weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się

Weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się obejmuje wszystkie kategorie obszarów (wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne) i odbywa się w sposób ciągły oraz etapowy w trakcie całego cyklu kształcenia. Dobór metod weryfikacji jest dostosowany do specyfiki zajęć oraz charakterystyki realizowanego materiału, a szczegółowe zasady i formy zaliczeń dla każdego modułu/przedmiotu określone są w indywidualnych kartach przedmiotów (sylabusach). Końcowa weryfikacja realizacji efektów uczenia się odbywa się poprzez złożenie pracy dyplomowej i zdanie egzaminu dyplomowego.

Do najczęściej stosowanych metod weryfikacji osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się należą: 1) w zakresie wiedzy: (a) Egzaminy i zaliczenia: pisemne (testowe, opisowe), ustne oraz kolokwia; (b) Prace pisemne: referaty, eseje, raporty oraz inne opracowania przygotowywane samodzielnie na zadany temat; (c) Prezentacje multimedialne: przygotowywane i prowadzone indywidualnie lub grupowo; (d) Egzamin dyplomowy: weryfikuje kompleksową wiedzę z zakresu kierunku studiów oraz biegłość w posługiwaniu się właściwą terminologią. 2) w zakresie umiejętności: (e) Działania praktyczne: aktywne uczestnictwo w warsztatach oraz zajęciach projektowych/praktycznych; (f) Projekty i zadania: przygotowanie indywidualnych lub zespołowych projektów oraz rozwiązywanie zadań problemowych (w trakcie i poza zajęciami); (g) Dokumentacja i raportowanie: wykonanie sprawozdań oraz spójnych raportów z zadanych prac; (h) Wystąpienia: prezentacje multimedialne, które pozwalają ocenić sprawność przekazu i argumentacji; (i) Egzamin dyplomowy: sprawdza umiejętność udzielania logicznych odpowiedzi i argumentowania w oparciu o wiarygodne źródła. 3) w

zakresie kompetencji społecznych: (j) Aktywność i zaangażowanie: ocena postawy studenta podczas zajęć grupowych, udział w dyskusjach oraz bieżąca aktywność na zajęciach; (k) Etyka i odpowiedzialność: ocena dokonywana przez prowadzącego zajęcia lub promotora w zakresie przestrzegania zasad etyki oraz poszanowania praw własności intelektualnej; (l) Organizacja pracy: weryfikacja terminowości wykonywania zleconych zadań; (ł) Praca zespołowa: realizacja zadań, projektów i referatów w formach grupowych, co pozwala ocenić zdolność do współdziałania; (m) Egzamin dyplomowy: jako ostateczne potwierdzenie ukształtowanych postaw i profesjonalizmu zawodowego.

Metody i formy weryfikacji efektów uczenia się mogą zostać zmienione dla studentów ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi na warunkach i zasadach określonych w Regulaminie Studiów. Proces oceniania jest transparentny, a kryteria oceny dla każdej metody weryfikacji są podawane do wiadomości studentów przed rozpoczęciem zajęć. Ocena końcowa z przedmiotu może stanowić wypadkową ocen częściowych uzyskanych za poszczególne zadania oraz wyniki egzaminów lub zaliczeń końcowych, zgodnie z zasadami określonymi w sylabusie. Przy egzaminach i zaliczeniach na ocenę stosuje się skalę ocen określoną w Regulaminie Studiów, a prowadzący przedmiot ustala zakres procentowy lub punktowy danej oceny i podaje go w karcie przedmiotu.

Metody weryfikacji efektów uczenia się oraz kryteria oceniania są określane przez nauczyciela akademickiego w karcie opisu przedmiotu, prezentowanej studentom najpóźniej 14 dni przed rozpoczęciem semestru (§ 12 Regulaminu studiów) i udostępnianej na stronie wydziału. Formy zaliczenia zajęć (zaliczenie na ocenę, zaliczenie czy egzamin) wynikają z programu studiów ustalonego przez Senat UKSW.

System sprawdzania i oceniania efektów uczenia się obejmuje:

- w zakresie wiedzy: egzamin ustny, egzamin pisemny, test z pytaniami zamkniętymi i otwartymi, kolokwium, praca zaliczeniowa semestralna, praca dyplomowa.
- w zakresie umiejętności: kolokwia (zadania obliczeniowe), testy, prace semestralne, projekty, sprawozdania z ćwiczeń laboratoryjnych, raporty z badań, ocena ciągła aktywności.
- w zakresie kompetencji społecznych: ocena ciągła, realizacja ćwiczeń i projektów grupowych, dyskusja na zajęciach, praktyki zawodowe.

Kluczową kwestią w ocenianiu jest sprawdzenie poziomu zrozumienia zjawisk i zależności biologicznych oraz umiejętności ich opisanie i analizy. Ocenia się zdolność do przygotowania prezentacji, stosowania wiedzy teoretycznej w zajęciach laboratoryjnych i terenowych, a także sposoby wypowiedzania się studenta.

Na podstawie ocen końcowych Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia dokonuje oceny stopnia osiągnięcia założonych efektów uczenia się. Analiza przeprowadzana jest na podstawie rozkładu ocen, a raporty są przedstawiane Dziekanowi oraz omawiane na posiedzeniach Rady Wydziału. Pisemne prace zaliczeniowe i egzaminacyjne przechowywane są w Archiwum Wydziałowym do czasu zakończenia studiów przez studenta, a następnie niszczone według procedury zawartej w Zarządzeniu nr 2/2022 Dziekana Wydziału Biologii i Nauk o Środowisku z dnia 23 czerwca 2022 r. w sprawie zasad archiwizacji prac zaliczeniowych, egzaminacyjnych, prac projektowych oraz innych materiałów potwierdzających zdobycie przez studenta założonych w programie efektów kształcenia/uczenia się (<https://monitor.uksw.edu.pl/wbns/docs/580>). Wszystkie oceny przechowywane są w protokołach w systemie USOS oraz w wersji papierowej protokołów.

Szczegółowe zasady dokumentowania odbywania i zaliczenia praktyk zawodowych określa Regulamin praktyk studenckich w Uniwersytecie. O zaliczeniu praktyki decyduje pełnomocnik ds. praktyk, po weryfikacji osiągnięcia przez studenta zakładanych efektów uczenia się.

Procedurę zapewnienia efektów uczenia się realizowanych podczas praktyk studenckich określa Zarządzenie Nr 54/2022 Rektora UKSW z dnia 29 czerwca 2022 r. w sprawie wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia i jego doskonalenia. Program praktyk i zasady ich organizacji określa załącznik do programu studiów pierwszego stopnia i drugiego stopnia opublikowany w BIP UKSW. Procedurę wyboru opiekuna praktyk w instytucji przyjmującej, zadania opiekuna praktyk w instytucji

przyjmującej, zasady wyboru miejsca odbywania praktyk, procedura oceny infrastruktury i wyposażenia miejsca praktyk, procedura współpracy pomiędzy pełnomocnikiem ds. praktyk ze strony uczelni a opiekunem praktyk ze strony pracodawcy, procedura hospitacji praktyk, zasady ewaluacji praktyk, procedura potwierdzania efektów uczenia się przypisanych praktykom uzyskanych w miejscu pracy oraz określenia zakresu ich zgodności z efektami przewidzianymi dla praktyk określa Uchwała Nr 10/2026 Rady Wydziału WBNS z dnia 24 kwietnia 2026 r. (załącznik nr 1). Specyficzne efekty uczenia się i sposób ich weryfikacji określone są w programie praktyk. Pełnomocnik Dziekana ds. praktyk sporządza kartę oceny praktykanta, w której opiekun z organizacji zaznacza stopień realizacji zakładanych efektów uczenia się. Studenci zobowiązani są do wypełniania sprawozdania z przebiegu praktyki. Zaliczenie praktyki następuje po: (1) weryfikacji prawidłowości dokumentacji, (2) uzyskaniu pozytywnej opinii pracodawcy, (3) stwierdzeniu osiągnięcia przez studenta wszystkich zakładanych efektów uczenia się. Wszystkie informacje odnoszące się do zasad zaliczenia praktyk wraz z kierunkowymi i przedmiotowymi efektami uczenia się zostały zawarte w sylabusie do tego przedmiotu.

Warunki zaliczenia poszczególnych semestrów i lat studiów na kierunku biologia określa szczegółowo program studiów odpowiednio na pierwszym i drugim stopniu oraz ramowo Regulamin studiów w UKSW. Okresem rozliczeniowym jest rok akademicki. Transfer i akumulacja punktów ECTS dokonuje się w cyklu semestralnym. Warunkiem zaliczenia roku jest spełnienie wszystkich wymagań etapowych, w tym: zaliczenie zajęć, złożenie egzaminów, odbycie i zaliczenie praktyk określonych w programie studiów dla danego okresu nauki. Warunkiem dopuszczenia do zajęć, na których występują czynniki szkodliwe lub uciążliwe dla zdrowia (zajęcia laboratoryjne, terenowe), jest okazanie orzeczenia lekarskiego o braku przeciwwskazań do podjęcia studiów na kierunku biologia. Przy egzaminach i zaliczeniach na ocenę stosuje się skalę: 5,0 (bardzo dobry), 4,5 (dobry plus), 4,0 (dobry), 3,5 (dostateczny plus), 3,0 (dostateczny), 2,0 (niedostateczny). Oceny wpisywane są do protokołu w systemie USOSweb i karty osiągnięć studenta. Termin składania protokołów określa Dziekan, nie później niż 7 dni od ostatniego dnia poprawkowej sesji egzaminacyjnej danego semestru. W stosunku do studenta, który do 30 września nie zaliczył roku studiów, Dziekan może podjąć jedną z następujących decyzji: (1) skreślenie z listy studentów, (2) zgoda na powtarzanie roku (na wniosek studenta), (3) wpis warunkowy na następny rok studiów – jeżeli student nie zaliczył maksymalnie dwóch przedmiotów bez względu na liczbę punktów ECTS lub nie zaliczył przedmiotów o łącznej wartości nieprzekraczającej 10 ECTS, o ile niezaliczone zajęcia umożliwiają kontynuowanie procesu kształcenia.

3.7. Dyplomowanie

Procedurę dyplomowania określa Księga Procedur Jakości Kształcenia UKSW oraz Zarządzenie Nr 54/2022 Rektora UKSW z dnia 29 czerwca 2022 r. (WSZJK). Na Wydziale obowiązuje Procedura dyplomowania dla kierunku biologia przyjęta Zarządzeniem Dziekana Nr 1/2026 z dnia 24 kwietnia 2026 r. (Monitor WBNS poz. 13), z uwzględnieniem wytycznych wprowadzonych Uchwałą Nr 9/2026 Rady Wydziału WBNS z dnia 24 kwietnia 2026 r. (Monitor WBNS poz. 12). Zagadnienia dotyczące prac dyplomowych i ich tematy na kierunku biologia opiniuje Rada Wydziału: dla prac magisterskich w Uchwale Nr 1/2026 Rady Wydziału Biologii i Nauk o Środowisku UKSW z dnia 30 stycznia 2026 r. w sprawie wyrażenia opinii na temat prac dyplomowych dla kierunku biologia studia II stopnia na rok akad. 2025/26, dla prac licencjackich w Uchwale Nr 13/2026 z dnia 1 czerwca 2026 r. (Monitor WBNS poz. 18).

Do prowadzenia seminariów dyplomowych uprawnieni są nauczyciele akademicki posiadający tytuł naukowy lub stopień naukowy. W trakcie seminarium dyplomowego studenci potwierdzają umiejętność stosowania wiedzy i inne umiejętności zdobyte w trakcie studiów, w tym w szczególności z zakresu przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności oraz wykazują się kompetencjami społecznymi. Seminarium traktowane jest jako forma weryfikacji kierunkowych efektów uczenia się. Student zdobywa wiedzę dotyczącą redagowania pracy, badań literaturowych, wykorzystania baz danych, uzasadniania opinii i formułowania wniosków. Prowadzący seminarium zobowiązany jest zapoznać studentów z zagadnieniami dotyczącymi praw autorskich.

Na kierunku biologia powstają prace licencjackie (I stopień) i magisterskie (II stopień). Tematyka prac zależy od zainteresowań badawczych promotorów i studentów. Zgodnie z Zarządzeniem Dziekana Nr 1/2026 z dnia 24 kwietnia 2026 r. (Monitor WBNS poz. 13) wszystkie prace licencjackie na kierunku biologia muszą mieć charakter doświadczalny (empiryczny). W pracy magisterskiej student wykazuje umiejętność formułowania problemu badawczego i rozwiązania go metodami naukowymi. Praca magisterska nie może być powtórzeniem treści pracy licencjackiej, może jednak stanowić rozwinięcie wcześniej poruszonej tematyki.

Praca dyplomowa powinna spełniać wymagania formalne określone w księdze Procedur Jakości Kształcenia i instrukcji do Archiwum Prac Dyplomowych (APD) oraz edytorskie określone przez dziekana Wydziału. Informacje dotyczące prac dyplomowych dostępne są na stronie Wydziału (<https://wbns.uksw.edu.pl/studenci/prace-dyplomowe/>). Student ostatniego roku zobowiązany jest do zarchiwizowania pracy w systemie APD (<https://apd.uksw.edu.pl/documents/page/instrukcje/>) i złożenia w dziekanacie najpóźniej w ostatnim dniu zajęć ostatniego semestru studiów (par. 41 Regulaminu Studiów). Praca może zostać objęta procedurą poufności, o ile przedmiot pracy jest objęty tajemnicą prawnie chronioną. Każda pisemna praca dyplomowa sprawdzana jest przez Jednolity System Antyplagiatowy. Recenzje wpisywane są w systemie APD najpóźniej 7 dni przed terminem egzaminu. Student może zostać dopuszczony do egzaminu dyplomowego po spełnieniu następujących warunków:

1. zdanie wszystkich egzaminów oraz uzyskanie zaliczeń z przedmiotów i praktyk objętych planem studiów (z wpisem do systemu USOS);
2. uzyskanie co najmniej 180 punktów ECTS na studiach I stopnia lub co najmniej 105 punktów ECTS na studiach II stopnia;
3. uzyskanie pozytywnych ocen pracy dyplomowej od promotora i recenzenta;
4. uzyskanie akceptacji od promotora wyników raportu z Jednolitego Systemu Antyplagiatowego;
5. podpisanie oświadczenia o autorstwie pracy dyplomowej;
6. uregulowanie wszelkich należności na rzecz Uczelni związanych z procesem kształcenia.

Zasady przeprowadzania egzaminu dyplomowego są ustalone w Regulaminie studiów UKSW (Uchwała Nr 51/2025 Senatu UKSW z dnia 24 kwietnia 2025 r.) oraz Zarządzeniu Dziekana Nr 1/2026 z dnia 24 kwietnia 2026 r. (Monitor WBNS poz. 13). Egzamin dyplomowy przeprowadzany jest w formie ustnej i składa się z dwóch części. Egzamin odbywa się przed komisją powołaną przez Dziekana, przy czym w skład komisji wchodzi trzy osoby:

1. przewodniczący – Dziekan, Prodziekan albo nauczyciel akademicki ze stopniem doktora habilitowanego lub tytułem profesora, powołany przez Dziekana;
2. opiekun pracy dyplomowej;
3. recenzent.

Lista zagadnień egzaminacyjnych udostępniana jest studentom najpóźniej 2 miesiące przed egzaminem na stronie internetowej wydziału. Listy zagadnień egzaminacyjnych dla kierunku zatwierdzane są przez Radę Wydziału na wniosek Dziekana po przygotowaniu ich przez Wydziałową Komisję Dydaktyczną. Listy zagadnień egzaminacyjnych przed zatwierdzeniem są opiniowane przez Wydziałową Komisję Jakości Kształcenia. Po zatwierdzeniu przez Radę Wydziału, [listy zagadnień egzaminacyjnych](#) są podawane do wiadomości publicznej.

Termin egzaminu nie może przekroczyć 3 miesięcy od daty złożenia pracy w APD (z wyłączeniem miesięcy lipiec i sierpień). Przebieg egzaminu dyplomowego szczegółowo reguluje Zarządzenie Dziekana Nr 1/2026 z dnia 24 kwietnia 2026 r. (Monitor WBNS poz. 13). Jego kolejnymi etapami są:

- a) powitanie przez przewodniczącego komisji egzaminacyjnej studenta i poinformowanie go o spełnieniu warunków upoważniających do przeprowadzenia egzaminu;
- b) sprawdzenie przez przewodniczącego danych zawartych w protokole komisji egzaminu licencjackiego/magisterskiego;
- c) ogłoszenie przez przewodniczącego rozpoczęcia egzaminu;

W pierwszej części egzaminu dyplomant jest zobowiązany do przedstawienia w trakcie maksymalnie 10 minutowej prezentacji głównych celów, wyników i wniosków zawartych w pracy. Forma prezentacji musi obejmować wystąpienie ustne dyplomanta i może dodatkowo obejmować inną formę prezentacji np. z wykorzystaniem projektora multimedialnego lub dowolną inną (o czym z odpowiednim wyprzedzeniem należy poinformować dziekanat, w celu sprawdzenia możliwości technicznych realizacji planowanej prezentacji). Każdy z członków komisji ma prawo zadać jedno pytanie nawiązujące do prezentowanych treści.

W drugiej części egzaminu kierunkowego dyplomant odpowiada na trzy pytania. Dwa pytania związane z kierunkowymi efektami uczenia się, sprawdzające przede wszystkim wiedzę studenta z zakresu teoretycznych podstaw kierunku studiów. Jedno pytanie – z zakresu pracy dyplomowej - zadaje recenzent. Członkowie komisji mają prawo do zadawania dodatkowych pytań w trakcie egzaminu w celu uzyskania dodatkowych wyjaśnień w ramach zadanych pytań, przy czym dodatkowe pytania nie stanowią osobnych pytań egzaminacyjnych.

Po udzieleniu wszystkich odpowiedzi na zadane pytania student opuszcza pomieszczenie, w którym przeprowadzany jest egzamin, a komisja przystępuje do przeprowadzenia oceny egzaminu i ustalenia ogólnej oceny studiów. W toku egzaminu dyplomowego ocenę, poza merytoryczną poprawnością odpowiedzi na zadane pytania, podlega także umiejętność wypowiadania się w sposób precyzyjny, zrozumiały, z zastosowaniem języka specjalistycznego na temat dotyczący opracowanego zagadnienia.

Na wniosek studenta egzamin może mieć charakter otwarty (ogłoszenie o publicznej obronie minimum 3 dni przed terminem). Przy ocenianiu stosuje się skalę: 5,0, 4,5, 4,0, 3,5, 3,0 (pozytywne) i 2,0 (niedostateczna). W przypadku oceny niedostatecznej lub nieobecności Dziekan wyznacza drugi termin jako ostateczny; niezaliczenie w drugim terminie skutkuje skreśleniem z listy studentów.

Jeżeli recenzent wystawi negatywną ocenę pracy dyplomowej, Dziekan może powołać drugiego recenzenta. Wynik końcowy studiów stanowi sumę: (1) $\frac{1}{2}$ średniej z toku studiów (liczonej zgodnie z regulaminem) + (2) $\frac{1}{2}$ sumy oceny egzaminu dyplomowego i średniej ocen pracy dyplomowej. Dyplom ukończenia studiów i suplement wystawiane są w ciągu 30 dni od daty złożenia egzaminu dyplomowego.

W celu potwierdzenia osiągnięcia w całym toku studiów zakładanych efektów uczenia się przez studentów kierunku dokonuje się w podziale na poziom studiów przeglądu wyników edukacyjnych i pozycji absolwentów na rynku pracy. Ocena procesu dyplomowania jest corocznie dokonywana przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia. Zadaniem WKJK jest: (1) sprawdzenie osiągnięcia kierunkowych efektów uczenia się, (2) wskazanie ewentualnych niedociągnięć i możliwych sposobów poprawy jakości kształcenia, (3) ocena wybranych prac dyplomowych wraz z dokumentacją z egzaminu dyplomowego pod kątem formalnej poprawności i zgodności tematyki z efektami uczenia się. Zasadą jest coroczne sprawdzanie jednej wybranej pracy z każdej grupy seminaryjnej. Ponadto analizowana jest: (1) struktura ocen prac dyplomowych i egzaminów, (2) odsetek studentów, którzy obronili pracę w terminie.

3.8. Monitoring karier zawodowych absolwentów i zjawisko porzucania studiów

3.8.1. Monitoring karier zawodowych absolwentów kierunku biologia

Monitoring karier zawodowych absolwentów kierunku biologia prowadzi Biuro Karier UKSW na mocy Zarządzenia Nr 58/2022 Rektora UKSW z dnia 6 lipca 2022 r. Biuro Karier gromadzi informacje o: (1) aktualnej sytuacji zawodowej absolwentów, (2) przydatności wiedzy i umiejętności zdobytych w trakcie studiów, (3) dalszych planach edukacyjnych i zawodowych absolwentów.

Zestawienie losów absolwentów biologii przygotowywane jest na podstawie danych z Ogólnopolskiego Systemu Monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów Szkół Wyższych (ELA), opartego na danych z ZUS oraz systemu POL-on (<https://ela.nauka.gov.pl>) (Tabela 8).

Tabela 8. Dane ELA 2023 – absolwenci kierunku biologia UKSW

Wskaźnik	Biologia I stopień	Śr. dziedziny (I st.)	Biologia II stopień
Liczba absolwentów	28	—	23
Czas poszukiwania pracy (mies.)	2,25	2,60	2,88
Wynagrodzenie brutto (zł)	2 400,00	4 529,32	5 013,22
Względny Wskaźnik Zarobków (WWZ)	0,31	0,59	0,52
Bezrobocie (%)	0,00%	~2,00%	9,78%
Względny Wskaźnik Bezrobocia (WWB)	—	—	1,72

Spośród 28 absolwentów studiów I stopnia, którzy uzyskali dyplom licencjata w 2023 r., czas poszukiwania pracy wynosi średnio 2,25 miesiąca (poniżej średniej dla dziedziny nauk ścisłych i przyrodniczych: 2,6 mies.). Wynagrodzenie brutto w pierwszym roku po dyplomie wynosi 2 400 zł, czyli znacząco poniżej średniej dziedziny (4 529,32 zł). Względny Wskaźnik Zarobków (WWZ) wynosi 0,31 (średnia dziedziny: 0,59). Bezrobocie po kierunku biologia I stopnia nie występuje (0%). Wynik ten wynika po części z faktu, że duża część absolwentów (ponad 60%) kontynuuje kształcenie na II stopniu, a pozostała część godzi się na niższe wynagrodzenia. Spośród 23 absolwentów studiów II stopnia, którzy uzyskali dyplom magistra w 2023 r., czas poszukiwania pracy wynosi 2,88 miesiąca (nieznacznie powyżej średniej dziedziny: 2,5 mies.). Wynagrodzenie brutto wynosi 5 013,22 zł (nieznacznie poniżej średniej dziedziny: 5 191,48 zł). WWZ wynosi 0,52 (średnia dziedziny: 0,65). Bezrobocie wynosi 9,78% i jest ponad dwukrotnie wyższe niż dla dziedziny nauk ścisłych i przyrodniczych (4,42%). Względny Wskaźnik Bezrobocia (WWB) wynosi 1,72 wobec 0,98 dla dziedziny.

Analizując pozycję absolwentów na rynku pracy i rynku edukacyjnym w dłuższym okresie tj. od uzyskania dyplomu w 2021 r. do dnia 31.12.2025 r. Na podstawie raportów dostępnych w ELA (dostępnym ela.nauka.gov.pl) dla 39 absolwentów biologii studia pierwszego stopnia, którzy ukończyli je w 2021 r. można stwierdzić, że 38 absolwentów w okresie objętym badaniem (2021-2025) podjęło zatrudnienie objęte rejestrem w ZUS. Przed uzyskaniem dyplomu 11 absolwentów miało doświadczenie pracy etatowej. Po uzyskaniu dyplomu ukończenia studiów pierwszego stopnia 35 osób podjęło kolejne studia. Osoby, które miały doświadczenie pracy etatowej przed uzyskaniem dyplomu średnio 12 miesięcy poszukiwały pierwszej pracy na umowę o pracę, zaś osoby bez takiego doświadczenia podejmowały pracę etatową średnio po 28 miesiącach. Dlatego też ważne jest by organizacja toku studiów oraz dostępność miejsc praktyk wspierała zdobywanie doświadczenia zawodowego już na etapie studiów. Z bazy ELA wynika, że 11 absolwentów pierwsze doświadczenie pracy etatowej lub samozatrudnienia miało przez rozpoczęciem studiów i w trakcie studiów. Jednakże nie przekłada się to finalnie na wysokość średniego wynagrodzenia brutto na umowę o pracę po ukończeniu studiów, gdyż średnie wynagrodzenie (6860,83 zł) oraz Względny Wskaźnik Zarobków (0,62) był w badanym okresie najwyższy u osób, które nie miały doświadczenia pracy etatowej ani samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu. W okresie objętym badaniem (do 31.12.2025) 12,8 % (5 osób) absolwentów miało doświadczenie bycia bezrobotnym, jednakże były to krótkie epizody w życiu zawodowym.

Dalsze kształcenie absolwentów w badanym okresie od 2021 do 31.12.2025 r. obrazuje poniższe zestawienie:

- procent absolwentów, którzy po uzyskaniu dyplomu podjęli studia II stopnia: 82.1%. (32 osoby)
- procent absolwentów, którzy po uzyskaniu dyplomu podjęli i ukończyli studia II stopnia: 69.2%. (27 osób)

Osoby studiujące po uzyskaniu dyplomu ukończenia studiów I stopnia podejmowały pracę uzyskując średnie zarobki w wysokości 4788,43 zł, zaś osoby, które nie studiowały otrzymywały średnie wynagrodzenie 6030,26 zł – co wynikało głównie z podjęcia pełnoetatowej pracy zarobkowej. Odnosząc się do sytuacji 31 absolwentów studiów II stopnia, którzy w 2021 r ukończyli studia, można

stwierdzić, że 100% z nich występuje w rejestrach ZUS w badanym okresie do 31.12.2025 r. Wysokość średnich zarobków brutto wynosiła 6345.28 zł, przy czym Względny Wskaźnik Zarobków wynosił 0.72. Analiza szczegółowa mediany wysokości zarobków ze wszystkich źródeł absolwentów studiów II stopnia z uwzględnieniem kolejnych lat po uzyskaniu dyplomu dowodzi, że jej wartość zmienia się rok do roku, jednakże trend jest większy u absolwentów, którzy w trakcie studiów nie podejmowali pracy etatowej lub samozatrudnienia. W pierwszym roku po uzyskaniu dyplomu różnica mediany zarobków ze wszystkich źródeł między osobami z doświadczeniem pracy etatowej lub bez jest niewielka, jednak od trzeciego roku po dyplomie wynosi już 1300 złotych, na korzyść absolwentów, którzy nie mieli doświadczenia pracy etatowej przed uzyskaniem dyplomu.

Z dostępnych danych edukacyjnych wynika, że 3,2 % absolwentów po uzyskaniu dyplomu kształciło się w szkole doktorskiej, jednakże żaden z nich do dnia 31.12.2025 nie uzyskał stopnia doktora.

3.8.2. Zjawisko drop-out na kierunku biologia

Analiza danych dotyczących przebiegu studiów wskazuje, że zjawisko przedwczesnego kończenia kształcenia dotyczy kierunku biologia, zarówno na studiach pierwszego, jak i drugiego stopnia. W cyklu kształcenia kończącym się w roku akademickim 2024/2025 na studia pierwszego stopnia przyjęto 63 studentów, z czego na drugi rok wpisanych zostało 27 osób, natomiast studia w terminie ukończyły 22 osoby. W przypadku studiów drugiego stopnia przyjęto 27 studentów, na drugi rok wpisano 18 osób, a 14 absolwentów ukończyło studia w terminie. Dane te wskazują na konieczność dalszego monitorowania przyczyn rezygnacji ze studiów oraz podejmowania działań wspierających utrzymanie studentów w procesie kształcenia.

W odniesieniu do studiów pierwszego stopnia wśród najczęściej identyfikowanych przyczyn porzucania studiów wskazano przede wszystkim niewystarczające przygotowanie kandydatów z zakresu biologii oraz nauk pokrewnych, które utrudnia osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się już na początkowym etapie kształcenia. Zwrócono również uwagę na ograniczoną gotowość części studentów do podejmowania intensywnego wysiłku związanego ze studiami oraz przypadki podejmowania studiów głównie w celu uzyskania statusu studenta i wynikających z niego uprawnień. Na studiach drugiego stopnia, poza wskazanymi wyżej czynnikami, istotnym powodem rezygnacji ze studiów jest trudność w godzeniu nauki z aktywnością zawodową. Jednocześnie odnotowano, że wprowadzenie nowego programu studiów II stopnia obowiązującego od roku akademickiego 2025/2026 przyczyniło się do wzrostu zainteresowania studiami, co stanowi pozytywny sygnał świadczący o zwiększeniu atrakcyjności oferty dydaktycznej i organizacyjnej kierunku. Ponad połowa studentów rozpoczynających studia drugiego stopnia kończy je w terminie, jednak zjawisko drop-out nadal wymaga systematycznego monitorowania i wdrażania działań pro jakościowych wspierających studentów na kolejnych etapach kształcenia.

W celu ograniczenia zjawiska przedwczesnego kończenia studiów na kierunku biologia podejmowane są działania obejmujące monitorowanie przebiegu studiów, analizę przyczyn rezygnacji, doskonalenie programu studiów oraz rozwój działań wspierających studentów, w szczególności na pierwszych semestrach kształcenia. Istotnym elementem tych działań jest również wzmacnianie atrakcyjności programu studiów, rozwijanie współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym oraz tworzenie warunków sprzyjających aktywności naukowej studentów. Przykładem wdrożeń, które miały na celu zniwelowanie zjawiska drop-out były między innymi ankiety, w których studenci wypowiadali się na temat atrakcyjności treści programu studiów, zachęty do uczestniczenia w zajęciach kół naukowych, realizowane wspólnie ze studentami I i II stopnia wyjazdy naukowe, publikacje czy wystąpienia konferencyjne. Na Wydziale studenci zachęceni są także do uczestniczenia w organizacji imprez o charakterze popularno-naukowym (np. Festiwal Nauki, Noc Biologów), czy konferencji studenckich (Biopotencjał, Konferencja Biologii Człowieka).

- 1. Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę: *nie dotyczy, nie było zaleceń***

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Kadrę prowadzącą kształcenie w roku akademickim 2025/26 na kierunku biologia pierwszego i drugiego stopnia stanowią pracownicy Wydziału Biologii i Nauk o Środowisku UKSW (głównie pracownicy Instytutu Nauk Biologicznych UKSW) oraz innych wydziałów uczelni. Stałą kadrę dydaktyczną kierunku stanowi aktualnie 17 pracowników, w tym 5 pracowników samodzielnych ze stopniem doktora habilitowanego (w tym 1 z tytułem profesora) i 11 pracowników niesamodzielnych ze stopniem doktora oraz jedna osoba z tytułem zawodowym magistra. Dodatkowo wybrane zajęcia prowadzone są przez pracowników Instytutu Nauk Chemicznych, Instytutu Matematyki, Instytutu Nauk Fizycznych oraz osoby z innych wydziałów i jednostek. Z 17 pracowników, 3 osoby są zatrudnione na stanowiskach dydaktycznych, a pozostałe osoby na badawczo-dydaktycznych. Osoby zatrudniane jako inne osoby prowadzące zajęcia na podstawie umów cywilno-prawnych prowadzą zajęcia między innymi z Biochemii (prof. dr hab. Szmigielski) czy Anatomii funkcjonalnej człowieka (mgr V. Bohdanovich, doktorantka Szkoły Doktorskiej UKSW). Szczegółowy wykaz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku studiów wraz z charakterystyką ich profili naukowych znajduje się w Zał. 4.1.

Wszyscy nauczyciele akademicy, realizujący zajęcia na kierunku biologia wypełniają pensum dydaktyczne, które dla profesora wynosi 180h, dla profesora uczelni 210h, a dla pozostałych pracowników badawczo-dydaktycznych 240h. Pracownicy zatrudnieni na stanowiskach dydaktycznych realizują 360h. Zniżki funkcyjne są zastosowane w przypadku Dziekana i Prodziekana Wydziału. Według Zarządzenia Nr 52/2025 Rektora Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie z dnia 25 czerwca 2025 r. w sprawie ustalenia Regulaminu pracy Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie „Nauczycielowi akademickiemu pełniącemu funkcję: prorektora, dziekana, obniża się wymiar pensum do wysokości 120 godzin rocznie, pełniącemu funkcję prodziekana, dyrektora instytutu obniża się wymiar pensum do 150 godzin rocznie”.

Struktura kwalifikacji kadry (posiadane tytuły zawodowe, stopnie i tytuły naukowe), szczególnie struktura kwalifikacji nauczycieli posiadających wykształcenie/dorobek/doświadczenie w dyscyplinie nauki biologiczne oraz liczebność kadry w stosunku do liczby studentów umożliwiają prawidłową realizację zajęć, z uwzględnieniem zajęć o charakterze laboratoryjnym i praktycznym, np. w przypadku zajęć terenowych „Bioróżnorodność”, prowadzący posiadają odpowiednie kompetencje i dorobek publikacyjny w zakresie treści programowych zajęć. Rozwiązanie to zapewnia wysoki poziom merytoryczny zajęć, właściwą interdyscyplinarność kształcenia oraz spójność treści dydaktycznych z potrzebami studentów kierunku Biologia na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia. Obsada tych modułów jest każdorazowo nadzorowana przez Dziekana, co umożliwia zachowanie ciągłości i sekwencyjności treści kształcenia oraz zapewnia zgodność metod weryfikacji efektów uczenia się z założeniami programu studiów.

Jak wspomniano powyżej, liczba stałych nauczycieli akademickich (deklarujących UKSW jako podstawowe miejsce pracy), realizujących zajęcia na kierunku biologia wynosiła 17 pracowników, natomiast liczba studentów wynosiła w roku akademickim 2025/26 odpowiednio: 1 rok biologii – 31 osób, 2 rok biologii - 23 osoby, 3 rok biologii – 29 osób; 1 rok II stopnia biologii – 18 osób. Liczebność kadry w stosunku do łącznej liczby studentów (101 osób we wszystkich rocznikach) jest niezwykle korzystna - na jednego nauczyciela akademickiego przypada średnio ok. 6,4 studenta. Wskaźnik ten umożliwia prawidłową i bezpieczną realizację zajęć laboratoryjnych oraz terenowych w niedużych grupach, a także pozwala na indywidualizację procesu kształcenia i dostosowanie metod do studentów, również tych ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Wszystkie wykłady realizowane w ramach studiów pierwszego i drugiego stopnia prowadzone są przez nauczycieli akademickich posiadających co najmniej stopień naukowy doktora. Zajęcia dydaktyczne oparte są na autorskich programach wykładów, ćwiczeń i laboratoriów oraz zajęć terenowych, które podlegają systematycznej aktualizacji i monitorowaniu w odniesieniu do zakładanych efektów uczenia się, metod weryfikacji oraz aktualnego stanu wiedzy w dyscyplinie nauki biologiczne.

Wsparciem procesu dydaktycznego na kierunku biologia zapewnia dwoje pracowników zatrudnionych na etatach technicznych. Do obowiązków osoby na stanowisku technicznym należy między innymi kompleksowe przygotowywanie laboratoriów i ćwiczeń, w tym sporządzanie odczynników, przygotowywanie materiałów, szkła oraz aparatury laboratoryjnej zgodnie z wytycznymi prowadzących i wymogami bezpieczeństwa. Pracownicy ci dbają o prawidłowe wyposażenie stanowisk studenckich, bieżącą kontrolę sprawności sprzętu, zarządzanie stanami magazynowymi oraz realizację zamówień, co zapewnia ciągłość bazy dydaktycznej. Za zgodą prowadzących oraz władz dziekańskich uczestniczą oni również w wybranych zajęciach, wspierając kadrę w organizacji pracy laboratoryjnej, nadzorowaniu studentów oraz udzielaniu im bieżącej pomocy technicznej i merytorycznej przy wykonywaniu ćwiczeń. Dodatkowo do ich zadań należy utrzymanie i przygotowanie zaplecza laboratoryjnego do kolejnych zajęć, a także obsługa logistyczna dodatkowych wydarzeń edukacyjnych i popularyzujących naukę, takich jak *Noc Biologów*, poprzez organizację zaplecza sprzętowego i wspieranie studentów podczas realizacji warsztatów czy pokazów.

Pracownicy podejmują różne formy aktywności naukowej np. przygotowując publikacje naukowe (w tym publikacje włączające studentów) np.: Siniarska, A., Nieczuja-Dwojacksa, J., Grochowska, M., & Kozieł, S. (2021) Body structure, muscular strength and living conditions of primary school children in Warsaw. *Journal of Biosocial Science* 53(1), 98–107. <https://doi.org/10.1017/S0021932020000061>), biorąc udział w konferencjach krajowych i zagranicznych (Prof. J. Nowakowska, 4st PlantEd conference Plant Genome Editing COST Action CA18111 (PlantEd) – Genome Editing in Plants – a technology with transformative potential, Porto, Portugalia, 18-20.09.2023), realizując projekty badawcze i wdrożeniowe o zasięgu międzynarodowym, krajowym i lokalnym (np. dr Joanna Nieczuja-Dwojacksa - projekt „Zelów – tkalnia pomysłów” numer projektu DL/1098/17/2025, finansowany w ramach Programu „Działaj Lokalnie” (Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności, Akademia Rozwoju Filantropii w Polsce oraz Stowarzyszenie Charytatywne „RAZEM”)).

Osoby prowadzące zajęcia są także członkami zespołów eksperckich (np. Prof. J. Nowakowska 2016-2020: COST Action FP1406 EU – Pine pitch canker strategies for management of *Gibberella circinata* in greenhouses and forests (PINESTRENGTH)”, 2019-2023: COST Action CA18111 EU – Genome editing in plants - a technology with transformative potential (PlantEd), 2016-2020: Międzynarodowa Sieć Global Timber Tracking Network German Federal Ministry for Food and Agriculture (Niemcy) i European Forest Institute (Finlandia), od 2019: Ekspert oceniający granty naukowe Slovak Academy of Science (APVV), dr hab. J. Romanowski – członek Otter Specialist Group IUCN.

Pracownicy są także członkami zespołów redakcyjnych czasopism (np. dr hab. P. Ceryngier: *European Journal of Entomology*, dr hab. P. Matyjasik: *Current Zoology*, dr J. Nieczuja-Dwojacksa: *Anthropological Review*, prof. J. Nowakowska: *Forestry and Forest Melioration; Forests; Leśne Prace Badawcze*, dr hab. J. Romanowski: *Polish Journal of Ecology*).

Kadra dydaktyczna, w przeważającej większości, posiada wieloletnie doświadczenie w pracy akademickiej. Jej kompetencje potwierdzone są dorobkiem naukowym oraz aktywnością w obszarze dydaktyki akademickiej. Wykaz osiągnięć naukowych pracowników Instytutu Nauk Biologicznych, w tym publikacji, dostępny jest na stronie: <https://bazawiedzy.uksw.edu.pl/info/affiliation/UKSW-WBNS/> oraz stanowi Załącznik nr I do Raportu samooceny. Kadra kierunku biologia posiada kompetencje w zakresie prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz form hybrydowych nauczania, potwierdzone udziałem w szkoleniach organizowanych przez uczelnię oraz doświadczeniem zdobytym w ostatnich latach. Kompetencje te obejmują w szczególności projektowanie materiałów e-learningowych, prowadzenie zajęć synchronicznych, weryfikację efektów uczenia się w trybie zdalnym oraz zapewnianie dostępności materiałów dydaktycznych dla studentów o zróżnicowanych potrzebach edukacyjnych. Przykładem szkolenia z zakresu wykorzystania metod i technik kształcenia na odległość jest szkolenie odbyte przez Dr M. Fajfer-Jakubek Masters of Didactics Programme, Ghent University (Faculty of Psychology and Educational Sciences), program finansowany z Funduszy Europejskich (Knowledge Education Development); wizyta studyjna (online z powodu

Covidu) w Gandawie 16–20.11.2020 (40h) + moduł online (20 h) + Good Practice Days online 23–24.02.2022 (40 h); łącznie 100 h; certyfikat wystawiony 04.03.2022.

Nauczyciele akademicki, realizujący zajęcia na kierunku biologia pierwszego i drugiego stopnia posiadają kompetencje językowe do prowadzenia zajęć w języku angielskim. Przykładem takich zajęć są przedmioty oferowane studentom w ramach programu Erasmus+, np.:

- Basic statistics for biologists (practice) WB-BI-35-26-ANG
- Biodiversity – Field Practices WB-BI-12-25-ANG
- Bioethics (lecture) WB-BI-10-ANG
- Cell Biology (practice) WB-BI-38-ANG
- Flora and fauna of the Mazovian region (field practices) WB-BI-64-ANG
- General Ecology (lecture) WB-BI-11-ANG
- General Ecology (practice) WB-BI-11cw-ANG
- Genetics (lecture) WB-BI-25-ANG
- Genetics (practice) WB-BI-25cw-ANG
- Human functional anatomy WB-BI-65-ANG
- Hydrobiology (lecture) WB-BI-MG1-wHiO-ANG
- Hydrobiology (practice) WB-BI-MG1-wHiOcw-ANG
- Introduction to behavioral ecology (lecture) WB-BI-BC-10-ANG
- Introduction to behavioral ecology (practice) WB-BI-61cw-ANG
- Introduction to statistical methods in biology (practice) WB-BI-68-ANG
- Introduction to Zoology (practice) WB-BI-46cw-ANG
- Methods of valorization of plant and animal communities (practice) WB-BI-57cw-ANG.

Wydział posiada własne zasoby dydaktyczne, w tym w pełni wyposażone laboratoria w Centrum Laboratoryjnym Nauk Przyrodniczych:

- nr 021 – laboratorium mikrobiologiczne (wyposażone m.in. w stanowisko do pracy z pipetą automatyczna 1-kanalowa 100-1000ul; Pipeta automatyczna 2-20mm "zmiennopojemnościowa"; Projektor VIEWSONIC PJD5550LWS; Lampa bakteriobójcza Bakmed; ekran projekcyjny EMP1419/43 ręcznie rozwijany, przykładowe zajęcia: Mikrobiologia, Mikrobiologia doświadczalna)
- nr 308 – laboratorium mikroskopowe, wyposażone m.in. w mikroskopy optyczne, transmisyjne, mikroskopy stereoskopowe (binokulary), zestawy Human-human interface do prostych doświadczeń neurobiologicznych, kamery wideo SONY do doświadczeń zoologicznych, przykładowe zajęcia: Zoologia ogólna, Histologia. W laboratorium znajduje się także sprzęt do badań terenowych: zestaw głośnikowy JBL Boombox 3 do doświadczeń zoologicznych, radar przenośny Stalker ATS II do doświadczeń zoologicznych, mikrofony kierunkowe Sennheiser, rejestratory cyfrowe Tascam do doświadczeń zoologicznych do doświadczeń zoologicznych)
- nr 409 – laboratorium osteologiczne (wyposażone m.in. w materiał kostny do zajęć z anatomii, cyrkle suwakowe małe, taśmy antropologiczne, deski antropologiczne oraz modele anatomiczne, przykładowe zajęcia Anatomia funkcjonalna człowieka, przedmioty do wyboru z zakresu Biologii człowieka w kryminalistyce)
- nr 421 – laboratorium biologii molekularnej (wyposażone m.in. w termocykler BioRad T100, GelDoc BioRad, komora laminarna, łaźnia wodna, mini termocykler do qPCR, pHmetr, dygestorium, wytrząsarki INNOVA 44R firmy Eppendorf; przykładowe zajęcia: Genetyka, Biologia molekularna)
- nr 423 – laboratorium ontogenetyczne oraz ewolucjonizmu (wyposażone m.in. w sprzęt antropologiczny – cyrkle kąłkowe małe i duże, cyrkle suwakowe, antropometry, goniometry, spirometry, wagi lekarskie; skamieniałości z ery paleozoicznej i mezozoicznej; przykładowe zajęcia: Antropologia fizyczna, Podstawy życia i jego ewolucja, przedmioty do wyboru z zakresu Biologii człowieka w kryminalistyce). W laboratorium znajduje się także kriostat do wykonywania preparatów histopatologicznych z wykorzystaniem mrożenia bloczków.

Pracownicy Wydziału aktywnie popularyzują naukę:

- Wydział bierze corocznie udział w Nocy Biologów (np. <https://wbns.uksw.edu.pl/noc-biologow/>), Festiwalu Nauki (np. <https://uksw.edu.pl/festiwal-nauki-2025/>). Dodatkowo organizowano zajęcia dla uczniów i uczennic ze szkół ponadpodstawowych, np. z okazji Dnia Darwina (<https://wbns.uksw.edu.pl/dzien-darwina-na-wbns-2/>), czy warsztaty osteologiczne (<https://wbns.uksw.edu.pl/wizyta-uczniow-z-lxxvi-liceum-ogolnoksztalcacego-im-marszalka-jozefa-pilsudskiego-w-warszawie/>)
- Pracownicy prowadzą także edukacyjne spacer-y poświęcone ochronie przyrody i różnorodności biologicznej dla uczniów i mieszkańców dzielnicy Bielany, np. spacer-y prowadzone przez dr hab. J. Romanowskiego z okazji Dnia bobra (<https://wbns.uksw.edu.pl/dzien-bobra-zaproszenie-na-spacer-z-dziekanem-wbns/>) i spacer-y prowadzone przez dr hab. P. Ceryngiera z okazji Dnia różnorodności biologicznej (<https://wbns.uksw.edu.pl/dzien-roznorodnosci-biologicznej-na-wbns/>), a także dla środowiska doktorantów uczelni warszawskich (np. zajęcia prowadzone przez dr hab. J. Romanowskiego z identyfikacji śladów zwierząt). Pracownicy Zakładu Zoologii i Ekologii Zwierząt aktywnie uczestniczą (jako koordynatorzy i eksperci w akcjach BioBlitz o charakterze zarówno edukacyjnym, jak i badawczym, np. w Parku Kępa Potocka i w szkołach dzielnicy Bielany w Warszawie (2025, 2026)

Szczególną rolę w procesie kształcenia na studiach pierwszego i drugiego stopnia kierunku biologia odgrywają zajęcia o charakterze praktycznym w laboratoriach uczelnianych (np. Biologia komórki, Zoologia ogólna, Genetyka, Mikrobiologia doświadczalna) oraz terenowym (Flora i fauna Mazowska, Podstawy życia i jego ewolucja), prowadzone przez pracowników aktywnych naukowo. Zajęcia te w istotny sposób przyczyniają się do kształtowania kompetencji związanych z prowadzeniem działalności naukowej, w tym umiejętności planowania eksperymentów, analizy danych, formułowania wniosków oraz krytycznej interpretacji wyników. W ramach laboratoriów i pracowni studenci realizują zadania wymagające m.in. opracowania procedur badawczych, estymacji niepewności pomiarowych, przeprowadzania analiz statystycznych oraz przygotowywania raportów obejmujących prezentację i dyskusję wyników w odniesieniu do literatury przedmiotu. Prace dyplomowe mają wyłącznie charakter badawczy i są powiązane z tematyką realizowaną w zespołach naukowych Instytutu Nauk Biologicznych, co sprzyja rzeczywistemu włączaniu studentów w działalność naukową. Przykładem takich prac są m.in.: a) prace licencjackie: Zróżnicowanie przeżyciowej wysokości ciała w populacjach nowożytnych z okresu XVII-XIX wieku, Dzienna aktywność borowca wielkiego (*Nyctalus noctula*) na wybranych terenach warszawskiego odcinka Wisły, Wpływ roztoczy na zdrowie gadów w warunkach naturalnych i hodowlanych; b) prace magisterskie: Analiza zmian we wzorcach metylacji pod wpływem węglowodorów aromatycznych, Ocena nadumieralności dorosłych mężczyzn w XIX-wiecznym Berlinie.

Przykładami publikacji naukowych powiązanych z działalnością dydaktyczną są:

- Botanika ogólna – Adamska A., Kozub Ł., Kucharzyk J., Łazarski G. & Dembicz I. 2025. Habitat extremity promotes the survival of rapidly declining orchid *Neotinea ustulata* in Poland. *Preslia* 97: 217–239 doi: 10.23855/preslia.2025.217
- Biologia komórki – Fajfer-Jakubek M., Sikora B. (2025). Population Structure and Climate Effects on *Geckobia* Infestation in *Ptyodactylus* Geckos from Israel and West Bank, with Descriptions of *G. parva* sp. nov. and *G. inermis* sp. nov. *Animals*, 15, 3461
- Anatomia funkcjonalna człowieka – Puniach E., Cwiąkała P., Wasilewski M., Majchrzak Ł., Guillien P., Escobar C., Marchewka-Długońska. 2026. Monitoring Archaeological Sites Affected by Natural and Anthropogenic Hazards Using Multitemporal UAV-Photogrammetry: A Case Study from the Barranca Valleys, Peru. *Journal of Field Archaeology*, 10.1080/00934690.2026.2619809

- Inwazje biologiczne – Haelewaters D., Hiller T., Ceryngier P., Eschen R., Gorczak M., Houston M.L., Kisło K., Knapp M., Landeka N., Pfliegler W.P., Zach P., Aime M.C., Nedvěd O. 2022. Do biotic and abiotic factors influence the prevalence of a common parasite of the invasive alien ladybird *Harmonia axyridis*? *Frontiers in Ecology and Evolution* 10: 773423, 8

Przykładami konferencji naukowych, powiązanych z działalnością dydaktyczną są:

- Biologia molekularna roślin - Conservation of forest genetic resources in the context of global climate change. Leśny Bank Genów w Kostrzycy, UKW, Nadl. Śnieżka, Karpacz, 17-18.09.2025
- Biodemografia - Nieczuja-Dwojacka J., Budnik A., „Sezonowość zjawisk biodemograficznych w XIX-wiecznym Żelowie”, Konferencja Stowarzyszenia Czechów w Polsce: Mniejszość czeska dla Żelowa, 28.09.2024 Żelów
- Hydrobiologia i ochrona zasobów wody - Ninth International Conference “Modern Trends in Science” – FMNS-2021, Blagoevgrad, Bułgaria 15-19.09. 2021. Tytuł referatu: “Characteristics of microplastic pollution in inland waters under different anthropogenic pressure.”

Dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia jest transparentny, adekwatny do potrzeb związanych z prawidłową realizacją zajęć oraz uwzględnia w szczególności ich dorobek naukowy, doświadczenie dydaktyczne i zawodowe oraz osiągnięcia dydaktyczne. Zarządzenie Nr 17/2026 Rektora Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie z dnia 19 marca 2026 r. w sprawie wprowadzenia Polityki Otwartej, Transparentnej i Merytorycznej Rekrutacji nauczycieli akademickich do pracy (Polityka OTM-R) w Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie wprowadza procedury szczegółowo określające zasady oraz minimalne wymagania formalne i kryteria jakościowej oceny w ramach konkursu na poszczególne stanowiska.

Prowadzone są cyklicznie okresowe oceny zajęć dydaktycznych realizowanych przez nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia w zakresie spełniania obowiązków związanych z kształceniem (np. ankietyzacja zajęć przez studentów, hospitacje zajęć) oraz ocena pracownicza obejmująca aktywność w zakresie działalności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w polityce kadrowej. Ocena okresowa pracownicza obejmuje, w szczególności ocenę w zakresie wykonywania obowiązków, o których mowa w art. 115 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz przestrzeganie przepisów o prawie autorskim i prawach pokrewnych, a także o własności przemysłowej. Kryteria oceny okresowej kadry zostały określone Zarządzeniem Nr 13/2026 Rektora Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie z dnia 26 lutego 2026 r. w sprawie szczegółowego zakresu oceny okresowej nauczycieli akademickich. Nauczyciele akademicy wypełniają formularz samoceny według podanych kryteriów.

Proces oceny okresowej nauczycieli akademickich prowadzony jest z poszanowaniem zasady równego traktowania, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, Statutem UKSW oraz zasadami Europejskiej Karty Naukowca. W toku oceny zakazane jest jakiejkolwiek różnicowanie sytuacji ocenianego z przyczyn niezwiązanych z jego działalnością naukową, dydaktyczną, organizacyjną lub innymi obowiązkami wynikającymi ze stosunku pracy, w szczególności ze względu na: płeć, wiek, niepełnosprawność, narodowość lub pochodzenie etniczne, wyznanie lub światopogląd, orientację seksualną, status rodzinny, sytuację materialną, poglądy polityczne, przynależność związkową oraz jakąkolwiek inną cechę niezwiązaną z wykonywaniem obowiązków pracowniczych. Komisje dokonujące oceny zobowiązane są do zachowania obiektywizmu, bezstronności i rzetelności, a także do unikania uprzedzeń i stronniczości mogących wpłynąć na wynik oceny. W przypadku zaistnienia okoliczności mogących budzić wątpliwości co do bezstronności członka komisji, osoba ta podlega wyłączeniu na zasadach określonych w zarządzeniu. Każdy nauczyciel akademicki ma prawo zgłosić uwagi dotyczące naruszenia powyższych zasad do przewodniczącego właściwej komisji, a także w trybie odwoławczym, o którym mowa w § 24 zarządzenia. Wszelkie materiały i dane wykorzystywane w procesie oceny muszą być analizowane w sposób zapewniający równe traktowanie, jawność kryteriów oraz przejrzystość procedury.

Wyniki ankiet studenckich są corocznie publikowane na stronie internetowej Wydziału (<https://wbns.uksw.edu.pl/studenci/wyniki-ankiet-studenckich/>) i poddane szczegółowej analizie

przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia (WKJK). Komisja przedstawia raport Dziekanowi Wydziału wraz z sugestiami odnoszącymi się do wyników ankiet studenckich. W każdym semestrze roku akademickiego prowadzone są hospitacje zajęć, a wyniki hospitacji przedstawione Dziekanowi w postaci raportu wraz z informacjami do wdrożenia. Przykładem wdrożenia zmian było ustalenie maksymalnej liczby zajęć, na których można wprowadzić jako formę nauczania prezentację multimedialną przedstawioną przez studentów.

Realizowana polityka kadrowa umożliwia kształtowanie kadry prowadzącej zajęcia zapewniające ich prawidłową realizację, sprzyja stabilizacji zatrudnienia i trwały rozwój nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, kreuje warunki pracy stymulujące i motywujące członków kadry prowadzącej kształcenie do rozpoznawania własnych potrzeb rozwojowych i wszechstronnego doskonalenia.

Realizowana polityka kadrowa obejmuje zasady rozwiązywania konfliktów oraz reagowania na przypadki zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, a także wszelkich form dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie, jak również formy pomocy ofiarom. W celu zapewnienia bezpiecznych i stabilnych warunków pracy kadrze dydaktycznej, na Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie wdrożono kompleksową politykę promowania przyjaznego środowiska pracy i nauki oraz przeciwdziałania zagrożeniom psychospołecznym (wprowadzoną Zarządzeniem Nr 33/2024 Rektora UKSW z dnia 21 czerwca 2024 roku oraz Zarządzeniem Nr 47/2025 Rektora Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie z dnia 23 czerwca 2025 r. zmieniające Zarządzenie Nr 33/2024 Rektora Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie w sprawie wprowadzenia Polityki dotyczącej promocji przyjaznego środowiska pracy i nauki oraz przeciwdziałania zagrożeniom psychospołecznym w Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie). System ten opiera się na trzech filarach:

- Wielopoziomowa struktura wsparcia: Za realizację polityki odpowiada Rektor, nadzór nad zespołami sprawuje Dyrektor Personalny, a bezpośredniego i poufnego wsparcia pracownikom udzielają cztery osoby zaufania wybierane na 4-letnią kadencję. Dodatkowo działa Komisja ds. promocji przyjaznego środowiska pracy i nauki (złożona z przedstawicieli władz, związków zawodowych, studentów, psychologa oraz radcy prawnego).
- Działania prewencyjne i edukacyjne: System kładzie nacisk na zapobieganie kryzysom poprzez cykliczne szkolenia z budowania prawidłowych relacji, weryfikację kompetencji interpersonalnych w procesach rekrutacyjnych oraz obowiązkowe, kwartalne spotkania kierowników z podległymi zespołami.
- Sformalizowane procedury interwencyjne: W przypadku wystąpienia konfliktów, mobbingu czy dyskryminacji, pracownikom przysługuje stopniowana procedura zgłoszeniowa – od ścieżki nieformalnej (u przełożonego, osoby zaufania lub Dyrektora Personalnego) po formalny tryb skargi przed Kolegium Rektorskim.

Pracownicy uczestniczą w szkoleniach, warsztatach i seminariach celem podnoszenia swoich kwalifikacji dydaktycznych i badawczych. Między innymi uczestniczyli w szkoleniach, które były organizowane na Wydziale Biologii i Nauk o Środowisku oraz na całym Uniwersytecie, w ten sposób podnosili umiejętności i kompetencje z zakresu nowych metod prowadzenia zajęć np. „Nowoczesne metody dydaktyczne z projektu Młody Dydaktyk w Uniwersytecie”, umiejętności prowadzenia wykładów i ćwiczeń za pomocą platformy Moodle oraz komunikatora MS Teams. W celu podnoszenia kwalifikacji dydaktycznych uczestniczyli w szkoleniach m.in. z obsługi Otwartego Systemu Antyplagiatowego OSA, Jednolitego Systemu Antyplagiatowego JSA, w licznych szkoleniach w zakresie wykorzystania metod i technik kształcenia na odległość oraz przygotowania i udostępniania materiałów szkoleniowych i informacyjnych w tym zakresie. Pracownicy uczestniczyli w projektach realizowanych na uczelni celem podnoszenia swoich kwalifikacji, np. na wydziale organizowane są cyklicznie szkolenia z zakresu prawidłowego wypełniania kart przedmiotów i właściwego doboru metod dydaktycznych do realizacji założonych efektów uczenia się. W latach 2020-2022 w okresie pandemii koronawirusa kierowniczka kierunku biologia wdrażała nowo zatrudnionych pracowników naukowych, szkoląc ich z zakresu obsługi USOS (uzupełnianie protokołów, wydruk materiałów,

wysyłanie maili), MSTEams (prowadzenie zajęć, sprawdzanie listy obecności, a po wprowadzeniu nauki stacjonarnej załączanie materiałów dydaktycznych), wypełniania sylabusów, kontaktów zdalnych z dziekanatem, obowiązków nauczycieli akademickich itp.

Zaspokajane są potrzeby szkoleniowe nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia w zakresie podnoszenia kompetencji dydaktycznych. Przykładem takich rozwiązań są studia podyplomowe, pogłębiające wiedzę i umiejętności kadry dydaktycznej. Dr Monika Fajfer-Jakubek ukończyła studia podyplomowe „Data Science w Medycynie” (Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu, ukończonych 28.02.2026 r.), a Dr Joanna Nieczuja-Dwojicka „Genealogia. Teoria i praktyka” na UKSW (2023). Odpowiednio, kursy te przyczyniły się do lepszego opracowania zajęć „Analiza danych biologicznych z użyciem Pythona i AI” oraz Genealogia genetyczna i historyczna, a także Biodemografia. Dodatkowo kompetencje dr M.Fajfer-Jakubek zostały zastosowane w praktyce w projektach z zakresu data science (m.in. segmentacja semantyczna obrazów histopatologicznych, system RAG do analizy tekstów medycznych, modele predykcyjne w torakochirurgii; repozytorium: gitlab.com/monikafajfer), co umożliwia bieżące powiązanie zakładanych efektów uczenia się z aktualnym stanem metod obliczeniowych.

Co roku Biuro Innowacji Dydaktycznych, Szkoleń i Jakości Kształcenia organizuje Tydzień Jakości Kształcenia UKSW (<https://jakosc.uksw.edu.pl/tydzien-jakosci-ksztalcenia/>), oferując kilkadziesiąt szkoleń, wykładów i warsztatów na tematy związane z szeroko pojętym procesem dydaktycznym. Również pracowniczki kierunku biologia UKSW były prowadzącymi tego typu zajęcia (np. „Edukacja Przyszłości – doświadczenia i inspiracje z programu Mistrzowie Dydaktyki”, 2023 r. oraz „Rozgrzewka mózgowa – czyli jak pobudzić studentów do nauki”, 2021 r.).

Ponadto każdy nauczyciel akademicki może skorzystać z opcji zapisania się na mailing dotyczący szkoleń (<https://jakosc.uksw.edu.pl/zapisz-sie-na-liste-mailingowa-dotyczaca-szkolen-i-innowacji-dydaktycznych/>). Ponadto w 2021 r. Centrum Wsparcia Studenta zaproponowało ankietę nt. potrzeb szkoleniowych dotyczących podnoszenia świadomości nt. niepełnosprawności, w której nauczyciele akademicy mogli wskazywać najważniejsze ich zdaniem obszary.

Przykładem zrealizowanych szkoleń były spotkania „Podnoszenie wiedzy i świadomości na temat niepełnosprawności” oraz „Szkolenia świadomościowe z zakresu problematyki dostępności, Poziom 1 Dla kadry dydaktycznej UKSW”, organizowane w ramach projektu „UKSW uczelnia jeszcze bardziej dostępna”, współfinansowanego z Funduszy Europejskich dla Rozwoju Społecznego 2021–2027 (numer projektu: FERS.03.01-IP.08-0171/24). Pracownicy wydziału brali także udział w szkoleniach dotyczących bezpieczeństwa studentów i pracowników na uczelni, a także „Bezpieczeństwo wewnętrzne i cyberbezpieczeństwo UKSW”. Ponadto nauczyciele akademicy korzystali ze szkoleń zorganizowanych przez inne instytucje, także związki zawodowe, np. Mobbing w miejscu pracy, organizowane przez KSN „Solidarność”. W 2023 roku zorganizowano szkolenie „Przeciwdziałanie mobbingowi i dyskryminacji w miejscu pracy” dla dyrektorów instytutów oraz kierowników kierunków omawiające działania mające na celu kreowanie bezpiecznego i przyjaznego środowiska pracy, wolnego od mobbingu i dyskryminacji, a także dostarczenie wiedzy pozwalającej na identyfikację takich przypadków oraz sprzyjającej kształtowaniu postaw zapobiegających tym zjawiskom. W procesie dydaktycznym przydatne szkolenia dotyczyły na przykład interpretacji raportu JSA. Z kolei szkolenia z zakresu prowadzenia badań naukowych dotyczyły między innymi oferty konkursowej NCN oraz szczegóły składania wniosków (2021 r.). Ponadto wszyscy pracownicy Wydziału odbyli w 2026 roku obowiązkowe szkolenie z udzielania pierwszej pomocy (2026 r.), a okresowo prowadzone są szkolenia w dziedzinie BHP.

Wydział stara się włączać nowe technologie do programu nauczania. Przykładem jest wdrożenie innowacji dydaktycznych – modelu nauczania mieszanego, metody Jigsaw oraz pracy na platformie WISE – w ramach przedmiotów Podstawy systematyki i filogenezy, Biologia komórki oraz Biologia molekularna (lata 2020–2025).

Kadra kierunku biologia funkcjonuje w otoczeniu międzynarodowych projektów edukacyjnych realizowanych na UKSW, takich jak [DialogEduShift](#) oraz [RBTSinEDU](#), których celem jest rozwój nowoczesnych metod nauczania, w tym z wykorzystaniem narzędzi cyfrowych oraz innowacyjnych

form kształcenia. Rezultaty tych projektów są elementem uczelnianego zaplecza projakościowego i stanowią jedno ze źródeł wsparcia rozwoju kompetencji dydaktycznych kadry.

Pomimo istotnych zmian kadrowych w ostatnich latach, wynikających m.in. z przejścia części pracowników na emeryturę oraz zdarzeń losowych, zachowana została ciągłość i jakość kształcenia na studiach pierwszego stopnia. Jednocześnie podejmowane są działania mające na celu długofalowe wzmocnienie potencjału kadrowego poprzez wspieranie rozwoju naukowego i dydaktycznego obecnych pracowników, w tym przygotowanie ich do kolejnych awansów naukowych i zawodowych.

W 2026 roku Senat UKSW przyjął Uchwałę Nr 30/2026 Senatu Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie z dnia 26 marca 2026 r. w sprawie oceny jakości kształcenia oraz wytycznych dotyczących jej poprawy dla jednostek zajmujących się kształceniem w Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie na rok akademicki 2026/2027. Uchwała określa wytyczne poprawy jakości kształcenia, w tym np. tworzenie interdyscyplinarnych programów studiów, rozwój umiędzynarodowienia, czy efektywne wykorzystanie potencjału pracowników uczelni, a także współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym i absolwentami oraz wzmocnienie wsparcia studentów w toku studiów oraz ograniczanie ryzyka drop-outu, w szczególności poprzez działania adaptacyjne.

Warto także dodać, że władze Uniwersytetu, wraz z Samorządem Studentów organizują wybór najlepszych wykładowców, przyznając im nagrody Diament UKSW (wcześniej nagroda Belfra Roku). Nagroda ta wręczana jest podczas uroczystej gali. W poprzednich latach nagrody przyznano:

- 2023: Najlepszy wykładowca: dr Maciej Fuszara, Najlepszy ćwiczeniowiec: dr Joanna Nieczuja-Dwojacka
- 2024: Najlepszy wykładowca: prof. dr hab. inż. Rafał Szmigielski, Najlepszy ćwiczeniowiec: dr Grzegorz Łazarski
- 2025: Dr Justyna Marchewka-Długońska

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę: *nie dotyczy, nie było zaleceń*

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

5.1. Infrastruktura wykorzystywana w realizacji programu studiów i jej doskonalenie

Wszystkie zajęcia kierunkowe studentów kierunku biologia odbywają się na terenie Kampusu im. Ks. prof. R. Rumianka przy ul. Wóycickiego 1/3. Budynek Uczelni są całodobowo dozorowane przez Gwardię Uniwersytecką i monitorowane za pomocą urządzeń CCTV oraz systemu kontroli dostępu. Wszystkie sale, w których studenci mają wykłady lub ćwiczenia, są wyposażone w tablice przeważnie sucho-ścieralne i projektory wraz z ekranami. Zapewniony jest tam dostęp do sieci UKSW i Eduroam, dzięki czemu studenci po zalogowaniu mają bezpłatny dostęp do Internetu i zasobów naukowych. Stan infrastruktury dydaktycznej podlega systematycznemu monitorowaniu przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia zgodnie z Zarządzeniem Nr 54/2022 Rektora UKSW z dnia 29 czerwca 2022 r. w sprawie Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia (WSZJK).

Budynek nr 21 Auditorium Maximum składa się z czterech kondygnacji naziemnych i jednej podziemnej z miejscami postojowymi. Jego powierzchnia użytkowa wynosi ponad 3600 m². Na parterze znajduje się Aula Schumana mogąca pomieścić 500 osób, a także sala komputerowa, punkt gastronomiczny, szatnie i pomieszczenia gospodarczo-administracyjne oraz punkt obsługi Centrum Systemów Informatycznych. Aula ta jest głównym miejscem uroczystości akademickich, a sam budynek służy też jako centrum konferencyjne uczelni. Na pozostałych piętrach znajdują się m.in. Biuro Prorektora ds. Studenckich i Kształcenia, Biuro Karier, Biuro Samorządu Studentów, sale wykładowe, sale ćwiczeniowe, sala rozpraw dla studentów kierunków prawniczych oraz biura administracyjne.

Siedziba Wydziału Biologii i Nauk o Środowisku mieści się w budynku nr 23 wybudowanym w 2009 r. Jest to 5-kondygnacyjny budynek z parkingiem podziemnym o łącznej powierzchni sal i aul wykładowych wynoszącej 2 344,98 m². Budynek jest obiektem dostosowanym w pełni do osób z niepełnosprawnościami, z salami ćwiczeniowymi, 3 pracowniami komputerowymi na 20 stanowisk i aulami wykładowymi oraz salą konferencyjną. Sale mieszczą od 20 do 181 osób. We wszystkich salach znajduje się sprzęt multimedialny, w tym w 6 są zainstalowane monitory interaktywne. Komputery w pracowniach są wyposażone w różne środowiska programistyczne, narzędzia graficzne, programy do analizy danych, edycji tekstu. W windach jest zainstalowany system głosowy informujący o położeniu windy. Na drzwiach umieszczone są informacje w języku Braille'a o numerze pomieszczenia.

W budynku 23 znajduje się:

- 29 sal dydaktycznych oraz 9 audytoryjnych
- 3 pracownie komputerowe;
- biblioteka z czytelnią o pow. 197,50 m²
- stołówka, portiernia, 3 szatnie, pomieszczenia biurowe i zaplecze techniczno-socjalne
- strefa wypoczynku i nauki wyposażona w miejsca siedzące, stoły i pufy
- garaż podziemny
- automaty z napojami i przekąskami, bankomat oraz stanowisko bankowe.

W bezpośrednim sąsiedztwie budynku 23 zlokalizowane jest Centrum Laboratoryjne Nauk Przyrodniczych (budynek 24) wybudowane w 2016 r. w ramach projektu „Mazowieckie Centrum Laboratoryjne Nauk Przyrodniczych UKSW”. Parametry techniczne budynku: kubatura 29 207,74 m³, powierzchnia zabudowy 1 302,00 m², powierzchnia całkowita 5 970,00 m².

Budynek 24 zawiera:

- 65 pomieszczeń laboratoryjnych z zapleczem, o łącznej powierzchni 2 928,30 m²
- 1 salę dydaktyczną o pow. 167,40 m²
- pokoje cichej pracy przeznaczone na konsultacje i seminaria dyplomowe
- małą salę konferencyjną (spotkania naukowo-dydaktyczne i organizacyjne)
- pomieszczenie dla matki z dzieckiem

- ogólnodostępne urządzenia wielofunkcyjne (kopiowanie, skanowanie, druk)
- portiernia, szatnia, zaplecze techniczno-sanitarne.

Oba 5-kondygnacyjne budynki (23 i 24) z parkingami podziemnymi wyposażone są w klimatyzację i wentylację, systemy oddymiania, kontroli dostępu, CCTV oraz systemy zarządzania budynkiem. Baza dydaktyczna i naukowa zarządzana jest za pośrednictwem portalu <https://wydarzenia.uksw.edu.pl/login> - uczelnianego systemu do rezerwacji sal zintegrowanego z Uniwersyteckim Systemem Obsługi Studiów (USOS).

W budynkach 21, 23 i 24 znajdują się ogólnodostępne stanowiska urządzeń wielofunkcyjnych umożliwiających kopiowanie, skanowanie i wydruk materiałów. Mobilny wydruk dokumentu można uzyskać z prywatnego urządzenia po przesłaniu na adres cwuksw.edu.pl lub z komputera zalogowanego w domenę UKSW. Wydruk, skany i kopie można odebrać po autoryzacji na dowolnym urządzeniu wielofunkcyjnym znajdującym się na korytarzach budynków obu kampusów. Skanowane elementy mogą być przekazywane na dowolny adres internetowy, w tym studentom posiadającym konta z domeny student.uksw.edu.pl lub magazynowane na podłączonej do urządzenia pamięci zewnętrznej USB. Do korzystania z systemu Centralny Wydruk niezbędne jest posiadanie przez pracowników karty dostępu, a przez studentów elektronicznej legitymacji lub karty studenta wydawanej przez UKSW.

Od roku 2022 Wydział wprowadził podział laboratoriów na dydaktyczne i badawcze (Tabela 8), co wyeliminowało konieczność synchronizowania badań z planem zajęć i umożliwiło prowadzenie długotrwałych eksperymentów, hodowli oraz wzbogacenie tematyki prac licencjackich i magisterskich na kierunku biologia.

Tabela 9. Pracownie i laboratoria kierunku biologia (budynek 24 i 12)

Laboratorium / pracownia	Lokalizacja	Użytkowanie
Laboratoria dydaktyczne		
Laboratorium Fizjologii Człowieka	Budynek 24	WBNS (wyłącznie)
Laboratorium Anatomii Człowieka	Budynek 24	WBNS (wyłącznie)
Laboratorium Mikrobiologii	Budynek 24	WBNS + Wydział Filozofii Chrześcijańskiej
Laboratorium Mikroskopii	Budynek 24	WBNS + Wydział Filozofii Chrześcijańskiej
Laboratorium Biologii Molekularnej	Budynek 24	WBNS + Wydział Filozofii Chrześcijańskiej
Laboratorium Biochemii	Budynek 24	WBNS + Wydział Filozofii Chrześcijańskiej
Pracownia chemii organicznej	Budynek 24	Wydział Matematyczno-Przyrodniczy (na potrzeby WBNS)
Laboratoria badawcze (od 2022 r.)		
Laboratorium Biologii Molekularnej Zwierząt	Budynek 24	Badania naukowe + prace dyplomowe
Laboratorium Biologii Molekularnej Roślin	Budynek 24	Badania naukowe + prace dyplomowe
Laboratorium Hydrobiologii	Budynek 24	Badania naukowe + prace dyplomowe
Laboratorium Hodowli Komórkowej	Budynek 24	Badania naukowe + prace dyplomowe
Laboratorium Mikrobiologii II	Budynek 24	Badania naukowe + koła naukowe
Laboratorium Botaniki	Budynek 24	Badania naukowe + prace dyplomowe
Laboratorium Zoologii	Budynek 24	Badania naukowe + koła naukowe
Laboratorium Osteologii	Budynek 12	Badania naukowe + koła naukowe

W związku z wprowadzeniem podziału laboratoriów na dydaktyczne i badawcze oraz w ramach systematycznej rozbudowy zaplecza badawczego, Wydział zakupił i zainstalował nową aparaturę naukową, m.in. (Tabela 10):

Tabela 10. Wybrana aparatura badawcza i dydaktyczna WBNS (kierunek biologia)

Aparatura / urządzenie	Lokalizacja	Zastosowanie
Czytnik do płytek 96-dołkowych	Laboratoria WBNS	Biologia molekularna, biochemia
Przenośny termocykler real-time	Laboratoria WBNS	PCR, diagnostyka molekularna
Spektrofotometr UV-VIS (RNA/DNA)	Laboratoria WBNS	Pomiar stężeń kwasów nukleinowych
Aparat do elektroforezy	Laboratoria WBNS	Analiza DNA, RNA, białek
Sterylizator UV / lampa NBVE	Laboratoria WBNS	Mikrobiologia, hodowle
Komora laminarna + digestorium	Lab. 421 (bud. 24)	Praca jałowa, chemia
Zestawy mikroskopowe (doposażenie)	Lab. Mikroskopii	Mikrobiologia, zoologia, botanika
Urządzenie do wideokonferencji Polycom S	Budynek WBNS	Zdalne zajęcia, szczególne potrzeby edukacyjne
Komputery Dell (2 szt.)	Budynek WBNS	Zdalne zajęcia, praca własna

Zainstalowano również dodatkowe zlewy do mycia szkła laboratoryjnego (laboratoria 420 i 421) oraz komorę laminarną i digestorium (laboratorium 421). Stale uzupełniane są w zbiory dydaktyczne (okazy anatomiczne, paleobiologiczne, zoologiczne, botaniczne i mykologiczne) umożliwiające prowadzenie zajęć z anatomii, paleobiologii, zoologii, botaniki i mykologii.

Zajęcia komputerowe odbywają się w sześciu pracowniach komputerowych (trzy w budynku 12, trzy w budynku 23), wyposażonych w stanowiska komputerowe z następującym oprogramowaniem:

- StatSOFT, R! – analiza statystyczna danych biologicznych;
- QGIS, ArcGIS – analiza przestrzenna, kartografia przyrodnicza;
- InkScape, GIMP – opracowanie graficzne wyników badań;
- MS Office 365 – pakiet biurowy dostępny dla wszystkich studentów UKSW;
- IBM SPSS & AMOS, Statistica – do opracowania analiz statystycznych.

Sprzęt komputerowy dostępny dla pracowników WBNS wyposażony jest w najnowsze systemy operacyjne, edytory tekstu oraz oprogramowanie specjalistyczne. Dostęp do oprogramowania MS Office 365 dla wszystkich studentów i pracowników UKSW zapewniony jest bezpłatnie.

Program studiów pierwszego stopnia na kierunku biologia przewiduje obowiązkowe praktyki zawodowe (por. Kryterium 2). Regulamin praktyk studenckich na WBNS określa Uchwała Nr 10/2026 Rady Wydziału WBNS z dnia 24 kwietnia 2026 r. Zasady ogólne dotyczące praktyk studenckich wynikają z Regulaminu Praktyk UKSW.

Studenci kierunku biologia odbywają praktyki zawodowe w instytucjach posiadających odpowiednią infrastrukturę i wyposażenie, m.in.:

- placówkach badawczych i naukowych (instytuty PAN, jednostki badawcze)
- instytucjach ochrony środowiska i przyrody (parki narodowe, RDOŚ, GDOŚ)
- laboratoriach diagnostycznych i środowiskowych
- ogrodach zoologicznych, botanicznych i placówkach muzealnych
- instytucjach ochrony zdrowia publicznego i laboratoriach sanitarno-epidemiologicznych.

Pełnomocnik dziekana ds. praktyk studenckich weryfikuje, czy instytucja przyjmująca studenta posiada odpowiednie warunki lokalowe, sprzętowe i merytoryczne do realizacji zakładanych efektów uczenia się określonych w programie praktyk. Pracodawca (opiekun praktyki) ocenia studenta przy użyciu karty oceny praktykanta, zaś student zobowiązany jest do sporządzenia sprawozdania z przebiegu praktyki.

W zakresie kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość Uczelnia korzysta z serwisu Office 365 MS Teams oraz platformy Moodle (<https://e.uksw.edu.pl>). Platforma umożliwia udostępnianie studentom materiałów dydaktycznych w formie elektronicznej (prezentacje, nagrania, ćwiczenia interaktywne), czy komunikację z prowadzącymi oraz monitoring postępów w nauce. W trakcie trwania pandemii Covid-19 zajęcia prowadzone były z wykorzystaniem technik kształcenia na odległość także za pomocą platformy MS Teams dostępnej dla pracowników i studentów UKSW do synchronicznej interakcji. W badaniu ankietowym „Oceń uczelnię” 2025 zajęcia zdalne na MS Teams i Moodle uzyskały ocenę pozytywną na poziomie ok. 70–73% respondentów. Studenci i pracownicy mają nieograniczony dostęp do następujących narzędzi cyfrowych:

- USOS / USOSweb – Uniwersytecki System Obsługi Studiów: rejestracja na zajęcia, protokoły ocen, karty przedmiotów, plan zajęć
- Aplikacja mobilna mUSOS – bieżące informacje o planie zajęć, ocenach, konferencjach i wydarzeniach uczelnianych
- MS Teams – wideokonferencje i zdalne prowadzenie zajęć
- APD (Archiwum Prac Dyplomowych) – elektroniczne składanie i archiwizowanie prac dyplomowych (<https://apd.uksw.edu.pl>)
- Jednolity System Antyplagiatowy – weryfikacja oryginalności prac dyplomowych
- Konta WBNS na platformach Instagram i Facebook – komunikacja ze studentami i promocja wydziału
- Strona WBNS (<https://wbns.uksw.edu.pl>) i Instytutu Nauk Biologicznych (<https://uksw.edu.pl/nauka/instytuty-i-centra/instytut-nauk-biologicznych>).

W odpowiedzi na wyniki ankiet studenckich Uczelnia dokonała w ostatnich latach modernizacji aplikacji mobilnej (przejście z iUKSW na mUSOS UKSW wraz z możliwością instalacji na IOS), zwiększyła liczbę urządzeń wielofunkcyjnych w systemie Centralnego Wydruku oraz poprawiono działanie sieci bezprzewodowej na terenie kampusu.

W toku zajęć studenci korzystają z zasobów cyfrowych specjalistycznych dla kierunku biologia, m.in.:

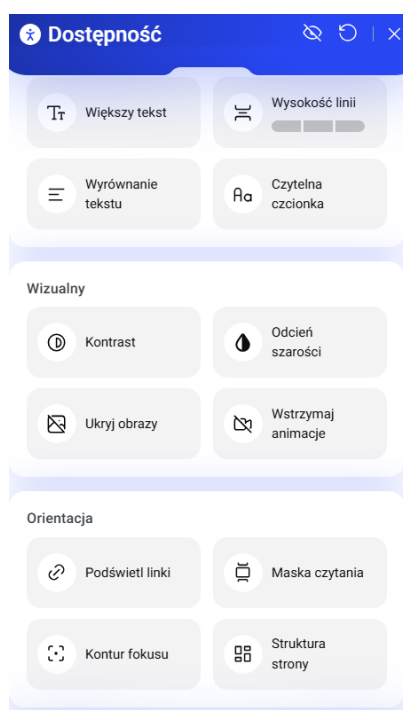
- PBN – Polska Bibliografia Naukowa (<https://pbn.nauka.gov.pl>)
- NCBI / PubMed – bazy danych sekwencji biologicznych i piśmiennictwa naukowego
- GenBank, UniProt, EMBL – bazy danych sekwencji genetycznych i białkowych
- Global Biodiversity Information Facility (GBIF) – dane o bioróżnorodności
- IUCN Red List – baza danych zagrożonych gatunków
- Strony instytucji naukowych: PAN, MNiSW, GUS (dane demograficzne i epidemiologiczne).

Uniwersytet prowadzi konsekwentną politykę zwiększania dostępności infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym studentów kierunku biologia. Działania te koordynowane są przez Centrum Dostępności UKSW, w skład którego wchodzi Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami oraz Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna.

Wsparcie studentów ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi opiera się na projektowaniu uniwersalnym, żadna osoba nie może czuć się wykluczone za społeczności uniwersyteckiej. UKSW jest uczelnią przyjazną osobom z niepełnosprawnościami, co potwierdza certyfikat przyznany przez Fundację Aktywizacji Zawodowej Osób Niepełnosprawnych. Uczelnia w pełni dostosowała infrastrukturę do potrzeb osób z niepełnosprawnościami ruchowymi, wzrokowymi i słuchowymi.

System dostępności obejmuje:

- specjalnie oznakowane drzwi (pismo Braille'a, oznaczenia kontrastowe dla osób niewidomych i słabowidzących)
- pojemne windy w budynkach 23 i 24 (3 windy w bud. 23, 2 windy w bud. 24)
- podjazdy dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich
- dostosowane węzły sanitarne (w tym pomieszczenie dla matki z dzieckiem w bud. 24)
- tekstowe wersje stron internetowych Uczelni dla osób niewidomych (Ryc.1)
- ogólnodostępne stanowiska drukująco-kopiujące w budynkach 23 i 24
- sala gimnastyczna na terenie kampusu dostępna dla studentów z niepełnosprawnościami;
- urządzenie do wideokonferencji Polycom S i dodatkowe komputery Dell przeznaczone dla studentów ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi (w tym do prowadzenia zajęć w formie zdalnej).

Ryc. 1. Ułatwienia w dostępności treści na <https://wbns.uksw.edu.pl/>

Budynki dydaktyczne wyposażone są w rozwiązania zwiększające dostępność architektoniczną, obejmujące między innymi windy, podjazdy, obniżone ciągi komunikacyjne, miejsca parkingowe dla osób z niepełnosprawnościami, dostosowane toalety oraz oznaczenia ułatwiające poruszanie się po kampusie.

W przypadku studentów ze szczególnymi potrzebami istnieje możliwość indywidualnego dostosowania stanowisk laboratoryjnych oraz organizacji zajęć praktycznych. Rozwiązania te są wdrażane we współpracy pomiędzy władzami wydziału, prowadzącymi zajęcia oraz Centrum Dostępności UKSW. Studenci kierunku mają dostęp do infrastruktury naukowej i aparatury badawczej niezbędnej do realizacji programu studiów. W sytuacji występowania ograniczeń wynikających z niepełnosprawności stosowane są indywidualne rozwiązania organizacyjne umożliwiające pełny udział w zajęciach laboratoryjnych, terenowych oraz projektowych.

Istotnym elementem systemu wsparcia jest możliwość korzystania z asystenta dydaktycznego, asystenta językowego, tłumacza Polskiego Języka Migowego oraz specjalistycznego wsparcia organizacyjnego. Studenci mogą również otrzymywać materiały dydaktyczne w alternatywnych formatach dostosowanych do indywidualnych potrzeb wynikających ze stanu zdrowia.

Wyniki badania ankietowego „Oceń uczelnię” 2025 potwierdzają, że kampus przy ul. Wóycickiego oceniany jest coraz lepiej pod względem dostosowania do potrzeb osób z niepełnosprawnością niż wcześniej.

5.2. Zasoby biblioteczne

Biblioteka UKSW zapewnia dostęp do zasobów tradycyjnych i elektronicznych. Zasoby cyfrowe dostępne są z wykorzystaniem narzędzi wspierających osoby ze szczególnymi potrzebami. Studenci mogą korzystać z elektronicznych baz danych, czasopism naukowych, repozytoriów oraz materiałów edukacyjnych wspomagających proces samokształcenia i przygotowywania prac dyplomowych.

Rozwój infrastruktury dydaktycznej i naukowej prowadzony jest z udziałem nauczycieli akademickich, studentów, przedstawicieli administracji oraz specjalistów ds. dostępności. Regularnie realizowane są przeglądy infrastruktury dydaktycznej, laboratoriów, wyposażenia technicznego, zasobów bibliotecznych i cyfrowych. Szczególne znaczenie mają prowadzone obecnie audyty dostępności architektonicznej, informacyjno-komunikacyjnej oraz cyfrowej, których wyniki wykorzystywane są do planowania kolejnych działań modernizacyjnych.

W ramach działań pro jakościowych Uniwersytet sukcesywnie eliminuje bariery architektoniczne i organizacyjne oraz wdraża rozwiązania wynikające z obowiązujących standardów dostępności. Przykładem są prowadzone obecnie działania modernizacyjne obejmujące przestrzenie wspólne kampusu oraz przygotowywanie kolejnych stref wspierających dobrostan studentów.

Studenci kierunku biologia mają zapewniony dostęp do infrastruktury, aparatury i materiałów dydaktycznych poza godzinami zajęć do pracy własnej w celu realizacji zadań wynikających z programu studiów. W ramach dostępności dla pracy własnej studentów zapewniono:

- Pracownie komputerowe – dostępne poza godzinami zajęć na zasadach określonych przez Dziekana WBNS; wyposażone w oprogramowanie specjalistyczne niezbędne do realizacji zadań projektowych i analiz danych
- Laboratoria badawcze WBNS (7 laboratoriów) – dostępne dla studentów realizujących prace dyplomowe oraz badania w ramach kół naukowych, po uzyskaniu zgody promotora lub opiekuna naukowego oraz zatwierdzone przez Dziekana
- Strefa wypoczynku i nauki w budynku 23 – wyposażona w miejsca siedzące, stoły i przestrzeń do pracy grupowej i indywidualnej
- Pokoje cichej pracy – dla studentów piszących artykuły naukowe, prace dyplomowe i konsultujących ich aspekty naukowe z promotorami
- Mała sala konferencyjna 116 (bud. 24) – dostępna na spotkania naukowo-dydaktyczne, dyskusje wyników badań, zebrania kół naukowych
- Zbiory dydaktyczne i kolekcje przyrodnicze – okazów zoologicznych, botanicznych, paleobiologicznych i mykologicznych, dostępne pod nadzorem nauczyciela akademickiego
- Platforma e-learningowa Moodle (<https://e.uksw.edu.pl>) – całodobowy dostęp do materiałów dydaktycznych, testów i zasobów udostępnianych przez prowadzących zajęcia
- Biblioteka UKSW – filia przy ul. Wóycickiego (bud. 23) – godziny otwarcia dostosowane do potrzeb studentów kampusu; czytelnia o pow. 197,50 m².

Dostęp do oprogramowania specjalistycznego poza siecią UKSW (np. dostęp z domu do elektronicznych baz danych) możliwy jest ze strony [e-zasobów Biblioteki](#) (zdalny dostęp do baz danych dla studentów i pracowników UKSW).

5.2.2. System biblioteczno-informacyjny

Dostęp do literatury specjalistycznej dla studentów jest zapewniony przez Bibliotekę UKSW, która ma swoje czytelnie i wypożyczalnie na obydwu kampusach: Wóycickiego i Dewajtis. Biblioteka łącznie dysponuje pow. 1970 m² powierzchni użytkowej i oferuje ponad 60 miejsc dla czytelników. W budynkach w obu kampusach, w których mieści się Biblioteka, dostępna jest bezprzewodowa sieć komputerowa (Eduroam i UKSW Goście/Guest) oraz gniazdka sieciowe. Biblioteka oferuje użytkownikom 15 stanowisk komputerowych z dostępem do elektronicznych baz danych (w tym Wirtualnej Biblioteki Nauki i Cyfrowej Wypożyczalni Publikacji Naukowych Academica, Archiwum Prac

Dyplomowych) oraz Internetu, 4 stanowiska przygotowane dla osób z niepełnosprawnością oraz 4 samoobsługowe, bezpłatne skanery A3. Wypożyczalnie i czytelnie wyposażone są w stanowiska do obsługi osób z niepełnosprawnością ruchową. We wszystkich czytelnich doposażono stanowiska pracy o dodatkowe oświetlenie indywidualne. Zaplecze naukowe obejmuje ponad 591 tys. książek i czasopism, od podręczników po zaawansowane monografie, idealnie pokrywające sylabusy, plus zbiory elektroniczne z 40 bazami jak EBSCO (miliony rekordów nt. nauk przyrodniczych, pełno tekstowe artykuły), katalog ALMA/Primo do szybkiego wyszukiwania, szkolenia e-learningowe dla studentów pierwszych lat, pogotowie dyplomowe i darmowe wymiany międzybiblioteczne BiblioWawa – wszystko monitorowane i aktualizowane na bieżąco, by wspierać dydaktykę i badania. Materiały, których Biblioteka nie posiada w swoich zasobach i nie ma możliwości ich sprowadzenia, są udostępniane studentom bezpośrednio przez wykładowców w ramach dozwolonego użytku dydaktycznego.

UKSW jest uczestnikiem [Systemu Wypożyczeń Warszawskich \(BiblioWawa\)](#), co oznacza dostęp do zbiorów bibliotek: Biblioteki Uniwersyteckiej w Warszawie, Biblioteki Głównej Politechniki Warszawskiej, Biblioteki Głównej Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego, Biblioteki Głównej AWF, Biblioteki Głównej Akademii Pedagogiki Specjalnej oraz Biblioteki Głównej WAT.

Biblioteka UKSW zapewnia dostęp do szerokich zasobów elektronicznych dostosowanych do potrzeb kierunku biologia (Tabela 11):

Tabela 11. Elektroniczne bazy danych dostępne dla studentów i pracowników UKSW

Baza danych	Typ	Zakres tematyczny
Springer/Nature	Pełnotekstowa	Nauki przyrodnicze, biologia, chemia
ScienceDirect (Elsevier)	Pełnotekstowa	Biologia, biochemia, ekologia
Wiley Online Library	Pełnotekstowa	Nauki biologiczne i medyczne
Web of Science	Bibliograficzno-cytowaniowa	Multidyscyplinarna, IF, cytowania
Scopus	Bibliograficzno-cytowaniowa	Multidyscyplinarna, indeksowanie
JSTOR	Archiwalna pełnotekstowa	Ekologia, botanika, historia nauki
Academic Search Ultimate (EBSCO)	Pełnotekstowa	Multidyscyplinarna
Medline (EBSCO)	Bibliograficzna	Biologia człowieka, medycyna
Agricola (EBSCO)	Bibliograficzna	Botanika, rolnictwo, ochrona środowiska
GreenFILE (EBSCO)	Bibliograficzna	Ekologia, ochrona środowiska
eBook Collection / eBook Open Access (EBSCO)	E-book	Nauki biologiczne i przyrodnicze
IBUK Libra	E-book	Polskojęzyczne podręczniki akademickie
Science (AAAS)	Pełnotekstowa	Nauki biologiczne, interdyscyplinarna

Zasoby biblioteczne są zgodne z aktualnym piśmiennictwem zalecanym w sylabusach przedmiotów kierunku Biologia. Zakres tematyczny baz obejmuje biologię molekularną, ekologię, biochemię, zoologię, botanikę, mikrobiologię, biologię człowieka i inne subdyscypliny biologii realizowane w programie studiów.

W przypadku kształcenia z wykorzystaniem metod i technik na odległość materiały dydaktyczne dostępne są w formie elektronicznej na platformie Moodle (<https://e.uksw.edu.pl>). Zasoby te są dostosowane także do potrzeb studentów z niepełnosprawnością (tekstowe wersje materiałów, możliwość zwiększenia rozmiaru czcionki, zasoby w formatach dostępnościowych). Zasoby biblioteczne są systematycznie uzupełniane o nowe tytuły wskazane przez prowadzących zajęcia na kierunku biologia.

5.3. Monitorowanie, ocena i doskonalenie bazy dydaktycznej i naukowej

System monitorowania i doskonalenia infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej na kierunku biologia funkcjonuje na kilku poziomach, w ramach Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia (WSZJK) UKSW określonego Zarządzeniem Nr 54/2022 Rektora UKSW z dnia 29 czerwca 2022 r.

Biuro Innowacji Dydaktycznych, Szkoleń i Jakości Kształcenia przygotowuje coroczne raporty na temat oceny infrastruktury dydaktycznej. Wyniki przekazywane są jednostkom wydziałowym i analizowane przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia (WKJK) oraz Uczelnianą Komisję ds. Jakości Kształcenia UKSW.

Efektami tych analiz są m.in.:

1. Utworzenie i modernizacja aplikacji mobilnej;
2. Modernizacja wyposażenia sal dydaktycznych w budynku 23;
3. Poprawa działania sieci bezprzewodowej Eduroam na terenie kampusu;
4. Stworzenie nowej infrastruktury sportowej na kampusie Wóycickiego;
5. Zwiększenie możliwości dostępowych do elektronicznych repozytoriów bibliotecznych;
6. Przystąpienie do Systemu Wypożyczeń Warszawskich BiblioWawa;
7. Wydzielenie przestrzeni indywidualnych i społecznych do pracy i wypoczynku na terenie kampusu;
8. Połączenie Centrum Szkoleń i Doradztwa Zawodowego z Biurem Karier w celu wzmocnienia wsparcia zawodowego studentów.

Na poziomie jednostki prowadzącej studia bieżące monitorowanie infrastruktury dydaktycznej odbywa się poprzez nadzór Dziekana WBNS i Dyrektora INB (aparatura badawcza). Zapotrzebowanie na uzupełnienie wyposażenia zgłaszane jest przez pracowników i studentów przy okazji comiesięcznych posiedzeń Rady Wydziału i spotkań z pracownikami, oraz w związku z realizowanymi projektami badawczymi i edukacyjnymi. Wyposażenie laboratoriów jest na bieżąco monitorowane i w miarę możliwości uzupełniane o sprzęt pozwalający na prowadzenie innowacyjnych badań naukowych i/lub zajęć dydaktycznych.

Ocena infrastruktury przez studentów dokonywana jest przede wszystkim przez udział w ankiecie „Oceń uczelnię” przeprowadzanej cyklicznie przez Biuro Innowacji Dydaktycznych, Szkoleń i Jakości Kształcenia UKSW. Do tej pory przeprowadzono [dwa badania](#) z udziałem studentów UKSW. Wyniki przedstawiono w Tabeli 12.

Tabela 12. Syntetyczne wyniki ankiet studenckich „Oceń uczelnię” dla kierunków biologicznych (biologia)

Wskaźnik	Badanie 2023	Badanie 2025
Liczba respondentów	n = 515	n = 225
Ocena wielkości grup zajęciowych (pozytywna)	81,6%	~90% preferuje grupy 1–10 osób
Ocena zajęć zdalnych (MS Teams / Moodle – pozytywna)	53,2% + 41,9%	ok. 70–73%
Dostęp do sylabusów (USOS) – satysfakcja	74%	81,2%
Rozkład zajęć w tygodniu – ocena utrudniająca	~42–50% negatywnych	41,2% negatywnych
Prawdopodobieństwo polecenia uczelni	—	63,6% pozytywnych
Dostosowanie kampusu Wóycickiego do potrzeb osób z niepełnosprawnością	Wysoka ocena	Wyraźnie lepsza niż kampus Dewajtis

Na podstawie wyników ankiet oraz analiz Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia (WKJK) formułuje rekomendacje dotyczące doskonalenia infrastruktury, które są przekazywane Dziekanowi WBNS i Rektorowi UKSW. Wśród planowanych działań doskonalących wymienia się:

- prowadzenie dedykowanych badań mixed-methods na kierunku biologia UKSW, łączących ankietę z pomiarem efektów uczenia się
- badania longitudinalne kohortowe – śledzenie tej samej grupy studentów Biologii od I roku do końca kształcenia na studiach II stopnia
- wdrożenie i ewaluację modelu dydaktycznego „7E” lub „flipped classroom” w wybranych modułach (np. biologia człowieka, biologia molekularna)
- analizę porównawczą dostępu do laboratoriów komputerowych między kampusami
- wprowadzenie w aplikacji mobilnej UKSW modułów szybkiej oceny zajęć laboratoryjnych.

Infrastruktura dydaktyczna i badawcza Wydziału Biologii i Nauk o Środowisku UKSW spełnia wymagania wynikające z potrzeb realizacji programu studiów kierunku biologia, zatwierdzonego przez Senat UKSW. Jakość i adekwatność infrastruktury potwierdzają wyniki corocznego monitorowania i oceny bazy dydaktycznej i zasobów edukacyjnych dokonywanych przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia (WKJK) w ramach wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia i jego doskonalenia.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę: *nie dotyczy, nie było zaleceń*

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 5:

Wydział Biologii i Nauk o Środowisku UKSW posiada wyjątkową przewagę lokalizacyjną. Po drugiej stronie ul. Wóycickiego, bezpośrednio dostępne są Las Młociński i Park Młociński – dwa obszary leśne o odmiennym charakterze przyrodniczym. W ciągu ok. 20 minut pieszo można dotrzeć do brzegu Wisły i sąsiadujących starorzeczy. Umożliwia to realizację zajęć terenowych z botaniki, zoologii, ekologii i hydrobiologii bez potrzeby organizacji transportu i w ramach standardowych bloków zajęciowych (90 minut). Żaden inny wydział biologii w Warszawie nie dysponuje porównywalnym dostępem do terenów przyrodniczo zróżnicowanych bezpośrednio przy kampusie. Ponadto dzięki doskonałej znajomości tych siedlisk, pracownicy WBNS organizują tam także spotkania i warsztaty popularno-naukowe dla studentów oraz społeczności.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Istotnym komponentem działalności Uniwersytetu jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w celu optymalnego przygotowania studentów do wejścia na rynek pracy. Na tej płaszczyźnie oferowane jest bardzo szerokie spektrum działań Biura Karier i Akademickiego Inkubatora Przedsiębiorczości. Na uczelni organizowane są szkolenia i warsztaty z zakresu planowania ścieżki kariery, rozwoju kompetencji społecznych oraz praktycznych umiejętności poszukiwanych na rynku pracy, prowadzone przez wykwalifikowanych trenerów i specjalistów z wieloletnim doświadczeniem branżowym. Flagową inicjatywą jest organizowany cyklicznie program szkoleniowy pn. „Akademia Rozwoju z Biurem Karier UKSW”, realizowany dwukrotnie w ciągu roku w ramach edycji letniej (IV edycja w roku 2026) i zimowej (III edycja w 2026 r.). Głównym celem tej inicjatywy jest wyposażenie studentów w wiedzę, kompetencje i kluczowe informacje, które pozwolą lepiej przygotować się do wejścia na rynek pracy. Ponadto Biuro Karier realizuje autorskie warsztaty prowadzone przez doradców zawodowych, np. „Cykl rozwojowych czwartków z Biurem Karier”, które są unikalną odpowiedzią na potrzeby i obszary identyfikowane na bieżąco podczas indywidualnych konsultacji doradczych ze studentami. Z tej formy wsparcia skorzystało dotychczas 20 studentów z biologii. Ponadto tworzona jest dla studentów przestrzeń do networkingu z potencjalnymi pracodawcami poprzez organizację na Uczelni spotkań o charakterze otwartym, wykłady gościnne czy targi pracy, a także wspólne wydarzenia we współpracy z innymi ośrodkami akademickimi. Włączamy się także aktywnie w promowanie wśród studentów wartościowych inicjatyw, projektów oraz wydarzeń o charakterze edukacyjno-zawodowym organizowanych przez inne uczelnie, przedsiębiorców czy pozostałe podmioty rynku pracy. Ponieważ inicjatywy te realizowane są w formule otwartej, nie są zbierane dane statystyczne dla konkretnego kierunku.

Biuro Karier umożliwia także realizację praktyk studenckich na kierunku biologia w oparciu o sformalizowane umowy dwustronne. Do grona partnerów rynkowych, którzy potwierdzili gotowość do przyjęcia na praktyki należą:

- BYŚ – Wojciech Byśkiniewicz,
- Fundacja Instytut im. Benedykta Dybowskiego,
- Instytut Biocybernetyki i Inżynierii Biomedycznej im. Macieja Nałęcza PAN,
- Miejski Ogród Zoologiczny w Warszawie, Ogród Zoologiczny w Łodzi
- Muzeum i Instytut Zoologii Polskiej Akademii Nauk.

Ponadto prowadzone są szeroko zakrojone działania informacyjno-promocyjne systemowo wspierające studentów w kształtowaniu ich ścieżki edukacyjno-zawodowej, dzięki czemu dowiadują się o różnych możliwościach i perspektywach rozwojowych (konkursy, wizyty studyjne, stypendia, programy ambasadorskie, projekty rozwojowe, studia zagraniczne i międzynarodowe wymiany kulturalne etc.). Kolejny aspekt działalności Biura, stanowiący platformę integracji środowiska studencko-absolwenckiego, znalazł swoje odzwierciedlenie w postaci zainicjowanego w 2024 r. cyklu pn. „Spotkania z Absolwentami UKSW”. Głównym celem tej inicjatywy jest dostarczanie studentom unikalnej wiedzy o realiach rynku pracy bezpośrednio od interesariuszy zewnętrznych będących jednocześnie absolwentami UKSW oraz promowanie ich sukcesów zawodowych. Projekt ten stwarza studentom możliwość weryfikacji własnych planów zawodowych z perspektywy praktycznej, identyfikację kluczowych kompetencji poszukiwanych przez pracodawców oraz szczegółowe zapoznanie się ze specyfiką pracy na konkretnych stanowiskach.

Uczelnia zapewnia też dostęp do ogólnopolskiego Serwisu Akademickich Biur Karier, który stanowi platformę integracji studentów z potencjalnym pracodawcą. Użytkownicy serwisu posiadają stały wgląd w zweryfikowaną bazę ofert pracy, staży, praktyk oraz wolontariatu. Sformalizowana, a zarazem intuicyjna procedura generowania wirtualnego profilu zawodowego (CV) umożliwia im sprawną i bezpośrednią aplikację na interesujące ich stanowiska. Możliwość rejestracji w serwisie jest

cyklicznie promowana wśród studentów, dzięki czemu informacja o tym narzędziu pozostaje powszechnie dostępna, a każdy zainteresowany ma zapewniony swobodny dostęp do funkcjonalności platformy. Aktualnie dostęp do serwisu posiadają 23 osoby studiujące na kierunku biologia.

Poniżej, dla potwierdzenia realizacji wymienionych działań, znajdują się odnośniki do opisanych wydarzeń.

- <https://bk.uksw.edu.pl/pl/szkolenie-kompetencje-przyszlosci-jak-rozwinac-umiejetnoscienione-na-ryнку-pracy/>
- <https://bk.uksw.edu.pl/szkolenie-obsluga-klienta-i-budowanie-relacji/>
- <https://bk.uksw.edu.pl/warsztaty-z-wystapien-publicznych/>
- <https://bk.uksw.edu.pl/zimowa-akademia-rozwoju-z-biurem-karier-uksw-edycja-iii-ruszamy-z-rekrutacja/>
- <https://www.facebook.com/photo/?fbid=1528978569014423&set=a.593188682593421>
- <https://bk.uksw.edu.pl/letnia-akademia-rozwoju-z-biurem-karier-iii-edycja/>
- <https://bk.uksw.edu.pl/zimowa-akademia-rozwoju-z-biurem-karier-2-edycja/>
- <https://bk.uksw.edu.pl/warsztaty/>
- <https://bk.uksw.edu.pl/warsztaty-z-policja/>
- <https://bk.uksw.edu.pl/warsztaty-rekrutacyjne-know-how-jak-wygrac-wyscig-o-prace/>
- <https://bk.uksw.edu.pl/warsztaty-moc-jest-w-tobie-narzedzia-do-odkrywania-i-wzmacniania-swojego-potencjalu/>
- <https://bk.uksw.edu.pl/warsztaty-tricki-w-excelu-i-vba-w-praktyce/>
- <https://bk.uksw.edu.pl/perspektywa-pracodawcy-w-poszukiwaniu-pracy/>
- <https://bk.uksw.edu.pl/spotkanie-ze-sluzba-wywiadu-wojskowego/>
- <https://bk.uksw.edu.pl/spotkanie-z-abw/>
- <https://bk.uksw.edu.pl/sprzedaz-bezposrednia-legalnie-etycznie-z-pasja/>
- <https://bk.uksw.edu.pl/wizyta-studyjna-w-kprm/>
- <https://bk.uksw.edu.pl/spotkanie-z-cultural-care-au-pair/>
- <https://bk.uksw.edu.pl/konferencja-skill-sprint/>
- <https://bk.uksw.edu.pl/praktyki-studenckie-podczas-kongresu-samorzadow/>
- <https://www.facebook.com/photo/?fbid=1489050049673942&set=a.593188682593421>
- <https://www.facebook.com/photo/?fbid=1290167549562194&set=a.593188682593421>
- <https://www.facebook.com/photo/?fbid=1368317235080558&set=a.593188682593421>
- <https://www.facebook.com/photo/?fbid=1337179968194285&set=a.593188682593421>
- <https://www.facebook.com/photo/?fbid=1477272384185042&set=a.593188682593421>
- <https://www.facebook.com/photo/?fbid=1458956752683272&set=a.593188682593421>
- <https://bk.uksw.edu.pl/praktyki-podczas-europejskiego-kongresu-samorzadow/>
- <https://bk.uksw.edu.pl/praktyki-studenckie-w-abw/>
- <https://bk.uksw.edu.pl/targi-pracy-sluzby-cywilnej-na-uksw/>
- <https://www.facebook.com/photo/?fbid=1463491215563159&set=a.593188682593421>
- <https://www.facebook.com/photo/?fbid=1460453305866950&set=a.593188682593421>
- <https://www.facebook.com/photo/?fbid=1382788206966794&set=a.593188682593421>
- <https://bk.uksw.edu.pl/konsultacje-doradcze/>
- <https://www.facebook.com/photo/?fbid=1413991617179786&set=a.593188682593421>
- <https://www.facebook.com/photo.php?fbid=1193141782598105&set=pb.100057068846370.-2207520000&type=3>
- <https://www.facebook.com/photo.php?fbid=1162388959006721&set=pb.100057068846370.-2207520000&type=3>
- <https://bk.uksw.edu.pl/serwis-abk/>

- <https://www.facebook.com/photo/?fbid=1316865693559046&set=a.593188682593421>
- <https://www.facebook.com/photo.phphttps://www.facebook.com/photo.php?fbid=1310142354231380&set=pb.100057068846370.-2207520000&type=3>
- <https://bk.uksw.edu.pl/spotkanie-z-fundacja-domy-serca-wolontariat-zagraniczny/>
- <https://www.facebook.com/photo/?fbid=1528140889098191&set=a.593188682593421>

6.1. Wydziałowa Rada Biznesu

Współpraca Wydziału Biologii i Nauk o Środowisku UKSW z otoczeniem społeczno-gospodarczym w realizacji kształcenia na kierunku biologia opiera się na stałych, formalnie umocowanych strukturach i mechanizmach angażujących pracodawców, instytucje badawcze oraz organizacje branżowe w projektowanie i doskonalenie programu studiów. Podstawowym instrumentem tej współpracy jest Wydziałowa Rada Biznesu (WRB), której funkcjonowanie wynika bezpośrednio ze Statutu UKSW (Obwieszczenie Nr 5/2025 Rektora UKSW, § 134 ust. 2: „Na wydziałach funkcjonują Wydziałowe Rady Biznesu złożone z pracowników UKSW oraz przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego niebędących pracownikami UKSW. Zasady tworzenia oraz działania Wydziałowych Rad Biznesu określa Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia i jego doskonalenia na Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie”), a w wymiarze operacyjnym – Zarządzenia Nr 54/2022 Rektora UKSW z 29 czerwca 2022 r. w sprawie Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia (WSZJK). Skład WRB WBNS – przyjęty Uchwałą Nr 32/2022 Rady Wydziału WBNS z dnia 30 września 2022 r. – liczy 23 członków, w tym 19 reprezentantów otoczenia społeczno-gospodarczego. Przewodniczącym Rady jest Dziekan WBNS, dr hab. Jerzy Romanowski, prof. ucz. Wśród instytucji reprezentowanych w WRB znajdują się: Rada Polskiej Izby Gospodarczej Ekorozwój, Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Warszawie, Kampinoski Park Narodowy, Miejski Ogród Zoologiczny w Warszawie, Łódzki Ogród Zoologiczny, TÜV NORD Polska, Dr Irena Eris S.A., Wydawnictwo Medyk, Instytut „Pomnik-Centrum Zdrowia Dziecka”, Politechnika Częstochowska oraz BYŚ – Wojciech Byśkiniewicz. Taki dobór członków gwarantuje, że formułowane opinie obejmują perspektywę sektora ochrony środowiska, przemysłu biotechnologicznego i kosmetycznego, infrastruktury komunalnej, nauk medycznych, antropologicznych i ochrony bioróżnorodności – czyli wszystkich kluczowych obszarów zatrudnienia absolwentów kierunku biologia (<https://wbns.uksw.edu.pl/wydzial/wspolpraca/wydzialowa-rada-biznesu>).

Do zadań WRB należy przede wszystkim opiniowanie strategii rozwoju Wydziału, nowych kierunków studiów i ścieżek kształcenia, a także zmian w programach kształcenia i efektach uczenia się – zgodnie z procedurami określonymi w Zarządzeniu Nr 54/2022 Rektora Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie z dnia 29 czerwca 2022 r. w sprawie Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia i jego doskonalenia na Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. Wraz z zaproszeniem Dziekana jako Przewodniczącego WRB, Wydziałowa Komisja Dydaktyczna przekazuje członkom WRB dokumentację dotyczącą proponowanych zmian w programach kształcenia a Rada wyraża opinię. Wnioski i rekomendacje WRB są następnie przedstawiane Radzie Wydziału WBNS, która uwzględnia je w podejmowanych uchwałach programowych. Przykładem takiego wpływu jest opinia WRB przedłożona w 2025 r. w związku ze zmianą ścieżek kształcenia na II stopniu biologii oraz opinia wydana w 2026 r. w toku prac nad nową Misją i Strategią WBNS. Efektem było opracowanie dokumentu Misja i strategia wydziału (<https://monitor.uksw.edu.pl/wbns/docs/809>).

Posiedzenia WRB zwoływane są co najmniej raz w roku akademickim; w przypadku planowania zmian programowych Dziekan zwołuje dodatkowe posiedzenia. Na wydziale powołani są pełnomocnicy ds. kontaktów z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Są to dr inż. Agnieszka Poniatowska i dr Piotr Mędrzycki (do 30 czerwca 2026 roku, w kolejnym roku Dziekan powoła nowego pełnomocnika).

Udokumentowanym przykładem współpracy z Wydziałową Radą Biznesu są wprowadzone w 2025 roku zmiany na studiach II stopnia na kierunku biologia, wynikające z dyskusji podczas spotkania

WRB w dniu 28 marca 2025 roku. Posiedzenie zakończyło się sformułowaniem szeregu wniosków i rekomendacji stanowiących bezpośredni wkład Wydziałowej Rady Biznesu w doskonalenie oferty kształcenia na kierunku biologia oraz biotechnologia. Rada jednomyślnie podkreśliła konieczność stałego dostosowywania programów studiów do zmieniających się potrzeb rynku pracy i pozytywnie oceniła proponowane zmiany w programie studiów II stopnia na kierunku biologia, w tym wzbogacenie oferty przedmiotów do wyboru w zakresie biologii człowieka w kryminalistyce oraz biologii miejskiej – obszarów wskazywanych przez pracodawców jako szczególnie deficytowe. Zaproponowano również wprowadzenie przedmiotu związanego z właściwym wykorzystywaniem sztucznej inteligencji, co pokryło się z sugestiami studentów. Do programu II stopnia na kierunku biologia wprowadzono przedmiot Analiza danych biologicznych z wykorzystaniem Pythona i AI. Jako działanie priorytetowe wskazano intensyfikację promocji kierunków przyrodniczych WBNS w celu skuteczniejszego dotarcia do kandydatów na studia. Wskazano rozwój działań popularyzujących naukę, które prowadzi wydział. Rada rekomendowała ponadto uruchomienie studiów podyplomowych w niszowych, lecz rynkowo pożądanych obszarach, takich jak pozyskiwanie funduszy unijnych, monitoring środowiska, biologia konserwatorska i biologia sądowa – dziedzinach, w których uczelnia dysponuje zapleczem kadrowym i infrastrukturalnym. Wydział planuje uruchomienie takich studiów w kolejnych latach. Posiedzenie potwierdziło, że WRB jest organem wnoszącym realną wartość merytoryczną do procesu konstruowania i doskonalenia programów kształcenia: formułowane przez nią rekomendacje wynikają z bieżącej obserwacji rynku pracy i stanowią dla Wydziału punkt odniesienia przy podejmowaniu decyzji programowych i organizacyjnych. Zmiany w programie studiów II stopnia, w tym te proponowane przez WRB, zostały zatwierdzone Uchwałą Nr 108/2025 Senatu Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie z dnia 26 czerwca 2025 r. w sprawie ustalenia programu studiów drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim na kierunku biologia (<https://monitor.uksw.edu.pl/docs/8370>).

Najnowszym udokumentowanym przykładem opisanej współpracy jest posiedzenie Wydziałowej Rady Biznesu, które odbyło się 20 marca 2026 r. W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele dziewięciu instytucji zewnętrznych reprezentujących sektory: przemysłu biotechnologicznego i kosmetycznego (TÜV NORD Polska, Dr Irena Eris S.A.), mediów medycznych (Wydawnictwo Medyk), infrastruktury komunalnej (MPWiK Warszawa), ogrodów zoologicznych (ZOO Warszawa, ZOO Łódź), nauki i ochrony zdrowia (Instytut „Pomnik-Centrum Zdrowia Dziecka”, Politechnika Częstochowska) oraz gospodarki odpadami (BYŚ), a także przedstawiciel Państwowej Rady Ochrony Środowiska. Posiedzenie WRB poświęcone było trzem zagadnieniom bezpośrednio powiązanym z programem kształcenia. Po pierwsze, Rada pozytywnie zaopiniowała założenia programowe studiów magisterskich na kierunku Biotechnologia (1 635 godzin, 180 ECTS, profil ogólnoakademicki) i sformułowała rekomendacje dotyczące wzbogacenia programu o przedmioty z zakresu biotechnologii wyrobów medycznych i systemów jakości ISO (TÜV NORD), toksykologii środowiskowej i mikrozanieczyszczeń organicznych (Politechnika Częstochowska, MPWiK), etyki i metodologii krytycznej pracy ze sztuczną inteligencją (Dr Irena Eris S.A., Wydawnictwo Medyk) oraz wydłużonego lektoratu specjalistycznego języka angielskiego; deklaracje wsparcia merytorycznego w prowadzeniu zajęć złożyły TÜV NORD i MPWiK.

Po drugie, w odniesieniu do kierunku biologia, Rada zajęła jednoznaczne stanowisko w sprawie formuły prac dyplomowych: rekomendowała utrzymanie eksperymentalnego charakteru prac dyplomowych i odejście od prac wyłącznie przeglądowych na rzecz projektów badawczych i opracowań branżowych (w kontekście kierunku inżynierskiego prowadzonego przez wydział). Podkreślono, że przeprowadzanie, opisywanie i świadoma interpretacja doświadczenia jest kluczowym efektem uczenia się, którego sztuczna inteligencja nie zastąpi. Na tej podstawie wprowadzono zmiany w procedurze dyplomowania (Załącznik do Zarządzenia nr 1/2026 Dziekana Wydziału Biologii i Nauk o Środowisku z dnia 24 kwietnia 2026 r. zmieniające Załącznik do Zarządzenia nr 1/2023 Dziekana Wydziału Biologii i Nauk o Środowisku z dnia 13 stycznia 2023 r. w sprawie zmian dokonanych w Uchwale Nr 9/2020 Rady Wydziału Biologii i Nauk o Środowisku UKSW z dnia 3 lutego 2020 r. w sprawie przyjęcia procedury dyplomowania na WBNS). Po trzecie, wypracowano kompromisowy model weryfikacji praktyk, w tym na kierunku biologia uwzględniający ograniczenia sektorów wysokich

technologii – ochronę infrastruktury krytycznej i tajemnicę przedsiębiorstwa – oparty na dziennikach praktyk i opcjonalnych hospitacjach telefonicznych zamiast tradycyjnych hospitacji. MPWiK Warszawa zaproponowało zmapowanie własnych procedur stażowych na wymagania Wydziału, co eliminuje zbędne dublowanie dokumentacji. Na tej podstawie wprowadzone zostały zmiany w regulaminie praktyk Uchwały Nr 10 Rady Wydziału Biologii i Nauk o Środowisku UKSW z dnia 24 kwietnia 2026. (<https://wbns.uksw.edu.pl/studenci/praktyki-studenckie>). Wprowadzone zostały formularz oceny kwalifikacji opiekuna zakładowego oraz infrastruktury, wyposażenia i specyfiki miejsca praktyk przez instytucję przyjmującą. MPWiK Warszawa i ZOO Łódź zadeklarowały przyjmowanie studentów na staże i praktyki. Najbardziej efektywną formą współpracy pozostaje łączenie praktyk z realizacją prac dyplomowych – partnerzy WRB deklaruje udostępnianie tematów badawczych odpowiadających realnym problemom technologicznym i środowiskowym. Dodatkowo pracownicy kierunku biologia współpracują z ponad 25 instytucjami akademickimi i z otoczenia społeczno-gospodarczego, co przekłada się na jakość kształcenia i możliwości rozwoju studentów. Wyrazem tej współpracy są prace dyplomowe realizowane we współpracy z partnerami zewnętrznymi (Tabela 13).

Tabela 13. Tematy prac dyplomowych zrealizowane z udziałem interesariuszy zewnętrznych, w tym przedstawicieli WRB kierunku Biologia

Temat pracy dyplomowej	Partner zewnętrzny
Wpływ związków krzemu na cechy biometryczne i wydajność fotosyntezy sadzonek <i>Fagus sylvatica</i> L. (mgr)	Instytut Badawczy Leśnictwa
Identyfikacja osób NN na podstawie analizy genotypów w populacji kaukaskiej (lic)	Zakład Medycyny Sądowej Warszawski Uniwersytet Medyczny
Identyfikacja molekularna i biochemiczna entomofauny do celów sądowych (mgr)	MilZ PAN
Wpływ niecierpka drobnokwiatowego DC. (Balsaminaceae) na różnorodność roślin naczyniowych w runie lasu mieszanego	Kampinoski Park Narodowy
Sposób odchowania szympanśów zwyczajnych w Warszawskim Ogrodzie Zoologicznym a ich reakcje na wybrane wzbogacenia behawioralne(mgr)	ZOO w Warszawie
Fenologia i aktywność zimowych kolonii borowca wielkiego (<i>Nyctalus noctula</i>) na wybranych stanowiskach w Warszawie (mgr)	Instytut Badawczy Leśnictwa
„Stan biologiczny dzieci w wczesnonowożytnej serii szkieletowej z Bydgoszczy” (mgr)	Pracownia Archeologiczno-Konserwatorska, Wojciech Siwiak
„Związek między stanem biologicznym noworodków warszawskich a stanem zdrowia matek” (mgr)	Szpital św. Zofii w Warszawie
„Stan biologiczny noworodków krośnieńskich” (mgr)	Wojewódzki Szpital Podkarpacki im. Jana Pawła II w Krośnie
Wpływ prekursorów aerozolu atmosferycznego na powstawanie rodników siarko-tlenowych jako reaktywnych form tlenu o znaczeniu biologicznym (mgr)	Instytut Chemii Fizycznej PAN
"Wpływ jakości pokarmu oraz presji drapieżnika na rozkład lipidów u <i>Daphnia magna</i> "	Wydział Biologii Uniwersytetu Warszawskiego

6.2. Konferencje wydziałowe organizowane z udziałem otoczenia społeczno-gospodarczego

Innym przykładem współpracy ze środowiskiem społeczno-gospodarczym są konferencje organizowane przez Wydział (przede wszystkim kierowane do studentów i doktorantów). Wydział kieruje zaproszenia do udziału we wszystkich konferencjach do członków Wydziałowej Rady Biznesu,

traktując ich obecność i wystąpienia jako naturalne przedłużenie dialogu prowadzonego na posiedzeniach WRB. Dzięki temu interesariusze zewnętrzni mogą nie tylko reagować na propozycje Wydziału, lecz także aktywnie kształtować dyskurs naukowy i zawodowy studentów. Ostatnim przykładem takiej współpracy jest Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Etyczne i prawne wyzwania współczesnej ochrony środowiska i zwierząt”, zorganizowana przez WBNS wspólnie z Wydziałem Prawa i Administracji UKSW w dniu 18 marca 2026 r. W konferencji wziął aktywny udział m.in. dr Andrzej Kruszewicz, dyrektor Miejskiego Ogrodu Zoologicznego w Warszawie i jednocześnie członek Wydziałowej Rady Biznesu WBNS. Jego wykład, poruszający kwestie dobrostanu zwierząt i odpowiedzialności człowieka za inne gatunki, stanowił wyrazisty przykład przenikania się wiedzy eksperckiej płynącej z otoczenia społeczno-gospodarczego z akademicką refleksją nad programem kształcenia. Obecność dyrektora dr A. Kruszewicza jako prelegenta potwierdziła, że WRB WBNS jest organem realnie zaangażowanym w życie Wydziału, nie tylko w trybie formalnych posiedzeń, lecz również jako aktywny uczestnik wydarzeń naukowych. Wydarzenie uzyskało uznanie środowiska i planowana jest jego II edycja w dniach 16–17 listopada 2026 r., a do Rady Biznesu skierowano prośbę o objęcie jej patronatem i współorganizację.

Cykliczna Ogólnopolska Konferencja Dyplomatów i Studentów Kierunków Przyrodniczych i Techniczno-Przyrodniczych „Biopotencjał” (VII edycja w 2022 r., VIII edycja 23 listopada 2023 r.; wbns.uksw.edu.pl/kik/konferencje-i-kursy/konferencje/biopotencjal/) jest współorganizowana z udziałem przedstawicieli pracodawców. W VIII edycji (2023) uczestniczyli m.in. reprezentanci: Santander Universidades, MPWiK Warszawa S.A., Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Warszawie, Młodzieżowego Sejmiku Województwa Mazowieckiego i EKO CYKL Organizacja Odzysku Opakowań S.A. Studenci i dyplomanci prezentują wyniki swoich badań, mają możliwość spotkać się z pracodawcami i poznają realia rynku pracy, co bezpośrednio odpowiada oczekiwaniom formułowanym przez WRB wobec profilu absolwenta biologii. W edycji 2023 r. z ramienia interesariuszy zewnętrznych wykład wygłosiła prof. dr hab. Maria Włodarczyk-Makuła, członek WRB WBNS.

Wydział organizuje ponadto Seminarium Noblowskie, współorganizowane z Wydziałem Medycznym UKSW. W roku akademickim 2024/2025 seminarium poświęcone było odkryciu mikroRNA (laureaci: Victor Ambros i Gary Ruvkun); gościem specjalnym z wykładem „*How to win a Nobel Prize*” był prof. Adam Smith, dyrektor Nobel Prize Outreach. W cyklu „Wykład naukowy WBNS dla społeczności akademickiej” (2020–2024) zapraszano specjalistów łączących naukę z praktyką, w tym prof. Agnieszkę Rózdżyńską-Świątkowską (członek WRB) z wykładem „Antropologia kliniczna – przeżytek czy przyszłość?”, dr hab. Ruzannę Dżawadian (IBD im M. Nenckiego PAN) z wykładem „Do czego służą neurony w mózgach dorosłych ssaków?”, a także dr inż. Agnieszka Kuśmierz (członek WRB) z wykładem „Tereny zdegradowane – czy można rozwiązać problem?”.

Zorganizowana przez Wydział w dn. 15 marca 2025 r. Konferencja Naukowa „Medycyna klasztorna wczoraj i dziś”, której przewodziło motto „Wszystkie pola i łąki są aptekami”, zgromadziła wybitnych ekspertów z różnych dziedzin nauki oraz pasjonatów ziołolecznictwa i medycyny klasztornej chcących pogłębić wiedzę o naukowych aspektach działania ziół i ich zastosowania w fitoterapii. W gronie prelegentów znaleźli się m.in. prof. dr hab. Iwona Wawer, prof. dr hab. Justyna Nowakowska, dr hab. n. med. i n. o zdr. Anna Różańska-Walędziak, lek. med. dr Krzysztof Błęcha oraz reprezentanci środowiska zakonnego: o. dr Marcelin Pietryja i o. inż. Grzegorz Ścieranka. Swoje pierwsze wystąpienia naukowe zaprezentowali także młodzi badacze: inż. Monika Kozielska, inż. Estera Kozielska i inż. Sebastian Frolich. Wymienieni prelegenci m. in. z otoczenia społeczno-gospodarczego stale współpracują z wydziałem wspierając podejmowane działania. Program konferencji obejmował dwie sesje tematyczne: „Fitoterapia we współczesnej medycynie” oraz „Ziołolecznictwo zakonne – tradycja i współczesność” w ramach, których wykłady przybliżyły zarówno tradycyjne receptury stosowane przez zakonników benedyktynów i franciszkanów, jak i współczesne oblicze ziołolecznictwa – zagadnienia z zakresu nutrigenomiki, fitoterapii oraz zastosowania leków i surowców roślinnych w leczeniu i kosmetyce. Konferencja stanowiła zarazem inaugurację certyfikowanego kursu „Rośliny w profilaktyce zdrowotnej”, realizowanego przez WBNS we współpracy z partnerami zewnętrznymi. Wydarzenie wpisuje się w szerszy nurt oddziaływania Wydziału na otoczenie społeczne: łączy kompetencje naukowe pracowników z zapotrzebowaniem na rzetelną, opartą na badaniach wiedzę o

tradycyjnej i współczesnej fitoterapii, adresując swój przekaz zarówno do środowiska akademickiego, jak i do szerokiego grona odbiorców spoza uczelni.

Studencka Konferencja Biologii Człowieka, organizowana przez Koło Naukowe Biologii Człowieka, osiągnęła II edycję (I edycja: 8–9 grudnia 2023 r., Warszawa). Konferencja również prowadzona była w ścisłej współpracy z otoczeniem społeczno- gospodarczym a zaproszonym gościem była m.in. dr hab. A. Kopiczko, prof. AWF z Warszawy.

6.3. Praktyki zawodowe

Praktyki zawodowe stanowią integralną część programu studiów I stopnia na kierunku biologia (120 godzin, 4 ECTS, II rok). Regulamin praktyk przyjęty został Uchwałą Nr 10/2026 Rady Wydziału WBNS z dnia 24 kwietnia 2026 r., a zasady ogólnouczelniane określają: Zarządzenie Nr 8/2022 Rektora UKSW zmienione Zarządzeniem Nr 24/2024 Rektora UKSW z 27 maja 2024 r. oraz Zarządzenie nr 1/2022 Dziekana WBNS z 21 marca 2022 r. w sprawie szczegółowych zasad realizacji i rozliczania praktyk studenckich na WBNS. Merytoryczny nadzór nad praktykami na kierunku biologia sprawuje Pełnomocnik Dziekana ds. praktyk – dr Paweł Rusin. Realizacja praktyk zawodowych studentów wpisuje się bezpośrednio we współpracę z otoczeniem gospodarczym.

Miejsca realizacji obowiązkowych praktyk obejmują instytucje bezpośrednio zaangażowane w ochronę środowiska, badania biologiczne, edukację przyrodniczą i przemysł. Do miejsc współpracujących reprezentowanych jednocześnie w WRB należą: Miejskie Ogrody Zoologiczne (Warszawa i Łódź), Kampinoski Park Narodowy, Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Warszawie oraz Instytut Ochrony Środowiska – Państwowy Instytut Badawczy. Spośród pozostałych partnerów praktyk wymienić należy: Główny Inspektorat Sanitarny, Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego – Państwowy Zakład Higieny, Muzeum i Instytut Zoologii PAN oraz G.P.K. „EKO-BABICE” Sp. z o.o. Biuro Karier UKSW prowadzi bazę ponad 120 proponowanych miejsc praktyk dostępną pod adresem bk.uksw.edu.pl/praktyki/proponowane-miejsca-praktyk/, w tym oferty firm: ENERIS, Wastech Recykling, Arcadis i EKO-CYKL (Por. Kryterium 10).

6.4. Badania naukowe

Badania naukowe pracowników WBNS wywierają bezpośredni wpływ na otoczenie społeczno-gospodarcze. Działalność naukowa prof. dr hab. Justyny Nowakowskiej w zakresie molekularnej metody identyfikacji kradzionego drewna, każdego roku skutecznie chroni budżet państwa przed milionowymi stratami wynikającymi z nielegalnego handlu drewnem w Polsce i Europie, umożliwiając jednocześnie wskazanie obszaru pochodzenia skradzionego surowca. Wyniki tych badań, prowadzone w szerokim gronie międzynarodowego zespołu pod auspicjami German Federal Ministry for Food and Agriculture (Niemcy) & EFI (Finlandia), opublikowano w podręczniku dla naukowców i praktyków “Overview of current practices in data analysis for wood identification. A guide for the different timber tracking methods GTTN, European Forest Institute and Thünen Institute, 142 pp., 2020. Dodatkowo, prowadzone współautorskie badania z dziedziny genetyki konserwatorskiej i populacyjnej oraz biologii molekularnej roślin, przyczyniają się do ochrony leśnych zasobów genowych, np. jodły pospolitej w Puszczy Białowieskiej (projekt realizowany w latach 2022-2025, we współpracy z Politechniką Białostocką oraz Generalną Dyrekcją Lasów Państwowych w Warszawie).

Dr Joanna Nieczuja-Dwojacksa w trzech projektach połączyła podejście naukowe z pasją do popularyzacji biologii, biodemografii i genealogii (<https://uksw.edu.pl/badania-i-nauka/z-pasji-do-nauki-trzy-projekty-dr-joanny-nieczuja-dwojackiej/>). Pierwszy projekt, finansowany w ramach Programu „Działaj Lokalnie” był realizowany we współpracy ze Stowarzyszeniem Czechów w Polsce i objął badania biodemograficzne populacji Braci Czeskich w XIX wieku, prezentację wyników z okazji 200-lecia Parafii Ewangelicko-Reformowanej w Zelowie, oraz praktyczne warsztaty biodemograficzne i genealogiczne dla młodzieży i dla dorosłych, które umożliwiły uczestnikom samodzielne odkrywanie swoich korzeni. Drugi projekt przeniósł badania genealogiczne w erę cyfrową i miał na celu

uruchomienie interaktywnej strony internetowej wraz z mapą przodków <https://patriotyzmwdrzewiegenealogicznym.pl/>. Dzięki wdrożeniu interaktywnej mapy, użytkownicy mogą dzielić się swoimi osobistymi historiami genealogicznymi, wplatając przodków w jedną wspólną, angażującą narrację. Dr Joanna Nieczuja-Dwojackska była współkoordynatorką projektu, wraz z dwiema dyplomantkami studiów podyplomowych, prowadzonych na UKSW – „Genealogia. Teoria i praktyka”. W ramach trzeciego przedsięwzięcia dr Joanna Nieczuja-Dwojackska uczestniczyła w wydarzeniu „Czeski Ślad – Historia, Kultura, Wspólnota Zelowa” organizowanym przez Stowarzyszenie Czechów w Polsce. Jej prezentacja „Ludność Zelowa w czasie budowy kościoła”, ponownie ożywiła XIX-wieczną populację ewangelicko-reformowaną, przedstawiając szczegółowy portret biodemograficzny tej społeczności w kluczowym momencie historycznym. Projekty realizowane w 2025 roku stanowią cenny wkład zarówno w wiedzę akademicką, jak i w dziedzictwo regionalne. Współpraca z otoczeniem społecznym i instytucjonalnym – Stowarzyszeniem Czechów w Polsce oraz Parafią Ewangelicko-Reformowaną w Zelowie przekładają się zarówno na aspekty naukowe, popularno-naukowe, a także są platformą dla rozwoju studentów. Część prac dyplomowych była oparta na badaniach przeprowadzonych w Zelowie, a studenci mieli okazję zbierać dane w wyżej wymienionej parafii, studiując XIX-wieczne księgi metrykalne.

Pracownicy Zakładu Zoologii i Ekologii Zwierząt, dzięki kompetencjom uzyskanym w badaniach nad bioróżnorodnością miejską, objęli rolę koordynatorów merytorycznych i ekspertów akcji BioBlitz w Parku Kępa Potocka i szkołach dzielnicy Bielany w Warszawie (2025, 2026).

Wydział uczestniczy ponadto we współpracy ze środowiskiem archeologicznym i muzeami. Pracownicy (koordynatorka Dr Justyna Marchewka-Długońska) i studenci WBNS biorą aktywny udział w pracach wykopaliskowych i analizach osteologicznych, m.in.:

- w pracach archeologicznych i analizie materiału z Borkowa i Orłowa, woj. kujawsko-pomorskie (inwestycja Polskiej Spółki Gazownictwa, realizowana przez firmę Archeologia-Alagierscy)
- badaniach ossuarium przy kościele św. Mikołaja, we współpracy z Muzeum Pomnik Historii we Fromborku
- w projekcie Future Frombork Festival (2026), finansowanym ze środków Ministerstwa Edukacji Naukowej w programie „Odkrywyć”.

6.5. Działania popularyzatorskie

Wydział prowadzi rozległą działalność popularyzatorską skierowaną zarówno do środowiska akademickiego, jak i do szkół podstawowych i ponadpodstawowych z terenu Warszawy i okolic. W tych działaniach aktywnie uczestniczą studenci biologii zrzeszeni w kołach naukowych, rozwijając przy tym kompetencje dydaktyczne, organizacyjne i miękkie.

Program Uniwersytet Młodego Badacza (UMB) to nieodpłatna inicjatywa współfinansowana ze środków Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego w ramach programu „Społeczna Odpowiedzialność Nauki” – jest jednym z najważniejszych narzędzi oddziaływania Wydziału na otoczenie społeczne. Program adresowany jest do dzieci w wieku 6–11 lat i ich rodziców; gromadzi wykładowców akademickich, których łączy pasja dzielenia się wiedzą. Wydział Biologii i Nauk o Środowisku uczestniczy w module „Człowiek i środowisko”, obejmującym zajęcia m.in. o zrównoważonym żywieniu, mikroplastiku w środowisku i farmaceutykach w wodzie. Zajęcia prowadzi m.in. dr hab. Małgorzata Wszelaka-Rylik, prof. ucz. W 2022 r. inicjatywa została uhonorowana przez rodziców jako najlepsza inicjatywa rozwojowa dla dzieci w Warszawie w kategorii LOGIKA.

W latach 2020–2026 pracownicy i studenci WBNS realizowali zajęcia popularyzatorskie w ramach projektów: Open Science Schooling, Noc Biologów (w tym XV edycja w 2026 r. pod hasłem „Biologia pełna sygnałów”), Warszawski Festiwal Nauki, Dni Otwarte UKSW, 28. Piknik Naukowy Polskiego Radia i Centrum Nauki Kopernik oraz akcje BioBlitz w Parku Olszyna (2021), Morysinie (2025), szkołach Bielany (2025) i Kępie Potockiej (2026). Zajęcia edukacyjne realizowane były dla szkół: Liceum Ogólnokształcące im. Stefana Żeromskiego w Żyrardowie, LXXVI LO im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Warszawie, LO im. Adama Mickiewicza w Piastowie (podziękowania za zaangażowanie w 2022 i 2025

r.) oraz Szkoła Podstawowa nr 391 w Warszawie. Przykłady zrealizowanych zajęć popularyzatorskich to: „Profil biologiczny zapisany w materiale szkieletowym”, „Co żyje w próchnie? Sekrety życia krocionogów i równonogów”, „Pajęczaki od A do Z” czy „Zielona fabryka leków – tajemnice roślinnych kultur in vitro”. W wyniku akcji BioBlitz w Szkole (2025) zrealizowanych w 7 szkołach warszawskich Wydział zacieśnił relacje ze środowiskiem lokalnym i potwierdził swoją rolę jako centrum kompetencji przyrodniczych dla miasta.

6.6. Monitorowanie i ewaluacja współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym

Wydział prowadzi systematyczne przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym zgodnie z Zarządzeniem Nr 54/2022 Rektora UKSW z dnia 29 czerwca 2022 r., regulującym funkcjonowanie Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia. Regularne analizy współpracy, dane z systemu ELA oraz wyniki rozmów oraz ankiet z interesariuszami, studentami i absolwentami – opracowywane przez WKJK – zapewniają rzetelną informację zwrotną stanowiącą podstawę do wprowadzania udokumentowanych modyfikacji w programie studiów na kierunku biologia.

Efekty prac Wydziałowej Rady Biznesu są systematycznie przedstawiane na posiedzeniach Rady Wydziału WBNS, gdzie odbywa się bieżąca dyskusja nad zgłaszanymi postulatami i wnioskami. Wyniki przeglądów przekazywane są również do WKD, WKJK oraz zespołów funkcjonujących w strukturze Wydziału, w tym Zespołu ds. Misji i Strategii. Informacje te stanowią podstawę do wdrażania zmian programowych i organizacyjnych, wzmacniających praktyczny i rynkowy wymiar kształcenia.

Wsparcia organizacyjnego i doradczego Wydziałowi udzielają dwie jednostki ogólnouczelniane: Biuro Karier UKSW (działające na podstawie Zarządzenia Nr 58/2022 Rektora UKSW z 6 lipca 2022 r.), które realizowały projekt EFS „Wiem, potrafię, działam” (POWR.03.01.00-00-B056/17), a także Biuro Innowacji Dydaktycznych, Szkoleń i Jakości Kształcenia UKSW, koordynujące cykliczne badanie „Studenci o funkcjonowaniu swojej uczelni”. Obie jednostki dostarczają danych niezbędnych do oceny skuteczności form współpracy z otoczeniem.

W wyniku prowadzonych przeglądów systematycznie rośnie liczba podmiotów współpracujących z Wydziałem, co potwierdza skuteczność przyjętych rozwiązań oraz rosnącą rozpoznawalność jednostki w otoczeniu społeczno-gospodarczym. Dodatkowo działania popularyzujące naukę – realizowane w ramach inicjatyw edukacyjnych i społecznych – przyczyniają się do dalszego umacniania pozycji Wydziału jako ważnego ośrodka kompetencji przyrodniczych w regionie.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę: *nie dotyczy, nie było zaleceń.*

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 6:

Poniżej przedstawiono analizę losów absolwentów kierunku biologia na Wydziale Biologii i Nauk o Środowisku UKSW (studia stacjonarne, profil ogólnoakademicki) w latach 2019–2024. Analizę przeprowadzono odrębnie dla pierwszego stopnia (studia licencjackie, 6-semestralne) i drugiego stopnia (studia magisterskie, 4-semestralne). Wyniki porównywane są ze średnimi wskaźnikami dla dziedziny nauk ścisłych i przyrodniczych – benchmarku stanowiącego punkt odniesienia w systemie ELA. Niniejsza analiza opiera się na danych Ogólnopolskiego Systemu Monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów (ELA), prowadzonego przez Ośrodek Przetwarzania Informacji – Państwowy Instytut Badawczy na zlecenie Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. System ELA łączy dane z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (sytuacja zawodowa absolwentów: zatrudnienie, bezrobocie, wynagrodzenia) z rejestrem POL-on (informacje o absolwentach szkół wyższych).

Raport obejmuje pięć wskaźników: (1) liczbę absolwentów objętych monitoringiem, (2) medianę wynagrodzenia ze wszystkich źródeł w pierwszym roku po dyplomie (totalSalary), (3) Względny Wskaźnik Zarobków – WWZ (stosunek mediany zarobków absolwenta do mediany zarobków w jego powiecie zamieszkania; gdzie wartość >1 oznacza zarobki powyżej średniej lokalnej), (4) czas

poszukiwania pracy etatowej w miesiącach, (5) stopę bezrobocia (% absolwentów bez pracy po roku) wraz z Względny Wskaźnik Bezrobocia – WWB, gdzie wartość <1 oznacza niższe ryzyko bezrobocia niż w powiecie zamieszkania.

1. Dane zbiorcze

Tab. Biologia I stopień (licencjat) – UKSW

Rok	N	Wynagrodzenie (zł)	WWZ	Czas pracy (mies.)	Bezrobocie (%)	WWB
2019	39	990 zł	0.18	2.82	1.28%	0.21
2020	37	2 832 zł	0.37	3.89	0.90%	0.36
2021	39	2 677 zł	0.44	3.17	0.00%	0.00
2022	19	2 030 zł	0.27	1.33	2.63%	0.39
2023	28	2 400 zł	0.31	2.25	0.00%	0.00
2024	14	4 343 zł	0.44	4.25	0.00%	0.00

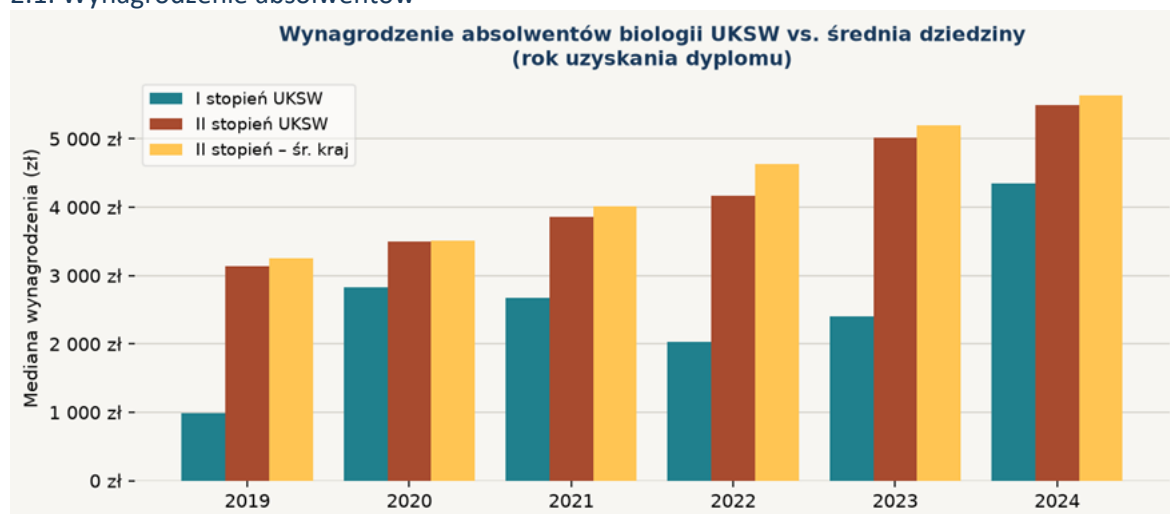
Pogrubione wiersze: roczniki 2023–2024 – dane najnowsze. N = liczba absolwentów objętych monitoringiem. WWZ < 1 oznacza zarobki poniżej mediany powiatu.

Tab. Biologia II stopień (magisterskie) – UKSW vs. średnia dziedziny

Rok	N	Wynagrodzenie UKSW (zł)	Wynagrodzenie śr. kraj (zł)	WWZ UKSW	Czas (mies.)	Bezrobocie UKSW (%)	WWB UKSW
2019	20	3 136 zł	3 247 zł	0.47	2.67	12.92%	2.99
2020	17	3 493 zł	3 515 zł	0.55	2.27	4.41%	1.49
2021	31	3 862 zł	4 007 zł	0.59	3.16	0.00%	0.00
2022	26	4 165 zł	4 628 zł	0.46	3.10	4.49%	1.27
2023	23	5 013 zł	5 191 zł	0.52	2.88	9.78%	1.72
2024	20	5 496 zł	5 632 zł	0.59	3.93	2.50%	0.97

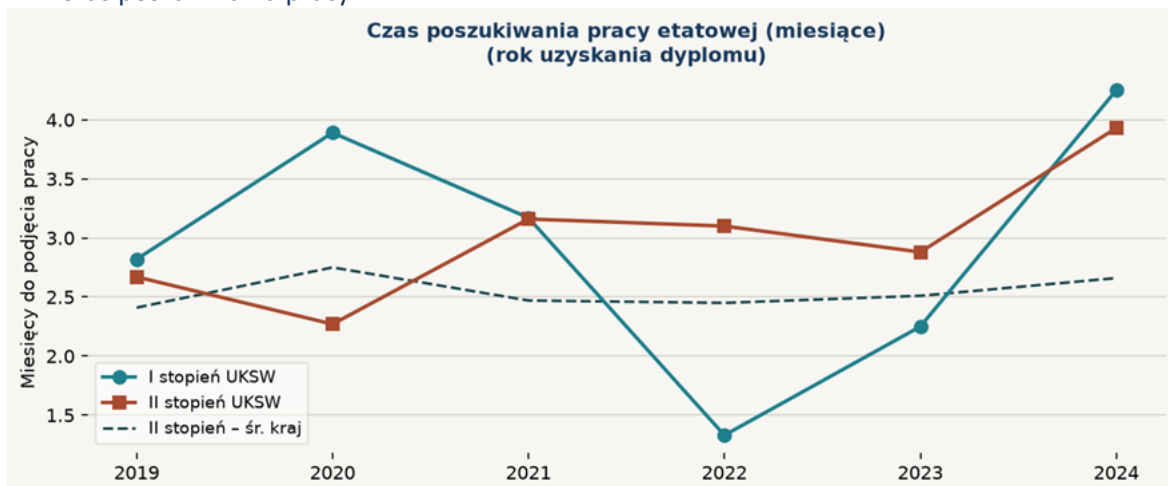
2. Wizualizacja wskaźników

2.1. Wynagrodzenie absolwentów

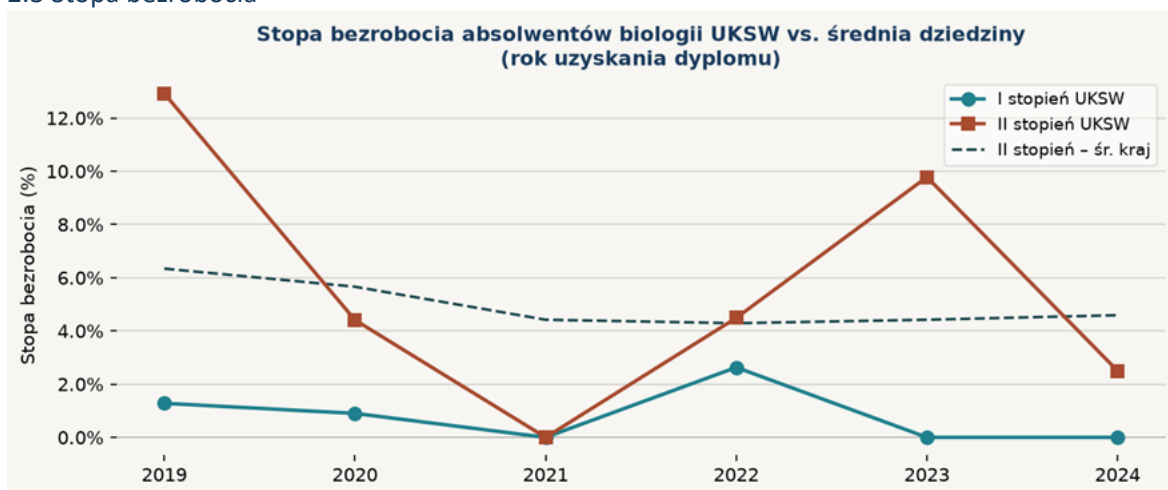
Ryc. Mediana wynagrodzenia absolwentów biologii UKSW (I i II stopień) oraz średnia dla Dziedziny nauk ścisłych i przyrodniczych (II stopień) w latach 2019–2024. Źródło: ELA ela.nauka.gov.pl

2.2. Czas poszukiwania pracy

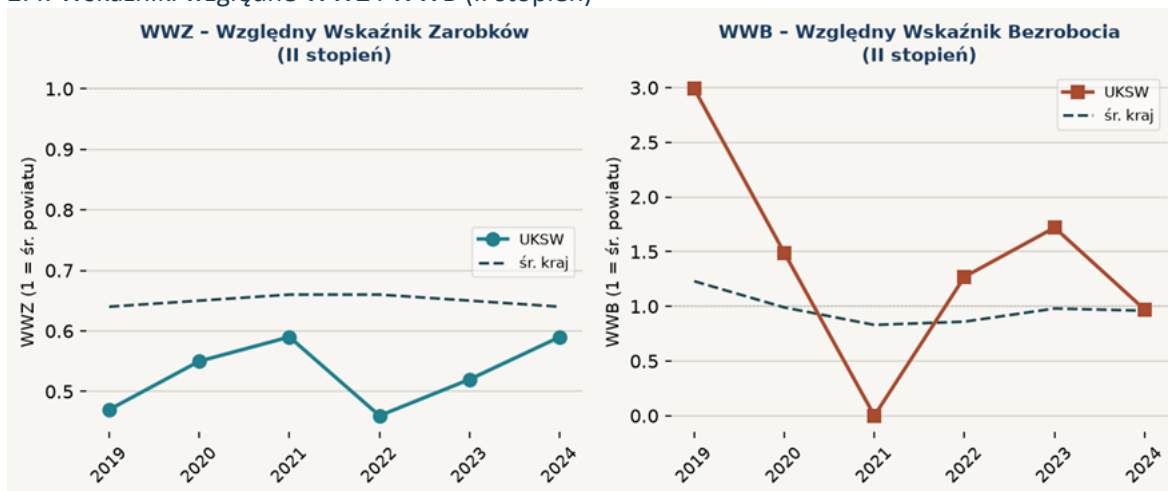
Ryc. Mediana czasu poszukiwania pracy etatowej (w miesiącach) po uzyskaniu dyplomu. Źródło: ELA ela.nauka.gov.pl

2.3 Stopa bezrobocia

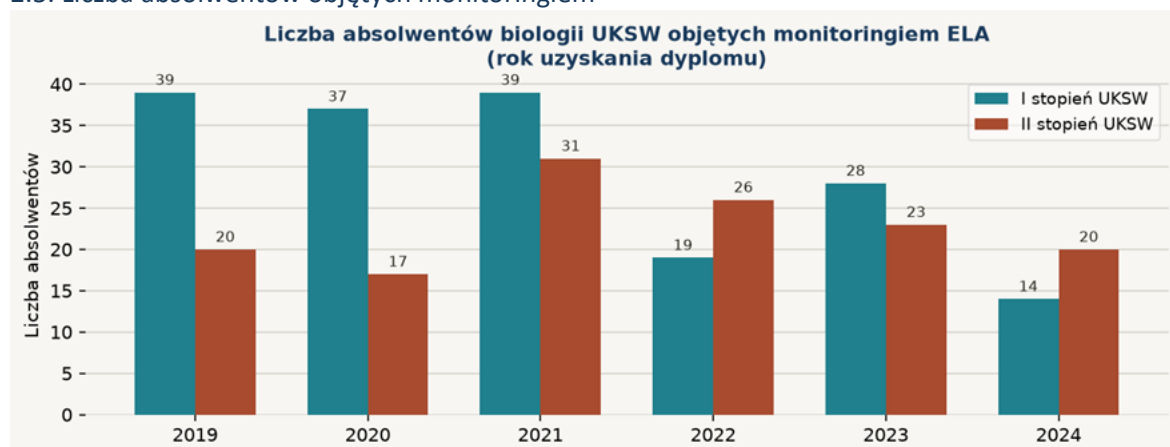
Ryc. Odsetek absolwentów bez pracy w pierwszym roku po dyplomie w porównaniu ze średnią dla dziedziny (II stopień). Źródło: ELA ela.nauka.gov.pl

2.4. Wskaźniki względne WWZ i WWB (II stopień)

Ryc. WWZ – Względny Wskaźnik Zarobków (próg 1,0 = mediana zarobków w powiecie zamieszkania). WWB – Względny Wskaźnik Bezrobocia (próg 1,0 = stopa bezrobocia w powiecie). Źródło: ELA ela.nauka.gov.pl

2.5. Liczba absolwentów objętych monitoringiem

Ryc. Roczna liczba absolwentów biologii UKSW ujętych w systemie ELA. Wartości te mogą być niższe od faktycznej liczby dyplomantów z uwagi na opóźnienia w rejestracji w ZUS. Źródło: ELA ela.nauka.gov.pl

3. Omówienie wyników

3.1. Wynagrodzenia – trend wzrostowy, ale poniżej średniej dziedziny

Na poziomie studiów I stopnia mediana wynagrodzenia absolwentów biologii UKSW wzrosła z 990 zł dla rocznika 2019 do 4 343 zł dla rocznika 2024, co stanowi wzrost niemal czterokrotny. Niska wartość wynagrodzenia dla rocznika 2019 wynika w dużej mierze z metodyki systemu ELA: absolwenci, którzy bezpośrednio po licencjacie kontynuują studia magisterskie, są w ZUS wykazywani jako osoby bez dochodów z pracy etatowej, co obniża medianę wynagrodzenia. Wskazuje na to jednocześnie wysoki odsetek absolwentów I stopnia kontynuujących naukę – dane UKSW z lat 2021–2023 potwierdzają, że ponad 60% licencjatów podejmuje studia II stopnia.

Na poziomie absolwentów II stopnia wynagrodzenia rosły systematycznie: od 3 136 zł (rocznik 2019) do 5 496 zł (rocznik 2024), co oznacza wzrost o ok. 75% w ciągu pięciu lat. Wynagrodzenia absolwentów biologii UKSW pozostają jednak poniżej średniej dla Dziedziny nauk ścisłych i przyrodniczych – w 2024 r. różnica wynosiła ok. 136 zł (5 496 zł vs 5 632 zł), co oznacza znaczące zbliżenie do benchmarku krajowego (w 2019 r. różnica wynosiła ok. 111 zł, przy niższej bazie). Wskaźnik WWZ dla absolwentów II stopnia w 2024 r. wyniósł 0,59, co oznacza, że absolwenci zarabiają ok. 59% mediany zarobków w swoim powiecie zamieszkania – wartość ta jest nieco niższa od średniej krajowej dla dziedziny (0,64), co odzwierciedla specyfikę zatrudnienia biologów w sektorze publicznym (parki narodowe, instytuty badawcze, edukacja), gdzie wynagrodzenia są historycznie niższe od mediany rynkowej w Warszawie i Mazowszu.

3.2. Czas poszukiwania pracy – zbliżony do średniej

Czas poszukiwania pracy etatowej przez absolwentów biologii II stopnia UKSW wahał się w analizowanym okresie w przedziale 2,27–3,93 miesiąca. W rocznikach 2020 i 2023 był zbliżony do średniej krajowej lub krótszy (2,27 mies. vs 2,75 mies. w 2020 r.), natomiast w rocznikach 2021, 2022 i 2024 nieznacznie przekraczał benchmark dziedziny. W 2024 r. czas poszukiwania wyniósł 3,93 mies. wobec średniej krajowej 2,66 mies. – różnica ta może odzwierciedlać większy udział absolwentów orientujących się na stanowiska w sektorze publicznym, gdzie procesy rekrutacyjne są zwykle dłuższe. Dla I stopnia czas poszukiwania pracy w 2023 r. wyniósł 2,25 mies., co jest wynikiem dobrym.

3.3. Bezrobocie – wyraźna poprawa w ostatnich rocznikach

Dane dotyczące bezrobocia absolwentów biologii UKSW pokazują znaczące zróżnicowanie rocznikowe. Najwyższy wskaźnik odnotowano w roczniku 2019 (II stopień: 12,92%, WWB = 2,99), co oznaczało, że ryzyko bezrobocia absolwenta było niemal trzykrotnie wyższe niż w jego powiecie zamieszkania. Był to rok poprzedzający pandemię, kiedy sektor przyrodniczy i badawczy przechodził reorganizację. Rocznik 2021 przyniósł poprawę do 0% bezrobocia zarówno na I, jak i II stopniu – efekt m.in. rozszerzenia przez wiele instytucji zatrudnienia w obszarze monitoringu środowiska i ochrony bioróżnorodności w ramach programów unijnych. Rocznik 2023 (II stopień) odnotował wzrost bezrobocia do 9,78% (WWB = 1,72), co może wiązać się ze zmniejszeniem rocznika (23 absolwentów) i większym udziałem osób kontynuujących kształcenie podyplomowe. Najnowsze dostępne dane – rocznik 2024 – przynoszą optymistyczny obraz: stopa bezrobocia na II stopniu wynosi 2,50% (WWB = 0,97), a na I stopniu 0%, co oznacza, że ryzyko bezrobocia absolwenta biologii UKSW jest praktycznie równe ryzyku rynkowemu w jego powiecie. Dla porównania średnia krajowa dla dziedziny w 2024 r. wynosi 4,59% (WWB = 0,96).

3.4. Podsumowanie i wnioski

Analiza danych ELA za lata 2019–2024 pokazuje, że sytuacja absolwentów kierunku biologia UKSW na rynku pracy ulega systematycznej poprawie. Wynagrodzenia rosną w tempie zbliżonym do lub wyższym od wzrostu wynagrodzeń w całej dziedzinie, czas poszukiwania pracy mieści się w normach rynkowych, a bezrobocie w najnowszym roczniku (2024) spadło do poziomu praktycznie równego średniej dla powiatu (WWB = 0,97). Dane te potwierdzają, że program kształcenia na kierunku biologia UKSW przygotowuje absolwentów do wymogów rynku pracy.

Uwaga metodyczna: w systemie ELA mediana wynagrodzenia na I stopniu jest zaniżona ze względu na fakt, że ponad 60% absolwentów biologii UKSW po licencjacie kontynuuje studia magisterskie i w pierwszym roku po dyplomie nie figuruje w systemie ZUS jako pracownik etatowy. Dane ELA dla I stopnia należy interpretować z uwzględnieniem tej specyfiki. Źródło wszystkich danych: System ELA, ela.nauka.gov.pl, API `sla-server/v6.0`, dostęp: lipiec 2026.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Umiędzynarodowienie procesu kształcenia stanowi jeden z kluczowych elementów koncepcji kształcenia na kierunku biologia oraz ważny kierunek rozwoju Wydziału Biologii i Nauk o Środowisku UKSW. Realizowane jest wieloaspektowo, zarówno na poziomie treści programowych, jak i aktywności naukowej i dydaktycznej kadry. Kluczowe elementy tego procesu obejmują obecność w programie studiów przedmiotów prowadzonych w języku angielskim jako translatoria, które opierają się na lekturze, tłumaczeniu oraz analizie biologicznej literatury obcojęzycznej, a także realizację projektów badawczych prowadzonych w języku angielskim i z udziałem międzynarodowych zespołów. Kadra kierunku aktywnie uczestniczy w konferencjach międzynarodowych, warsztatach, projektach mobilnościowych (np. Erasmus+) oraz publikuje wyniki badań w prestiżowych czasopismach zagranicznych. Działania w tym zakresie są zgodne ze Strategią Rozwoju Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie na lata 2022-2025 (link do uchwały <https://monitor.uksw.edu.pl/docs/6485>) i na lata 2026-2029 (link do uchwały <https://monitor.uksw.edu.pl/docs/8608>), jak i z Uchwałą Nr 25/2022 Rady Wydziału Biologii i Nauk o Środowisku UKSW z dnia 30 września 2022r. w sprawie Misji i Strategii Wydziału na lata 2022-2025 (Link do uchwały <https://monitor.uksw.edu.pl/wbns/docs/599>) oraz Nr 14/2026 Rady Wydziału Biologii i Nauk o Środowisku UKSW z dnia 1 czerwca 2026 r. w sprawie Misji i Strategii Wydziału na lata 2026-2029 (Link do uchwały: <https://monitor.uksw.edu.pl/wbns/docs/809>).

Zgodnie ze Strategią Rozwoju Uczelni na lata 2022-2025 i na lata 2026-2029 do priorytetowych celów strategicznych należą m.in.:

- Zdobycie przez studentów umiejętności wykorzystania w swojej działalności badawczej literatury z zakresu biologii w języku angielskim;
- Inicjowanie i nawiązywanie form współpracy międzynarodowej z zagranicznymi uczelniami partnerskimi;
- Rozwijanie oferty wyjazdów dla studentów do krajów UE na realizację części toku studiów, praktyk zagranicznych oraz mieszanych intensywnych programów w ramach programu Erasmus+;
- Zwiększanie liczby mobilności studentów do uczelni partnerskich;
- Zwiększanie przyjazdów studentów zagranicznych na realizację części toku studiów do UKSW;
- Zapewnienie oferty zajęć w języku angielskim;
- Zwiększenie liczby wyjazdów dydaktycznych oraz dydaktyczno-szkoleniowych nauczycieli akademickich do uczelni partnerskich w ramach programu Erasmus+;
- Nawiązywanie i rozwijanie międzynarodowej współpracy naukowej z zagranicznymi ośrodkami akademickimi i badawczymi;

Ważnym elementem wspierania umiędzynarodowienia kształcenia na kierunku biologia jest udział studentów w programie Erasmus+. Pełnomocnik Dziekana ds. Programu Erasmus+ informuje i zachęca studentów do udziału w programie (m.in. na corocznym spotkaniu informacyjnym podczas dnia organizacyjnego). Informacje na ten temat zamieszczane są także na stronie Wydziału w zakładce „Aktualności” i w zakładce „Programy Mobilności”, gdzie znajdują się niezbędne dokumenty. Oferta programu Erasmus + jest prezentowana także na stronie Działu Współpracy Międzynarodowej UKSW, który aktywnie promuje możliwość realizacji części toku studiów oraz praktyk za granicą poprzez organizację spotkań informacyjnych:

1. Jak wyjechać na studia i praktyki zagraniczne w ramach programu Erasmus+?
<https://dwm.uksw.edu.pl/2026/01/21/jak-wyjechac-na-studia-i-praktyki-zagraniczne-w-ramach-programu-erasmus/>
2. Spotkanie informacyjne dla studentów zakwalifikowanych do udziału w programie Erasmus+ w semestrze letnim roku akademickiego 2025/2026

<https://dwm.uksw.edu.pl/2025/12/30/spotkanie-informacyjne-dla-studentow-zakwalifikowanych-do-udzialu-w-programie-erasmus-w-semestrze-letnim-r-a-2025-2026-2/>

3. Jak wyjechać na praktyki zagraniczne w ramach programu Erasmus+?
<https://dwm.uksw.edu.pl/2026/06/22/spotkanie-jak-wyjechac-na-praktyki-zagraniczne-w-ramach-programu-erasmus/>
4. Dzień otwarty UKSW Erasmus+ i umiędzynarodowienie w praktyce
<https://dwm.uksw.edu.pl/2026/04/13/dzien-otwarty-uksw-erasmus-i-umiedzynarodowienie-w-praktyce/>
5. Learning agreement preparation session- webinar informacyjny
<https://dwm.uksw.edu.pl/2026/06/18/learning-agreement-preparation-session-dodatkowy-webinar-dla-studentow-programu-erasmus/>

Na uczelni uwzględnione są mechanizmy uznawania efektów uczenia się, w tym uzyskanych w międzynarodowej instytucji partnerskiej. Akumulacja punktów ECTS i przenoszenie osiągnięć zostały określone w przepisach Uczelni: (Regulamin studiów czy [Decyzja nr 94/2021](#) Rektora UKSW z dn.03.08.2021 ws. warunków zwalniania z obowiązku uczestnictwa w lektoracie języka obcego nowożytnego i przystępowania do egzaminu z języka obcego; więcej <https://kształcenie.uksw.edu.pl/studenci-i-doktoranci/uznawanie-osiagniec/>).

Rekrutacja studentów na wyjazdy w ramach programu Erasmus+ odbywa się w oparciu o transparentny, ogólnouczelniany regulamin, a kryteria kwalifikacji obejmują w szczególności średnią ocen ze studiów oraz weryfikację znajomości języka obcego (np. Decyzja Nr 2/2026 Prorektora ds. Nauki i Współpracy Międzynarodowej Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie z dnia 17 lutego 2026 r. w sprawie ogólnouczelnianych zasad rekrutacji, realizacji i finansowania wyjazdów studentów/doktorantów w ramach mieszanych programów intensywnych (Blended Intensive Programme - BIP) w których UKSW jest partnerem w ramach projektu Erasmus+ nr KA131 2024-1-PL01-KA131- HED-000207442 oraz KA131 2025-1-PL01-KA131-HED-000336782).

7.1. Kształcenie w językach obcych, przygotowanie studentów do uczenia się w językach obcych

Kierunek biologia to kierunek polskojęzyczny, niemniej studentom stwarzany jest szereg możliwości sprzyjających umiędzynarodowieniu procesu kształcenia. Nauczyciele akademicki są przygotowani do prowadzenia zajęć w języku angielskim. W ramach Programu Erasmus + przygotowana została oferta kursów prowadzonych w języku angielskim dla studentów przyjeżdżających, oferta zajęć jest dostępna także dla studentów polskojęzycznych.

Do oferty kursów prowadzonych w języku angielskim należą: Landscape Ecology, Field Course in Behavioural Methods, General Ecology, Physical Anthropology, Human Ecology, Primatology, Human Physiology, Human Genetics, Cell Biology, Research Methods in Human Biology, Osteology, Functional Anatomy, Molecular Biology, Introduction to Zoology. Ze względu na to że część studentów, szczególnie na pierwszym stopniu studiów, jest słabo przygotowana do uczestnictwa w zajęciach specjalistycznych prowadzonych w języku angielskim, program studiów obejmuje lektoraty językowe prowadzone przez Studium Języków Obcych UKSW. W ofercie Studium prócz lektoratu z języka angielskiego, prowadzonego na poziomach B1+, B2-C1, znajdują się także zajęcia z języka francuskiego (poziom A1 i B1); rosyjskiego (poziom A1, A2, B1, B2); włoskiego (poziom A1 i B1); hiszpańskiego (poziom A1, A2 i B1) oraz japońskiego z elementami kultury (poziom A1). Oferta Studium języków Obcych zawiera także kurs z języka angielskiego z elementami business English (poziom A1 i B1). Weryfikacja ogólnych kompetencji językowych studentów I stopnia kończy się obowiązkowym centralnym egzaminem certyfikacyjnym na poziomie B2, przeprowadzanym przez Studium Języków Obcych UKSW, zgodnie z ogólnoeuropejskimi standardami ESOKJ.

Studenci kierunku biologia uczestniczą także w obowiązkowych zajęciach, które mają na celu podniesienie kompetencji językowych absolwentów kierunku biologia. W przypadku studentów 1.

roku studiów I stopnia jest to kurs „Język angielski dla biologów – podstawowy”, który obejmuje 30 godzin bezpośredniego uczestnictwa w ćwiczeniach. Celem zajęć jest pomoc studentom w opanowaniu umiejętności posługiwania się językiem angielskim w stopniu umożliwiającym czytanie ze zrozumieniem biologicznych tekstów popularnonaukowych i prostszych publikacji naukowych oraz porozumiewanie się z niemówiącymi po polsku osobami na tematy biologiczne. Sprawdzian końcowy pisemny weryfikuje w sposób precyzyjny osiągnięcie efektów uczenia się.

W przypadku studentów 1. roku studiów II stopnia jest to kurs „Translatorium z biologii – zaawansowany (poziom B2+)”, który obejmuje 30 godzin ćwiczeń. Celem zajęć jest pomoc studentom w opanowaniu umiejętności posługiwania się językiem angielskim w stopniu umożliwiającym czytanie ze zrozumieniem biologicznych publikacji naukowych, słuchanie wykładów, porozumiewanie się z niemówiącymi po polsku osobami na tematy biologiczne, przygotowywanie wystąpień konferencyjnych i posterów oraz samodzielne pisanie publikacji w dziedzinie, w której prowadzą badania. Kryteria oceniania obejmują jakość przygotowania i przedstawienia w języku angielskim krótkiej prezentacji dotyczącej realizowanej pracy dyplomowej. Na przedmiotach Seminarium i Pracownia dyplomowa, studenci zapoznają się z najnowszą literaturą anglojęzyczną, uczą się czytać ze zrozumieniem i przygotowywać odpowiednie sekcje pracy pisemnej. Wspomniane we wcześniejszych kryteriach współautorskie anglojęzyczne publikacje studentów świadczą o pogłębianiu umiejętności językowych. Wszystkie te działania przygotowują studentów do uczestnictwa w mobilności międzynarodowej (np. Erasmus+, NAWA), a także nabywaniu umiejętności przydatnych w pracy akademickiej, naukowej i pozaakademickiej w kontekście globalnym.

Publikacje naukowe pracowników w językach obcych (w większości w języku angielskim) mają bezpośredni wpływ na jakość kształcenia na kierunku biologia. Są one regularnie wykorzystywane jako literatura (obowiązkowa lub uzupełniająca) na zajęciach oraz w ramach komponentów umiędzynarodowienia programu studiów. Rozwiązanie to umożliwia studentom stały kontakt z aktualną, specjalistyczną terminologią biologiczną oraz metodologiczną, a także ułatwia rozwijanie kompetencji językowych, analitycznych i badawczych. Ponadto zagraniczny dorobek kadry stanowi punkt wyjścia do prowadzenia seminariów dyplomowych oraz realizacji eksperymentalnych prac licencjackich i magisterskich. Taka praktyka dydaktyczna również skutecznie przygotowuje studentów do udziału w międzynarodowych programach mobilności oraz do funkcjonowania w międzynarodowym środowisku naukowym.

Dorobek naukowy kadry w latach 2020-2026 stanowiły głównie publikacje w języku angielskim i były to artykuły naukowe w międzynarodowych czasopismach recenzowanych (m.in. Scientific Reports, PLOS One, Current Zoology, Chemosphere, Molecular Biology and Evolution) oraz rozdziały w monografiach zbiorowych. Najważniejsze publikacje za lata 2020-2026 znajdują się w Załączniku 2, Cz.I, pkt. 4 raportu – „Charakterystyka nauczycieli akademickich”.

Spółeczność akademicka UKSW może również korzystać z oferty szkoleniowej Santander Open Academy (do przejęcia banku Santander przez Erste w 2026), obejmującej m.in. bezpłatne kursy językowe oraz szkolenia rozwijające kompetencje zawodowe i przedsiębiorcze. Programy te umożliwiają zdobywanie wiedzy w elastycznej formule online, a zdobyte umiejętności i kompetencje są potwierdzane certyfikatami. Oferta Santander Open Academy stanowi także wartościowe uzupełnienie oferty dydaktycznej, wspierając rozwój kompetencji studentów obok zajęć kierunkowych i lektoratów językowych.

7.2. Mobilność studentów i pracowników kierunku biologia w ramach umiędzynarodowienia

W latach 2020-2026 aktywne były umowy w ramach programu Erasmus+ z zagranicznymi uczelniami partnerskimi z następujących krajów: Niemcy (Technische Universität Dresden i Humboldt-Universität zu Berlin); Hiszpania (Universidad Autónoma de Madrid, Universidade da Coruña i Universidad de Castilla-La Mancha, Ciudad-Real); Turcja (Fatih Üniversitesi); Estonia (Tallinna Ülikool i Tartu Ülikool); Litwa (Vilniaus Universitetas), Łotwa (Latvijas Universitāte); Rumunia (Universitatea din București); Słowacja (Katólicka Univerzita v Ružomberku). Dodatkowo realizowane były umowy z Armenią, Gruzją i Meksykiem w ramach projektu Erasmus+KA171.

Pomimo szerokiej oferty współpracy międzynarodowej, faktyczna mobilność studentów kierunku biologia w latach 2020–2026 była częściowo ograniczona uwarunkowaniami zewnętrznymi, w wyniku czego na wyjazd zagraniczny w ramach programu Erasmus+ zdecydowało się jedynie 10 studentów. Wynik ten nie odzwierciedla w pełni potencjału i aspiracji Wydziału w obszarze umiędzynarodowienia. Główną barierą w rozwoju wymiany międzynarodowej w tym okresie były ograniczenia wywołane globalną pandemią COVID-19 w latach 2020–2022. Obostrzenia sanitarne w Europie oraz wewnętrzne regulacje uczelniane (Zarządzenie Nr 20/2020 Rektora Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie z dnia 4 marca 2020 r. w sprawie wstrzymania międzynarodowych wyjazdów i przyjazdów studentów, doktorantów i pracowników Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie oraz możliwości wykonywania pracy lub nauki w domu w związku z ryzykiem rozprzestrzeniania się koronawirusa), czasowo zakazujące zagranicznych wyjazdów w celach akademickich, przejściowo zahamowały procesy mobilności, wpływając na ostateczną statystykę wyjazdów w raportowanym okresie. Instytucjami przyjmującymi były: Universidad de Castilla La Mancha (6 studentów); Latvijas Universitate (2 studentów); Universidade da Coruña i Univerza v Ljubljani (po 1 studentzie).

Nieodzowną częścią strategii umiędzynarodawiania studentów WBNS jest także ich kontakt z wizytującymi studentami zagranicznymi. W latach 2020-2026 na WBNS program Erasmus+ realizowało 13 studentów z Universidad Autónoma de Madrid (4 studentów); Universidade da Coruna (3 studentów); Ilia State University (2 studentów); El Colegio de La Frontera Sur (2 studentów-doktorantów), Yerevan State University (1 student), oraz Mersin University (1 osoba).

Program Erasmus+ realizowany na WBNS UKSW obejmował także wyjazdy i przyjazdy kadry akademickiej:

1. Dwoje nauczycieli akademickich realizowało mobilność dydaktyczną w Humboldt-Universität zu Berlin:
 - dr inż. Andrzej Długoński - tematyka wykładów: Old forest growth, Nature based solutions, Mapping: High structural tree crown, Recreation in municipal landfill - case study from Łódź city
 - dr Justyna Marchewka-Długońska - tematyka wykładów: Human Ecology Methodology, Norm versus mediocrity and regularity, Ecological problems of human development, Mechanisms of development: growth, differentiation and maturation against the background of environmental change, Ecology of nutrition, health and disease.
2. Dr hab. Piotr Ceryngier, prof. ucz. skorzystał z programu dwukrotnie wyjeżdżając do:
Yerevan State University (Armenia), tematyka wykładów: Beetle (Coleoptera) diversity in the Transcaucasian countries, Alien ladybird species, what makes them invasive, Hidden diversity of fungi parasitizing ladybird beetles, Contemporary changes in the nearest fauna in Poland, Potential of natural enemies to the numbers of the invasive harlequin ladybird
Ilia State University (Gruzja), tematyka wykładów: Biological diversity of Poland: research and conservation, The globally invasive harlequin ladybird: can its adverse effects be mitigated by natural enemies?, Fungal ectoparasites of ladybird beetles and their hidden diversity, Endemic, native and alien species in mountain ranges and on oceanic islands: the case of ladybird beetles (<https://dwm.uksw.edu.pl/2025/08/11/prof-dr-hab-piotr-ceryngier-z-wydzialu-biologii-i-nauk-o-srodowisku-z-wizyta-dydaktyczna-na-wydziale-biologii-panstwowego-universytetu-w-erywaniu-armenia-w-ramach-programu-erasmus-ka171/>)
6. Dr hab. Romanowski, prof. ucz., skorzystał z programu trzykrotnie wyjeżdżając do:
Yerevan State University (Armenia), tematyka wykładów: Use of Habitat Model In Multispecies Analysis For vistula River Valley, Monitoring of semiaquatic mammals in Poland.
El Colegio de la Frontera Sur ECOSUR (Meksyk 2022, 2025), tematyka wykładów: Use of population analysis models in scenario analysis for development of Vistula Valley in Poland, Methodology of monitoring of species of special interest of EU in Poland, Use of population analysis models in scenario analysis for development of natural areas

7. Prof. dr hab. Krzysztof Turlejski:

Yerevan State University (Armenia), tematyka wykładów: Brain and consciousness, Ethics of Animal Experimentation, Research conducted at the Department of Biology and Environmental Science of the Cardinal Stefan Wyszyński University, Warsaw.

Wyrazem umiędzynarodowienia Wydziału jest także opieka naukowa nad stażami naukowymi i doktoratami zagranicznych współpracowników. Dr hab. Jerzy Romanowski, prof. ucz. opiekował się stażem mgr Intissar Saada, doktorantki University of Gabes (Tunezja) w okresie 02.09.2021 – 30.10.2021, którego efektem były 2 współautorskie publikacje stanowiące podstawę obronionej pracy doktorskiej. Dr hab. Jerzy Romanowski, prof. ucz. był także opiekunem i członkiem komisji oceniającej staż naukowy mgr Norki Marii Fortuny Fernández, doktorantki El Colegio de la Frontera Sur ECOSUR (Meksyk), zrealizowanego w ramach projektu Erasmus+KA171. Dr hab. Piotr Ceryngier, prof. ucz. prowadził szkolenie w zakresie entomologii ze szczególnym uwzględnieniem chrząszczy z rodziny biedronkowatych (Coccinellidae) dla Shoghik Ghazaryan, studentki Erasmus+ z Yerevan State University (Armenia). W rezultacie powstał współautorski artykuł "State of knowledge of the ladybird beetle (Coleoptera, Coccinellidae) fauna of Armenia and other Transcaucasian countries, including two new country records. Dr hab. Anita Kaliszewicz, prof. ucz. została w 2025 r. zagranicznym promotorem pracy doktorskiej mgr Akerke Bolat z Karaganda National Research University named after Academician Ye.A. Buketov (Kazachstan).

Uczelnia zapewnia studentom, doktorantom i kadrze akademickiej możliwość uczestnictwa w programach krótkookresowej wymiany akademickiej. W roku 2025 UKSW otrzymało finansowanie ze środków Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej (NAWA) w ramach projektu NAWA PROM – krótkookresowa wymiana akademicka nr: BPI/PRO/2025/1/0004. Łączna kwota finansowania wyniosła 953 800,00 PLN, a w jego ramach możliwy jest udział w wymianie łącznie 103 osób. Z finansowania skorzystało 8 studentów WBNS, 1 doktorant i 2 przedstawiciele kadry akademickiej. Doktorant WBNS biorący udział w programie realizował mobilność na Uniwersytecie Masaryka w Brnie (Czechy). Grupa studentów brała udział w 26-dniowym wyjeździe na Nacional Universidad de Barranca (Peru). W trakcie wyjazdu studenci uczestniczyli w pracach wykopaliskowych na prekolumbijskich cmentarzyskach w rejonie dolin Barranca (El Porvenir oraz Rinconada). Koordynatorem wyjazdu był pracownik WBNS. Drugi z nauczycieli akademickich korzystający z programu będzie realizował mobilność w Lorand University w Budapeszcie (Węgry, 6 dni, PROM – Krótkookresowa wymiana akademicka). Z programu Zawacka agencji NAWA skorzysta jedna osoba, które będzie realizować miesięczny pobyt naukowy w 2027 roku na Uniwersytecie Masaryka w Brnie (Czechy).

Okazją do umiędzynarodowienia kształcenia studentów WBNS był także grant finansowany ze środków MNiSW, jaki w roku 2023 uzyskało Studenckie Koło Naukowe Biologów Człowieka. Projekt noszący tytuł „Los valles de Barranca. Historie życia zmarłych z dolin Pativilca i Paramonga (Peru)” otrzymał finansowanie w kwocie 53 433,50 PLN w programie Studenckie koła naukowe tworzą innowacje (nr projektu: SKN/SP/569371/2023). W projekcie wzięło udział 3 studentów, prace były realizowane na terenie Peru i polegały na uczestnictwie w wykopaliskach archeologicznych na prekolumbijskich cmentarzyskach w rejonie miasta Barranca. Prócz tego w ramach projektu NAWA Granty Interwencyjne (Wpływ ekstremalnych zjawisk klimatycznych na stan zachowania stanowisk archeologicznych w Peru, nr projektu: BPN/GIN/2023/1/00045/DEC/1), którego kierownikiem był nauczyciel akademicki z WBNS UKSW, w wykopaliskach w Peru uczestniczyło 2 studentów WBNS. Podsumowaniem uczestnictwa studentów w obu projektach było opublikowanie z ich udziałem publikacji: [CT-Analysis and Facial Reconstruction of Children Mummy from Cerro La Horca \(Barranca District, Peru\)](#).

Istotne znaczenie dla umiędzynarodowienia mają także zagraniczne staże naukowe i wyjazdy nauczycieli akademickich na konferencje naukowe. Dr hab. Jerzy Romanowski, prof. ucz. był zaproszonym wykładowcą jako Visiting Professor na Wydziale Biologii Karaganda National Research University, Kazachstan (XI - XII 2025). Prof. dr hab. Krzysztof Turlejski jako Invited Lecturer przeprowadził cykl wykładów (30 godz.) i ćwiczeń (15 godz.) „Neurophysiology” na University of Erevan Armenia (18.04 – 17.05. 2026). W latach 2020-2026 kadra kierunku biologia uczestniczyła w ok. 50

konferencjach międzynarodowych i ok. 40 konferencjach ogólnopolskich prezentując na nich wyniki swoich prac. Odbyli ok. 30 wizyt i pobytów naukowych w zagranicznych instytucjach badawczych w związku z prowadzonymi badaniami naukowymi, m.in.:

- Dr hab. Anita Kaliszewicz prof. ucz.: *IX Field School on Soil Zoology and Ecology for Young Scientists*, 18-24 sierpnia 2025 Karaganda, Kazachstan
- Dr hab. Piotr Ceryngier prof. ucz.: *10th Jubilee International Conference of FMNS*, 14-18.06.2023, Blagoevgrad, Bulgaria, *Quatrièmes Rencontres Nationales des Coccinellistes*, 16-17.10.2025, Rennes, France
- Dr Joanna Nieczuja-Dwojacka: seminarium na zaproszenie *Biodemographic analysis in historical population from Zelów*, 07-17 maja 2024 Czechy, Brno
- Dr hab. Jerzy Romanowski prof. ucz.: *11th Conference on Biological Invasions*, 15-18. 09. 2020, Vodice, Croatia; *Entomology 2024*, 10-13. 11. 2024, Phoenix, USA
- Dr Anna Linkiewicz i prof. dr hab. Justyna Nowakowska: *4th PlantEd conference Plant Genome Editing COST Action CA18111 (PlantEd) – Genome Editing in Plants – a technology with transformative potential*, 18-20 września 2023, Porto, Portugal
- Dr hab. Anita Kaliszewicz prof. ucz.: *9th International Conference “Modern Trends in Science” – FMNS-2021*, 15-19 września 2021 Blagoevgrad, Bułgaria.
- Grupa pracowników i doktorantów Wydziału (M. Czaja, A. Kaliszewicz, J. Romanowski, M. Weselak, M. Winczek) prezentowała wykład plenarny (JR) i plakaty podczas *Republican Scientific and Practical Conference Biodiversity And Its Role In Ensuring Sustainable Development* 2-3. 03. 2026 Karaganda, Kazachstan.

Dział Współpracy Międzynarodowej aktywnie współpracuje ze stowarzyszeniem studenckim UKSW Erasmus Student Network na rzecz promowania udziału w programie Erasmus+. Studenci kierunku biologia mają możliwość zapisania się do stowarzyszenia oraz uczestnictwa w programie Buddy, który polega na opiekowaniu się studentem przyjeżdżającym z zagranicy na studia przez studenta naszej uczelni.

W 2023 roku uczelnia powołała do funkcjonowania UKSW Welcome Centre miejsce pierwszego kontaktu dla studentów i pracowników zagranicznych, którzy przybyli do UKSW. Mogą w nim zdobyć niezbędną wiedzę i narzędzia do pełnej integracji z akademicką społecznością uczelni, a także Polski i Warszawy. Wspiera studentów oraz pracowników przyjeżdżających w adaptacji w kraju oraz uczelni, zakwaterowaniu oraz opiece zdrowotnej, a także organizuje szereg wydarzeń służących integracji studentów polskich z zagranicznymi. Jedną z inicjatyw jest program Ambasador Programu Erasmus+, w ramach którego studenci WBNS oraz studenci zagraniczni wspólnie podejmują działania służące zachęcaniu do realizacji mobilności w naszej uczelni podczas różnych wydarzeń.

<https://dwm.uksw.edu.pl/2026/06/23/podziekowanie-dla-ambasadorow-programu-erasmus-zaangazowanych-w-organizacje-dnia-otwartego-uksw/>

7.3. Udział wykładowców z zagranicy w prowadzeniu zajęć na ocenianym kierunku

W przypadku kadry przyjeżdżającej profesorowie zagraniczni byli zapraszani do prowadzenia zajęć dydaktycznych w języku angielskim, w ramach zajęć fakultatywnych oraz organizowanych przez Wydział „Wykładów naukowych WBNS dla społeczności akademickiej”. We wszystkich wykładach uczestniczyli studenci kierunku biologia. W latach 2020-2026 w ramach Programu Erasmus+ zajęcia i wykłady prowadzili:

- M.Sc Intissar Saada, Gabes University, Tanzania (2021): Ecology of Little owl in Tunisia.
- Prof. Francisco Gurri (El Colegio de la Frontera Sur (ECOSUR), Campeche, Meksyk (2022): [Households adaptive strategies in Calakmul, Campeche, Mexico, and the impact of human choice on socioecological systems](#)

- Dr Yuri Pena, El Colegio de la Frontera Sur (ECOSUR), Meksyk (2024): Basic mechanisms of fermentation and its significance in various contexts. Spontaneous fermentation – processes occurring without the controlled addition of microorganisms. Fermentation consortia – the diversity of microorganisms involved in fermentation and their dynamic changes (<https://dwm.uksw.edu.pl/2025/02/24/wizyta-dr-yuriego-jorge-pena-ramireza-z-el-colegio-de-la-frontera-sur-w-meksyku-w-ramach-programu-erasmus-ka171-staff-mobility-for-teaching/>)
- Professor Marine Arakelyan, Yerevan State University in Armenia (2025): An Unexplored Biodiversity Hotspot within the Caucasus. Armenia as a Center of Hybridogenous Speciation and Reticulate Evolution (<https://dwm.uksw.edu.pl/2025/12/19/sprawozdanie-z-wizyty-prof-marine-arakelyan-w-ramach-programu-erasmusk171/>)
- Dr Natalia Ysabel Labrin Sotomayor, El Colegio de la Frontera Sur (ECOSUR), Meksyk (2025): Actual situation of tropical tree species: Factors affecting the sustainability of tree species populations. Strategies to evaluate the genetic diversity of tropical tree species populations. Sustainable management and the interactions of plants-microorganisms (<https://dwm.uksw.edu.pl/2025/05/19/wizyta-wykladowczyni-z-meksyku-na-wydziale-biologii-i-nauk-o-srodowisku-uksw-w-ramach-programu-erasmus-ka171/>)
- Prof. Elene Zhuravliova, Ilia State University Gruzja (2025): Research Excellence in Biodiversity Study on the Example of Ilia State University. Modern approach and advantages in study of Flora and Fauna of Caucasus. Caucasus as Biodiversity Hotspot - interdisciplinary and international studies (<https://wbns.uksw.edu.pl/za-nami-pierwsze-wyklady-pani-profesor-z-gruzji/>)
- MSc Norka Maria Fortuny Fernández, El Colegio de la Frontera Sur (ECOSUR), Meksyk (2025): Spatial Structure of Traditional Home Gardens in a Precipitation Gradient in the Yucatan Peninsula.
- MSc Patricia Alejandra Becerra Lucio, El Colegio de la Frontera Sur (ECOSUR), Meksyk (2025): Microorganisms in Spontaneous Fermentation. Case of Mezcal Production.
- Wydział był także inicjatorem i współorganizatorem wizyty i wykładu prof. Adama Smitha (Chief Scientific Officer, Nobel Prize Outreach) *How to win a Nobel Prize* w dn. 30.05.2025.

7.4. Informowanie o mobilności, monitorowanie i ewaluacja stopnia umiędzynarodowienia

Na kierunku biologia prowadzone są okresowe oceny stopnia umiędzynarodowienia kształcenia, obejmujące ocenę skali, zakresu i zasięgu aktywności międzynarodowej kadry i studentów, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane do intensyfikacji umiędzynarodowienia kształcenia. Cytowana wcześniej strategia rozwoju z 2026 r. stanowi kontynuację i aktualizację założeń poprzedniej strategii wydziałowej, w ramach której już w 2023 r. Dziekan wdrożył szczegółowe procedury monitorowania procesu umiędzynarodowienia - [Decyzją Nr 2/23 Dziekana](#) Wydziału Biologii i Nauk o Środowisku z dnia 13 stycznia 2023 r. w sprawie wprowadzenia procedury aktywizacji studentów i pracowników w zakresie umiędzynarodowienia i monitorowania umiędzynarodowienia na Wydziale. Wprowadzono przepisy, których celem było podniesienia stopnia umiędzynarodowienia wśród studentów i pracowników wydziału:

- w przypadku studentów: pełnomocnik Dziekana ds. programu ERASMUS+ przygotowuje ofertę wyjazdów i wydarzeń o charakterze międzynarodowym na każdy semestr (mailing oraz spotkania z osobami, które uczestniczyły w tego typu wyjazdach)
- w przypadku nauczycieli akademickich: pełnomocnik Dziekana ds. programu ERASMUS+ - monitoruje konkursy odnoszące się do umiędzynarodowienia (Erasmus, NAWA itp.) i przesyła te informacje do pracowników Wydziału za pośrednictwem dziekanatu

- pełnomocnik Dziekana ds. programu ERASMUS+ przygotowuje do 30.09 danego roku akademickiego raport z działań podjętych w celu zwiększenia umiędzynarodowienia i proponowanymi metodami poprawy mobilności studentów i pracowników. Raporty przechowywane są w dziekanacie WBNS

Koordinacja programu Erasmus+ na kierunku biologia WBNS UKSW realizowana jest przez Pełnomocnika Dziekana ds. programu Erasmus+ we współpracy z Działem Współpracy Międzynarodowej UKSW (DWM). Obecny Pełnomocnik pełni funkcję od 1 stycznia 2023 r. Działania obejmują: rozwijanie sieci umów międzyinstytucjonalnych, promocję mobilności wśród studentów i pracowników, obsługę administracyjną wyjazdów i przyjazdów oraz doskonalenie oferty dydaktycznej dla studentów zagranicznych.

Od roku 2023/2024 kontynuowano aktualizację i przedłużanie umów z dotychczasowymi partnerami (m.in. Humboldt-Universität zu Berlin). Równolegle Pełnomocnik kierował zapytania do kilkunastu uczelni z krajów, w których kursy Erasmus+ prowadzone są w języku angielskim – m.in. z Irlandii, krajów Skandynawii, krajów nadbałtyckich, bałkańskich, Portugalii i Włoch.

W roku sprawozdawczym sfinalizowano podpisanie nowych umów międzyinstytucjonalnych z:

- Univerza v Ljubljani (Słowenia);
- Università Telematica eCampus (Włochy).

Po podpisaniu tych umów wydziałowa oferta wyjazdów obejmuje już 14 zagranicznych jednostek partnerskich.

Zorganizowano akcję informującą studentów o ogólnouczelnianych wydarzeniach Erasmus+:

- Erasmus Day – dzień otwarty dla studentów UKSW (20 października 2023 r.);
- spotkanie informacyjne dot. praktyk Erasmus+ (16 listopada 2023 r.);
- spotkanie „Jak wyjechać na studia w ramach programu Erasmus+” (13 marca 2024 r.).

Pracownicy WBNS są informowani o możliwościach wymiany akademickiej podczas spotkań Rady Wydziału oraz mailowo. Przykładem takiego spotkania było wydarzenie w dniu 10 listopada 2023 r. (spotkanie z DWM). Pełnomocnik rozsyła także do studentów informacje o rekrutacji zasadniczej (wiosna 2024) i uzupełniającej oraz o rekrutacji na praktyki.

Do rekrutacji w roku 2023/2024 (zasadniczej lub uzupełniającej) przystąpiło łącznie 8 studentów WBNS UKSW. Zakwalifikowane osoby (Tabela 14).

Tabela 14. Mobilność studentów kierunku biologia realizowana w roku akademickim 2023/2024

Kierunek mobilności	Liczba osób	Uczelnie docelowe / kraj pochodzenia
Wyjazdy studentów (SMS)	4	Łotwa ×2, Hiszpania ×1, Słowenia ×1
Przyjazdy studentów (SMS)	1	Gruzja ×1

Na bieżąco rozsyłano także do studentów informacje o wydarzeniach edukacyjnych: Zimowej szkole ekologii (Uniwersytet w Jyväskylä, Finlandia, luty–marzec 2024), tygodniowych zajęciach terenowych z antropologii kryminalistycznej (Irlandia, marzec 2024), Międzynarodowej Szkole Letniej w Coruña (lipiec 2024) oraz o konferencjach naukowych.

W pierwszym semestrze roku 2024/2025 we współpracy z DWM UKSW przedłużono do 2029 roku wszystkie dotychczasowe umowy z partnerami zagranicznymi. Część umów rozbudowano i uzupełniono – przykładem jest Technische Universität Dresden (Niemcy). Nawiązano kontakt z Comenius University w Bratysławie (Słowacja) – umowa w fazie finalizacji przez DWM UKSW. Od początku pełnienia funkcji (1 stycznia 2023 r.) Pełnomocnik doprowadził do podpisania umów z 10 nowymi jednostkami zagranicznymi, co oznacza wzrost oferty wyjazdowej o 3,5-krotność stanu wyjściowego.

DWM UKSW zorganizował także ogólnouczelniane spotkanie informacyjne (18.10.2024 r.). Pełnomocnik nie organizował odrębnego spotkania wydziałowego – informacja rozpowszechniana

była przez dziekanat WBNS drogą mailową i przez media społecznościowe. Rozesłano informacje o rekrutacji uzupełniającej (jesień) i zasadniczej (wiosna 2025) do programu Erasmus+, a także o praktykach Erasmus+.

Do rekrutacji w roku 2024/2025 przystąpiło 3 studentów biologii WBNS – żadna z tych osób nie zakwalifikowała się na wyjazd SMS w tym ani w kolejnym roku akademickim.

Na studia w WBNS w roku 2024/2025 zgłosiło się łącznie sześcioro studentów zagranicznych:

- 3 osoby z Hiszpanii: 1 z Universitat Autònoma de Madrid i 2 z Universidade da Coruña (1 zrezygnował przed przyjazdem);
- 3 osoby spoza UE: 1 student z Ilia State University (Gruzja) + 2 studentki z El Colegio de La Frontera Sur (Meksyk).

W semestrze zimowym studiowało na WBNS 5 studentów zagranicznych; jeden Hiszpan przedłużył studia na semestr letni. Ponadto 2 pracowników WBNS wyjechało do uczelni zagranicznych (Armenia, Meksyk), a 3 pracowników uczelni zagranicznych przyjechało do WBNS (Gruzja, Meksyk). Podsumowanie danych o mobilności znajduje się w Tabeli 15.

Tabela 15. Mobilność studentów i pracowników realizowana w roku akademickim 2024/2025

Kierunek mobilności	Liczba osób	Liczba mobilności	Kraj
Wyjazdy studentów (SMS)	2	2	Hiszpania ×1, Słowenia ×1
Przyjazdy studentów (SMS)	5	6	Hiszpania ×2, Gruzja ×1, Meksyk ×2
Wyjazdy nauczycieli	2	2	Armenia ×1, Meksyk ×1
Przyjazdy nauczycieli	3	3	Gruzja ×1, Meksyk ×2

Istotnym wyzwaniem w roku 2024/2025 była decyzja władz rektorskich UKSW o wstrzymaniu rekrutacji na drugi stopień studiów na kierunku biologia – podjęta po wcześniejszym opublikowaniu oferty przedmiotów Erasmus+. Spowodowało to trudności organizacyjne. Dzięki współpracy z Wydziałową Komisją Dydaktyczną i Dziekanatem wypracowano rozwiązania zastępcze – wszyscy studenci zagraniczni zrealizowali swoje programy studiów.

Pełnomocnik sygnalizował dwa strukturalne problemy ograniczające mobilność wychodzącą studentów biologii:

- bariery językowe – większość studentów deklaruje znajomość angielskiego na poziomie podstawowym; barierą jest nieznanomość języka kraju przyjmującego
- bariery ekonomiczne – znaczna część studentów łączy studia z pracą zarobkową; stypendium Erasmus+ nie zawsze rekompensuje utratę dochodów z pracy (Pełnomocnik podjął starania o dofinansowanie wyjazdów na szkoły letnie/zimowe ze środków Rektora UKSW).

Po uwzględnieniu doświadczeń studentów powracających z mobilności Pełnomocnik zarekomendował szersze stosowanie zasady uznawania przedmiotów na podstawie efektów uczenia się, a nie wyłącznie nazwy lub szczegółowych treści programowych. Obowiązujące zasady programu Erasmus+ pozostawiają wydziałom znaczną swobodę w tym zakresie.

W roku 2025/2026 wznowiono poszukiwania nowych uczelni partnerskich, koncentrując się na uczelniach z Hiszpanii, Niemiec i Islandii – krajów cieszących się największym zainteresowaniem studentów biologii. Równolegle prowadzono rozpoznanie możliwości współpracy z uczelniami z innych krajów europejskich.

Ogólnouczelniane spotkanie DWM dla studentów odbyło się 16 października 2025 r. Pełnomocnik nie organizował odrębnego spotkania wydziałowego – informacje rozsyłane były przez dziekanat i wydziałowe media społecznościowe. Szczególny nacisk położono na promocję praktyk Erasmus+ (studenckich i absolwenckich). Na bieżąco informowano studentów o:

- wolontariacie w Southwestern Research Station, American Museum of Natural History (Arizona, USA)

- wolontariacie organizowanym przez Cyprus Wildlife Research Institute (Cypr, możliwość sfinansowania z praktyk Erasmus+)
- Zimowej szkole ekologii, Uniwersytet w Jyväskylä (11–20 lutego 2026 r., udział bezpłatny).

Do rekrutacji w roku 2025/2026 uzupełniającej lub głównej przystąpiło 6 studentów WBNS. Zakwalifikowani (wyjazdy SMS w roku akad. 2026/2027):

- Univerzita Komenskeho v Bratislave (Słowacja)
- Technische Universität Dresden (Niemcy)
- Itä-Suomen Yliopisto (Finlandia).

Na studia w WBNS przyjechało 4 studentów zagranicznych:

- 4 osoby z Hiszpanii: 2 z Universitat Autònoma de Madrid, 2 z Universidade da Coruña
- 1 student z Włoch (zrezygnował w ostatniej chwili).

Ponadto 1 pracownik WBNS wyjechał do Gruzji, a 1 pracownik z Armenii przyjechał do WBNS.

Tabela 16. Mobilność studentów i pracowników realizowana w roku akademickim 2025/2026

Kierunek mobilności	Liczba osób	Kraj
Wyjazdy studentów (SMS – przyszły rok)	3	Słowacja, Niemcy, Finlandia
Przyjazdy studentów (SMS)	4	Hiszpania
Wyjazdy nauczycieli	1	Gruzja
Przyjazdy nauczycieli	1	Armenia

Kluczowym działaniem roku 2025/2026 było opracowanie nowej, spójnej oferty przedmiotów w języku angielskim dla studentów Erasmus+. Koncepcja zakłada możliwość komponowania programu w wymiarze 26-30 ECTS na semestr w ramach trzech ścieżek tematycznych:

- Environmental Biology – biologia środowiskowa;
- Molecular Biology & Microbiology – biologia molekularna i mikrobiologia;
- Human & Forensic Biology – biologia człowieka i kryminalistyczna.

Każda ścieżka obejmuje cztery kategorie przedmiotów:

- Core courses – przedmioty podstawowe;
- Electives – przedmioty specjalistyczne do wyboru;
- Courses with practical/field component – zajęcia laboratoryjne, terenowe i warsztatowe;
- Interdisciplinary & quantitative courses – umiejętności analityczne, statystyczne, informatyczne.

Oferta została poddana konsultacjom z Wydziałową Komisją Dydaktyczną i Zespołem ds. strategii. Finalnie podzielono przedmioty na obowiązkowe i do wyboru, przypisano do semestrów i poziomów studiów.

Wystąpiły trudności wynikające z: (1) wdrożenia nowego programu studiów po wcześniejszym opublikowaniu oferty Erasmus+, co uniemożliwiło uruchomienie części przedmiotów; (2) odejścia nauczyciela akademickiego prowadzącego dwa popularne kursy.

Dzięki bardzo dobrej współpracy z Wydziałowym Zespołem Dydaktycznym udało się przygotować zastępczą ofertę w języku angielskim, zapewniając studentom zagranicznym możliwość realizacji programu. Doświadczenia te wskazują na potrzebę synchronizacji zmian w programie studiów z przygotowaniem oferty kursów Erasmus+.

W dłuższej perspektywie niezbędne jest powiększenie kadry dydaktycznej mogącej prowadzić zajęcia w języku angielskim w zakresie genetyki, biologii molekularnej, mikrobiologii i fizjologii zwierząt.

Od objęcia funkcji przez Pełnomocnika (styczeń 2023 r.) liczba umów Erasmus+ wzrosła 3,5-krotnie – z ok. 4 do 14 aktywnych partnerów. Nowe umowy obejmują uczelnie z: Słowenii, Włoch, Łotwy,

Słowacji, Niemiec, Islandii (w toku). Trend ten należy ocenić pozytywnie jako fundament dalszego wzrostu mobilności.

Liczba studentów wyjeżdżających pozostaje niska (2–4 osoby rocznie) na tle rozbudowanej sieci partnerskiej. Pozytywnym sygnałem jest wzrost przyjazdów studentów zagranicznych (1 → 5 → 4) oraz rosnące zainteresowanie uczelni z Hiszpanii współpracą z WBNS.

Mobilność pracowników (wyjazdy i przyjazdy) jest realizowana regularnie, obejmując uczelnie z: Gruzji, Armenii, Meksyku, Czech. Stanowi to potwierdzenie rozwijania współpracy dydaktycznej i naukowej z obszaru i poza obszarem Unii Europejskiej.

Przygotowanie nowej oferty przedmiotów w języku angielskim (trzy ścieżki tematyczne, 26–30 ECTS/semestr) jest przełomowym działaniem zwiększającym atrakcyjność WBNS dla studentów zagranicznych. Ujawnione bariery kadrowe w obszarze genetyki, biologii molekularnej i mikrobiologii wymagają rozwiązania w perspektywie średnioterminowej. Rekomendacje na kolejne lata to:

- uelastycznienie procedury uznawania przedmiotów zrealizowanych za granicą – stosowanie zasady ekwiwalentności efektów uczenia się zamiast formalnej zgodności nazw i treści zajęć;
- zapewnienie kadry dydaktycznej zdolnej do prowadzenia zajęć w języku angielskim (genetyka, biologia molekularna, mikrobiologia, fizjologia zwierząt);
- synchronizacja harmonogramów działań – wypracowanie mechanizmów informowania Pełnomocnika o planowanych zmianach w programie studiów przed publikacją oferty Erasmus+;
- Dofinansowanie szkół letnich/zimowych z puli środków Rektora UKSW i NAWA – zbadanie możliwości praktycznych;
- Dalsze rozszerzanie sieci partnerskiej – priorytet: Niemcy, Islandia, Hiszpania;
- Działania na rzecz zniesienia barier ekonomicznych – m.in. informowanie studentów o możliwości łączenia stypendium Erasmus+ z innymi świadczeniami materialnymi UKSW.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę: *nie dotyczy, nie było zaleceń.*

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 7:

W obliczu rosnącej liczby zagrożeń środowiskowych i zmiany klimatu kluczowe staje się przygotowanie młodych ludzi do świadomego i odpowiedzialnego działania. Odpowiedzią na te potrzeby jest projekt Climate Ambassadors – międzynarodowa inicjatywa współfinansowana przez Unię Europejską w ramach programu Erasmus+.

W gronie partnerów projektu znajduje się Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, który aktywnie uczestniczy w realizacji działań na rzecz rozwoju nowoczesnej edukacji klimatycznej oraz wzmocnienia kompetencji społecznych i obywatelskich studentów.

Celem projektu jest wyposażenie studentów w wiedzę, umiejętności oraz kompetencje niezbędne do skutecznego reagowania na wyzwania związane ze zmianami klimatu oraz budowania odporności społeczności lokalnych. Program skierowany jest do osób w wieku 18–30 lat, które chcą aktywnie angażować się w działania na rzecz klimatu i rozwijać swoje kompetencje liderские.

Projekt Climate Ambassadors wyróżnia się nowoczesnym podejściem do edukacji. W jego ramach wykorzystywane będą innowacyjne metody dydaktyczne, takie jak immersyjne symulacje XR, elementy gier edukacyjnych oraz praktyczne warsztaty. Uczestnicy będą mieli możliwość pracy na realistycznych scenariuszach związanych z katastrofami klimatycznymi, rozwijając umiejętności podejmowania decyzji, współpracy oraz reagowania kryzysowego.

Inicjatywa realizowana jest przez międzynarodowe konsorcjum, w skład którego wchodzi uczelnie wyższe oraz organizacje z różnych krajów Europy, w tym Uniwersytet Rzymski Tor Vergata, Uniwersytet w Walencji, Samaritan International, DISE Ltd, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, Asocjacja Esplai Social, Háskóli Íslands oraz EucA – European University College Association.

Projekt skierowany jest nie tylko do studentów, ale również do kadry akademickiej i pracowników administracyjnych uczelni. Oferuje on nowoczesne, certyfikowane rozwiązania edukacyjne, które wspierają rozwój zaangażowania obywatelskiego oraz wzmacniają odporność społeczności akademickich na wyzwania klimatyczne.

Dział Współpracy Międzynarodowej UKSW zachęca do śledzenia aktualności dotyczących projektu oraz możliwości udziału w inicjatywie. Więcej informacji dostępnych jest na stronie: climateambassadors.eu

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Uczelnia zapewnia studentom kierunku biologia kompleksowy, systematyczny i zróżnicowany system wsparcia w procesie uczenia się, rozwoju naukowego, społecznego i zawodowego oraz przygotowania do wejścia na rynek pracy. System ten jest dostosowany do specyfiki kształcenia biologicznego, w szczególności w zakresie zajęć laboratoryjnych, pracy badawczej oraz rozwijania kompetencji analitycznych i eksperymentalnych.

Wsparcie studentów ma charakter ciągły i obejmuje wszystkie etapy kształcenia. Studenci są przygotowywani do studiowania poprzez spotkania wprowadzające, szkolenia oraz zajęcia propedeutyczne „Kultura i techniki studiowania”. W Uczelni prowadzone są spotkania organizacyjno-informacyjne dla nowoprzyjętych studentów, które odbywają się w tygodniu poprzedzającym rozpoczęcie roku akademickiego a termin spotkania określony jest w harmonogramie roku akademickiego. W trakcie spotkania studenci mają możliwość zapoznać się z organizacją wydziału oraz uczestniczyć w szkoleniu z praw i obowiązków studenta prowadzonym przez przedstawicieli Samorządu Studentów. W trakcie spotkania organizacyjnego przedstawiana jest studentom oferta jednostek wspierających studenta, takich jak Centrum Wsparcia Studenta, Biuro Pomocy Materialnej, Biuro Karier, Dział Współpracy Międzynarodowej, Centrum Dostępności, Duszpasterstwo Akademickie. W trakcie tygodnia organizacyjnego realizowane są także spacer po kampusie, które mają na celu zapoznanie nowych studentów z infrastrukturą akademicką i lokalizacją jednostek wsparcia. Na początku roku akademickiego nowo przyjęci studenci mają obowiązek wzięcia udziału w szkoleniu BHP oraz zapoznać się z systemem wypożyczeń bibliotecznych, szkolenie realizowane jest w formie zdalnej za pomocą platformy Moodle. W trakcie studiów studenci mają zapewnione wsparcie dydaktyczne w postaci konsultacji z nauczycielami akademickimi, dedykowanego opiekuna roku oraz możliwości korzystania z Indywidualnej Organizacji Studiów i tutoring.

Na pierwszych zajęciach studenci zapoznawani są z sylabusami zajęć oraz zasadami zaliczenia przedmiotu. Każda osoba prowadząca zajęcia ma obowiązek wyznaczyć termin dyżurów, w trakcie których dostępna jest dla studentów i udziela wsparcia związanego z zakresem realizowanego przedmiotu. Taki dyżur powinien odbywać się nie rzadziej niż raz w tygodniu. Dodatkowo studentom udostępnia się przygotowane pomoce, takie jak [Poradnik dla studenta](#). Studenci są informowani o zmianach w planach i terminach zajęć, a także o innych kwestiach związanych z dydaktyką i bieżącą działalnością Uczelni drogą elektroniczną poprzez USOS U-mail, komunikaty na stronie internetowej, portalu Facebook, a także w aplikacji mobilnej mUSOS UKSW.

Zgodnie z § 9 Regulaminu studiów dla każdego rocznika dziekan powołuje opiekuna roku, który czuwa nad realizacją procesu dydaktycznego, zaspokajaniem potrzeb naukowych, socjalnych, kulturalnych i duchowych studentów oraz może w tych sprawach zgłaszać wnioski i propozycje Rektorowi i dziekanowi, kierownikowi kierunku, a także organom Samorządu Studentów.

Istnieje możliwość wypożyczenia publikacji drukowanej lub skorzystania z czytelni znajdujących się na obydwu kampusach. W czytelniach znajdują się stanowiska komputerowe z dostępem do Internetu i do kilkudziesięciu elektronicznych baz danych. Biblioteka główna posiada stanowisko komputerowe przystosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością ze specjalnym oprogramowaniem oraz pozycje w formie audiobooków oraz pisanych w języku Braille’a. Biblioteka UKSW uczestniczy w systemie BiblioWawa, który umożliwia wypożyczenia publikacji z innych uniwersyteckich bibliotek w Warszawie.

Każdy student UKSW ma możliwość bezpłatnego zainstalowania oprogramowania Microsoft Office 365. W pakiecie ma dostęp do najnowszych wersji aplikacji: Word, Excel, PowerPoint, OneNote, Outlook, Skype dla firm, Publisher, Access oraz 1 TB osobistego miejsca na wirtualnym dysku OneDrive. Instalacji może dokonać na 5 komputerach PC lub Mac, 5 tabletach i 5 smartfonach. Może także korzystać z aplikacji i udostępnianych dokumentów poprzez przeglądarkę internetową logując się w domenie UKSW. Większość obiektów UKSW zapewnia dostęp do szybkiej sieci bezprzewodowej WI FI. Dostępne są dwie odrębne sieci - jedna dla studentów i pracowników Eduroam, która umożliwia korzystanie z Internetu nie tylko na Uniwersytecie, lecz również w większości uczelni wyższych w Polsce

oraz w ponad 80 krajach na świecie, druga dla gości Uniwersytetu. Studenci mogą także korzystać z urządzeń wielofunkcyjnych zlokalizowanych w budynkach w miejscach ogólnodostępnych za pomocą systemu Centralnego Wydruku. Uczelnia zapewnia pomieszczenie przeznaczone na pokój dla matki z dzieckiem, a w niektórych łazienkach także przewijaki dla dzieci. Dodatkowo na korytarzach w budynkach uczelni umiejscowiono kąciki do pracy dostępne dla studentów, które dzięki wysokiej zabudowie umożliwiają oddzielenie się od zgiełku i współpracę studentów w mniejszych grupach. Dostępne są też pokoje wyciszeń. Studenci w trakcie procesu studiowania mogą brać udział w ewaluacji funkcjonowania uczelni, poprzez udział w cyklicznym badaniu przeprowadzanym przez Biuro Innowacji Dydaktycznych, Szkoleń i Jakości Kształcenia, podczas którego studenci oceniają jakość kształcenia, organizację zajęć, obsługę i wsparcie studentów, a także infrastrukturę. W raporcie z badania znajdują się ponadto wnioski oraz rekomendacje.

Dla studentów kierunku biologia szczególne znaczenie ma dostęp do infrastruktury badawczej (laboratoria, biblioteki, zasoby elektroniczne) oraz wsparcie w rozwijaniu kompetencji badawczych. W procesie kształcenia wykorzystywane są nowoczesne technologie (platformy e-learningowe, systemy informatyczne), co zwiększa dostępność i efektywność wsparcia.

System wsparcia obejmuje formy:

- merytoryczne (konsultacje, opieka naukowa, wsparcie projektów badawczych),
- organizacyjne (IOS),
- materialne (stypendia socjalne, zapomogi, stypendia dla osób z niepełnosprawnościami),
- psychologiczne (konsultacje indywidualne),
- techniczne (dostęp do sprzętu, oprogramowania, systemów IT),
- specjalistyczne (wsparcie dla studentów ze szczególnymi potrzebami).

Studenci znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, życiowej, studenci z niepełnosprawnościami mogą korzystać z różnych form pomocy materialnej oferowanej przez Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, w tym: ze stypendium socjalnego, stypendium specjalnego oraz zapomogi. Biuro Pomocy Materialnej zajmuje się także przyznawaniem miejsc w domach studenckich.

Studenci, którzy nie posiadają odpowiedniego sprzętu komputerowego do realizacji kształcenia mogą skorzystać z komputerów przeznaczonych dla studentów w miejscach udostępnionych na uczelni lub wypożyczyć komputer zgodnie z [decyzją](#) Prorektora ds. studenckich i kształcenia.

W UKSW działa jednostka ogólnouczelniana Centrum Wsparcia Studenta, której zadaniem oprócz koordynowania spraw i biur ogólnouniwersyteckich związanych z obsługą studenta należy także udzielanie indywidualnych konsultacji we wszystkich sprawach studenckich, współpraca z Samorządem Studentów i Doktorantów, wspieranie inicjatyw studenckich oraz projektowanie nowych rozwiązań odpowiadających na potrzeby studenta. W roku akademickim 2025/2026 CWS i Samorząd Studentów UKSW przy współpracy z Działem Zamówień Publicznych zorganizowało warsztaty dla Kół Naukowych „Dofinansowanie w praktyce”. Ponadto CWS realizuje szkolenia z rozliczania inicjatyw studenckich, „Spacer po kampusie – Poznaj swoją uczelnię” podczas dni organizacyjnych dla studentów I-go roku, przygotowuje poradnik dla studentów.

Studenci mogą korzystać z bezpłatnych, profesjonalnych konsultacji z psychologiem, które adresowane są do studentów doświadczających trudności związanych z funkcjonowaniem w środowisku akademickim oraz do studentów przeżywających indywidualne problemy emocjonalno-psychiczne. Porady odbywają się w formie synchronicznego kontaktu on-line lub stacjonarnie. Na konsultacje zapisać się można poprzez wypełnienie [formularza rejestracyjnego](#) dostępnego na stronie internetowej Centrum Dostępności. Informacje dotyczące pomocy psychologicznej są łatwo dostępne na stronie internetowej.

8.1. Wsparcie osób z niepełnosprawnością

Wsparcia osobom z niepełnosprawnością udziela Centrum Dostępności. W jego strukturze działają: Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami (BON UKSW) – odpowiedzialne za wsparcie formalne, dydaktyczne i organizacyjne studentów ze szczególnymi potrzebami oraz Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna przy Centrum Dostępności – zapewniająca specjalistyczną pomoc psychologiczną, pedagogiczną, terapeutyczną, logopedyczną oraz wsparcie duchowe.

Pełni ono istotną rolę w zapewnianiu pełnego udziału studentów z niepełnosprawnościami w procesie kształcenia i badaniach naukowych. Formy wsparcia Centrum Dostępności:

- Indywidualna organizacja studiów, która umożliwi dostosowanie planu studiów do potrzeb i możliwości studenta
- bezpłatne poradnictwo psychologiczne zapewniające wsparcie emocjonalne i radzenie sobie z trudnościami
- pomoc tłumacza języka migowego dla studentów niesłyszących lub niedosłyszących
- miejsca parkingowe dla studentów z dysfunkcją ruchu ułatwiające dostęp do uczelni
- warsztaty i szkolenia: rozwijające umiejętności społeczne i zawodowe.

Biuro działa na rzecz studentów z różnymi rodzajami niepełnosprawności oraz przewlekłymi chorobami. W ramach działań organizowane są liczne inicjatywy, takie jak ogólnopolska konferencja naukowa na temat niepełnosprawności, "Dzień Adaptacyjny" oraz projekt "Absolwent bez barier". Te inicjatywy mają na celu edukację, świadomość społeczną i dostarczenie praktycznego wsparcia dla studentów z niepełnosprawnościami. Centrum Dostępności angażuje się również w tworzenie publikacji naukowych, takich jak książka *Studenci z różnymi niepełnosprawnościami. Raport nt. wsparcia instytucjonalnego. Co warto zmienić?* pod redakcją naukową prof. Jacka Bleszyńskiego i dr hab. Anny Fidelus. Ta publikacja dostarcza praktycznych wskazówek dla pracowników uczelni i studentów w kontekście poprawy wsparcia instytucjonalnego.

Uniwersytet jest zaangażowany w zapewnienie jak największej dostępności studentom. W budynkach UKSW znajdują się windy ułatwiające poruszanie się osobom z ograniczoną mobilnością. Ponadto Uniwersytet posiada specjalistyczne stanowiska komputerowe z oprogramowaniem wspomagającym osoby z różnymi rodzajami niepełnosprawności. W niektórych miejscach, takich jak audytoria, zainstalowane są pętle indukcyjne, które pomagają osobom z problemami słuchu. Pomieszczenia w budynkach oraz w windzie oznaczone są napisami w języku Braille'a. Na stronie internetowej zamieszczona jest deklaracja dostępności, gdzie opisana jest infrastruktura pod kątem dostępu dla osób z niepełnosprawnością.

8.2. Rozwój studentów

Studenci kierunku biologia mogą zrzeszać się w kołach naukowych (Studenckie Koło Naukowe Biologów Człowieka UKSW, Koło Biologów Terenowych UKSW, Koło Naukowe Biologii Molekularnej). Studenci uczestniczą w projektach badawczych, konferencjach i seminariach. Są wspierani w przygotowywaniu publikacji oraz prezentacji wyników badań.

Studenci mogą rozwijać aktywność w obszarach naukowym, społecznym, sportowym i przedsiębiorczym. Uczelnia zapewnia warunki organizacyjne i finansowe dla działalności kół naukowych i organizacji studenckich, co sprzyja rozwijaniu kompetencji społecznych. Studenci kierunku biologia, działając w organizacjach studenckich, angażują się w realizację inicjatyw ściśle związanych ze swoim obszarem kształcenia. Podejmują się organizacji projektów naukowych, warsztatów tematycznych oraz wyjazdów terenowych i obozów badawczych, które umożliwiają zdobywanie praktycznego doświadczenia i pogłębianie wiedzy biologicznej.

Głównym mechanizmem zachęcającym studentów do osiągania wyróżniających się wyników w nauce, również osiągnięć naukowych, artystycznych i sportowych jest stypendium rektora, które jest świadczeniem ustawowym. Dodatkowo studenci z wybitnymi osiągnięciami mogą starać się o

Stypendium Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, a także zgodnie z regulaminem studiów, studenci wyróżniający się wynikami w nauce lub sporcie, wzorowym wypełnianiem swoich obowiązków, osiągnięciami w pracy w studenckim ruchu naukowym lub osiągnięciami na rzecz społeczności akademickiej, mogą otrzymać nagrodę rzeczową lub pieniężną albo wyróżnienie w postaci odznaki honorowej, dyplomu uznania lub listu pochwalnego. Nagroda ta przyznawana jest raz w roku przez rektora. Studenci studiów niestacjonarnych, którzy osiągnęli najlepszy wynik w nauce mogą ubiegać się o zwolnienie lub obniżenie opłaty za studia. W latach akademickich 2020/2021–2025/2026 stypendium Rektora przyznano 82 studentom kierunku biologia, co stanowi udokumentowany efekt opisanego wyżej systemu motywowania studentów.

Na Uniwersytecie funkcjonuje również możliwość realizacji kształcenia metodą tutoringu zgodnie z Zarządzeniem Rektora nr 93/2022. Celem tutoringu akademickiego jest pomoc studentom w osiągnięciu ich osobistych celów rozwojowych, z dostosowaniem do ich potrzeb, poziomu umiejętności akademickich, specjalizacji oraz zainteresowań. Metoda przeznaczona jest dla studentów potrzebujących wsparcia ze względu na posiadane dysfunkcje lub dla studentów wyróżniających się w nauce; może być także stosowana w przypadku małych grup studenckich na małoliczebnych kierunkach studiów.

Studenci biologii mogą realizować kształcenie językowe w ramach lektoratów z pięciu języków na różnych poziomach: angielski (B1+, B2, C1), francuski (A1, B1), rosyjski (A1, B1, B2), włoski (A1, B1) i hiszpański (A1, B1). W ofercie wychowania fizycznego dostępne są: piłka nożna, siatkówka, koszykówka, TBC, aerobik, taniec towarzyski, pilates, gimnastyka korekcyjna i nordic walking, a dla osób, które ze względu na stan zdrowia nie mogą uczestniczyć w aktywnoruchowych zajęciach – konwersatorium z Historii Kultury Fizycznej.

Studenci biologii korzystają z księgozbioru Biblioteki Głównej UKSW (kampus ul. Dewajtis) i bibliotek wydziałowych (kampus ul. Wóycickiego), obejmujących czasopisma, książki i kilkadziesiąt elektronicznych baz danych. UKSW uczestniczy w systemie BiblioWawa, umożliwiającym wypożyczanie ze wszystkich warszawskich bibliotek uniwersyteckich. Biblioteka Główna posiada specjalistyczne stanowisko dla osób z niepełnosprawnością (oprogramowanie wspomagające, audiobooki, zbiory w języku Braille’a). Szczegółowy opis infrastruktury zawarty jest w Załączniku 6 do raportu.

Na UKSW działają trzy organizacje studenckie z gwarantowanym rocznym budżetem: Akademicki Związek Sportowy UKSW, Erasmus Student Network (ESN) i Niezależne Zrzeszenie Studentów (NZS) na mocy Zarządzenia Nr 42/2022 Rektora UKSW.

Studenci kierunku biologia mają możliwość włączania się w działalność naukową Wydziału poprzez uczestnictwo w studenckich kołach naukowych.

Na WBNS UKSW działają koła naukowe, na mocy Zarządzenia Nr 42/2022 Rektora UKSW z dnia 17 maja 2022 r. (wbns.uksw.edu.pl/studenci/kola-naukowe/) studenci mają możliwość uczestniczenia w pracach naukowych prowadzonych przez pracowników wydziału, udziału w projektach badawczych oraz prezentowania wyników badań na konferencjach krajowych i zagranicznych. Nad działalnością i sprawozdawczością kół czuwają ich opiekunowie oraz w trybie nadzoru dziekan. Koła mogą ubiegać się o dofinansowanie inicjatyw studenckich w trzech transzach konkursowych w trakcie roku akademickiego (10 stycznia, 10 marca i 31 października). Inicjatywy nagłe mogą być dofinansowane w ramach transzy konkursowej będącej w dyspozycji Prorektora ds. studenckich i kształcenia. Studenci działający w kołach naukowych mają również możliwość aplikowania o środki finansowe do dziekana - przeznaczone m.in. na wyjazdy konferencyjne i realizację projektów badawczych.

Aktualnie na WBNS działa pięć studenckich kół naukowych dostępnych dla studentów kierunku biologia:

- Koło Naukowe Biologii Człowieka (KNBC) — opiekun: dr Justyna Marchewka-Długońska. Koło zrzesza obecnie 26 osób, prowadzi projekty badawcze z zakresu biologii człowieka i bioarcheologii, m.in. analizę szczątków kostnych w ramach współpracy z Muzeum Pomnika Historii Frombork (od 2025 r.) oraz badania serii szkieletowych z wczesnośredniowiecznego cmentarzyska w Borkowie. W ramach grantu NAWA „PROM” (nr BPI/PRO/2025/1/00043) w roku 2025/2026 ośmioro członków KNBC zrealizowało 26-dniową wymianę naukową w

Universidad de Barranca w Peru; wcześniejszy projekt finansowany ze środków MNIÉ (SKN/SP/569371/2023) obejmował prace wykopaliskowe w dolinach Pativilca i Paramonga. Koło organizuje Ogólnopolską Studencką Konferencję Biologii Człowieka. W zestawieniu tabelarycznym przedstawiono dane dotyczące finansowania Koła Naukowego Biologii Człowieka z UKSW i z grantu MNISW (Tabela 17).

Tabela 17. Zestawienie finansowania Koła Naukowego Biologii Człowieka WBNS UKSW

Nr decyzji	Data decyzji	Nazwa inicjatywy	Wysokość dofinansowania	Efekt
PSiK 322-TP-05/2022	1.02 2022 r.	Osteobigrafie pochowanych w krypcie kościoła pod wezwaniem Wniebowzięcia NMP w Wielogłowach (woj. Małopolskie).	1611 zł.	Wyjazd naukowy 4 studentów i udział w eksploracji krypty Rodziny Wielogłowskich i Lanckorońskich
PSiK 322-TP-06/2022	1.02. 2022 r.	Organizacja Studencko-doktoranckiej Konferencji Naukowej Biologów Człowieka	2402 zł.	Organizacja konferencji
PSiK 322-RE-15/2023	4. 05.2022 r.	Udział studentów w 22 Funeraliach Lednicko-Gnieźnieńskich	850 zł.	Wyjazd 5 studentów na konferencje, udział bierny
PSiK 322-RE-05/2023	4. 04. 2023 r.	Czynny udział studentów z Koła Naukowego w Ogólnopolskiej Studenckiej Konferencji Antropologicznej (OSKA)	270 zł.	Wyjazd 3 studentów, udział czynny w konferencji, Jakub Duda otrzymał wówczas I Nagrodę za najlepszy referat
PSiK 322-RE-20/2023	18.09.2023 r.	Organizacja Studenckiej Konferencji Biologii Człowieka	3600 zł.	Organizacja konferencji i opłacenie składek za naszych studentów
PSiK 322-RE-20/2023	28.11.2023 r.	II Studencka Konferencja Biologii Człowieka - Dofinansowanie opłaty konferencyjnej dla członków Koła	500 zł.	

PSiK 322-RE-22/2026	8.02026 r.	Analiza antropologiczna szczątków ludzkich z zespołu katedralnego we Fromborku – praktyczne szkolenie studentów SKNBC	4000 zł.	Udział 18 studentów w wyjeździe terenowym do Fromborka. Celem był udział w analizie szczątków kanoników warmińskich pochowanych między 1710 a 1910 rokiem w krypcie kanonickiej we Fromborku.
SKN/SP/569371/2023W GRANT MNISW	2023	„Los valles de Barranca. Historie życia zmarłych z dolin Pativilca i Paramonga (Peru)”	53 433,50 PLN	Udział 3 studentów w pracach terenowych w Peru oraz publikacja wyników CT-Analysis and Facial Reconstruction of Children Mummy from Cerro La Horca (Barranca District, Peru).

- Koło Naukowe Biologii Molekularnej (KNBM) — opiekun: dr Paweł Rusin. Koło włącza studentów w prace badawcze i projekty naukowe Wydziału z zakresu biologii molekularnej środowiskowej oraz genetyki bakterii, zwierząt i człowieka. Członkowie uczestniczą w konferencjach krajowych i międzynarodowych. Koło angażuje się w popularyzację nauki podczas Nocy Biologów, Dni Studenta UKSW, Dni Otwartych oraz Pikników Naukowych.
- Koło Biologów Terenowych UKSW (KBT) — opiekunowie: mgr Michał Winczek i dr hab. Jerzy Romanowski, prof. uczelni. Koło prowadzi badania środowiskowe i inwentaryzacje biologiczne na obszarze aglomeracji warszawskiej, uczestniczy w akcjach Bio-Blitz, reprezentuje Wydział na targach i piknikach naukowych oraz prowadzi warsztaty i prelekcje dla szkół podstawowych i liceów. Wyniki badań są publikowane i prezentowane na konferencjach naukowych.
- Koło Naukowe „BiotechMasters” — opiekunowie: dr inż. Bartłomiej Macherzyński i dr inż. Monika Kisiel. Koło zrzesza studentów kierunków biotechnologia, inżynieria środowiska i biologia. Realizuje eksperymentalne projekty badawcze w obszarach biotechnologii, ochrony środowiska i biologii molekularnej, prowadzi działania popularyzatorskie oraz nawiązuje kontakty z instytucjami naukowymi i przemysłem.
- Koło Naukowe „Zielone Wilki” — opiekun: dr inż. Krystian Kurowski. Koło działa od 2014 r. i zrzesza studentów inżynierii środowiska zainteresowanych odnawialnymi źródłami energii (dostępne także dla studentów biologii zainteresowanych tym obszarem). Członkowie występują na konferencjach, prowadzą działalność praktyczną i nawiązują współpracę z jednostkami energetycznymi.

Studenci biologii prezentowali referaty na ogólnopolskich i międzynarodowych konferencjach: na Ogólnopolskiej Studenckiej Konferencji Badań Biomedycznych (Kraków, 30 maja 2026 r.) – m.in. „Wrodzone i intencjonalne deformacje czaszki”, „Zmienność morfometryczna i morfologiczna otworu

podoczodołowego”; na XIV Międzynarodowej Konferencji Studentów i Doktorantów „Inżynier XXI wieku” (Bielsko-Biała, 6 grudnia 2024 r.) i XI Forum Młodych Naukowców (7 grudnia 2024 r.); na I Ogólnopolskiej Konferencji Studentów Archeologii (Kraków, 23–25 kwietnia 2025 r.). Studenci uczestniczą również w popularyzacji nauki: Nocy Biologów, Warszawskim Festiwalu Nauki, Dniach Otwartych UKSW, Pikniku Naukowym PR i CN Kopernik oraz projekcie BioBlitz w Szkole (2025 r. – edukacja przyrodnicza z udziałem 7 warszawskich szkół).

Wybrane przykłady aktywności konferencyjnej i publikacyjnej studentów (lata 2023–2026)

- A. Mazurowska, II Studencka Konferencja Biologii Człowieka 08.12.2023, Proporcja płci żyworodzonych noworodków w XIX-wiecznym Żelowie
- O. Roślan, II Studencka Konferencja Biologii Człowieka 08.12.2023, Seznowość urodzeń w historycznym Żelowie
- N. Krysiak, II Studencka Konferencja Biologii Człowieka 08.12.2023, Umieralność noworodków i niemowląt w XIX-wiecznym Żelowie
- W. Sucharska, II Studencka Konferencja Biologii Człowieka 08.12.2023, Przeżywalność dzieci w zależności od statusu społeczno-ekonomicznego rodziny w historycznym Żelowie
- 28 września 2021, Konferencja pt. „100 lat Fitopatologii w SGGW w Warszawie”. D. Berezovska, T. Oszako, T. Malewski, M. Stocki, N. Stocka, W. K. Moser, L. S. Baggett, L. Belbahri, A. Marozau, J. A. Nowakowska. Wpływ defoliacji na poziom reakcji obronnych u brzozy brodawkowatej (*Betula pendula* (Roth.)) w warunkach infekcji patogenem *P. plurivora*. Poster.

Studenci kierunku biologia przy wsparciu doktorantów aktywnie uczestniczą w cyklicznych przedsięwzięciach popularyzujących nauki biologiczne, przede wszystkim w ogólnopolskiej inicjatywie „Noc Biologów” oraz konferencji „Biopotencjał”. W ramach tych wydarzeń przygotowują wykłady, warsztaty i pokazy naukowe skierowane do szerokiego grona odbiorców.

Wśród działań realizowanych podczas „Nocy Biologów” w 2025 r. znalazły się m.in.:

- „Skala pH – kolor prawdę Ci powie” – wykład połączony z pokazem, przygotowany przez Aleksandrę Miotłę i Maję Krakowiak z Koła Naukowego Biologii Molekularnej. Wystąpienie dotyczyło skali pH, substancji wskaźnikowych oraz praktycznych zastosowań analizy odczynu.
- „Zapraszamy na kawę – wykład o kofeinie” – prezentacja przygotowana przez Aleksandrę Bartczak, Jakubą Kaczałę i Marię Żarską z Koła Naukowego Biologii Molekularnej, poświęcona biochemicznym i fizjologicznym właściwościom kofeiny oraz jej znaczeniu dla organizmów roślinnych.
- „Co żyje w próchnie? Sekrety życia krocionogów i równonogów” – warsztaty połączone z pokazem żywych okazów, prowadzone przez Dominikę Żyżyńską i Aleksandrę Sawicką.
- „Niezwyczajne związki owadów i roślin” – wykład doktorantki Małgorzaty Czai dotyczący koewolucyjnych zależności między roślinami a bezkręgowcami.
- „Jak sprawdzamy jakość wody?” – warsztaty poświęcone metodom oceny jakości wody w środowisku, prowadzone przez mgr. Michała Winczka, doktoranta.

W ramach „Nocy Biologów 2026” członkowie Koła Biologii Człowieka przygotowali wykład pt. „Tajemnice mumifikacji”, prezentujący biologiczne i kulturowe aspekty procesów mumifikacyjnych. Istotnym obszarem działalności studentów i doktorantów jest również popularyzacja wyników badań naukowych realizowanych poza granicami kraju. W latach 2023–2026 członkowie Koła Biologii Człowieka uczestniczyli w spotkaniach i warsztatach organizowanych w Peru we współpracy z „Programa de Investigación los Valles de Barranca”, upowszechniając wyniki polsko-peruwiańskich badań bioarcheologicznych.

Studenci angażują się także w działalność popularyzatorską prowadzoną za pośrednictwem mediów. W 2025 r. członkowie Koła Biologii Człowieka udzielali komentarzy eksperckich związanych z

odkryciem mezolitycznego pochówku rodzinnego w Orłowie, datowanego na około 9 tys. lat. W tym samym roku uczestniczyli również w działaniach medialnych dotyczących odkrycia wczesnośredniowiecznego cmentarzyska w Borkowie. Kolejnym przykładem aktywności popularyzującej naukę jest udział Koła Biologii Człowieka w projekcie „Kompas Odkrywcy”, realizowanym we współpracy z Muzeum Pomnik Historii Frombork – Zespół Katedralny. W sierpniu 2026 r. studenci prowadzili warsztaty osteologiczne, przybliżając uczestnikom metody badań antropologicznych i bioarcheologicznych. Działania te przyczyniają się do upowszechniania wiedzy biologicznej, rozwijania kompetencji komunikacyjnych studentów i doktorantów oraz wzmacniania współpracy uczelni z otoczeniem społecznym i instytucjonalnym.

Studenci kierunku biologia są systematycznie włączani w projekty badawcze realizowane w Instytucie Nauk Biologicznych oraz w Centrum Badawczo-Dydaktycznym WBNS. Są zachęceni do publikowania wyników swoich badań, przygotowywania referatów i posterów oraz uczestnictwa w różnych formach komunikacji naukowej, przy wsparciu nauczycieli akademickich. Przykłady publikacji studentek oraz pracowników WBNS ze studentami:

- Kaliszewicz A., Winczek M., Karaban K., Kurzydłowski D., Górka M., Koselak W., Romanowski J. (2020). The contamination of inland waters by microplastic fibres under different anthropogenic pressure: Preliminary study in Central Europe (Poland). *Waste Management & Research* 1–8. DOI: 10.1177/0734242X20938448
- Nieczuja-Dwojacka, J., Klemarczyk, W., Siniarska, A., Kozieł, S., & Szysz, T. (2020). Socio-economic determinants of the somatic development and reaction time of vegetarian and non-vegetarian children. *Anthropologischer Anzeiger; Bericht uber die biologisch-anthropologische Literatur*, 77(2), 137–146. <https://doi.org/10.1127/anthranz/2020/1107>
- Oszako T., Voitka D., Stocki M., Stocka N., Nowakowska J.A., Linkiewicz A., Hsiang T., Berezovska D., Malewski T. (2020). *Trichoderma asperellum* efficiently protects *Quercus robur* leaves against *Erysiphe alphitoides*. *European Journal of Plant Pathology*, 159(2), 295–308. <https://doi.org/10.1007/s10658-020-02162-y>
- Nowakowska J.A., Berezovska D., Szulińska A. (2021). Postawa społeczeństwa wobec organizmów modyfikowanych genetycznie (GMO) w Polsce - na przykładzie wybranych grup osób. *Studia Ecologiae et Bioethicae*, 19(1), 103–114.
- Siniarska, A., Nieczuja-Dwojacka, J., Grochowska, M., & Kozieł, S. (2021). Body structure, muscular strength and living conditions of primary school children in Warsaw. *Journal of biosocial science*, 53(1), 98–107. <https://doi.org/10.1017/S0021932020000061>
- Marozau A., Kotszan U., Oszako T., Nowakowska J., Berezovska D., Moser K.W., Hsiang T. (2022). The influence of the genetic factor and spatial structure on the growth of European silver fir (*Abies alba* Mill.) of autochthonous origin in a forest plantation in the Białowieża Forest. *Forests* 13, 831, <https://doi.org/10.3390/f13060831>
- Kaliszewicz, A., Panteleeva, N., Karaban, K., Runka, T., Winczek, M., Beck, E., Romanowski, J. (2023). First evidence of microplastic occurrence in the marine and freshwater environments in a remote polar region of the Kola peninsula and a correlation with human presence. *Biology*, 12(2), 259
- Nieczuja-Dwojacka, J., Borowska, B., Budnik, A., Marchewka-Długońska, J., Tabak, I., & Popielarz, K. (2023). The Influence of Socioeconomic Factors on the Body Characteristics, Proportion, and Health Behavior of Children Aged 6–12 Years. *International journal of environmental research and public health*, 20(4), 3303. <https://doi.org/10.3390/ijerph20043303>
- Nieczuja-Dwojacka, J., Marchewka, J., Siniarska, A., Budnik, A., Popielarz, K., & Tabak, I. (2023). Influence of body build on hand grip strength, simple reaction time and strength of the abdominal muscles in prepubertal children. *Anthropologischer Anzeiger; Bericht uber die*

- Oszako T., Kowalczyk K., Zalewska W., Berezovska D., Nowakowska J.A., Rutkiewicz A., Bakier S.; Borowik P. (2023). Feasibility of using a silicon preparation in the breeding of common trees seedlings: Application to pine (*Pinus sylvestris*) and oak (*Quercus robur*). *Forests* 14(3), 577, <https://doi.org/10.3390/f14030577>
- Mołodziejko, W., Nowakowska, J., Linkiewicz, A. (2023). The Awareness of the Polish Society on New Genomic Techniques. [W:] A Roadmap for Plant Genome Editing. Editing by Agnès Riccio, Dennis Eriksson, Dragana Miladinović, Jeremy Sweet, Katrijn Van Laere, Ewa Woźniak-Gientka (ed); Springer Nature Switzerland, 2023. p. 481-491, ISBN-13: 978-303146152-1
- Malewski T., Katarzyna Leszczyńska K., Borzuchowska K.D., Sierakowski M., Oszako T., Nowakowska J.A. (2024). Identification of necrophagous beetles (Coleoptera) using low-Resolution Real-Time PCR in the buffer zone of Kampinos National Park. *Insects* 16(2), 215, <https://doi.org/10.3390/insects16020215>
- Mazurowska A., Roslan O., Marzyjanek M., 2024, Związek między BMI przed ciążą oraz zmianą masy ciała matki w czasie ciąży a parametrami biologicznymi noworodków, *Antropogen*, 1(12): 15-24. · Nieczuja-Dwojackska, J., Borowska, B., Bryska, A., & Traczyk, K. (2024). Differences in the lifestyle of young women and men during the COVID-19 pandemic in Central Poland. *Anthropologischer Anzeiger; Bericht uber die biologisch-anthropologische Literatur*, 81(2), 135–145. <https://doi.org/10.1127/anthranz/2025/1886>
- Nieczuja-Dwojackska, J., Marchewka-Długońska, J., Budnik, A., Wojtowicz, P., Giemza, B., Skrzypczyk, B., & Zvarik, A. (2024). Factors influencing sex ratio at birth in Krosno, Poland. *Scientific reports*, 14(1), 98. <https://doi.org/10.1038/s41598-023-50555-w> ·
- Nowakowska J. Dang M. Kiełtyk P. Niemczyk M. Malewski T. Szulc W. Rutkowska B., Borowik P., Oszako T. (2024). Silicon modifies photosynthesis efficiency and hsp gene expression in European beech (*Fagus sylvatica*) seedlings exposed to drought stress. *Genes* 15, 1233, <https://doi.org/10.3390/genes15091233>
- Czaja, M., Ceryngier, P. (2025). Distribution and ecology of *Cynegetis impunctata* (Linnaeus, 1767) (Coleoptera: Coccinellidae) in Poland: New records and review of published data. *The Coleopterists Bulletin*, 79(1), 137-145. <https://doi.org/10.1649/0010-065X-79.1.137>
- Długoński, A., Marchewka, J., Tomporowska, Z., & Nieczuja-Dwojackska, J. (2025). Dynamic Growth of “Pioneer Trees” as a Basis for Recreational Revitalization of Old Urban Landfills: A Case Study of Zgierz, Central Poland. *Land*, 14(9), 1905. <https://doi.org/10.3390/land14091905>
- Kaliszewicz, A., Czyżewska, A., Karaban, K., Olejniczak, I., Boniecki, P. (2025). Micro-and Mesoplastic Consumption Tendency of *Exaiphasia diaphana* Sea Anemones. *Animals*, 15(3), 405 - <https://doi.org/10.3390/ani15030405> ·
- Weselak, M., Kaliszewicz, A. (2025). Steroid Hormone Pollution and Life History Strategies of Freshwater Planarians and Snails in a Mesocosm Experiment. *Limnological Review*, 25(4), 54 <https://doi.org/10.3390/limnolrev25040054>
- Weselak, M., Kaliszewicz, A. (2025). Steroid Hormones in the Aquatic Environment—Review of the State of Knowledge and Comparison of Surface Water Pollution between Europe and Asia. *Studia Ecologiae et Bioethicae*, 23(4) <http://doi.org/10.21697/seb.5864>

WBNS UKSW organizuje cykliczne konferencje naukowe z udziałem studentów biologii. Ogólnopolska Konferencja Dyplomatów i Studentów „Biopotencjał” (wbns.uksw.edu.pl/kik/konferencje-i-kursy/konferencje/biopotencjal/) odbyła się w VII edycji w 2022 r. i VIII edycji 23 listopada 2023 r. Studencka Konferencja Biologii Człowieka, organizowana przez Koło

Naukowe Biologii Człowieka, osiągnęła II edycję (I edycja: 8–9 grudnia 2023 r., Warszawa). Wydział zorganizował też: Ogólnopolską Konferencję Naukową „Etyczne i prawne wyzwania współczesnej ochrony środowiska i zwierząt” (18 marca 2026 r.), konferencję „Medycyna klasztorna wczoraj i dziś” (15 marca 2025 r.) Cyklicznie odbywa się Seminarium Noblowskie – współorganizowane przez WBNS i Wydział Medyczny; w roku 2024/2025 poświęcone odkryciu mikroRNA (laureaci: Victor Ambros i Gary Ruvkun), z udziałem prof. Adama Smitha, dyrektora Nobel Prize Outreach. W latach 2020–2024 organizowano cykliczne spotkania popularyzatorskie „Wykład naukowy WBNS dla społeczności akademickiej”. Na wykłady zapraszani byli specjaliści z różnych dziedzin, w tym na przykład prof. A. Różdżyńska-Świątkowska (Antropologia kliniczna – przeżytek czy przyszłość?), dr hab. Ruzanny Dżawadian (Do czego służą neurony w mózgach dorosłych ssaków?), czy prof. dr hab. Hazem Kalaji (Wykorzystanie fluorescencji chlorofilu do wczesnego wykrywania i identyfikacji stresorów u roślin uprawnych).

Studenci kierunku biologia mogą brać udział w wymianie akademickiej krajowej w ramach programu MOST oraz w wymianie międzynarodowej w ramach programu Erasmus+. Rekrutacja prowadzona jest na semestr lub rok akademicki. Program Erasmus+ koordynowany jest na poziomie Uczelni przez Dział Współpracy Międzynarodowej. Na Wydziale Biologii i Nauk o Środowisku funkcję koordynatora programu Erasmus+ (a zarazem pełnomocnika Dziekana ds. współpracy międzynarodowej) pełni dr hab. inż. Piotr Matyjasiak, prof. uczelni (Instytut Nauk Biologicznych), odpowiedzialny za kwestie formalne oraz wsparcie zarówno studentów wyjeżdżających, jak i przyjeżdżających. Studenci zagraniczni mogą korzystać ze wsparcia kolegów studentów tzw. „buddy” oraz pracowników Welcome Centre UKSW (kompleksowa pomoc w zakwaterowaniu, opiece zdrowotnej, legalizacji pobytu, organizacji wydarzeń integracyjnych).

W latach akademickich 2020/2021–2025/2026 czworo studentów kierunku biologia zrealizowało wyjazd na pełny semestr w ramach programu Erasmus+. W okresie 2020/2021–2022/2023 - z uwagi na pandemię COVID-19 i wynikające z niej ograniczenia mobilności międzynarodowej - nie zrealizowano żadnego wyjazdu; mobilność została wznowiona od roku akademickiego 2023/2024. Wyjeżdżający w omawianym okresie studenci kierunku biologia to: Piotr Olejarczyk i Izabela Żółtowska (2023/2024, Latvijas Universitāte, Łotwa); Aleksander Kowerski-Gomes (2024/2025, Universidade da Coruña, Hiszpania); Barbara Olga Radzikowska (2024/2025, Univerza v Ljubljani, Słowenia); oraz dwoje będzie realizowało w kolejnym roku akademickim: Helena Kostrzewska (2026/2027, Univerzita Komenského v Bratislavě, Słowacja) oraz Tadeusz Skorowski (2026/2027, Itä-Suomen Yliopisto, Finlandia).

Mobilność przyjazdowa realizowana jest w ramach bilateralnej współpracy z uczelniami partnerskimi. W latach akademickich 2020/2021–2025/2026 na kierunek biologia przyjechało łącznie 12 studentów zagranicznych w ramach programu Erasmus+: jedna osoba w roku 2021/2022 (Yerevan State University, Armenia), jedna w roku 2022/2023 (Universidad Autónoma de Madrid, Hiszpania), jedna w roku 2023/2024 (Ilia State University, Gruzja), pięć osób w roku 2024/2025 (Universidad Autónoma de Madrid oraz Universidade da Coruña - Hiszpania; Ilia State University - Gruzja; El Colegio de La Frontera Sur - Meksyk, 2 osoby) oraz cztery osoby w bieżącym roku 2025/2026 (Universidad Autónoma de Madrid - 2 osoby; Universidade da Coruña - 2 osoby). Współpraca z dwoma uczelniami hiszpańskimi (UAM oraz Universidade da Coruña) ma charakter wzajemny: studenci kierunku biologia wyjeżdżają do tych samych ośrodków, z których przyjeżdżają studenci hiszpańscy, co świadczy o trwałości i obustronnej atrakcyjności współpracy. Sieć partnerską uzupełnia rozszerzenie współpracy poza Europę - od roku 2024/2025 studenci kierunku biologia goszczą u siebie kolegów z meksykańskiego El Colegio de La Frontera Sur.

Studenci mogą uczestniczyć również w Programie Buddy (opieka nad studentem zagranicznym) oraz w wymianie krajowej w ramach Programu MOST.

Studenci biologii WBNS UKSW przygotowani są do rynku pracy przez program studiów (w tym na studiach pierwszego stopnia przez praktyki zawodowe), wizyty studyjne, spotkania ze specjalistami branżowymi oraz działalność w kołach naukowych. Do udokumentowanych wizyt studyjnych należą m.in.: wizyta na Wydziale Geologii Uniwersytetu Warszawskiego (9 stycznia 2025 r.) w ramach zajęć z Paleobiologii – prelekcję i warsztaty poprowadził dr Daniel Tyborowski, studenci

obejrżeli skamieniałości ryb dewońskich, gadów kredowych i fauny ostatniego zlodowacenia (wbns.uksw.edu.pl); wizyty w Narodowym Instytucie Leków i wizyta w Laboratorium Kryminalistycznym KSP, opiekun: dr hab. Justyna Nowakowska, prof. UKSW). W ramach kół naukowych realizowane są regularne wyjazdy terenowe: ekspedycja wykopaliskowa w Peru, doliny Barranca, cmentarzyska El Porvenir i Rinconada (styczeń–luty 2026 r., 8 studentów Koła Naukowego Biologii Człowieka, projekt NAWA PROM nr BPI/PRO/2025/1/00043; dofinansowanie: 953 800,00 zł); ekspedycja na Cerro Colorado, Barranca (rok akad. 2023/2024, 3 studentów, 22 nienaruszone toboły grzebalne kultury Chancay, dofinansowanie MENiS: 53 433,50 zł); badania w okolicach Kopalina i Lubiato (2023 r., Koło Biologów Terenowych UKSW – monitoring gatunków inwazyjnych, bobra europejskiego, płazów i mikroplastiku w miejscu planowanej elektrowni atomowej); badania w rejonie przekopu Mierzei Wiślanej (2022 r.) oraz monitoring bobra europejskiego w Warszawie (2022 r., wyniki zaprezentowane na VIII Ogólnopolskiej Studenckiej Konferencji Teriologicznej).

Na poziomie uczelnianym Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości UKSW (<https://inkubator.uksw.edu.pl>) jako jednostka wspierająca rozwój przedsiębiorczości i kompetencji zawodowych studentów oferuje studentom: indywidualne konsultacje z doradcami zawodowymi w zakresie planowania kariery i zakładania działalności gospodarczej, cykl warsztatów i szkoleń „Przestrzeń Rozwoju” oraz „Przestrzeń Przedsiębiorczości”, Dni Kariery, diagnozowanie zainteresowań i predyspozycji zawodowych, pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy oraz współpracę z pracodawcami i instytucjami rynku pracy. Inkubator koordynuje również działalność Wydziałowych Rad Biznesu (w tym Wydziałowej Rady Biznesu WBNS) oraz prowadzi sieć Akademickich Inkubatorów Przedsiębiorczości (Sieć AIP zainaugurowana w grudniu 2024 r.). Studenci kierunku biologia mogą bezpłatnie korzystać z pełnej oferty Inkubatora.

Na poziomie Wydziału pełnomocnik Dziekana ds. praktyk studenckich na kierunku biologia - dr Paweł Rusin - opracowuje wytyczne programu praktyk, przedstawia studentom ich cele i zasady, zatwierdza dokumentację oraz udziela wsparcia na każdym etapie realizacji praktyk. Studenci otrzymują pomoc w wyborze miejsc praktyk, co umożliwia im zdobywanie doświadczenia zgodnego z zainteresowaniami, rozwijanie kompetencji zawodowych i budowanie sieci kontaktów. Współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym w zakresie wsparcia studentów koordynują pełnomocnicy Dziekana ds. współpracy z pracodawcami - dr inż. Agnieszka Poniatowska i dr Piotr Mędrzycki - którzy utrzymują kontakty z absolwentami i instytucjami przyjmującymi praktykantów.

Studenci kierunku biologia odbywają praktyki w wymiarze 120 godzin (4 ECTS) w trakcie II roku studiów I stopnia. Miejscem odbywania praktyk mogą być m.in. laboratoria badawcze, diagnostyczne, medyczne lub analityczne, instytuty badawcze, jednostki administracji państwowej i samorządowej, podmioty gospodarcze prowadzące działalność związaną z biologią (w tym oceną oddziaływań na środowisko), parki narodowe, ogrody botaniczne i zoologiczne. Szczegółowe zasady realizacji i rozliczania praktyk regulują: Zarządzenie Nr 8/2022 Rektora UKSW w sprawie Regulaminu praktyk studenckich (wraz ze zmianą wprowadzoną Zarządzeniem Nr 24/2024 Rektora UKSW z dnia 27 maja 2024 r.), Zarządzenie nr 1/2022 Dziekana WBNS z dnia 21 marca 2022 r. w sprawie szczegółowych zasad realizacji i rozliczania praktyk studenckich na WBNS UKSW oraz Zarządzenie Nr 48/2023 Rektora UKSW z dnia 20 września 2023 r. Pełna dokumentacja praktyk dostępna jest na stronie Wydziału (<https://wbns.uksw.edu.pl/studenci/praktyki-studenckie/>).

Biuro Karier UKSW prowadzi i regularnie aktualizuje bazę proponowanych miejsc praktyk studenckich, w której Uczelnia ma podpisane porozumienia z pracodawcami (<https://bk.uksw.edu.pl/praktyki/proponowane-miejsca-praktyk/>). Baza obejmuje łącznie ponad 120 propozycji miejsc praktyk; wśród miejsc preferowanych dla studentów kierunku biologia znajdują się obecnie: Muzeum i Instytut Zoologii Polskiej Akademii Nauk, Instytut Biocybernetyki i Inżynierii Biomedycznej Polskiej Akademii Nauk, Miejski Ogród Zoologiczny w Warszawie oraz Fundacja Instytut im. Benedykta Dybowskiego. Student korzystający z bazy kontaktuje się bezpośrednio z placówką, powołując się na zawarte porozumienie i ustala terminy realizacji praktyki; może również proponować własne miejsca praktyk na lokalnym rynku pracy za pośrednictwem Biura Karier.

Biuro organizuje również coroczne Targi Pracy oraz spotkania branżowe dostępne dla społeczności akademickiej UKSW. Biuro Karier UKSW, będące członkiem Ogólnopolskiej Sieci Biur

Karier, wspiera studentów biologii w wejściu na rynek pracy. Zarejestrowani studenci i absolwenci mają pełny dostęp do ofert praktyk, staży i pracy przez Serwis Akademickich Biur Karier (SABK – bk.uksw.edu.pl/serwis-abk/).

Biuro Karier prowadzi szkolenia i warsztaty przez cały rok m.in.: „Cykl rozwojowych czwartków z Biurem Karier – Akademia Analityka”, Letnia i Zimowa Akademia Rozwoju, „Gra o karierę”, „Warsztaty z Policją”, „Rekrutacja Know-How”, „Moc jest w Tobie”, „Tricki w Excelu i VBA”, „Internet jako narzędzie do wymarzonej pracy”, „Rekrutacja oczami rekrutera”, „Student na rynku pracy – CV”, „Your first job interview in English”, „Teoria Ról Zespołowych dra Belbina®”, „AC/DC – Assessment Center / Development Center” oraz „Zawód psychoterapeuta”. Biuro organizuje spotkania z pracodawcami i wizyty studyjne: z Agencją Bezpieczeństwa Wewnętrznego (bk.uksw.edu.pl/spotkanie-z-abw/), w [Kancelarii Prezesa Rady Ministrów](#) oraz praktyki studenckie w [ABW](#). Biuro oferuje indywidualne [doradztwo zawodowe](#) (2–5 spotkań, ok. 1,5–2 godz. każde) z wykorzystaniem testów kompetencji i Testu Ról Zespołowych M. Belbina®.

Od 2026 r. realizowany jest na UKSW plebiscyt „Wydziałowy Student Roku” ustanowiony przez Prorektora ds. Studenckich i Kształcenia UKSW Decyzją Nr 4/2026 z dnia 17 lutego 2026 r. (monitor.uksw.edu.pl/docs/8624). Inicjatywa organizowana jest przez Prorektora Annę Fidelus oraz Centrum Wsparcia Studenta z udziałem władz dziekańskich; jej celem jest uhonorowanie studentów szczególnie aktywnych, odpowiedzialnych i zaangażowanych w życie wydziału i uczelni. Kandydatów zgłaszają dziekani, prodziekani, nauczyciele akademicki i pracownicy administracyjni. Komisje plebiscytowe oceniają osiągnięcia naukowe (działalność w kołach naukowych, konferencje, publikacje w czasopismach punktowanych), działalność społeczną, osiągnięcia sportowe i artystyczne oraz wzorowe wypełnianie obowiązków i osiągnięcia międzyuczelniane lub międzynarodowe. Każdy wydział wybiera jednego laureata, który otrzymuje honorowy tytuł „Wydziałowego Studenta Roku” i nagrodę Rektora UKSW. W I edycji (2026) laureatką z Wydziału Biologii i Nauk o Środowisku została studentka III roku studiów I stopnia kierunku Biologia – Alicja Hołosyniuk.

8.3. Pomoc materialna dla studentów

Za koordynowanie spraw związanych z pomocą materialną dla studentów odpowiada [Dział Pomocy Materialnej dla Studentów \(DPM\)](#), działający na kampusie Młociny. Jednostka ta realizuje zadania związane z przyznawaniem świadczeń materialnych, miejsc w domach studenckich oraz obsługą ubezpieczeń zdrowotnych studentów.

System wsparcia materialnego na UKSW obejmuje:

- stypendium socjalne dla studentów znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej,
- stypendium dla osób z niepełnosprawnościami, przyznawane na podstawie ważnego orzeczenia o niepełnosprawności,
- zapomogę dla studentów przejściowo znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej,
- Stypendium Rektora dla studentów osiągających wysokie wyniki w nauce lub posiadających szczególne osiągnięcia,
- Stypendium Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego,
- możliwość uzyskania miejsca w domu studenckim,
- ubezpieczenie zdrowotne finansowane przez Uczelnię na wniosek studenta.

8.4. Inne formy wsparcia dla studentów

Studenci o wybitnych osiągnięciach mają możliwość korzystania z indywidualnej organizacji studiów, tutoringu oraz wsparcia w rozwoju naukowym, w tym publikowaniu wyników badań.

Informowanie studentów o systemie wsparcia odbywa się poprzez systemy informatyczne (USOSweb, poczta elektroniczna), stronę internetową oraz media społecznościowe. System jest wielokanałowy i zapewnia dostęp do aktualnych informacji dotyczących procesu kształcenia oraz form wsparcia. Informacje dotyczące pomocy materialnej umieszczane na stronie internetowej Biura

Pomocy Materialnej dla Studentów oraz na głównej stronie systemu USOSweb UKSW. Ponadto są rozsyłane do wszystkich dziekanatów na Uniwersytecie.

Procedury składania i rozpatrywania skarg i wniosków są przejrzyste i wielostopniowe. Obejmują poziom opiekuna roku, władz wydziału oraz komisji uczelnianych. System zapewnia skuteczność i bezstronność postępowań.

Na podstawie Zarządzenia Rektora UKSW 73/2024 z dnia 29 listopada 2024 r. w Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie utworzono funkcję Rzecznika Praw Studenta. Do zadań Rzecznika należy m.in. ochrona praw osób kształcących się w Uniwersytecie, przedstawianie zainteresowanym studentom informacji dotyczących funkcjonowania i regulacji prawnych obowiązujących w Uniwersytecie, w szczególności dotyczących przebiegu toku studiów oraz procedur przyznawania pomocy materialnej, pomoc w wyjaśnieniu spraw lub uzyskiwaniu stosownych informacji od właściwych jednostek organizacyjnych Uniwersytetu, przekazywanie władzom Uniwersytetu raportów dotyczących sytuacji problematycznych.

Obsługa administracyjna studentów realizowana jest przez wykwalifikowaną kadrę dziekanatu oraz jednostek centralnych uczelni, posiadającą odpowiednie kompetencje i doświadczenie w zakresie wsparcia procesu kształcenia. Zakres świadczonych usług obejmuje m.in. obsługę toku studiów, udzielanie informacji dotyczących organizacji kształcenia oraz wsparcie w sprawach administracyjnych. Wykorzystanie nowoczesnych systemów informatycznych umożliwia sprawną komunikację ze studentami, szybki dostęp do niezbędnych informacji i dokumentów oraz efektywną realizację procesów administracyjnych. Przyjęte rozwiązania zapewniają wysoki poziom dostępności, terminowości i skuteczności obsługi studentów.

UKSW prowadzi działania informacyjne, edukacyjne i wspierające na rzecz zapewnienia studentom bezpiecznego, równego i dostępnego środowiska studiowania. Istotną rolę w tym zakresie pełni Centrum Dostępności, którego misją jest tworzenie przyjaznego środowiska akademickiego oraz wspieranie studentów w pełnym uczestnictwie w procesie kształcenia i życiu uczelni. Centrum organizuje warsztaty, szkolenia i programy integracyjne, a także zapewnia wsparcie psychologiczno-pedagogiczne oraz konsultacje specjalistyczne.

Działania uczelni ukierunkowane są na przeciwdziałanie wykluczeniu, dyskryminacji oraz nierównemu traktowaniu studentów, w szczególności osób ze szczególnymi potrzebami. W ramach Centrum Dostępności funkcjonują m.in. Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnością oraz Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, które zapewniają indywidualne wsparcie, pomoc w adaptacji do środowiska akademickiego oraz działania służące budowaniu dobrostanu i poczucia bezpieczeństwa studentów.

W przypadku zagrożenia bezpieczeństwa, przejawów dyskryminacji, przemocy lub innych niepożądanych zachowań studenci mogą korzystać z pomocy jednostek wsparcia funkcjonujących na uczelni, w tym Centrum Wsparcia Studenta. Uczelnia zapewnia możliwość uzyskania pomocy psychologicznej, pedagogicznej i organizacyjnej, a także prowadzi działania służące rozwiązywaniu konfliktów oraz reagowaniu na przypadki naruszenia bezpieczeństwa i zasad równego traktowania. Sprawy związane z przeciwdziałaniem dyskryminacji i innym formom przemocy podlegają odpowiednim procedurom obowiązującym w UKSW.

Istotnym elementem systemu wsparcia jest działalność Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej UKSW oraz Centrum Wsparcia Studenta. Studenci mogą korzystać z bezpłatnych konsultacji psychologicznych, pedagogicznych, terapeutycznych i doradztwa zawodowego. Pomoc obejmuje sytuacje kryzysowe, trudności adaptacyjne, problemy emocjonalne, zaburzenia nastroju, przeciążenie związane z procesem studiowania, trudności interpersonalne oraz planowanie ścieżki zawodowej. Studenci biologii mogą korzystać z poradnictwa psychologicznego zarówno stacjonarnie w Centrum Wsparcia Studenta, jak i w formule zdalnej. Wsparcie adresowane jest do osób doświadczających trudności związanych z funkcjonowaniem w środowisku akademickim, takich jak stres, konflikty czy poczucie wykluczenia, a także problemów osobistych, rodzinnych i zdrowotnych, w tym stanów depresyjnych i lękowych. Centrum Wsparcia Studenta prowadzi również warsztaty z zakresu radzenia sobie ze stresem, działania profilaktyczne, szkolenia psychoedukacyjne oraz konsultacje indywidualne. W okresach zwiększonego obciążenia studentów, szczególnie podczas sesji egzaminacyjnych,

uruchamiane są dodatkowe dyżury specjalistów. Średni czas oczekiwania na konsultację psychologiczną wynosi około dwóch tygodni. Uczelnia współpracuje także z podmiotami zewnętrznymi realizującymi wsparcie psychologiczne.

Zgodnie z Regulaminem studiów UKSW studenci mogą ubiegać się o urlop długoterminowy lub krótkoterminowy od zajęć albo o Indywidualną Organizację Studiów (IOS). O Indywidualną Organizację Studiów student może się ubiegać, jeżeli uzyskał zaliczenie pierwszego roku (studia I stopnia) lub semestru (studia II stopnia), uzyskał na wcześniejszym etapie studiów średnią nie niższą niż 4,0 oraz spełnił przynajmniej jeden z dodatkowych warunków, m.in.: wybitne osiągnięcia naukowe; podjęcie studiów na drugim kierunku w Uniwersytecie; zgodę na wyjazd na stypendium zagraniczne; cele zawodowe wyraźnie określone w sylwetce absolwenta kierunku, wymagające specjalistycznej wiedzy; odbywanie stażu zawodowego zgodnego z kierunkiem studiów; prowadzenie badań w interdyscyplinarnych zespołach badawczych; działalność w organizacjach naukowych lub społecznych; uczestnictwo w reprezentacjach sportowych minimum na poziomie krajowym. IOS umożliwia indywidualny dobór metod i form kształcenia przy jednoczesnym zaangażowaniu opiekuna naukowego, który czuwa nad poprawnością przebiegu procesu kształcenia. Studenci kierunku biologia mogą korzystać z Indywidualnej Organizacji Studiów oraz indywidualnych dostosowań procesu kształcenia. Najczęściej obejmują one wydłużenie czasu egzaminów i zaliczeń, zmianę formy egzaminowania, możliwość korzystania z pomocy asystenta dydaktycznego, dostosowanie warunków uczestnictwa w zajęciach laboratoryjnych oraz indywidualne ustalanie terminów realizacji obowiązków dydaktycznych. Wsparcie udzielane jest zgodnie z zasadą indywidualizacji i dostosowania do rzeczywistych potrzeb każdego studenta. Na dzień 31 grudnia 2025 r. w BON UKSW zarejestrowanych było 226 studentów z niepełnosprawnościami, w tym 5 studentów kierunku Biologia. IOS przyznawany jest przez Dziekana na wniosek studenta. W okresie od września 2023 r. do stycznia 2026 r. Indywidualną Organizację Studiów (IOS) przyznano siedmiu studentom kierunku biologia: jednej osobie w roku akademickim 2023/2024, czterem osobom w roku 2024/2025 oraz dwóm osobom w bieżącym roku 2025/2026 (stan na 16 stycznia 2026 r.). Najczęstszą przesłanką przyznania IOS była niepełnosprawność studenta potwierdzona stosownym orzeczeniem (3 przypadki) oraz przewlekła choroba (2 przypadki); pozostałe 2 wnioski uwzględniono na podstawie spełnienia ogólnych wymogów formalnych Regulaminu studiów (m.in. realizacja pracy dyplomowej wymagającej dostosowania harmonogramu zajęć).

8.5. System wspierania studentów na poziomie Wydziału

System wsparcia studentów kierunku biologia na poziomie wydziałowym ma charakter celowany i uwzględnia potrzeby wszystkich grup studiujących, w tym osób z niepełnosprawnościami, studentów przewlekłe chorych, znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej lub życiowej, studentek w ciąży, studentów będących rodzicami, studentów zagranicznych oraz studentów szczególnie uzdolnionych. Studenci są na bieżąco informowani o dostępnych formach wsparcia za pośrednictwem stron internetowych jednostek uczelnianych wymienianych wcześniej oraz w szczególności Wydziału Biologii i Nauk o Środowisku (<https://wbns.uksw.edu.pl/>). Informacje przekazywane są także poprzez system USOS, media społecznościowe Uczelni, materiały informacyjne oraz wydarzenia adaptacyjne organizowane dla osób rozpoczynających studia. Dzięki temu studenci mają stały i równy dostęp do informacji dotyczących dostępnych świadczeń, procedur oraz możliwości uzyskania pomocy na każdym etapie kształcenia. Wsparcie studentów w procesie uczenia się zapewniają władze Wydziału, nauczyciele akademicy, pracownicy administracyjni oraz przedstawiciele studentów działający w organach kolegialnych i zespołach funkcjonujących na poziomie Wydziału i Uniwersytetu. Szczególną rolę w koordynowaniu działań wspierających studentów pełnią Dziekan oraz Prodzikan ds. Studenckich i Kształcenia, którzy odpowiadają za sprawy związane z organizacją procesu kształcenia, indywidualnymi potrzebami studentów oraz rozwiązywaniem problemów pojawiających się w trakcie studiów. Dodatkowym elementem systemu wsparcia są opiekunowie lat, którzy pomagają studentom w adaptacji do warunków studiowania, udzielają informacji dotyczących organizacji studiów oraz wspierają w rozwiązywaniu bieżących problemów związanych z tokiem studiów. Dzięki współpracy

władz Wydziału, nauczycieli akademickich, administracji i samorządu studenckiego studenci kierunku Biologia mogą liczyć na wszechstronną pomoc dostosowaną do ich indywidualnych potrzeb edukacyjnych, społecznych i organizacyjnych.

Kluczową rolę w systemie wsparcia studentów Wydziału Biologii i Nauk o Środowisku odgrywają władze dziekańskie. Funkcję Dziekana Wydziału pełni dr hab. Jerzy Romanowski, prof. uczelni. W roku akademickim 2025/2026 konsultacje dziekańskie odbywają się w poniedziałki w godz. 12.00-13.30 w sali 409 (budynek nr 23). Za sprawy związane z organizacją i przebiegiem procesu kształcenia, rozpatrywaniem spraw studenckich oraz podejmowaniem indywidualnych decyzji dotyczących toku studiów odpowiada Prodziekan ds. Studenckich i Kształcenia, dr hab. Małgorzata Wszelaka-Rylić, prof. uczelni. Konsultacje Prodziekana odbywają się w środy w godz. 13.00-14.30 w sali 409 (budynek nr 23). Kompleksową obsługę administracyjną studentów kierunku Biologia zapewnia Dziekanat Wydziału Biologii i Nauk o Środowisku, działający zgodnie z postanowieniami Zarządzenia Nr 54/2022 Rektora UKSW z dnia 29 czerwca 2022 r. w sprawie Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia (WSZJK). Dziekanat mieści się w pokoju 408 na IV piętrze budynku nr 23 przy ul. Wóycickiego 1/3 w Warszawie. Pracą dziekanatu kieruje mgr Maria Piątkowska, natomiast za bieżącą obsługę spraw studenckich odpowiada mgr Daniel Prokopiuk. Studenci mogą korzystać z pomocy pracowników dziekanatu w następujących godzinach: poniedziałek: 13.00-15.30, wtorek: 9.30-12.30, środa: 9.30-11.00 oraz 13.00-15.30, czwartek: 9.30-12.30. Godziny przyjęć dziekanatu w środy zostały skoordynowane z terminami konsultacji Prodziekana ds. Studenckich i Kształcenia, co umożliwia studentom załatwienie spraw administracyjnych oraz wymagających decyzji władz Wydziału podczas jednej wizyty. Istotnym elementem wsparcia organizacyjnego jest również szerokie wykorzystanie narzędzi informatycznych i kanałów komunikacji elektronicznej. Studenci korzystają z systemu USOSweb, który umożliwia m.in. składanie podań, monitorowanie przebiegu studiów, rejestrację na zajęcia oraz dostęp do ocen i informacji dydaktycznych. Ważnym narzędziem komunikacji jest także uczelniana poczta elektroniczna U-mail.

Aktualne informacje dotyczące organizacji studiów, wydarzeń wydziałowych oraz działalności naukowej publikowane są na stronie [internetowej Wydziału](#) oraz w mediach społecznościowych, w szczególności na profilu Facebook „WBNS UKSW”, koncie Instagram @wbns_uksw oraz kanale YouTube Wydziału. Za przygotowywanie i publikowanie komunikatów odpowiada Zespół ds. Promocji Wydziału. Stronę internetową Wydziału prowadzą mgr Maria Piątkowska, dr inż. Monika Kisiel oraz dr Joanna Nieczuja-Dwojackska, natomiast działania w mediach społecznościowych koordynuje dr Monika Fajfer-Jakubek we współpracy z mgr Angeliką Bryską (Facebook) oraz mgr Veroniką Bogdanovich (Instagram). Dzięki wykorzystaniu różnorodnych kanałów komunikacji studenci mają stały i szybki dostęp do informacji dotyczących procesu kształcenia, spraw organizacyjnych oraz aktywności naukowej i społecznej Wydziału oraz zapewnioną dostępność cyfrową.

Opiekunami poszczególnych roczników są doświadczeni nauczyciele akademicy powoływani spośród pracowników Wydziału. Ich głównym zadaniem jest wspieranie studentów w procesie adaptacji do środowiska akademickiego. Opiekunowie pełnią również rolę pośredników w kontaktach między studentami a władzami Wydziału, wspierając skuteczną komunikację oraz reprezentowanie interesów studentów. Do obowiązków opiekunów należy także monitorowanie przebiegu studiów oraz koordynowanie wyboru starostów roku i grup studenckich, z którymi utrzymują bieżący kontakt. Szczególną rolę w tym zakresie odgrywa opiekun pierwszego roku, który wspiera studentów w początkowym okresie studiowania i współpracuje ze starostami w sprawach organizacyjnych oraz dydaktycznych. Co do zasady, jeden opiekun sprawuje opiekę nad studentami przez cały cykl kształcenia, co sprzyja budowaniu trwałych relacji, lepszemu rozpoznawaniu potrzeb studentów oraz zapewnieniu ciągłości wsparcia. W uzasadnionych przypadkach opiekun roku może również pełnić funkcję opiekuna studentów realizujących indywidualną organizację studiów, wspierając ich w planowaniu i koordynacji procesu kształcenia zgodnie z przyjętymi rozwiązaniami organizacyjnymi. Obsadę opiekunów w roku akademickim 2025/2026 zestawiono w układzie tabelarycznym (Tabela 18).

Tabela 18. Wykaz opiekunów roku na kierunku Biologia I i II stopień

Rocznik	Stopień studiów	Opiekun roku
I rok	studia I stopnia	dr hab. Piotr Ceryngier, prof. ucz.
II rok	studia I stopnia	dr Grzegorz Łazarski
III rok	studia I stopnia	dr hab. Anita Kaliszewicz, prof. ucz.
I rok	studia II stopnia	dr inż. Piotr Kiełtyk

Opieka nad II rokiem studiów II stopnia w bieżącym roku akademickim nie jest sprawowana.

Na początku każdego roku akademickiego Wydział organizuje spotkanie organizacyjne dla studentów pierwszego roku, podczas którego przedstawiane są najważniejsze informacje dotyczące organizacji studiów. Studenci zapoznają się z obowiązującymi regulaminami, prawami i obowiązkami studenta oraz dostępnymi formami wsparcia oferowanymi przez Uczelnię i Wydział. W trakcie spotkania prezentowani są przedstawiciele władz Wydziału, opiekunowie poszczególnych roczników, pełnomocnicy Dziekana oraz przedstawiciele studenckiego ruchu naukowego. Szczególnym elementem programu adaptacyjnego jest prezentacja działalności kół naukowych funkcjonujących na Wydziale. Każde koło przedstawia zakres swojej aktywności, realizowane projekty oraz możliwości zaangażowania się studentów w działalność naukową już od pierwszego roku studiów. Studenci zostają również zapoznani ze strukturą organizacyjną Wydziału, kadrą dydaktyczną i badawczą oraz infrastrukturą wykorzystywaną w procesie kształcenia, w tym z Centrum Laboratoryjnym Nauk Przyrodniczych (CLNP). Dodatkowo przedstawiana jest oferta jednostek ogólnouczelnianych wspierających studentów, takich jak Centrum Wsparcia Studenta, Dział Pomocy Materialnej, Centrum Dostępności oraz Biuro Karier. Dla zapewnienia bezpieczeństwa i sprawnego korzystania z zasobów Uczelni wszyscy nowo przyjęci studenci zobowiązani są do odbycia szkolenia z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy (BHP) oraz szkolenia bibliotecznego, obejmującego zasady korzystania z systemu biblioteczno-informacyjnego UKSW. Dzięki tym działaniom studenci już na początku kształcenia otrzymują kompleksowe wsparcie ułatwiające rozpoczęcie studiów oraz aktywne uczestnictwo w życiu akademickim.

Istotnym elementem wsparcia studentów w procesie kształcenia są konsultacje prowadzone przez nauczycieli akademickich. Umożliwiają one uzyskanie dodatkowych wyjaśnień dotyczących treści realizowanych podczas zajęć, konsultowanie problemów związanych z przygotowywaniem prac zaliczeniowych i dyplomowych, a także indywidualne wsparcie w planowaniu i realizacji procesu uczenia się. Zgodnie z obowiązującym w UKSW Regulaminem pracy nauczyciele akademicy są zobowiązani do prowadzenia konsultacji dla studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych w wymiarze ustalonym przez przełożonego, nie mniejszym niż 2 godziny dydaktyczne tygodniowo. Obowiązek ten obejmuje również okres sesji egzaminacyjnych, co zapewnia studentom możliwość bieżącego kontaktu z prowadzącymi oraz uzyskania pomocy na wszystkich etapach realizacji programu studiów. Terminy konsultacji są regularnie aktualizowane i publikowane na stronie internetowej Wydziału Biologii i Nauk o Środowisku w zakładce: dyżury pracowników oraz w systemie USOSweb w profilu każdego wykładowcy. Dzięki temu studenci mają łatwy dostęp do informacji o godzinach i formach kontaktu z nauczycielami akademickimi. Aktualny harmonogram dyżurów dostępny jest pod adresem: <https://wbns.uksw.edu.pl/studenci/dyzury-pracownikow/>. System konsultacji stanowi ważny element indywidualizacji procesu kształcenia, sprzyjając podnoszeniu efektów uczenia się, rozwijaniu zainteresowań naukowych studentów oraz budowaniu bezpośrednich relacji między studentami a kadrą akademicką.

8.5.1. Wydziałowa Rada Studentów WBNS

Ważną rolę w systemie wsparcia studentów Wydziału Biologii i Nauk o Środowisku odgrywa Wydziałowa Rada Studentów (WRS), która reprezentuje interesy społeczności studenckiej zarówno na poziomie Wydziału, jak i Uczelni. Przedstawiciele studentów uczestniczą w pracach Rady Wydziału, Wydziałowej Komisji Dydaktycznej oraz Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia, współtworząc rozwiązania dotyczące organizacji procesu kształcenia oraz doskonalenia jakości studiów. Wydziałowa

Rada Studentów WBNS działa zgodnie z § 9 Regulaminu Samorządu Studenckiego UKSW. Do jej kompetencji należy w szczególności:

- wybór przedstawicieli studentów do Rady Wydziału oraz komisji wydziałowych,
- wyrażanie opinii w sprawach dotyczących społeczności studenckiej Wydziału,
- opiniowanie programów studiów,
- uczestnictwo w procedurach związanych z obsadą funkcji kierowniczych w sprawach bezpośrednio dotyczących studentów,
- zarządzanie środkami finansowymi przekazywanymi do dyspozycji samorządu studenckiego.

W kadencji 2025/2026 Wydziałową Radę Studentów WBNS tworzą: Alicja Hołosyniuk – studentka III roku kierunku Biologia (studia pierwszego stopnia) oraz Matylda Kowalak – studentka II roku kierunku Biotechnologia (studia pierwszego stopnia). Kontakt z Wydziałową Radą Studentów możliwy jest za pośrednictwem: profilu Instagram: @wrs_wbns_uksw, profilu Facebook: „WRS WBNS UKSW”, poczty elektronicznej: wbnswrsuksw@gmail.com. Władze Wydziału utrzymują stały kontakt z Wydziałową Radą Studentów oraz starostami poszczególnych roczników poprzez spotkania konsultacyjne, zarówno o charakterze ogólnym, jak i indywidualnym. Pozwala to na bieżące identyfikowanie potrzeb studentów oraz podejmowanie działań służących doskonaleniu warunków studiowania. WRS WBNS aktywnie realizuje również własne inicjatywy pro jakościowe i integracyjne. W roku akademickim 2025/2026 do najważniejszych działań należały: „Skrzynka Zmian” – anonimowa skrzynka opinii umieszczona na parterze budynku nr 24, umożliwiająca studentom zgłaszanie problemów, propozycji usprawnień oraz pomysłów dotyczących funkcjonowania Wydziału. Zebrane uwagi są regularnie przekazywane władzom dziekańskim i stanowią element dialogu między studentami a władzami Wydziału, „Wydziałowe tablice informacyjne”, tablica WRS zlokalizowana na parterze budynku nr 24, służąca publikowaniu bieżących ogłoszeń i komunikatów kierowanych do studentów, oraz tablica kół naukowych znajdująca się na drugim piętrze budynku nr 24, przeznaczona do promowania aktywności naukowej studentów i informowania o wydarzeniach organizowanych przez studenckie koła naukowe, „Wydarzenia integracyjne”. organizowane przy wsparciu władz dziekańskich przedsięwzięcia sprzyjające integracji społeczności akademickiej. Przykładem była inicjatywa „Speed Friending”, zorganizowana 27 kwietnia 2026 r., której celem było stworzenie przestrzeni do nawiązywania kontaktów i współpracy pomiędzy studentami różnych kierunków i roczników studiujących na Wydziale. Działalność Wydziałowej Rady Studentów stanowi ważny element systemu zapewniania jakości kształcenia oraz budowania partnerskich relacji między studentami a władzami Wydziału, przyczyniając się do tworzenia przyjaznego i otwartego środowiska akademickiego.

8.6. Doskonalenie form wsparcia studentów

Praca dydaktyczna i administracyjna ze studentami w spektrum autyzmu oraz z zespołem Aspergera wiąże się ze specyficznymi wyzwaniem komunikacyjnymi, sensorycznymi i organizacyjnymi, dlatego Uczelnia systematycznie wspiera kadrę WBNS w tym zakresie. Od 15 marca 2025 r. Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnością UKSW (od 2025 r. - Centrum Dostępności) uruchomiło cykliczne dyżury konsultacyjne prof. Jacka Bleszyńskiego, pedagoga specjalizującego się we wsparciu edukacyjnym osób w spektrum autyzmu i z zespołem Aspergera, adresowane do wykładowców i pracowników administracji UKSW. Konsultacje odbywają się co dwa tygodnie stacjonarnie; wsparcie udzielane jest również drogą mailową (j.bleszynski@uksw.edu.pl). Pracownicy WBNS korzystają z konsultacji w zakresie: wskazówek dotyczących skutecznych metod komunikacji, dostosowania materiałów dydaktycznych i form zaliczeń, opracowywania strategii ułatwiających studentom funkcjonowanie na uczelni oraz lepszego rozumienia potrzeb edukacyjnych tej grupy studentów. W marcu 2025 r. kadra dydaktyczna UKSW otrzymała ponadto dedykowany poradnik metodyczny opracowany przez mgr Justynę Jastrzębską z BON/ Centrum Dostępności, poświęcony dostosowywaniu metod dydaktycznych

do indywidualnych potrzeb studentów - narzędzie stale dostępne dla nauczycieli akademickich Wydziału. Dodatkowo Centrum Dostępności oferuje cykl szkoleń dla kadry akademickiej:

- Szkolenie dla Kadry Zarządzającej UKSW z zakresu problematyki dostępności uczelni – [program](#)
- Szkolenie dla Kadry Zarządzającej UKSW z zakresu zarządzania różnorodnością – [program](#)
- Szkolenie świadomościowe dla Kadry Dydaktycznej z zakresu problematyki dostępności – Poziom 1 (Podstawowy) – [program](#)
- Szkolenie świadomościowe dla Kadry Dydaktycznej z zakresu problematyki dostępności – Poziom 2 (Zaawansowany) – [program](#)
- Szkolenie dla Kadry Dydaktycznej: „Tworzenie dostępnych dokumentów i materiałów edukacyjnych” – [program](#)
- Szkolenie świadomościowe dla Kadry Administracyjnej z zakresu problematyki dostępności – Poziom 1 (Podstawowy) – [program](#)
- Szkolenie świadomościowe dla Kadry Administracyjnej z zakresu problematyki dostępności – Poziom 2 (Zaawansowany) – [program](#)
- Szkolenie dla Kadry Administracyjnej z zakresu stosowania języka prostego w zakresie kontaktów administracyjnych – [program](#)
- Szkolenie dla Kadry Dydaktycznej i Administracyjnej w zakresie korzystania z dostępnych technologii oraz integracji narzędzi dostępności w codziennej pracy – [program](#)
- Szkolenia świadomościowe dla przedstawicieli samorządu studenckiego oraz innych organizacji zraszających studentów i doktorantów UKSW, Poziom 1 – [program](#)
- Cykl szkoleń specjalistycznych dla pracowników Centrum Dostępności

Na kierunku biologia indywidualizacja kształcenia wspierana jest dodatkowo poprzez systematyczne wdrażanie przez kadrę dydaktyczną metod aktywizujących, modelu nauczania mieszanego (blended learning), oceniania kształtującego oraz różnicowania nauczania zgodnego z zasadami projektowania uniwersalnego w uczeniu się (UDL). Reprezentatywnym przykładem jest praktyka dydaktyczna dr Moniki Fajfer-Jakubek, która ukończyła międzynarodowy program doskonalenia kompetencji dydaktycznych „Masters of Didactics” („Mistrzowie Dydaktyki”), realizowany przez Ghent University (100 godzin, certyfikat — 2022 r.). W latach 2020–2025 wdrożyła w prowadzonych przez siebie zajęciach na kierunku biologia (Podstawy systematyki i filogenezy, Biologia komórki, Biologia molekularna) szereg innowacji dydaktycznych obejmujących m.in. model nauczania mieszanego, metodę Jigsaw oraz pracę na platformie WISE, a także metody oceniania kształtującego (m. in. rubryki oceny; lata 2021–2025). Doświadczenia te zostały zaprezentowane społeczności akademickiej UKSW w ramach Tygodnia Jakości Kształcenia w 2023 r. - szkolenie pt. „Edukacja Przyszłości - doświadczenia i inspiracje z programu Mistrzowie Dydaktyki”.

Wydział organizuje również ukierunkowane szkolenia specjalistyczne pogłębiające kompetencje warsztatowe studentów. Przykładem jest szkolenie z zaawansowanych technik mikroskopowych dla studentów kierunków biologia, w trakcie którego uczestnicy zapoznali się z zasadami działania, budową i zastosowaniami mikroskopu świetlnego, technikami kontrastów w mikroskopii świetlnej, typowymi aberracjami i artefaktami mikroskopowymi, budową i zastosowaniem mikroskopów stereoskopowych (typy stereoskopów i rodzaje oświetlenia), budową i działaniem mikroskopu fluorescencyjnego oraz mikroskopu konfokalnego — w szczególności pod kątem zastosowań mikroskopii konfokalnej w badaniach biologicznych. Szkolenie odbyło się w formule online w dniach 4 marca 2022 r. (grupa I) oraz 11 marca 2022 r. (grupa II), w dwóch grupach po 20 osób (razem 40 uczestników), wymiar — 1 dzień × 4 godziny, łącznie 8 godzin; zakończone certyfikatem.

8.7. Tworzenie bezpiecznego i przyjaznego środowiska nauki i pracy

Ważnym elementem systemu wsparcia jest również troska o bezpieczeństwo studentów i pracowników oraz przeciwdziałanie zagrożeniom psychospołecznym. Na uczelni powołani zostali

Pełnomocnik Rektora ds. Naruszeń Prawa - dr Aleksandra Burek, Pełnomocnik Rektora ds. Równego Traktowania - dr Aleksandra Burek oraz Pełnomocnik Rektora ds. Bezpieczeństwa - dr hab. Zbigniew Mikołajczyk, prof. uczelni. Wdrożono procedurę zgłaszania przez sygnalistów naruszeń prawa i podejmowania działań następnych w Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie- Zarządzenie Nr 71/2025 Rektora Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie z dnia 20 października 2025 r.

Na UKSW obowiązuje Zarządzenie [Nr 47/2025](#) Rektora UKSW z dnia 23 czerwca 2025 r., zmieniające Zarządzenie [Nr 33/2024](#) w sprawie Polityki dotyczącej promocji przyjaznego środowiska pracy i nauki oraz przeciwdziałania zagrożeniom psychospołecznym. Uczelnia i Wydział prowadzą działania informacyjne oraz edukacyjne dotyczące bezpieczeństwa studentów, przeciwdziałania przemocy, dyskryminacji i wykluczeniu społecznemu, a także zasad reagowania w sytuacjach zagrożenia. Problematyka ta jest obecna podczas szkoleń studentów i pracowników, wydarzeń adaptacyjnych oraz inicjatyw organizowanych przez Centrum Dostępności i jednostki wydziałowe. Studenci mogą zgłaszać przypadki naruszeń oraz korzystać ze wsparcia psychologicznego, pedagogicznego, organizacyjnego i prawnego. Pomoc świadczą m.in. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna UKSW, Centrum Dostępności, Rzecznik Praw Studenta oraz Centrum Wsparcia Studenta.

W obszarze edukacji dotyczącej praw i bezpieczeństwa studentów szczególne znaczenie miała organizowana w maju 2025 r. pod patronatem Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego konferencja „Studencki Leksykon”, poświęcona prawom studenta. Wydarzenie zostało przygotowane przez Rzecznika Praw Studenta UKSW we współpracy z Prorektorem ds. studenckich i kształcenia. Istotnym przedsięwzięciem było również obowiązkowe szkolenie dotyczące reagowania w sytuacjach kryzysowych, takich jak „aktywny strzelec” czy „sytuacja zakładnicza”, przeprowadzone 14 stycznia 2025 r. przez funkcjonariuszy Biura Operacji Antyterrorystycznych Komendy Głównej Policji. Szkolenie objęło pracowników i studentów UKSW, w tym społeczność WBNS, i stanowiło element systematycznego przygotowywania społeczności akademickiej do reagowania na sytuacje zagrożenia.

Na Uczelni obowiązują szczegółowe procedury bezpieczeństwa i higieny pracy, a studenci pierwszego roku uczestniczą w obowiązkowych szkoleniach BHP. Studenci kierunku Biologia korzystający z laboratoriów podlegają dodatkowym regulaminom bezpieczeństwa obowiązującym w poszczególnych pracowniach. Podczas pierwszych zajęć zapoznawani są z instrukcjami oraz zasadami bezpiecznej pracy laboratoryjnej. Za nadzór nad bezpieczeństwem pracy w laboratoriach odpowiadają pełnomocnicy dziekana ds. laboratoriów i BHP: dr Maciej Fuszara oraz dr Elżbieta Popowska-Nowak.

Uczelnia zapewnia również przestrzenie przeznaczone do odpoczynku, pracy własnej oraz opieki nad dziećmi. Oprócz bibliotek i ogólnodostępnych miejsc do nauki studenci mogą korzystać z dedykowanych pomieszczeń wsparcia, w tym:

- pokoju nr 013 w budynku 23, pełniącego funkcję strefy relaksu (chill-out room), wyposażonego m.in. w wygodne pufy oraz urządzenia umożliwiające podgrzanie posiłku i przygotowanie gorących napojów,
- przewijaka dla dzieci, zlokalizowanego w toalecie dla osób z niepełnosprawnościami na pierwszym piętrze w łączniku pomiędzy budynkami 23 i 24,
- pokoju dla matek karmiących znajdującego się w budynku nr 15, w pomieszczeniu nr 41 na kampusie przy ul. Wóycickiego.

W przypadku zaistnienia działań i sytuacji niepożądanych wdraża się procedurę skargową regulowaną [Zarządzeniem Nr 5/2022](#) Dziekana WBNS z dnia 1 lipca 2022 r. oraz Uchwałą Nr 51/2025 (§ 7 ust. 8 Regulaminu Studiów). Formalne skargi kierowane są do Dziekana lub Prodziekana ds. studenckich i kształcenia; odwołania od decyzji Dziekana – do Rektora UKSW. Skargi i wnioski Samorządu Studentów oraz Wydziałowych Rad Studentów rozpatrywane są zgodnie z § 9 Regulaminu Samorządu Studenckiego UKSW. Anonimowe ankiety studenckie dotyczące przedmiotów analizuje i rozwiązuje Dziekan wraz z Prodziekanem ds. studenckich i kształcenia; ogólnouczelniana ankieta online „Oceń swoją uczelnię” jest analizowana przez władze wydziałów i omawiana na Kolegium Dziekańskim. Ścieżka rozpatrywania skarg i wniosków:

- sprawy zgłaszane są przez studentów indywidualnie lub za pośrednictwem przedstawicieli Samorządu Studentów (Wydziałowa Rada Studentów). Pierwszą instancją kontaktu są opiekunowie poszczególnych roczników, którzy rozwiązują problemy na bieżąco lub sygnalizują sprawy wymagające dalszego rozpatrzenia władzom Wydziału;
- sprawy i spory dotyczące przebiegu studiów rozpatrywane są przez Prodziekana ds. studenckich i kształcenia oraz- w razie potrzeby eskalacji - przez Dziekana Wydziału;
- sprawy i uwagi dotyczące jakości kształcenia są również kierowane do Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia oraz Wydziałowej Komisji Dydaktycznej, które formułują wnioski i rekomendacje przekazywane bezpośrednio Dziekanowi;
- anonimową ścieżkę zgłoszeniową zapewnia „Skrzynka Zmian” WRS WBNS umieszczona na parterze budynku nr 24, której zawartość jest regularnie przekazywana władzom dziekańskim;
- sprawy o charakterze dyscyplinarnym kierowane są do Uczelnianej Komisji Dyscyplinarnej dla Studentów; z ramienia WBNS w jej składzie zasiadają dr inż. Krystian Kurowski i dr inż. Piotr Kiełtyk. W Odwoławczej Komisji Dyscyplinarnej ds. Studentów WBNS reprezentują dr Monika Fajfer-Jakubek oraz mgr Michał Winczek.

Od 1 stycznia 2025 r. w Uniwersytecie utworzono funkcję Rzecznika Praw Studenta. Rzecznik realizuje zadania w szczególności poprzez: rozmowę lub konsultację z zainteresowanymi osobami podczas pełnionych dyżurów (także drogą elektroniczną i telefonicznie); udzielanie w uzasadnionych przypadkach stosownej informacji pisemnej; reagowanie w sytuacjach konfliktowych oraz kryzysowych, a także organizowanie spotkań indywidualnych i wspólnych pomiędzy osobami zaangażowanymi w konflikt; edukowanie studentów w zakresie ich praw i obowiązków; współpracę z rzecznikami praw studenta innych uczelni.

Obecny Rzecznik w maju 2025 r. zorganizował razem z Prorektorem ds. studenckich i kształcenia konferencję „Studencki Leksykon” poświęconą prawom studenta. W wydarzeniu wzięli udział przedstawiciele najważniejszych krajowych organów przedstawicielskich – m.in. Przewodnicząca PSRP, Przewodniczący FUNIP, a także przewodniczący samorządów studenckich. Do trzypanelowej dyskusji zostali zaproszeni także młodzi naukowcy oraz przedstawiciele władz. Konferencja została objęta patronatem honorowym Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Podnoszenie jakości systemu wsparcia studenta na kierunku biologia umożliwia:

- analiza raportów jednostek uczelnianych monitorujących różne aspekty wsparcia (raporty Biura Karier, DPM, Centrum Wsparcia)
- analiza semestralnych ocen studenckich dotyczących zajęć dydaktycznych (system USOS)
- ogólnouczelniana ankieta online „Oceń swoją uczelnię” – ocena jakości kształcenia, organizacji zajęć, obsługi i wsparcia, infrastruktury oraz satysfakcji ze studiów
- nieformalne i formalne konsultacje ze studentami i spotkania ze starostami roku (prodziekan ds. studenckich i kształcenia)
- rozmowy z Władzami Wydziału, opiekunami lat lub pracownikami naukowo-dydaktycznymi.

Regularne przeglądy systemu wsparcia prowadzone są zgodnie z Zarządzeniem Nr 54/2022 Rektora UKSW z dnia 29 czerwca 2022 r. w sprawie Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia. Obejmują one: analizę raportów Biura Karier, DPM i Centrum Dostępności, analizę semestralnych ocen studenckich w USOS, ogólnouczelnianą ankietę „Oceń swoją uczelnię”, badanie drop-out oraz konsultacje ze starostami roku. Na podstawie wyników monitorowania wdrożono następujące działania udoskonalające: uporządkowanie informacji na stronie WBNS, przygotowanie miejsc odpoczynku dla studentów, zmianę oferty gastronomicznej, rozszerzenie oferty Biura Karier o „Akademię Analityka” i „Cykl Czwartków”, wdrożenie Rzecznika Praw Studenta UKSW (2025 r.) oraz certyfikowane szkolenia z technik mikroskopowych. Ocena kadry wspierającej realizowana jest przez coroczne ankiety studenckie; wyniki zamieszczane są na stronie wbns.uksw.edu.pl/studenci/wyniki-ankiet-studenckich/. Dziekan prowadzi rozmowy z pracownikami, którzy otrzymali oceny negatywne i kieruje ich na dodatkowe szkolenia.

System wsparcia studentów kierunku biologia jest systematycznie monitorowany, oceniany i doskonalony. Procesem doskonalenia koordynuje Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia, działająca zgodnie z Regulaminem stanowiącym załącznik do Uchwały Nr 28/2022 Rady Wydziału WBNS. Skład Komisji w bieżącej kadencji: dr hab. Justyna Nowakowska (przewodnicząca), dr inż. Monika Kisiel (zastępczyni przewodniczącej), dr hab. Piotr Ceryngier, prof. uczelni, dr inż. Krystian Kurowski oraz przedstawiciele studentów - Zofia Żak i Mikołaj Świątek. Udział studentów w Komisji zapewnia rzeczywisty wpływ na ocenę i doskonalenie form wsparcia. Z ramienia WBNS w uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia zasiada dr inż. Monika Kisiel.

Podstawą procesu doskonalenia są:

- co semestralne ankiety oceny zajęć dydaktycznych prowadzone w systemie USOS - ich zbiorcze wyniki publikowane są na stronie Wydziału (<https://wbns.uksw.edu.pl/studenci/wyniki-ankiet-studenckich/>), a indywidualne wyniki dotyczące poszczególnych przedmiotów są dostępne dla prowadzących w USOSweb
- cykliczne badanie „Studenci o funkcjonowaniu swojej uczelni”, prowadzone przez Biuro Innowacji Dydaktycznych, Szkoleń i Jakości Kształcenia UKSW; wyniki - wraz z wnioskami i rekomendacjami - są uwzględniane w pracach Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia
- dedykowane wydziałowe badania ankietowe studentów kierunku biologia, organizowane w punktowych momentach (przykład - patrz niżej)
- analiza opinii i sugestii zgłaszanych przez studentów w bezpośrednich rozmowach z opiekunami roczników, pracownikami naukowo-dydaktycznymi oraz Prodziekanem ds. studenckich i kształcenia
- opinie Wydziałowej Rady Studentów oraz przedstawicieli studentów w organach Wydziału;
- anonimowe zgłoszenia przekazywane poprzez „Skrzynkę Zmian” WRS WBNS, regularnie przekazywane władzom dziekańskim.

Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia analizuje wyniki ankiet studenckich oraz raporty Biura Karier dotyczące zawodowych losów absolwentów, opracowuje rekomendacje dotyczące jakości kształcenia oraz sporządza coroczną kartę samooceny Wydziału według wzoru zaopiniowanego przez Uczelnianą Komisję ds. Jakości Kształcenia.

Przykładem na kierunku biologia jest wydziałowa ankieta studencka przeprowadzona w marcu 2021 r. (bezpośrednio po wizytacji PKA), poświęcona ocenie programów studiów I i II stopnia. Ankieta - opracowana i koordynowana przez kadrę naukowo-dydaktyczną Instytutu Nauk Biologicznych - objęła pytania dotyczące braków w katalogu przedmiotów i form zajęć, przedmiotów ocenianych jako zbędne, przedmiotów wymagających rozbudowy lub redukcji, postulowanych zmian w wymiarze godzinowym i punktacji ECTS, sposobów prowadzenia zajęć oraz oczekiwanych specjalności na studiach II stopnia. Na podstawie zagregowanych wyników wprowadzono następujące zmiany w programach studiów:

1. na studiach I stopnia - zwiększono wymiar ćwiczeń z anatomii (z 30 do 45 godzin), w odpowiedzi na powtarzający się postulat poszerzenia zajęć z anatomii człowieka (zgłaszany przez studentów w czterech wskazaniach jako przedmiot „za mało rozbudowany” oraz w pięciu wskazaniach jako wymagający większej liczby godzin);
2. na studiach II stopnia - wprowadzono do oferty zajęcia terenowe z paleobiologii jako przedmiot do wyboru (odpowiedź na postulat zwiększenia liczby zajęć praktycznych i terenowych);
3. na studiach II stopnia - wzbogacono ofertę zajęć praktycznych (laboratoria, ćwiczenia terenowe) oraz nadano programowi II stopnia bardziej ekspercki charakter - w odpowiedzi na sugestię, by program magisterski w wyraźny sposób poszerzał i pogłębiał kompetencje zdobywane na studiach I stopnia;
4. na studiach II stopnia - wprowadzono ofertę przedmiotów z zakresu biologii sądowej/kryminalistyki, w odpowiedzi na zgłoszony przez studentów postulat utworzenia

specjalności o tym profilu (zgłaszany m.in. siedmiokrotnie jako brakująca specjalność na II stopniu);

5. na studiach II stopnia - istotnie rozszerzono ofertę przedmiotów z zakresu biologii molekularnej, genetyki i mikrobiologii - w odpowiedzi na powtarzające się wskazania braków w tych obszarach (biologia molekularna - siedmiokrotnie, genetyka - czterokrotnie, mikrobiologia - wielokrotne wskazania jako oczekiwana specjalność).

Zmiany te zostały odzwierciedlone w obowiązującym obecnie programie studiów. Mechanizm ten - gromadzenie ustrukturyzowanej opinii studentów, jej analiza przez kadrę naukowo-dydaktyczną oraz wprowadzenie wynikających z niej zmian do programu studiów - stanowi udokumentowane domknięcie pętli jakości w odniesieniu do procesu kształcenia na kierunku biologia.

Najnowszym przykładem analizy jakości kształcenia jest ankieta przeprowadzona przez przedstawicieli Wydziałowej Komisji Dydaktycznej w roku akademickim 2024/2025 wśród studentów kierunku biologia, dotycząca ich zainteresowań tematycznych i preferencji w zakresie przedmiotów do wyboru. Wydziałowy mechanizm uwzględniania zainteresowań studentów w doborze przedmiotów wybieralnych ma charakter cykliczny, corocznie Dziekan WBNS, na podstawie zgłoszeń studenckich oraz rekomendacji kadry naukowo-dydaktycznej, wyznacza katalog przedmiotów do wyboru uruchamianych w kolejnym roku akademickim. Bezpośrednim rezultatem tego mechanizmu, w odpowiedzi na zainteresowanie zgłoszone w ankiecie 2024/2025, było uruchomienie w roku akademickim 2025/2026 dwóch nowych przedmiotów do wyboru dla studentów II stopnia: „Mykologia” oraz „Analiza danych biologicznych z wykorzystaniem Pythona i AI”.

Kontakt z absolwentami kierunku biologia utrzymywany jest przede wszystkim przez pełnomocników Dziekana ds. współpracy z pracodawcami - dr inż. Agnieszkę Poniatowską i dr Piotra Mędrzyckiego - którzy łączą tę funkcję ze współpracą z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Losy absolwentów są monitorowane na poziomie ogólnouczelnianym przez Biuro Karier UKSW (w tym poprzez raporty „Monitoring losów absolwentów”), a wyniki - wraz z wnioskami i rekomendacjami - są przekazywane Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia, która uwzględnia je w pracach projakościowych.

Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia WBNS (WKJK) dokonała szczegółowej analizy wyników dwóch edycji ankiety „Oceń uczelnię” w odniesieniu do kierunku Biologia, w oparciu o Zarządzenie Nr 54/2022 Rektora UKSW (jakosc.uksw.edu.pl – monitor.uksw.edu.pl/docs/6580) i Zarządzenie Nr 5/2022 Dziekana WBNS (monitor.uksw.edu.pl/wbns/docs/590). Pierwsze badanie przeprowadzono w dwu turach (12.07–31.10.2022 i 12.05–31.05.2023), uzyskując n = 515 odpowiedzi; drugie – również w dwóch turach (15.05–30.06.2025 i 16.09–30.09.2025), uzyskując n = 225 odpowiedzi.

W obszarze jakości kształcenia ankietowani wysoko ocenili liczebność grup zajęciowych – w edycji 2022/2023 zadowolenie wyraziło 81,6% respondentów, a w obu edycjach blisko 90% preferowało grupy 1–10-osobowe, co sprzyja zajęciom laboratoryjnym, ćwiczeniom terenowym i analizom mikroskopowym. Pozytywnie oceniono zajęcia zdalne z użyciem platform MS Teams i Moodle (2022/2023: ok. 95%; 2025: ok. 70–73%), a wymagania kadry dydaktycznej uznano za dobrze dopasowane do możliwości studentów (2022/2023: 72,8%; 2025: 72,2%). Do słabych stron zaliczono krytyczną ocenę oferty zajęć fakultatywnych w edycji 2025 oraz fakt, że 30,6% respondentów uważa, iż w programie jest zbyt dużo wykładów kosztem zajęć praktycznych. Organizacja zajęć uzyskała pozytywną ocenę w zakresie dostępu do sylabusów w systemie USOS (2022/2023: 74%; 2025: 81,2%), natomiast w 2025 r. aż 45,5% studentów uznało dzienny harmonogram, a 41,2% – tygodniowy za utrudniający naukę; wyniki te uwzględniono przy planowaniu bloków laboratoryjnych i terenowych, a także uwzględniono w programie II stopnia biologii (więcej zajęć o charakterze praktycznym, szeroka oferta zajęć do wyboru) Plan zajęć uwzględnia 1 dzień wolny od zajęć, szczególnie na studiach II stopnia, by ułatwić studentom pracę zawodową i realizację życia prywatnego.

Kontakt z prodziekanem i dziekanatem oceniono pozytywnie (63–77%); pracownicy dziekanatu w edycji 2025 uzyskali ocenę bardzo dobrą od 40% respondentów i dobrą od kolejnych 31,4%. Na poziomie uczelni odnotowano niską skalę sytuacji przemocowych lub dyskryminacyjnych

(poniżej 4%), jednak 10–18% respondentów wskazało na niedostateczną znajomość oferty jednostek wsparcia. W obszarze infrastruktury pozytywnie oceniono dostęp do systemu USOS, pakietu MS Office 365 i sieci Eduroam oraz dostępność kampusu Wóycickiego dla osób z niepełnosprawnościami; jednocześnie odnotowano niski poziom korzystania z biblioteki (47,8% – zbiory krajowe; 69,4% – zagraniczne) i infrastruktury sportowej (59,6%). Satysfakcja ogólna ze studiów pozostaje wysoka: w 2025 r. 62% respondentów ponownie wybrałoby UKSW, a 63,6% poleciłoby uczelnię innym, choć dostrzegalny jest spadkowy trend satysfakcji wśród studentów starszych roczników i II stopnia.

Na podstawie przeprowadzonej analizy WKJK WBNS sformułowała syntezę wyników. Do mocnych stron systemu zaliczono: wysoką jakość merytoryczną kształcenia i właściwy poziom wymagań kadry, kompetentną obsługę administracyjną, pozytywne postrzeganie narzędzi cyfrowych oraz skłonność do polecania uczelni. Jako obszary wymagające poprawy wskazano organizację grafiku zajęć, niedostateczne wykorzystanie infrastruktury i jednostek wsparcia oraz brak pełnej reprezentatywności próby (w edycji 2025 dominował kierunek lekarski – 15,7%). WKJK proponuje: prowadzenie dedykowanych badań mieszanych (mixed-methods) dla kierunku Biologia łączących ankietę „Oceń uczelnię” z pre-/post-testami i wywiadami fokusowymi; realizację badań longitudinalnych kohortowych od I roku do zakończenia kształcenia magisterskiego; wdrożenie modelu „7E” lub odwróconej klasy (flipped classroom) z grupą kontrolną na zajęciach z biologii człowieka; analizę porównawczą dostępu do laboratoriów komputerowych między kampusami; a także moduł szybkiej oceny zajęć laboratoryjnych w uczelnianej aplikacji mobilnej. Wyniki ankiet wskazują na solidną bazę merytoryczną i cyfrową kształcenia na kierunku Biologia, sygnalizując jednocześnie potrzebę optymalizacji organizacji zajęć praktycznych.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę: *nie dotyczy, nie było zaleceń.*

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie zapewnia publiczny dostęp do aktualnych informacji dotyczących procesu kształcenia, organizacji studiów oraz wsparcia studentów poprzez strony internetowe UKSW, Biuletyn Informacji Publicznej, system POL-on/RAD-on oraz strony poszczególnych jednostek organizacyjnych.

Obecnie na UKSW realizowany jest kompleksowy audyt dostępności cyfrowej i informacyjno-komunikacyjnej. Jego celem jest dalsze zwiększenie dostępności informacji dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnością wzroku, słuchu oraz osób korzystających z technologii wspomagających.

Treści publikowane na stronach internetowych są regularnie aktualizowane przez wyznaczone osoby odpowiedzialne za prowadzenie poszczególnych serwisów. Użytkownicy mają możliwość zgłaszania uwag dotyczących funkcjonowania stron internetowych oraz dostępności publikowanych materiałów. Działania te podlegają stałemu monitorowaniu przez jednostki odpowiedzialne za komunikację oraz przez Centrum Dostępności UKSW, które koordynuje realizację polityki dostępności uczelni.

Informacje dotyczące kierunku Biologia, zasad studiowania, programów kształcenia, procedur jakościowych oraz dostępnych form wsparcia publikowane są zgodnie z wymogami ustawy o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami oraz ustawą o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych.

Wydział Biologii i Nauk o Środowisku UKSW zapewnia stały, kompletny i nieograniczony publiczny dostęp do aktualnych informacji dla wszystkich grup interesariuszy – kandydatów na studia, obecnych studentów, pracowników uczelni oraz przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego. Informacje o kierunku biologia są dostępne bez ograniczeń czasowych, geograficznych ani technicznych, zgodnie z Uchwałą Nr 110/2025 Senatu UKSW z dnia 26 czerwca 2025 r. (wytyczne dotyczące programów studiów) oraz Zarządzeniem Rektora UKSW Nr 54/2022 z dnia 29 czerwca 2022 r. (WSZJK). Główne kanały informacyjne oraz grupy odbiorców zestawiono w Tabeli 19.

Tabela 19. Główne kanały informacyjne WBNS i ich odbiorcy - przegląd

Kanał informacyjny	Adres / lokalizacja	Grupy odbiorców
Strona wydziałowa WBNS	wbns.uksw.edu.pl	Kandydaci, studenci, pracownicy, otoczenie
Strona Instytutu Nauk Biologicznych UKSW	https://uksw.edu.pl/nauka/instytuty-i-centra/instytut-nauk-biologicznych/	Pracownicy instytutu i wydziału
Strona główna UKSW	www.uksw.edu.pl	Wszyscy interesariusze
Portal rekrutacyjny UKSW	rekrutacja.uksw.edu.pl	Kandydaci na studia, w tym cudzoziemcy
Biuletyn Informacji Publicznej (BIP)	bip.uksw.edu.pl	Osoby zainteresowane informacją publiczną
Katalog ECTS (Informator ECTS) w dwóch wersjach językowych	ects.uksw.edu.pl	Kandydaci, studenci, instytucje zagraniczne
System USOSweb	usosoweb.uksw.edu.pl	Studenci, pracownicy (po zalogowaniu)
Aplikacja mobilna (USOS)	Google Play	Studenci – dostęp do planów zajęć i ocen
Archiwum Prac Dyplomowych (APD)	apd.uksw.edu.pl	Studenci, promotorzy, recenzenci

System RAD-on	radon.nauka.gov.pl	Kandydaci, Studenci, Pracownicy, instytucje publiczne
System ELA	ela.nauka.gov.pl	Kandydaci, pracodawcy, instytucje publiczne
Profile w mediach społecznościowych WBNS	Facebook, Instagram, LinkedIn	Studenci, kandydaci, otoczenie społeczno- gospodarcze
Gabloty informacyjne przy dziekanacie	Kampus UKSW, Wóycickiego	Studenci i osoby odwiedzające wydział

Kandydaci na studia na kierunku biologia mają dostęp do szczegółowych informacji o warunkach przyjęć na stronie wydziału (wbns.uksw.edu.pl/kandydaci/) oraz na portalu rekrutacyjnym UKSW (rekrutacja.uksw.edu.pl). Studia na kierunku biologia są dostępne bezpłatnie dla kandydatów spełniających warunki rekrutacji (Tabela 20).

Tabela 20. Informacje dostępne dla kandydatów na biologia WBNS UKSW

Kategoria informacji	Treść / dostępność	Źródło
Oferta edukacyjna WBNS	opis każdego kierunku z charakterystyką i perspektywami zawodowymi Programy studiów i karty przedmiotów	wbns.uksw.edu.pl/kandydaci/ https://wbns.uksw.edu.pl/studenci
Warunki i kryteria rekrutacji	Kryteria kwalifikacyjne, wymagane przedmioty maturalne, przeliczniki punktów, limity miejsc	rekrutacja.uksw.edu.pl
Terminarz rekrutacji	Harmonogram poszczególnych etapów rekrutacji na rok akademicki 2026/2027 – zgodnie z Uchwałą Nr 91/2025 Senatu UKSW z dnia 26 czerwca 2025 r. (zm. Uchwałą Nr 17/2026)	rekrutacja.uksw.edu.pl / monitor.uksw.edu.pl
Opłata rekrutacyjna	85 zł – Zarządzenie Rektora UKSW z dnia 5 lutego 2026 r.	monitor.uksw.edu.pl
Laureaci olimpiad i konkursów	Zasady zwolnienia z postępowania kwalifikacyjnego – Uchwały Nr 51/2022 i 52/2022 Senatu UKSW	monitor.uksw.edu.pl
Informacje o stypendiach	Stypendia socjalne, Rektora, dla niepełnosprawnych, Rządu RP/NAWA	rekrutacja.uksw.edu.pl/ dpm.uksw.edu.pl
Domy studenckie	Informacje o możliwości zakwaterowania na kampusie	rekrutacja.uksw.edu.pl/ dpm.uksw.edu.pl
Informacje dla cudzoziemców	Zasady przyjęcia kandydatów z zagranicy, wymagania językowe, Stypendium Rządu RP	rekrutacja.uksw.edu.pl
Informacje dla osób z niepełnosprawnością	Wsparcie BON, ITS, asystenci dydaktyczni	bon.uksw.edu.pl/ rekrutacja.uksw.edu.pl
Sylwetka absolwenta biologii	Opis profilu absolwenta, kompetencji, perspektyw zawodowych i możliwości kontynuacji kształcenia	wbns.uksw.edu.pl/kandydaci/ ects.uksw.edu.pl

Prezentacja laboratoriów i infrastruktury	Galeria zdjęć sal wykładowych, laboratoriów, budynku CLNP, materiały filmowe	wbns.uksw.edu.pl
Materiały multimedialne i ulotki	Materiały promocyjne w zakładce Rekrutacja, prezentacje kierunków	wbns.uksw.edu.pl

Na stronie wydziałowej WBNS (wbns.uksw.edu.pl/studenci/) w zakładce „Studenci” udostępnione są kompleksowe informacje obejmujące wszystkie elementy procesu kształcenia (Tabela 21).

Tabela 21. Wykaz elementów procesu kształcenia na stronie WBNS

Kategoria informacji	Treść / zakres	Lokalizacja
Regulaminy studiów	Regulamin Studiów UKSW (Uchwała Nr 51/2025 Senatu UKSW z dnia 24 kwietnia 2025 r., poz. 156), regulaminy wydziałowe	wbns.uksw.edu.pl/studenci/
Programy studiów – biologia I i II stopień	Pełne programy studiów, plany studiów z ECTS, lista przedmiotów obowiązkowych i fakultatywnych	wbns.uksw.edu.pl/studenci/ects.uksw.edu.pl
Karty przedmiotów (sylabusy)	Sylabusy wszystkich przedmiotów: efekty uczenia się, metody dydaktyczne, forma i warunki zaliczenia, literatura	wbns.uksw.edu.pl/studenci/
Organizacja roku akademickiego	Harmonogram semestrów, terminy sesji egzaminacyjnych, harmonogram zajęć	wbns.uksw.edu.pl/studenci/
Plany zajęć	Aktualne plany zajęć dla poszczególnych grup i roczników	wbns.uksw.edu.pl/studenci/
Rejestracja na zajęcia	Zasady harmonogramu i rejestracji na zajęcia przez USOSweb	wbns.uksw.edu.pl / USOSweb
Dyplomowanie	Zasady dyplomowania dla kierunku biologia, procedura, terminy – Zarządzenie Dziekana Nr 1/2026 z dnia 24 kwietnia 2026 r. (poz. 13 Monitor WBNS)	wbns.uksw.edu.pl/studenci/
Wzory podań	Wzory wszystkich podań studenckich do pobrania	wbns.uksw.edu.pl/studenci/
Opiekunowie lat	Dane kontaktowe opiekunów poszczególnych roczników	wbns.uksw.edu.pl/studenci/
Praktyki studenckie	Regulamin praktyk (Uchwała Nr 10/2026 Rady Wydziału WBNS), dokumentacja, zasady ubezpieczenia, dane opiekunów	wbns.uksw.edu.pl/studenci/
Programy mobilności (Erasmus+, MOST)	Warunki uczestnictwa, zasady rekrutacji, kontakt do Pełnomocnika Dziekana ds. ERASMUS+	wbns.uksw.edu.pl/studenci/
Koła naukowe WBNS	Wykaz i opis kół naukowych działających na wydziale, opiekunowie	wbns.uksw.edu.pl/studenci/kola-naukowe

Wyniki ankiet studenckich	Raporty zbiorcze z ankiet udostępnione publicznie na stronie wydziału	wbns.uksw.edu.pl/studenci/
Dyżury wykładowców	Terminy i miejsca konsultacji z wykładowcami – aktualizowane na bieżąco	wbns.uksw.edu.pl/studenci/
Wydziałowe Rady Studentów	Informacje o samorządzie, skład, kontakt	wbns.uksw.edu.pl/studenci/
Opłaty	Informacje o opłatach za studia i usługi edukacyjne	wbns.uksw.edu.pl/studenci/
Informacje ogólnouniwersyteckie	Przekierowania do stron jednostek ogólnouczelnianych: BK, DPM, BON, DWM, CWS, Biblioteka UKSW	wbns.uksw.edu.pl/studenci/

System wsparcia teleinformatycznego: USOSweb i aplikacja mobilna mUKSW

Studenci biologii korzystają z Systemu USOSweb (Uniwersytecki System Obsługi Studenta) jako codziennego narzędzia uczestniczenia w życiu uczelni. System zapewnia dostęp do:

- kart przedmiotów (sylabusów) i efektów uczenia się
- ocen i wyników egzaminów
- planów zajęć i kalendarza akademickiego
- rejestracji na zajęcia i egzaminy
- informacji o płatnościach i decyzjach dotyczących toku studiów
- ankiet studenckich

Mobilna aplikacja m USOS dostępna bezpłatnie w sklepie Google Play oraz App Store umożliwia studentom dostęp do planów zajęć, kalendarza akademickiego i ocen z poziomu urządzeń mobilnych. Studenci mogą korzystać z mLegitymacji – elektronicznej wersji dokumentu o tej samej mocy prawnej co legitymacja plastikowa, generowanej przez aplikację Mobilny USOS i mObywatel.

System USOSweb jest dostępny również w wersji anglojęzycznej, co zapewnia dostęp do informacji kandydatom i studentom z zagranicy.

W ogólnodostępnym katalogu ECTS UKSW (ects.uksw.edu.pl) publikowana jest interaktywna informacja o ofercie dydaktycznej wydziału, obejmująca:

- programy studiów dla kierunku biologia (I i II stopień)
- zasady kwalifikacji na studia
- opisy sylwetki absolwenta
- efekty uczenia się
- plany zajęć i ofertę przedmiotów

Informator ECTS jest udostępniony również w wersji anglojęzycznej, co – wraz z anglojęzyczną wersją USOSweb – zapewnia dostęp do informacji studentom i kandydatom z zagranicy. Kierunek biologia widnieje na liście kierunków w katalogu ECTS.

Biuletyn Informacji Publicznej (bip.uksw.edu.pl) jest serwisem ogólnodostępnym i zawierającym informacje o uczelni i ofercie edukacyjnej.

Biuletyn Informacji Publicznej UKSW (bip.uksw.edu.pl) zawiera:

- kierunkowe efekty uczenia się dla kierunku biologia (I i II stopień)
- sylwetkę absolwenta i wymagania ECTS
- listę przedmiotów, formy prowadzenia, liczbę godzin i ECTS, sposoby weryfikacji efektów uczenia się
- wymagania dotyczące praktyk: cele, zasady organizacji, efekty uczenia się

- informacje o studiach obowiązujących w poprzednich cyklach kształcenia
- obowiązujące akty prawne: statut UKSW, regulaminy, akty prawa wewnętrznego
- sprawozdania z wykonania budżetu samorządu studentów
- informacje o organizacji i strukturze uczelni, zamówieniach publicznych

Osobą odpowiedzialną za BIP po stronie UKSW jest Anna Stelmaszczyk (bip@uksw.edu.pl, tel. 22/561 89 98 wew. 398). Osoby zainteresowane informacją publiczną lub chcące zgłosić uwagi do treści BIP mogą kontaktować się pod wskazanym adresem e-mail.

Dane o programie studiów i efektach uczenia się dla kierunku biologia na UKSW są raportowane na zewnątrz w Zintegrowanym Systemie Informacji o Szkolnictwie Wyższym i Nauce RAD-on (radon.nauka.gov.pl), zgodnie z obowiązującymi przepisami. System ten zapewnia publiczny dostęp do danych o kierunkach studiów prowadzonych na uczelniach wyższych w Polsce. Rektor UKSW powołał Biuro koordynatora POL-on w celu wykonywania zadań wynikających z Zarządzenia Rektora w sprawie Zintegrowanego Systemu Informacji o Szkolnictwie Wyższym i Nauce POL-on, w tym:

- a) sprawowania kontroli nad prawidłowym i terminowym realizowaniem zadań przez jednostki Uniwersytetu,
- b) koordynacja i nadzór nad prawidłową współpracą wszystkich uczestników procesu raportowania danych Uniwersytetu do Systemu,
- c) wyznaczanie jednostek właściwych do raportowania, uwzględniając zakres danych sprawozdania oraz zakres działania jednostki,
- d) prowadzenie szkoleń dla pracowników Uniwersytetu z zakresu systemu POL-on.

Uczelnia zapewnia dostępność cyfrową publikowanych treści dla osób ze szczególnymi potrzebami. Serwisy internetowe UKSW są dostosowywane do wymagań określonych w obowiązujących przepisach (standard WCAG 2.1). Na stronach UKSW i WBNS publikowana jest Deklaracja Dostępności wraz z danymi kontaktowymi umożliwiającymi:

- zgłaszanie problemów z dostępnością
- wnioskowanie o udostępnienie informacji w formie alternatywnej

Strona internetowa WBNS posiada nakładkę umożliwiającą dostosowanie wyświetlania do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, m.in.:

- zmianę wielkości fontów
- modyfikację stopnia nasycenia kolorów i kontrastu
- zmianę odstępów między tekstem
- nałożenie maski czytania

Strona wydziałowa jest dostępna z poziomu urządzeń mobilnych i stacjonarnych, niezależnie od zastosowanego oprogramowania.

Informacje dotyczące osiąganych rezultatów kształcenia na kierunku Biologia WBNS dostępne są na licznych serwisach, prezentujących m.in. losy absolwentów kierunku, raporty zbiorcze ankiet studenckich czy profile w mediach społecznościowych (Tabela 22).

Informacje dotyczące kształcenia prowadzonego z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość dostępne są na stronie uczelni oraz na stronach odpowiednich jednostek ogólnouczelnianych:

- Centrum Systemów Informatycznych UKSW – wsparcie techniczne i instrukcje obsługi platformy eUKSW–Moodle, systemu MSTeams
- Biuro Innowacji Dydaktycznych, Szkoleń i Jakości Kształcenia – szkolenia z zakresu nowoczesnych technologii i e-learningu (jakosc.uksw.edu.pl)
- Biuro Kształcenia – informacje organizacyjne dotyczące realizacji zajęć w formie hybrydowej i zdalnej (ksztalcenie.uksw.edu.pl)

Tabela 22. Informacje o osiągniętych rezultatach kształcenia na kierunku biologia są dostępne publicznie

Źródło	Dane dostępne publicznie	Adres
System ELA (Ekonomiczne Losy Absolwentów)	Dane o sytuacji zawodowej absolwentów biologii: czas poszukiwania pracy, wynagrodzenia, stopa bezrobocia, WWB – na podstawie danych ZUS i systemu POL-on	ela.nauka.gov.pl
Raporty Biura Karier UKSW	Monitoring losów zawodowych absolwentów	bk.uksw.edu.pl
Raporty zbiorcze ankiet studenckich	Wyniki ankiet dotyczących jakości zajęć, dostępności informacji, infrastruktury, wsparcia – zamieszczane na stronie WBNS	wbns.uksw.edu.pl/studenci/
Strona wydziałowa – kariery absolwentów	Opinie absolwentów biologii o kierunku i ich ścieżkach zawodowych	wbns.uksw.edu.pl
Profil wydziału w mediach społecznościowych	Informacje o sukcesach studentów i absolwentów, nagrody, konferencje, projekty naukowe	Facebook, Instagram, LinkedIn WBNS

Na stronie wydziałowej WBNS zamieszczone są informacje o możliwości korzystania z platformy eUKSW–Moodle oraz systemu MS Teams do realizacji zajęć zdalnych. Studenci i pracownicy mają dostęp do instrukcji i materiałów szkoleniowych z obsługi narzędzi zdalnych. Uczelnia organizuje szkolenia z zakresu obsługi systemów elektronicznych dla studentów i pracowników administracji.

Ocena publicznego dostępu do informacji publikowanych przez WBNS dokonywana jest na bieżąco przez Centrum Wsparcia Dydaktyki oraz Centrum Wsparcia Studenta, a także przez dziekana corocznie przy przygotowywaniu raportów samooceny wydziału. Za aktualizację głównej strony internetowej UKSW odpowiada Biuro Komunikacji i Promocji UKSW. Uwagi dotyczące informacji umieszczanych na stronach internetowych na poziomie wydziałowym można zgłaszać do Prodziekana ds. kształcenia lub bezpośrednio do dziekanatu (Tabela 23).

Tabela 23. Kanały zgłaszania uwag przez interesariuszy

Interesariusz	Sposób zgłaszania uwag / oceny dostępu do informacji
Studenci	Ankiety semestralne w systemie USOS (pytania o dostępność informacji przez stronę internetową, gablotę i USOS), ankieta „Oceń uczelnię”, spotkania z opiekunami lat i władzami dziekańskimi, kontakt z Prodziekanem ds. kształcenia, Samorząd Studentów, formularz zgłoszeń CSI
Kandydaci na studia	Konsultacje podczas Dni Otwartych UKSW, kontakt mailowy i telefoniczny z dziekanatem i Biurem rekrutacji
Pracownicy	Nieformalne konsultacje doboru informacji na stronach internetowych z pracownikami wydziału, formularz zgłoszeń CSI
Interesariusze zewnętrzni / otoczenie społeczno-gospodarcze	Poziom konsultacyjny – opiniowanie treści informacyjnych podczas spotkań WRB, Dni Otwartych, wydarzeń promocyjnych
BIP – kontakt zewnętrzny	bip@uksw.edu.pl – Anna Stelmaszczyk; tel. 22/561 89 98 wew. 398

9.1. Mechanizm aktualizacji informacji publicznych

Treści publikowane na stronach internetowych są regularnie aktualizowane przez wyznaczone osoby odpowiedzialne za prowadzenie poszczególnych serwisów. Informacje wspólne i kluczowe są regularnie aktualizowane przez wyznaczonych pracowników Biura Organizacyjnego, a za monitorowanie ww. informacji odpowiedzialne są jednostki merytoryczne. Interesariusze uczelni mogą zgłaszać mailowo na adres bip@uksw.edu.pl uwagi do informacji umieszczanych na stronie Biuletynu.

Użytkownicy mają możliwość zgłaszania uwag dotyczących funkcjonowania pozostałych stron internetowych oraz dostępności publikowanych materiałów poprzez formularz zgłoszeniowy <https://csi.uksw.edu.pl/zgloszenie#c124>. Działania te podlegają stałemu monitorowaniu przez jednostki odpowiedzialne za komunikację w UKSW (redaktorzy wydziałowych stron, redaktor Biuletynu Informacji Publicznej, koordynator POLon, pracownicy Biura Komunikacji i Promocji) oraz przez Centrum Dostępności UKSW, które koordynuje realizację polityki dostępności uczelni (Tabela 24).

Strona internetowa wydziału aktualizowana jest na bieżąco:

- pracownicy naukowo-dydaktyczni i przedstawiciele studentów z kół naukowych przesyłają do dziekanatu materiały opisujące ważne wydarzenia (wizyty studyjne, konferencje, badania naukowe) – do publikacji w aktualnościach i mediach społecznościowych
- dodatkowe materiały informacyjne zamieszczane są zgodnie z harmonogramem roku akademickiego i na potrzeby ważnych wydarzeń wydziałowych
- terminy i miejsca konsultacji z wykładowcami aktualizowane są na bieżąco
- plany zajęć i terminy sesji egzaminacyjnych publikowane są z wyprzedzeniem

Pracownicy administracyjni wydziału, w tym pracownicy dziekanatu, odpowiadają za bieżące uzupełnianie informacji w systemie USOS oraz na stronach wydziałowych.

Tabela 24. Działania doskonalące w zakresie dostępu do informacji

Działanie doskonalące	Źródło impulsu	Efekt
Ujednolicenie wzorów pism i podań dostępnych na stronie WBNS	Analiza potrzeb informacyjnych studentów	Czytelniejsze i jednolite formularze do pobrania
Aktualizacja wyglądu strony internetowej WBNS	Zmiana wizerunku wydziału – działania doskonalące	Nowoczesna, czytelna strona z galerią laboratoriów i materiałami promocyjnymi
Dodanie filmów i materiałów promocyjnych (w tym CLNP)	Potrzeba wizualizacji infrastruktury dla kandydatów	Dostęp do materiałów filmowych o wydziale
Publikacja opinii absolwentów o kierunku biologia na stronie WBNS	Ocena przydatności informacji przez kandydatów	Zwiększenie atrakcyjności informacyjnej dla kandydatów
Założenie i prowadzenie profili w mediach społecznościowych (FB, IG, LI)	Potrzeba dotarcia do szerszego grona odbiorców	Aktualności dla studentów i otoczenia społeczno-gospodarczego
Moduł „Kultura i techniki studiowania” (od 2019/2020)	Potrzeba systemowego wdrożenia studentów I roku	Wiedza o organizacji studiów, strukturze uczelni, prawach studenta

Wdrożenie aplikacji m USOS UKSW i mLegitymacji	Potrzeba mobilnego dostępu do informacji studenckich	Stały dostęp studentów do planów zajęć i ocen z urządzeń mobilnych, wykazanie się statusem studenta w mObywatelu
Dostosowanie serwisów do standardu WCAG 2.1	Wymogi ustawowe o dostępności cyfrowej	Nieskrępowany dostęp dla osób z niepełnosprawnościami
Anglojęzyczna wersja USOSweb i Informatora ECTS	Potrzeby studentów i kandydatów zagranicznych	Pełen dostęp do informacji dla osób niepolskojęzycznych

9.2. Struktura strony internetowej Wydziału

Na stronie wydziałowej WBNS działają zakładki obejmujące m.in.:

- aktualności – komunikaty dla studentów, pracowników i otoczenia
- władze wydziału, skład osobowy i struktura wydziału
- pełnomocnicy Dziekana, komisje wydziałowe i uczelniane
- wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia (WSZJK)
- wydziałowa komisja ds. jakości kształcenia
- ogłoszenia o konkursach na wolne stanowiska pracy
- współpraca z Wydziałową Radą Biznesu i szkołami
- galeria zdjęć sal wykładowych, laboratoriów, wydarzeń wydziałowych
- materiały filmowe – budynek CLNP
- kariery absolwentów biologii – opisy ścieżek zawodowych
- zdjęcia i adresy e-mail pracowników (ułatwienie kontaktu dla studentów I roku)
- linki do portali społecznościowych: Facebook, Instagram, LinkedIn
- linki do USOSweb i APD

W sytuacjach wymagających szybkiego powiadomienia grupy studentów Dziekanat Wydziału wysyła wiadomości e-mail poprzez system USOS (U-mail – wszyscy studenci otrzymują informację na konta poczty uczelnianej) lub kontaktuje się telefonicznie z każdym studentem czy wykładowcą.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę: *nie dotyczy, nie było zaleceń.*

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

10.1. Polityka jakości

Zarządzenie Nr 54/2022 Rektora Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie z dnia 29 czerwca 2022 r. w sprawie Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia i jego doskonalenia na Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie określa kompetencje i zakres odpowiedzialności w zakresie doskonalenia jakości kształcenia na UKSW (<https://monitor.uksw.edu.pl/docs/6546>). Prowadzenie kierunku Biologia zakłada konieczność spełnienia wymogów zawartych w wyżej wymienionym Zarządzeniu.

Wdrożony na UKSW Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia (WSZJK) ma na celu podnoszenie skuteczności działań w zakresie jakości kształcenia, ciągłe doskonalenie prowadzonych procesów oraz zapewnienie ich powtarzalności na wysokim poziomie. System dąży do wdrażania rozwiązań umożliwiających studentom osiągnięcie najlepszych wyników w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, dostosowując proces dydaktyczny do zmieniających się uwarunkowań społeczno-gospodarczych. Szczególną uwagę przykłada się do zapewnienia dostępności kształcenia dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym studentów z niepełnosprawnościami, poprzez odpowiednią adaptację metod nauczania. System wspiera rozwój potencjału badawczego i dydaktycznego, przyczyniając się do podnoszenia kwalifikacji uczestników procesu kształcenia oraz umacniania pozycji Uniwersytetu na rynku edukacyjnym. Ważnym aspektem WSZJK jest także dbałość o podmiotowość wszystkich uczestników procesu dydaktycznego oraz promowanie wysokiej kultury jakości kształcenia. Cele szczegółowe WSZJK obejmują m.in. doskonalenie oferty dydaktycznej i programów studiów zgodnie z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego, rozwijanie komunikacji i współpracy z interesariuszami, monitorowanie i podnoszenie jakości kształcenia, a także zapewnienie odpowiednich warunków do realizacji procesu dydaktycznego. Kluczowe znaczenie ma również polityka projakościowa w zakresie rekrutacji oraz kadry dydaktycznej, rozwój oferty edukacyjnej, zwiększanie mobilności akademickiej, kształtowanie postaw projakościowych oraz prowadzenie skutecznej działalności informacyjnej w zakresie jakości kształcenia.

System zapewniania jakości kształcenia obowiązujący w UKSW zawiera szereg regulacji i przepisów, które mają charakter ogólnouczelniany i wydziałowy. Przepisy te dotyczą wszystkich aspektów związanych z procesem kształcenia. Akty prawne odnoszą się do kwestii konstytuujących Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia, określających procedury oraz kompetencje uczelnianych Komisji i poszczególnych jednostek. Przepisy te zawierają szereg ogólnouczelnianych procedur dotyczących:

- 1) projektowania nowego programu studiów regulowane szczegółowo [Obwieszczeniem Nr 4/2026 Rektora Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie z dnia 12 marca 2026 r. w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego Uchwały Nr 110/2025 Senatu Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie z dnia 26 czerwca 2025 r. w sprawie ustalenia wytycznych dotyczących projektowania programów studiów, studiów podyplomowych i innych form kształcenia](#);
- 2) wprowadzania zmian w programie dla studiów na określonym kierunku, poziomie, profilu i określonej formie kształcenia;
- 3) opracowania karty opisu przedmiotu (sylabusa) regulowane szczegółowo [Obwieszczeniem Nr 6/2025 Rektora Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie z dnia 27 maja 2025 r. w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego Zarządzenia Nr 10/2022 Rektora Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie z dnia 24 lutego 2022 r. w sprawie zasad przygotowania i publikowania kart opisu przedmiotu \(sylabusa\)](#);
- 4) wymagań dotyczących przedmiotów kończących się egzaminem;
- 5) wymagań dotyczących zaliczenia ćwiczeń z przedmiotów kończących się egzaminem;

- 6) zapobiegania zjawiskom patologicznym/niepożądanym związanym z procesem kształcenia (na poziomie wydziału realizowane na podstawie [Zarządzenia nr 5/ 2022 Dziekana Wydziału Biologii i Nauk o Środowisku UKSW z dnia 1 lipca 2022 r. w sprawie zasad dotyczących przeciwdziałaniu powstawania na Wydziale konfliktów, niedopuszczania do ich eskalacji, w szczególności w ich formach kwalifikowanych takich jak mobbing, dyskryminacja czy molestowanie, poprzez możliwość złożenia skargi na działania noszące znamiona zjawisk niepożądanych](#);
- 7) zapewnienia publicznej dostępności opisu efektów uczenia się, sposobu ich weryfikacji;
- 8) archiwizacji prac studenta (na poziomie wydziału realizowane na podstawie [Zarządzenie nr 2/2022 Dziekana Wydziału Biologii i Nauk o Środowisku z dnia 23 czerwca 2022 r. w sprawie zasad archiwizacji prac zaliczeniowych, egzaminacyjnych, prac projektowych oraz innych materiałów potwierdzających zdobycie przez studenta założonych w programie efektów kształcenia/uczenia się](#));
- 9) zapewniania efektów uczenia się realizowanych podczas praktyk studenckich praktyk (na poziomie wydziału realizowane na podstawie [Zarządzenie nr 1/2022 Dziekana Wydziału Biologii i Nauk o Środowisku z dnia 21 marca 2022 r. w sprawie szczegółowych zasad realizacji i rozliczania praktyk studenckich na Wydziale Biologii i Nauk o Środowisku UKSW](#);
- 10) dyplomowania – licencjat i inżynier (studia I stopnia);
- 11) dyplomowania – magister (studia II stopnia i jednolite studia magisterskie) regulowane szczegółowo [Zarządzeniem nr 1/2026 Dziekana Wydziału Biologii i Nauk o Środowisku UKSW w Warszawie z dnia 24 kwietnia 2026r. w sprawie zmian dokonanych w procedurze dyplomowania na WBNS](#)

Odnoszą się także do zasad rekrutacji (Biuro Rekrutacji – publikuje aktualne zarządzenia i przepisy <https://monitor.uksw.edu.pl/docs/8946>), szczegółowych wytycznych dot. tworzenia programów kształcenia na studiach, studiach podyplomowych, innych formach dokształcających (<https://monitor.uksw.edu.pl/docs/8664>) czy procedur dotyczących prowadzenia hospitacji zajęć (<https://monitor.uksw.edu.pl/docs/6335>).

Hospitacje zajęć dydaktycznych odbywają się aktualnie zgodnie z procedurą opisaną w [Zarządzeniu nr 6/2022 Rektora UKSW z dn. 3.02.2022 r. w sprawie procedury hospitacji zajęć dydaktycznych](#), na poziomie Wydziału realizowane na podstawie [Uchwały Nr 28/2020 Rady Wydziału Biologii i Nauk o Środowisku UKSW z dnia 27 listopada 2020 r. w sprawie zatwierdzenia regulaminu hospitacji zajęć dydaktycznych na WBNS](#), a ocena pracowników dydaktycznych na mocy [Zarządzenia Nr 13/2026 Rektora Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie z dnia 26 lutego 2026 r. w sprawie szczegółowego zakresu oceny okresowej nauczycieli akademickich](#).

Kluczowym dokumentem z zakresu zapewniania jakości kształcenia jest także przyjmowana co roku Uchwała Senatu dotycząca oceny jakości kształcenia oraz wytycznych dotyczących jej poprawy. Wskazana Uchwała podejmowana jest na podstawie dogłębnej analizy przeprowadzonej m.in. na podstawie wypełnionych przez wszystkie kierunki i wydziały – Kart samooceny kierunku oraz Karty samooceny Wydziału oraz Analizie SWOT w zakresie jakości kształcenia wypełnianej przez dziekanów. Aktualnie obowiązujący dokument to Uchwała Nr 30/2026 Senatu Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie z dnia 26 marca 2026 r. w sprawie oceny jakości kształcenia oraz wytycznych dotyczących jej poprawy dla jednostek zajmujących się kształceniem w Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie na rok akademicki 2026/2027 (<https://monitor.uksw.edu.pl/docs/8693>).

Nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem studiów biologii sprawuje Dziekan Wydziału Biologii i Nauk o Środowisku – dr hab. Jerzy Romanowski, prof. uczelni, wraz z Prodziekanem ds. studenckich i kształcenia – dr hab. Małgorzatą Wszelaką-Rylić, prof. uczelni. Kolegium dziekańskie jest wspierane w swoich działaniach przez pracowników administracyjnych dziekanatu oraz jednostek ogólnouczelnianych.

Organizacja procesu kształcenia na kierunku biologia należy do Kolegium Dziekańskiego, które współpracuje z pełnomocnikami Dziekana odpowiedzialnymi za realizację zadań związanych z funkcjonowaniem kierunku. W szczególności są to:

- 1) dr Paweł Rusin – Pełnomocnik Dziekana ds. praktyk studenckich na kierunku Biologia, odpowiedzialny za organizację i nadzór nad realizacją praktyk zawodowych;
- 2) dr hab. inż. Piotr Matyjasiak, prof. ucz. – Pełnomocnik Dziekana ds. programu Erasmus+ na kierunku Biologia oraz Pełnomocnik Dziekana ds. współpracy międzynarodowej, odpowiedzialny za rozwój umiędzynarodowienia procesu kształcenia i mobilności akademickiej;
- 3) dr inż. Agnieszka Poniatowska i dr Piotr Mędrzycki – Pełnomocnicy Dziekana ds. współpracy z pracodawcami, odpowiedzialni za rozwijanie współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym oraz absolwentami;
- 4) dr Magdalena Kobus – Pełnomocnik Dziekana ds. współpracy ze szkołami w zakresie organizacji zajęć dydaktycznych (do czerwca 2026 roku);
- 5) dr Maciej Fuszara oraz dr Elżbieta Popowska-Nowak – Pełnomocnicy Dziekana ds. laboratoriów i BHP, odpowiedzialni za zapewnienie właściwych warunków prowadzenia zajęć laboratoryjnych;
- 6) dr inż. Paweł Jelec – Pełnomocnik Dziekana ds. Rady Bibliotecznej, wspierający rozwój zasobów bibliotecznych wykorzystywanych w procesie kształcenia.

Współpraca władz Wydziału z pełnomocnikami zapewnia sprawną organizację procesu kształcenia, właściwą realizację programu studiów, rozwój współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym i partnerami zagranicznymi, organizację praktyk zawodowych oraz zapewnienie odpowiednich warunków prowadzenia zajęć, w szczególności laboratoryjnych. Projekty aktów wewnętrznych dotyczących procesu kształcenia przygotowywane są przez Prodziekana ds. studenckich i kształcenia, a następnie przedkładane Radzie Wydziału zgodnie z obowiązującymi przepisami. Dziekan sprawuje ogólny nadzór nad funkcjonowaniem kierunku studiów oraz koordynuje działania podejmowane przez Prodziekana i pełnomocników w zakresie realizacji strategii Wydziału oraz zapewniania jakości kształcenia.

10.1.1. Uniwersytecka Komisja ds. Jakości Kształcenia

W ramach WSZJK istotną rolę odgrywa Uniwersytecka Komisja ds. Jakości Kształcenia (UKJK), która koordynuje działania mające na celu ogólnouczelniane doskonalenie i unowocześnianie procesu kształcenia

Uniwersytecka Komisja ds. Jakości Kształcenia (UKJK) odpowiada za koordynację działań mających na celu stałe doskonalenie i modernizację procesu kształcenia oraz poprawę warunków jego realizacji. Jednym z jej kluczowych zadań jest monitorowanie i udoskonalanie WSZJK. W tym zakresie UKJK inicjuje zmiany w wewnętrznych aktach prawnych, opracowuje i udoskonala procedury zapewniania jakości kształcenia, a także formułuje wytyczne i zalecenia dotyczące jego poprawy. Komisja sporządza raporty na podstawie danych z wydziałowych komisji ds. jakości kształcenia i przedstawia wnioski rektorowi, opiniując również kwestie związane z oceną jakości kształcenia. Do jej kompetencji należy realizacja zadań dotyczących WSZJK, zleconych przez rektora lub prorektora właściwego ds. kształcenia, a także współpraca z dziekanami, kierownikami jednostek międzywydziałowych i ogólnouczelnianych oraz wydziałowymi komisjami ds. jakości kształcenia oraz wydziałowymi komisjami dydaktycznymi w sprawach dotyczących jakości kształcenia. UKJK analizuje raporty opracowane przez Biuro Innowacji Dydaktycznych, Szkoleń i Jakości Kształcenia (BID) na podstawie badań oceny uczelni przeprowadzanych wśród studentów, doktorantów i pracowników. Ustala również kryteria oceny zajęć, dokonywanej anonimowo przez studentów, słuchaczy studiów podyplomowych i kursów, a także opiniuje wzory ankiet dotyczących jakości kształcenia oraz losów zawodowych absolwentów. Komisja analizuje raporty z badań absolwentów, uwzględniając aspekty

ich kapitału społeczno-kulturowego i kluczowych kompetencji. Ponadto opiniuje wzór karty samooceny wydziałów i jednostek prowadzących kształcenie oraz przeprowadza analizę raportów samooceny opracowanych przez BID. Na podstawie zebranych danych UKJK przygotowuje analizę SWOT dotyczącą jakości kształcenia na UKSW, którą przedstawia Senatowi do końca marca każdego roku wraz z zaleceniami poprawy obszarów wymagających doskonalenia. Komisja kontroluje także realizację wcześniejszych zaleceń oraz przekazuje wyniki tej kontroli prorektorowi właściwemu ds. kształcenia.

10.1.2. Wydziałowa Komisja Dydaktyczna (WKD)

Na Wydziale podstawowymi organami odpowiedzialnymi za zapewnianie i doskonalenie jakości kształcenia są: Wydziałowa Komisja ds. Dydaktycznych i Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia.

Wydziałowa Komisja Dydaktyczna (WKD) pełni istotną rolę w zapewnianiu jakości kształcenia na wydziale. Do jej głównych zadań należy wdrażanie w jednostce procedur opracowanych przez Uczelnianą Komisję ds. Jakości Kształcenia (UKJK) oraz Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia (WKJK), które służą podnoszeniu standardów dydaktycznych. Komisja opracowuje projekt harmonogramu hospitacji zajęć dydaktycznych, który następnie przedstawia dziekanowi. WKD zajmuje się również przygotowaniem oferty współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, a także zapewnianiem udziału interesariuszy zewnętrznych w kształtowaniu koncepcji kształcenia. W ramach swoich działań wskazuje nauczycielom akademickim metody doskonalenia procesu kształcenia, szczególnie w zakresie organizacji i prowadzenia zajęć dydaktycznych oraz sposobów weryfikacji efektów uczenia się osiąganych przez studentów. Ponadto Komisja opracowuje metody poprawy mobilności studentów oraz pracowników badawczo-dydaktycznych, wspierając tym samym uczestnictwo w krajowych i międzynarodowych programach wymiany akademickiej. Do końca września każdego roku WKD przedstawia dziekanowi sprawozdanie z działalności komisji za mijający rok akademicki, podsumowując podjęte działania oraz ich efekty.

Aktualny skład Wydziałowej Komisji Dydaktycznej Wydziału Biologii i Nauk o Środowisku
Podkomisja: biologia

1. Dr hab. Anita Kaliszewicz, prof. ucz. – przewodnicząca
2. Dr Monika Fajfer-Jakubek
3. Dr inż. Piotr Kiełtyk
4. Aleksander Izdebski, student
5. Amelia Szczepańska, studentka

Na Wydziale funkcjonuje także Zespół ds. wsparcia dydaktyki, w którego skład wchodzi osoby odpowiedzialne za przygotowywanie obciążeń dydaktycznych:

1. dr inż. Bartłomiej Macherzyński
2. Joanna Nieczuja-Dwojacka
3. dr inż. Agnieszka Poniatowska

oraz planiści:

1. dr Joanna Nieczuja-Dwojacka
2. dr inż. Bartłomiej Macherzyński

10.1.3. Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia

Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia (WKJK) pełni kluczową rolę w monitorowaniu, ocenie i doskonaleniu procesów dydaktycznych na wydziale. Jej zadania obejmują zarówno opiniowanie i inicjowanie zmian w programach kształcenia, jak i analizę jakości procesów dydaktycznych oraz infrastruktury wspierającej nauczanie. Do zakresu działalności WKJK należy współuczestniczenie w tworzeniu i doskonaleniu WSZJK, a także opiniowanie nowo projektowanych programów studiów pierwszego i drugiego stopnia, studiów podyplomowych oraz innych form kształcenia. Komisja inicjuje zmiany w obowiązujących programach studiów i opiniuje wnioski o ich likwidację, dbając o dostosowanie oferty dydaktycznej do aktualnych potrzeb akademickich i rynku pracy. WKJK

przeprowadza zbiorcze oceny jakości kształcenia dla kierunków studiów prowadzonych w jednostce organizacyjnej. W tym zakresie analizuje opinie pracodawców dotyczące kompetencji absolwentów, oceny samych absolwentów na temat nabytych umiejętności oraz sprawozdania roczne z samooceny kierunków studiów. Ponadto Komisja dokonuje analizy wyników studenckiej oceny działalności dydaktycznej nauczycieli akademickich. Ważnym elementem działalności WKJK jest ocena programów studiów pod kątem całkowitego nakładu pracy studenta oraz osiągnięcia założonych efektów uczenia się. Komisja przeprowadza również ocenę organizacji procesu dydaktycznego oraz infrastruktury wykorzystywanej w nauczaniu, weryfikując jej dostosowanie do wymogów dydaktycznych. WKJK monitoruje jakość systemu informacyjnego wydziału, oceniając kompletność i aktualność publikowanych informacji dotyczących procesu kształcenia. Jednym z jej kluczowych zadań jest wdrażanie decyzji podjętych przez UKJK oraz inicjowanie działań naprawczych związanych z podnoszeniem jakości kształcenia. Działalność WKJK ma na celu systematyczne doskonalenie oferty dydaktycznej, podnoszenie standardów nauczania oraz dostosowanie procesów kształcenia do zmieniających się wyzwań akademickich i zawodowych.

Skład Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia Wydziału Biologii i Nauk o Środowisku w roku akademickim 2025/26:

1. prof. dr hab. Justyna Nowakowska – przewodnicząca
2. dr inż. Monika Kisiel – z-ca przewodniczącej
3. dr hab. Piotr Ceryngier, prof. ucz.
4. dr inż. Krystian Kurowski
5. Zofia Żak, studentka
6. Mikołaj Świątek, student

10.1.4. Wydziałowa Rada Biznesu

Wspomniane wyżej [Zarządzenie nr 54/2022 Rektora UKSW z dn. 29.06.2022 r.](#) definiuje również rolę Wydziałowej Rady Biznesu (WRB), która jest ciałem doradczym dla wspólnoty UKSW w zakresie pogłębiania wiedzy o potrzebach rynku i przedsiębiorczości. Do zadań WRB należą: konsultowanie wydziałowych dokumentów programowych, w szczególności misji i strategii Wydziału; konsultowanie projektów programów studiów, w szczególności w zakresie tworzenia nowych programów, a także zmian w programach studiów; przedkładanie propozycji dotyczących dostosowania oferty dydaktycznej Uniwersytetu do aktualnych potrzeb rynku; konsultowanie badań prowadzonych w Instytucie, na podstawie dokumentów przedkładanych przez Dyrektora Instytutu; włączanie się w organizację wydarzeń na UKSW, w szczególności dotyczących rynku pracy i przedsiębiorczości; wspieranie wspólnoty UKSW w pozyskiwaniu nowych partnerów i kontaktów z otoczenia społeczno-gospodarczego; współpraca z UKJK, Senacką Komisją ds. Dydaktycznych (SKD), WKJK oraz WKD, poprzez udział w pracach tych komisji przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego z głosem doradczym; oraz współpraca z Biurem Karier i Centrum Wspierania Przedsiębiorczości Akademickiej – Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości.

Członkowie Rady Biznesu WBNS w kadencji 2025-2028

1. Przewodniczący: dr hab. Jerzy Romanowski, prof. ucz. - Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie
2. dr hab. Anita Kaliszewicz, prof. ucz. - Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie
3. dr hab. Małgorzata Wszelaka-Rylik, prof. ucz. - Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie
4. Mikołaj Świątek - Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, student
5. Michał Dąbrowski - SGS Polska Sp. z o.o.
6. Piotr Doroba - Wydawnictwo Medyk Sp. z o.o.
7. Małgorzata Chynowska – Zdunek - TÜV NORD Polska

8. dr hab. inż. Marek Gromiec - Komisja Gospodarki Wodno-Ściekowej Krajowej Rady Gospodarki Wodnej, członek Państwowej Rady Gospodarki Wodnej (kadencja 2024-2027), członek Państwowej Rady Ochrony Środowiska, Przewodniczący Rady polskiej Izby Gospodarczej Ekorozwój
9. dr Magdalena Janiszewska - Miejski Ogród Zoologiczny w Łodzi (Dział Edukacji)
10. dr Andrzej G. Kruszewicz - Miejski Ogród Zoologiczny w Warszawie
11. dr inż. Agnieszka Kuśmierz - Instytut Ochrony Środowiska – PIB
12. Rafał Lusina - HABA Sp. z o.o.
13. dr inż. Adam Olszewski - Kampinoski Park Narodowy
14. Aleksandra Plucińska - Dr Irena Eris S.A.
15. Justyna Prokopiuk – Zarząd Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji w Warszawie
16. Marek Pszonka - Mazowiecka Agencja Energetyczna
17. dr hab. n. biol. Agnieszka Rózdżyńska-Świątkowska, Prof. IPCZD - Pracownia Antropologii, Instytut „Pomnik-Centrum Zdrowia Dziecka”
18. prof. dr hab. inż. Maria Włodarczyk-Makuła - Politechnika Częstochowska, Wydział Infrastruktury i Środowiska
19. Anna Woźniak - Łódzkie Centrum Jakości Sp. z o.o.
20. Karol Wójcik - BYŚ - Wojciech Byśkiniewicz

Osoby wchodzące do Wydziałowej Rady Biznesu z Wydziału z głosem doradczym (zespół wsparcia dydaktyki):

1. dr inż. Bartłomiej Macherzyński - UKSW w Warszawie
2. dr Joanna Nieczuja-Dwojacka - UKSW w Warszawie
3. dr inż. Agnieszka Poniatowska - UKSW w Warszawie

10.2. Zasady projektowania programu studiów

Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie posiada formalnie przyjęte zasady projektowania programów studiów, które zostały określone w Uchwale Senatu UKSW Nr 110/2025 z dnia 26 czerwca 2025 r. w sprawie ustalenia wytycznych dotyczących projektowania programów studiów, studiów podyplomowych i innych form kształcenia. ([Obwieszczenie Nr 4/2026 Rektora Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie z dnia 12 marca 2026 r. w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego Uchwały Nr 110/2025 Senatu Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie z dnia 26 czerwca 2025 r. w sprawie ustalenia wytycznych dotyczących projektowania programów studiów, studiów podyplomowych i innych form kształcenia](#)).

Zgodnie z § 3 ust. 1 wspomnianej Uchwały, studia pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolite studia magisterskie w UKSW prowadzone są zgodnie z programem studiów ustalonym przez Senat, z uwzględnieniem przyjętych wytycznych oraz wniosków z analizy zgodności efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy, a także z uwzględnieniem wyników monitoringu karier zawodowych absolwentów.

10.2.1. Procedura projektowania nowych programów studiów

Zgodnie z § 11 Uchwały procedura projektowania nowego programu studiów rozpoczyna się od złożenia przez dziekana lub osobę przez niego wskazaną wniosku do Rektora o zgodę na utworzenie studiów na kierunku. Wzór tego wniosku określa Załącznik nr 7 do Uchwały, co zapewnia standaryzację procesu i kompletność przekazywanych informacji.

Po uzyskaniu zgody Rektora, dziekan wyznacza koordynatora, który wraz z zespołem roboczym działającym w ramach Wydziałowej Komisji Dydaktycznej (WKD) przygotowuje projekt programu studiów przy współpracy z Biurem Kształcenia.

Zgodnie z § 11 ust. 4 Uchwały, przygotowywany projekt zawiera wszystkie elementy wymienione w § 4 ust. 1, obejmujące cele kształcenia, parametry formalne studiów,

przyporządkowanie dyscyplinarne, efekty uczenia się, szczegółowy program studiów, sposoby weryfikacji efektów uczenia się oraz program praktyk zawodowych. Dodatkowo projekt zawiera matrycę efektów uczenia się zgodnie z wzorem określonym w Załączniku nr 8 do Uchwały oraz ogólne opisy kart przedmiotów zgodnie z wzorem określonym w Załączniku nr 9 do Uchwały.

10.2.2. System opiniowania i konsultacji środowiskowych

Zgodnie z § 11 ust. 7 Uchwały, projekt programu studiów podlega równoczesnemu opiniowaniu przez: Wydziałową Komisję Jakości Kształcenia (WKJK), co najmniej dwóch przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego, Radę Wydziału oraz Wydziałową Radę Studentów (a w razie jej braku - Prezydium Parlamentu Samorządu Studentów).

Zgodnie z § 11 ust. 8-9 ww. Uchwały, w przypadku negatywnych opinii, koordynator przekazuje je do WKD, która wraz z koordynatorem analizuje uzasadnienia i propozycje zmian oraz nanosi ewentualne modyfikacje na projekt.

Ostateczny proces zatwierdzania obejmuje przekazanie kompletnej dokumentacji do Rektora, który następnie kieruje ją do weryfikacji przez Biuro Kształcenia pod względem formalnym oraz do Działu Budżetowania i Kontrolingu w celu przygotowania kalkulacji. Po akceptacji tych biur, Rektor kieruje dokumentację do zaopiniowania przez Senacką Komisję ds. Dydaktycznych (SKD) oraz Senacką Komisję Mienia i Finansów (SKMF). Po pozytywnej opinii SKD i zatwierdzeniu kalkulacji przez Kwestora, Rektor w drodze zarządzenia tworzy studia, a Senat w drodze Uchwały określa efekty uczenia się oraz ustala program studiów (§ 12 ust. 5-6).

Uchwała w sprawie ustalenia wytycznych dotyczących projektowania programów studiów, studiów podyplomowych i innych form kształcenia przewiduje również zasady doskonalenia istniejących programów studiów zgodnie z § 15, które uwzględniają wnioski z zaleceń lub rekomendacji PKA, analizy zgodności efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy, wyników monitoringu karier zawodowych absolwentów, corocznej analizy programów przeprowadzanej przez WKJK oraz wyników ankietyzacji studentów. Formularz planu realizacji zaleceń po wizytacji PKA określa Załącznik nr 12 do Uchwały.

Wszystkie etapy procesu projektowania są udokumentowane za pomocą standardowych wzorów załączników do Uchwały, co zapewnia przejrzystość, powtarzalność i możliwość weryfikacji zgodności z przyjętymi standardami. Wzory te obejmują metadane i efekty uczenia się, szczegółowy program studiów, program praktyk zawodowych, matrycę programu studiów oraz opisy kart przedmiotów. Cały proces sumarycznie przedstawiony jest w Załączniku Nr 2 do Zarządzenia Nr 54/2022 Rektora UKSW.

10.2.3. Zasady zatwierdzania i zmiany programu

Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie posiada formalnie przyjęte zasady zatwierdzania i zmiany programów studiów, które zostały szczegółowo określone w Uchwale Senatu UKSW Nr 110/2025 z dnia 26 czerwca 2025 r. w sprawie ustalenia wytycznych dotyczących projektowania programów studiów, studiów podyplomowych i innych form kształcenia. Procedury te są zgodne z Stanowiskiem interpretacyjnym nr 10/2022 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 9 czerwca 2022 r., które potwierdza, że ustalanie programów studiów należy do zadań senatu uczelni zgodnie z art. 28 ust. 1 pkt 11 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Zgodnie z § 15 ust. 1 Uchwały w sprawie ustalenia wytycznych dotyczących projektowania programów studiów, studiów podyplomowych i innych form kształcenia, zmiany w programie studiów mogą być dokonywane w celu jego doskonalenia, z uwzględnieniem wniosków pochodzących z różnych źródeł: zaleceń lub rekomendacji Polskiej Komisji Akredytacyjnej lub Krajowej Rady Akredytacyjnej Szkół Pielęgniarek i Położnych, analizy zgodności efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy, wniosków z analizy wyników monitoringu karier zawodowych absolwentów zgodnie z art. 352 ustawy PSWiN, corocznej analizy programów kształcenia przeprowadzanej przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia oraz analizy wyników ankietyzacji studentów. Uchwała określa precyzyjne

ograniczenia dotyczące zakresu możliwych zmian. Zgodnie z § 15 ust. 2, w programie studiów utworzonych na podstawie pozwolenia ministerialnego można dokonywać zmian łącznie do 30% ogólnej liczby efektów uczenia się określonych w programie studiów aktualnym na dzień wydania tego pozwolenia. Z kolei § 15 ust. 3 Uchwały stanowi, że zmiany w programach studiów są wprowadzane z początkiem nowego cyklu kształcenia, z wyjątkiem szczególnych przypadków określonych w ust. 4. W trakcie cyklu kształcenia mogą być wprowadzane wyłącznie zmiany w doborze treści kształcenia przekazywanych studentom w ramach zajęć, uwzględniających najnowsze osiągnięcia naukowe, artystyczne lub związane z działalnością zawodową, oraz zmiany konieczne do usunięcia nieprawidłowości stwierdzonych przez PKA lub dostosowania programu studiów do zmian w przepisach powszechnie obowiązujących.

10.2.4. Procedura wprowadzania zmian do programu studiów

Zgodnie z § 16 ust. 1 ww. Uchwały w sprawie ustalenia wytycznych dotyczących projektowania programów studiów, studiów podyplomowych i innych form kształcenia, dziekan składa wniosek do Rektora o zgodę na rozpoczęcie prac nad programem studiów w związku z otrzymaniem raportu pokontrolnego PKA, wnioskiem przewodniczącego WKJK, wnioskiem przewodniczącego WRS, wnioskiem interesariuszy zewnętrznych lub wprowadzonymi zmianami w przepisach powszechnie obowiązujących. We wniosku dziekan podaje uzasadnienie konieczności wprowadzenia zmian oraz dołącza odpowiednią dokumentację, a w przypadku zmian po wizytacji PKA - uzupełniony formularz zgodny z Załącznikiem nr 12 do Uchwały.

Po uzyskaniu zgody, osoba wskazana przez dziekana wraz z WKD i przy współpracy z pracownikiem Biura Kształcenia rozpoczynają prace nad projektem zmienionego programu studiów, korzystając z odpowiednich załączników do Uchwały (§ 16 ust. 3).

Opiniowanie projektu zmiany programu przebiega według tych samych zasad co w przypadku tworzenia nowego programu, obejmując opinie WKJK, która buduje swoją opinię w oparciu o kryteria PKA zgodnie z Regulaminem WKJK, przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego, Rady Wydziału oraz WRS, zgodnie z § 16 ust. 4-6 Uchwały.

Analogicznie jak w przypadku nowych programów, zmieniony program podlega weryfikacji przez te same instancje: Biuro Kształcenia, Dział Budżetowania i Kontrolingu, SKD oraz SKMF. Ostateczne zatwierdzenie zmian następuje poprzez Uchwałę Senatu, który zgodnie z § 16 ust. 11 ustala zmieniony program studiów w drodze Uchwały zmieniającej.

Zgodnie z § 15 ust. 5 Uchwały, zmiany w programach studiów udostępniane są w Biuletynie Informacji Publicznej UKSW co najmniej na miesiąc przed rozpoczęciem semestru, którego dotyczą. Ta regulacja zapewnia transparentność procesu oraz możliwość przygotowania się studentów do zmian w programie. W przypadku konieczności dostosowania programu studiów do zmian w prawie powszechnie obowiązującym, Uchwała przewiduje elastyczne podejście do terminów, stosując terminy konieczności wprowadzenia zmian określonych w prawie powszechnie obowiązującym (§ 16 ust. 12).

10.3. Monitorowanie jakości kształcenia

Zapewnianie jakości kształcenia jest monitorowane przez szereg badań ankietowych, skierowanych do różnych grup społeczności akademickiej UKSW, mających na celu systematyczne monitorowanie poziomu satysfakcji, identyfikowanie potrzeb oraz doskonalenie procesów kształcenia. Ankietyzacja prowadzona jest przez Biuro Innowacji Dydaktycznych, Szkoleń i Jakości Kształcenia (BID). Do realizowanych badań należą:

1. Ankieta dla kandydatów na studia na UKSW – przeznaczona dla przyszłych studentów, umożliwia zrozumienie motywacji, potrzeb i oczekiwań kandydatów, wspierając działania rekrutacyjne oraz kształtowanie oferty edukacyjnej.
2. Ankieta dot. losów absolwentów UKSW – śledzi losy zawodowe i dalszy rozwój absolwentów, dostarczając cennych informacji zwrotnych o efektywności programów nauczania oraz ich dopasowaniu do rynku pracy.

3. Ankieta oceny studiów podyplomowych – analizuje poziom zadowolenia uczestników studiów podyplomowych, aby dostosowywać ich programy do potrzeb edukacyjnych i zawodowych tej grupy.
4. Ankieta oceny zajęć dydaktycznych – pozwala studentom wyrazić opinię na temat jakości prowadzonych zajęć, pracy wykładowców oraz materiałów dydaktycznych, wpływając na doskonalenie procesu kształcenia.
5. Ankieta oceny jakości przeprowadzania zaliczeń i egzaminów – bada opinie studentów na temat warunków i organizacji zaliczeń oraz egzaminów, wspierając doskonalenie procedur oceny.
6. Ankieta „Oceń Uczelnię” – gromadzi ogólne opinie studentów na temat różnych aspektów funkcjonowania uczelni, w tym oceny jakości kształcenia, organizacji zajęć, obsługi i wsparcia studentów na wydziale i uczelni, infrastruktury uczelni oraz satysfakcji ze studiów, pomagając wyznaczać kierunki rozwoju UKSW.
7. Ankieta dotycząca zjawiska porzucania studiów tzw. drop out – bada przyczyny rezygnacji studentów z kontynuowania nauki, identyfikując zarówno czynniki wewnętrzne jak i zewnętrzne, pozwalając na wdrażanie działań mających na celu ograniczenie tego zjawiska i poprawę wsparcia dla studentów.
8. Karta samooceny kierunku – służy do kompleksowej oceny jakości kształcenia na kierunku, obejmując weryfikację autorekomendacji z poprzedniego badania, analizę jakości kształcenia oraz wskazanie autorekomendacji na kolejny rok akademicki.
9. Karta samooceny wydziału – służy do kompleksowej oceny jakości kształcenia na wydziale, obejmując weryfikację autorekomendacji z poprzedniego badania oraz rekomendacji Senatu UKSW w sprawie poprawy jakości kształcenia, analizę procesu zapewniania jakości kształcenia oraz wskazanie autorekomendacji na kolejny rok akademicki.
10. Analiza SWOT w zakresie jakości kształcenia – służy określeniu mocnych i słabych stron procesu dydaktycznego oraz identyfikacji szans i zagrożeń związanych z jego funkcjonowaniem, co umożliwia podejmowanie działań doskonalących i strategiczne planowanie rozwoju jakości kształcenia na wydziale.

Dzięki regularnym badaniom ankietowym BID uzyskuje cenne dane, które wspierają zarządzanie jakością na UKSW. Wnioski płynące z ankiet są dokładnie analizowane, a następnie wprowadzane są działania naprawcze oraz usprawnienia, które mają na celu podniesienie jakości kształcenia i zaspokojenie potrzeb społeczności akademickiej.

10.4. Wyniki badań prowadzonych przez Biuro Innowacji Dydaktycznych, Szkoleń i Jakości Kształcenia w odniesieniu do kierunku Biologia

Na podstawie zbiorczych wyników ankiety oceny zajęć dydaktycznych można wskazać kilka istotnych tendencji dotyczących kierunku biologia. W semestrze zimowym roku akademickiego 2024/2025 odnotowano 277 wypełnionych ankiet, przy udziale 43 spośród 127 studentów (33,9%). W semestrze letnim 2024/2025 liczba ankiet zmniejszyła się do 86, a udział w badaniu wzięło 33 spośród 104 studentów (31,7%). W semestrze zimowym 2025/2026 ponownie odnotowano wzrost aktywności respondentów – wypełniono 269 ankiet, a w badaniu uczestniczyło 50 spośród 119 studentów (42%). Jednocześnie zwiększyła się liczba odpowiedzi na pytania otwarte – z 18 w semestrze letnim 2024/2025 do 123 w semestrze zimowym 2025/2026, co świadczy o większym zaangażowaniu studentów w przekazywanie informacji zwrotnej dotyczącej jakości procesu kształcenia.

Na uwagę zasługuje również utrzymujący się wysoki poziom reprezentatywności ankiet w semestrach zimowych. W roku akademickim 2025/2026 oceniono 25 nauczycieli akademickich prowadzących 48 zajęć dydaktycznych, co pozwala na sformułowanie wiarygodnych wniosków dotyczących jakości realizowanego procesu dydaktycznego. Uzyskane wyniki wskazują na stabilne zaangażowanie studentów w proces ewaluacji oraz stanowią wartościowe źródło informacji wykorzystywane przy doskonaleniu programu studiów i organizacji procesu kształcenia.

W raporcie „Analiz i diagnoz zjawiska drop-out na UKSW” kierunek biologia został wskazany jako jeden z kierunków, na których obserwowane jest zjawisko przedwczesnego kończenia studiów. Analiza danych oraz informacje zawarte w kartach samooceny wskazują, że do najczęściej identyfikowanych przyczyn należą przede wszystkim braki w przygotowaniu kandydatów z zakresu biologii i nauk pokrewnych, trudności związane z wymaganiami merytorycznymi studiów, podejmowanie aktywności zawodowej utrudniającej kontynuowanie nauki, a także przypadki podejmowania studiów wyłącznie w celu uzyskania statusu studenta i związanych z nim uprawnień. W odniesieniu do studiów II stopnia zwrócono ponadto uwagę na trudności w godzeniu pracy zawodowej z kształceniem oraz ogólnokrajową tendencję spadku zainteresowania studiami magisterskimi.

Analiza kart samooceny kierunku biologia wskazuje, że większość autorekomendacji sformułowanych w poprzednim cyklu została zrealizowana. W szczególności rozwijano współpracę międzynarodową poprzez wymianę doświadczeń naukowych i dydaktycznych w ramach programu Erasmus+, wzmacniano współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym i Wydziałową Radą Biznesu, organizowano szkolenia dla nauczycieli akademickich z zakresu nowoczesnych metod dydaktycznych oraz wspierano działalność naukową studentów, w tym ich udział w badaniach i przygotowywaniu publikacji naukowych.

W obszarze rekrutacji odnotowano utrzymujące się zainteresowanie studiami I stopnia, gdzie wskaźnik liczby kandydatów na jedno miejsce wyniósł 2,87, natomiast na studiach II stopnia zauważono utrzymującą się tendencję spadku liczby kandydatów (0,71 osoby na miejsce), charakterystyczną również dla innych uczelni. Jednocześnie wskazano, że nowy program studiów II stopnia przyczynił się do wzrostu liczby studentów rozpoczynających kształcenie. Na obu poziomach studiów podkreślono potrzebę dalszych działań ograniczających zjawisko drop-out oraz wspierających studentów już od pierwszego roku studiów.

W ramach działań projakościowych zaplanowano dalsze rozwijanie aktywności naukowej studentów poprzez wspólne projekty badawcze i publikacje, organizację warsztatów wspierających rozwój kompetencji psychospołecznych i radzenia sobie ze stresem, rozwój współpracy z krajowymi i zagranicznymi ośrodkami akademickimi, angażowanie studentów w przedsięwzięcia popularyzujące naukę (m.in. Noc Biologów i Dzień Ziemi), a także promowanie aktywnych metod nauczania oraz dalsze doskonalenie programu studiów z uwzględnieniem oczekiwań rynku pracy i interesariuszy zewnętrznych.

10.5. Działania projakościowe

Dobre praktyki związane z zapewnianiem jakości kształcenia na kierunku biologia są rozwijane zarówno na poziomie wydziałowym, jak i ogólnouczelnianym. Istotnym elementem systemu doskonalenia jakości kształcenia jest udział pracowników w przedsięwzięciach organizowanych przez Biuro Innowacji Dydaktycznych, Szkoleń i Jakości Kształcenia (BID), których celem jest podnoszenie kompetencji dydaktycznych kadry akademickiej oraz upowszechnianie nowoczesnych metod nauczania.

Jednym z najważniejszych przedsięwzięć projakościowych realizowanych na UKSW jest Tydzień Jakości Kształcenia (TJK) – cykliczne wydarzenie organizowane przez BID, stanowiące platformę wymiany doświadczeń oraz dobrych praktyk w zakresie dydaktyki akademickiej. W ramach TJK organizowane są warsztaty, szkolenia, wykłady eksperckie oraz panele dyskusyjne poświęcone m.in. nowoczesnym metodom nauczania, wykorzystaniu technologii cyfrowych i sztucznej inteligencji w dydaktyce, projektowaniu uniwersalnemu, aktywizującym metodom pracy ze studentami oraz zapewnianiu jakości kształcenia. W wydarzeniu uczestniczą nauczyciele akademicy, pracownicy administracyjni, doktoranci i studenci, co sprzyja budowaniu kultury jakości oraz wymianie doświadczeń pomiędzy różnymi grupami społeczności akademickiej. Informacje o programie kolejnych edycji Tygodnia Jakości Kształcenia publikowane są na stronie jakosc.uksw.edu.pl.

Pracownicy kierunku biologia aktywnie uczestniczą również w szkoleniach organizowanych przez BID. W roku akademickim 2025/2026 przedstawiciele kierunku brali udział m.in. w szkoleniu „Innowacje technologiczne w pracy nauczyciela”, prowadzonym przez dr Ewelinę Rzońcę i mgr

Katarzynę Błażejowską, w którym uczestniczyła dr Anna Linkiewicz, oraz w szkoleniu „Szkolenia doskonalące umiejętności dydaktyczne dla nowo zatrudnionych nauczycieli akademickich”, prowadzonym przez Jarosława Rokitę, w którym uczestniczyła dr Anna Myczka.

Ponadto pracownicy Wydziału mają możliwość korzystania z oferty stałych szkoleń organizowanych przez BID, obejmującej m.in. przygotowywanie kart opisu przedmiotów (sylabusów), indywidualną organizację studiów, tutoring akademicki oraz szkolenia dedykowane zgłaszanym przez wydziały potrzebom. Działania te wspierają rozwój kompetencji dydaktycznych nauczycieli akademickich oraz przyczyniają się do systematycznego doskonalenia jakości kształcenia na kierunku Biologia.

10.5.1. Przykłady działań projakościowych i doskonalących na kierunku biologia

Przykładem wprowadzonych zmian w programie studiów są zmiany na I stopniu kierunku biologia, które szczegółowo opisano w Kryterium 2. Modyfikacje programu studiów I stopnia wprowadzone od nowego cyklu kształcenia od 2022 roku, stanowią bezpośredni efekt funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia oraz realizacji wniosków z procesów ewaluacyjnych. Kluczowym punktem wyjścia do zmian były zalecenia sformułowane podczas wizytacji Polskiej Komisji Akredytacyjnej w 2010 roku, a także wnioski z regularnych konsultacji z interesariuszami wewnętrznymi (kadrą dydaktyczną i studentami) oraz partnerami zewnętrznymi zrzeszonymi w Wydziałowej Radzie Biznesu. Główne kierunki optymalizacji programu objęły trzy kluczowe obszary:

- Unowocześnienie i adaptacja oferty zajęć obligatoryjnych: Zgodnie z sugestią PKA do programu włączono przedmiot Ochrona przyrody i środowiska. Dokonano również korekty innych modułów obowiązkowych (m.in. przebudowano kurs matematyki i fizyki w kierunku Biofizyki, zintegrowano treści w ramach Fizjologii człowieka i zwierząt oraz wprowadzono dodatkowe zajęcia terenowe).
- Korekta i uściślenie kierunkowych efektów uczenia się: Przeformułowano wybrane opisy efektów w celu usunięcia nieścisłości redakcyjnych oraz lepszego, bardziej zrozumiałego dla studentów i pracodawców zdefiniowania wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych.
- Ustrukturyzowanie oferty przedmiotów fakultatywnych: Kierując się wynikami studenckich ankiet dotyczących zainteresowań oraz rekomendacjami Wydziałowej Rady Biznesu, zmniejszono liczbę wymaganych przedmiotów do wyboru z 10 do 8. Ta projakościowa konsolidacja pozwoliła na zapobieganie przeciążeniu studentów, silniejsze powiązanie zajęć z aktualną działalnością badawczą Instytutu oraz wprowadzenie nowych, atrakcyjnych rynkowo modułów (np. Roślinne kultury in vitro).

W przypadku konstruowania programu studiów II stopnia na kierunku biologia oparto się na wdrożeniu procedur naprawczych i doskonalących w ramach wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia. Impulsem do gruntownej przebudowy oferty była szczegółowa analiza kryzysu rekrutacyjnego z roku akademickiego 2024/2025, kiedy to kierunek czasowo nie został uruchomiony z powodu niewystarczającej liczby zgłoszeń. W odpowiedzi na to wyzwanie, we współpracy z interesariuszami wewnętrznymi (Wydziałową Radą Studentów, opiniami z anonimowych ankiet oraz kadrą) oraz otoczeniem społeczno-gospodarczym (Wydziałową Radą Biznesu), zaprojektowano unowocześniony program zorientowany na kształcenie ekspertów. Nowa struktura (obejmująca 4 semestry, 105 punktów ECTS, w tym 56 ECTS z modułów fakultatywnych) pozwala studentom na samodzielne profilowanie ścieżki edukacyjnej w ramach dwóch innowacyjnych obszarów specjalizacyjnych:

- Biologia człowieka w kryminalistyce: m.in. z zakresu antroposkopii, zaawansowanych metod osteologicznych, entomologii sądowej, molekularnej identyfikacji ofiar, czy archeotanatologii.
- Biologia miasta: zorientowana na wyzwania klimatyczne i środowiskowe, obejmująca m.in. projektowanie miast w obliczu zmian klimatu, ocenę i waloryzację przestrzeni zurbanizowanych oraz botanikę i genetykę konserwatorską.

W procesie doskonalenia programu, bazując na wzorcach zachodnich, silny nacisk położono na transfer nowoczesnych technologii cyfrowych (Analiza danych biologicznych z użyciem Pythona i AI), zaawansowane techniki laboratoryjne (Analiza instrumentalna, Spektroskopia oscylacyjna) oraz rozwój kompetencji językowych na poziomie B2+ (Translatorium z biologii). Dodatkowo, w ramach doskonalenia organizacji dydaktyki, roczne plany zajęć są optymalizowane tak, aby umożliwić studentom efektywne łączenie nauki z pracą zawodową. Szczegółowa charakterystyka nowego programu znajduje się w Kryterium 2.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę: *nie dotyczy, nie było zaleceń*

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 10:

Decyzjami Dziekana WBNS w 2025 roku powołano na Wydziale pełnomocników i zespoły mające na celu włączenie wszystkich pracowników w prace na rzecz Wydziału. Zadbano, by pracownicy zostali obciążeni równomiernie, a zadania zostały przypisane według ich umiejętności, doświadczenia i kompetencji. Wszyscy pracownicy otrzymali zakres zadań wraz z harmonogramami. Tego typu innowacja organizacyjna przyczyniła się do zmotywowania pracowników do proaktywnego włączenia się w prace Wydziału oraz zapewniła stabilizację organizacyjną pracy Wydziału, w tym jakości kształcenia.

Przykładem mogą być prace Zespołu ds. strategii i rozwoju Wydziału, który w roku akademickim 2024/25 opracował następujące obszary:

- Aktualizacja dokumentu Misja i strategia
- Przygotowanie programu II stopnia kierunku biologia – dokumenty zostały przesłane do dalszego procedowania, między innymi przez WKJK i WKD; program został zatwierdzony na posiedzeniu Senackiej Komisji ds. dydaktycznych i Senatu
- Przygotowanie prezentacji na temat planowanych zmian w programie na spotkanie Wydziałowej Rady Biznesu
- Powołanie Koła Studenckiego Biotechnologii BiotechMasters
- Uruchomienie warsztatów „Rośliny w profilaktyce zdrowotnej”
- Przygotowanie oferty Erasmus dla kierunku biotechnologia - oferta przesłana do WKD do dalszego procedowania

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

Analiza SWOT programu studiów na ocenianym kierunku i jego realizacji, z uwzględnieniem szczegółowych kryteriów oceny programowej

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	Mocne strony Doświadczeni i wysoko wykwalifikowani nauczyciele akademicy z dorobkiem publikacyjnym i doświadczeniem praktycznym Dostęp do specjalistycznej aparatury badawczej, np. mikroskopii, chromatografii, analiz genomowych w laboratoriach Spójny program studiów z naciskiem na zajęcia praktyczne (ćwiczenia laboratoryjne, projekty, zajęcia terenowe) Małe grupy zajęciowe, co promuje lepszy kontakt prowadzącego zajęcia ze studentami (łatwiej jest rozwijać indywidualne zainteresowania studentów) Aktualny rozwój UKSW w obszarze nauk przyrodniczych i medycznych.	Słabe strony Niska liczba specjalistów w nowych, dynamicznie rozwijających się dziedzinach, takich jak bioinformatyka Przeciążenie pracowników badawczo-dydaktycznych obowiązkami administracyjnymi Mała liczba realizowanych projektów badawczych i badawczo-rozwojowych Ograniczone możliwości motywowania pracowników przez władze dziekańskie (premie, nagrody, kary) Ograniczone możliwości zatrudnienia nowych wykładowców z uwagi na budżet wydziału
Czynniki zewnętrzne	Szanse Możliwość realizacji badań zamawianych/prac dyplomowych na potrzeby gospodarki Liczne koła naukowe i projekty studenckie umożliwiające rozwój pasji naukowych Rozpoznawalny udział studentów i pracowników w ogólnopolskich akcjach popularyzujących naukę (Festiwal Nauki, Noc Biologów, Piknik Naukowy, akcje BioBlitz) Wysoki poziom zatrudnienia absolwentów w sektorze naukowym, przemysłowym i administracyjnym Dobre postrzeganie przez prawodawców absolwentów Wydziału	Zagrożenia Zmniejszające się zainteresowanie studiami przyrodniczymi wśród kandydatów Bariery administracyjne w realizacji badań interdyscyplinarnych Niedostateczna współpraca z sektorem przemysłowym w zakresie kształcenia praktycznego Konkurencja w zakresie kształcenia na rynku uczelni warszawskich Postrzeganie UKSW głównie w sferze nauk humanistycznych.

(Pieczęć uczelni)

.....
(podpis Dziekana)

.....
(podpis Rektora)

Warszawa, dnia

Część III. Załączniki

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów

Tabela 1. Liczba studentów ocenianego kierunku

Poziom studiów	Rok studiów	Studia stacjonarne	
		Dane sprzed 3 lat (2022/23)	Bieżący rok akademicki (2025/26)
I stopnia	I	61	37
	II	23	24
	III	35	28
II stopnia	I	24	18
	II	28	
Razem:		171	107

Tabela 2. Liczba absolwentów ocenianego kierunku w ostatnich trzech latach poprzedzających rok przeprowadzenia oceny

Poziom studiów	Rok ukończenia	Studia stacjonarne	
		Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku
I stopnia	2024/2025	61	23
	2023/2024	50	14
	2022/2023	72	28
II stopnia	2024/2025	27	18
	2023/2024	24	20
	2022/2023	27	23
Razem:		261	126

Tabela 3. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz.U. 2023 poz. 2787)

Nazwa wskaźnika dla studiów I stopnia	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	6 semestrów 180 ECTS
Łączna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ^[3]	2265 godzin
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	102 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	130 ECTS

łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	5 ECTS
łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	56 ECTS
łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	4 ECTS
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki) ^[4]	120 godzin
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	60 godzin 0 ECTS
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1./ nie dotyczy
2. łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2./nie dotyczy

Nazwa wskaźnika dla studiów II stopnia	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	4 semestry 105 ECTS
Łączna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁷	1290
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	53 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	60 ECTS
łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	5 ECTS
łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	56 ECTS
łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	-
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki) ⁸	-
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	-

W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:

1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1./ nie dotyczy
2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2./nie dotyczy

Tabela 4. Zajęcia lub grupy zajęć związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów

Biologia I stopnia

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne	Liczba punktów ECTS
Botanika ogólna	wykład/laboratoria	60	4
Zoologia ogólna	wykład/laboratoria	60	4
Ochrona przyrody i środowiska	wykład/ćwiczenia	60	4
Botanika systematyczna	wykład/laboratoria	60	5
Biologia komórki	wykład/laboratoria	60	5
Ekologia ogólna	wykład/ćwiczenia	60	4
Mikrobiologia	wykład/laboratoria	75	5
Fizjologia roślin	wykład/laboratoria	60	4
Fizjologia człowieka i zwierząt	wykład/laboratoria	60	4
Fakultety z zakresu biologii i nauk pokrewnych	wykład/ćwiczenia	480	32
Genetyka	wykład/laboratorium	75	5
Flora i fauna Mazowsza - zajęcia w terenie	zajęcia terenowe	60	5
Biologia molekularna	wykład/laboratoria	75	6
Biochemia	wykład/laboratoria	90	6
Podstawy statystyki dla biologów	ćwiczenia	30	3
Seminarium	seminarium	30	5
Podstawy życia i jego ewolucja	wykład/ćwiczenia	60	5
Podstawy biotechnologii	wykład/laboratoria	60	5
Pracownia dyplomowa	laboratorium	30	10
Anatomia funkcjonalna człowieka	wykład/ćwiczenia	75	4
Bioróżnorodność - zajęcia terenowe	zajęcia terenowe	60	5
Razem:		1680	130

Biologia II stopnia

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Genetyka populacyjna	ćwiczenia	30	3
Inwazje biologiczne	wykład/ćwiczenia	30	3
Histologia	ćwiczenia	30	3
Diagnostyka molekularna	wykład/ćwiczenia	60	4
Mikrobiologia doświadczalna	wykład/laboratoria	60	4
Prymatologia i antropogeneza	wykład	15	1
Zoologia konserwatorska	wykład/ćwiczenia	45	3
Toksykologia	wykład/ćwiczenia	45	3
Przedmiot do wyboru z zakresu Biologii człowieka w kryminalistyce oraz Biologii miasta***	wykład/ćwiczenia	360	36
Razem:		675	60

Tabela 5. Zajęcia lub grupy zajęć służące zdobywaniu przez studentów kompetencji inżynierskich/
Zajęcia lub grupy zajęć przygotowujące studentów do wykonywania zawodu nauczyciela (nie dotyczy)

Tabela 6. Informacja o programach studiów/zajęciach lub grupach zajęć prowadzonych w językach obcych

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
Język angielski dla biologów podstawowy	ćwiczenia	2	Stacjonarna	angielski	31 (1)
Przedmioty w ramach programu Erasmus					
Biodiversity – Field Practices	ćwiczenia	4	Stacjonarna	angielski	2
Genetics (lecture)	wykład	4	Stacjonarna	angielski	2
Genetics (practice)	ćwiczenia	4	Stacjonarna	angielski	2
Cell Biology (practice)	ćwiczenia	4	Stacjonarna	angielski	2
Molecular biology of plants (lecture)	wykład	4	Stacjonarna	angielski	2

Molecular biology of plants (practice)	ćwiczenia	4	Stacjonarna	angielski	2
Flora and fauna of the Mazovian region (field practices)	ćwiczenia	4	Stacjonarna	angielski	2
Physical Anthropology (practice)	ćwiczenia	4	Stacjonarna	angielski	1
Nature and environmental conservation (lecture)	wykład	3	Stacjonarna	angielski	2
Nature and environmental conservation (practice)	ćwiczenia	3	Stacjonarna	angielski	2
Basic statistics for biologists (practice)	ćwiczenia	3	Stacjonarna	angielski	2
Introduction to behavioral ecology (lecture)	wykład	3	Stacjonarna	angielski	2
Hydrobiology (lecture)	wykład	3	Stacjonarna	angielski	2
Hydrobiology (practice)	laboratorium	3	Stacjonarna	angielski	2
General Ecology (lecture)	wykład	4	Stacjonarna	angielski	2
General Ecology (practice)	ćwiczenia	4	Stacjonarna	angielski	2

Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających

Cz. I. Dokumenty, które dołączono do raportu samooceny (wyłącznie w formie elektronicznej)

1. Program studiów dla kierunku studiów, profilu i poziomu opisany zgodnie z art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2024 r. poz. 1571) oraz § 3-4 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz.U. 2023 poz. 2787).
2. Obsadę zajęć na kierunku i poziomie studiów w roku akademickim 2026/27.
3. Harmonogram zajęć na studiach stacjonarnych obowiązujący w semestrze zimowym roku akademickiego 2026/27, dla każdego z poziomów studiów.
4. Charakterystykę nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia lub grupy zajęć na ocenianym kierunku studiów oraz opiekunów prac dyplomowych.
5. Charakterystyka wyposażenia sal wykładowych, pracowni, laboratoriów i innych obiektów, w których odbywają się zajęcia związane z kształceniem na ocenianym kierunku, a także informacja o bibliotece i dostępnych zasobach bibliotecznych i informacyjnych.
6. Wykaz tematów prac dyplomowych uporządkowany według lat, z podziałem na poziomy oraz formy studiów.
7. Wykaz egzaminów dyplomowych uporządkowany według lat, z podziałem na formy studiów.

